

„Un roman care ne aduce aminte
de limitele omului.”
Martin Amis

POLIROM

Ian McGuire
Apele Nordului

BIBLIOTECA POLIROM

Finalist la Man Booker Prize 2016

Ian McGuire

Apele Nordului

Traducere din limba engleză și note
de Alexandra Fusoi

POLIROM
2017

Ian McGuire, *The North Water*
Copyright © 2016 by Ian McGuire
All rights reserved

© 2017 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6946-2
ISBN PDF: 978-973-46-6947-9
ISBN print: 978-973-46-6770-3

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: Christian Krohg (1852-1925), *Vânt din pupa*, 1882

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

IAN MCGUIRE (n. 1964) a crescut în East Yorkshire, lângă Hull, și și-a făcut studiile la Universitatea din Manchester. Are un master la Universitatea din Sussex și un doctorat în literatura americană a secolului al XIX-lea la Universitatea din Virginia. Este cofondator și codirector al Centre for New Writing de la Universitatea din Manchester. A publicat eseuri critice și povestiri în *The Paris Review*, *Chicago Review* și în alte periodice. În 2006 i-a apărut romanul de campus *Incredible Bodies*, foarte bine primit de critica internațională. *Apele Nordului* (2016) este al doilea roman al său, nominalizat la Booker Prize și cotate de *New York Times* printre cele mai bune 10 cărți ale anului 2016.

Lui Abigail, Grace și Eve

Iată Omul.¹

Iese târându-și picioarele din curtea de la Clappison și o ia pe Sykes Street, adulmecând aerul încărcat de mirosuri amestecate – terebentină, făină de pește, muștar, grafit, obișnuita duhoare matinală apăsătoare de pișat de la oalele de noapte abia golite. Își trage nasul o dată, se scarpină în capul cu păr tuns scurt și își bagă mâna între picioare. Își miroase degetele, apoi le sughe încet pe fiecare în parte, culegând și ultimele rămășițe, storcând și ultima picătură. Pe Charterhouse Lane, la capăt, o ia spre nord pe Wincolmllee, pe lângă taverna De La Pole, atelierul de lumânări de spermanțet și presa de ulei. Vede, peste acoperișurile depozitului, cum se leagănă vârfurile arborilor mari și ale artimonurilor, aude strigătele docherilor și bocănitul maiurilor de la dogăria din apropiere. Umărul i se freacă de cărămida roșie tocită, pe lângă el trece un câine, apoi o căruță încărcată cu dulapi de lemn. Trage iar aer în piept și-și plimbă limba peste meterezele neregulate ale dinților. Simte născându-se în el o nevoie nouă, modestă, dar insistentă, o dorință proaspătă ce tânjește să fie împlinită. Corabia lui pleacă în zori, însă înainte de asta mai trebuie făcut ceva. Se uită în jur și, pentru o clipă, se întreabă despre ce-i vorba. Bagă de seamă mirosul pătrunzător de sânge de la cârnățarie, legănarea soioasă a fustei unei femei. Se gândește la carne, de animal, de om, apoi se mai gândește... nu-i genul ăla de dorință, hotărăște el, nu încă, e aia mai blândă, mai puțin presantă.

Se răsuțește pe călcâie și se întoarce la birt. E aproape goală la ora asta a dimineții. În cămin arde un foc mocnit și se simte miros de prăjeală. Scormonește în buzunar, dar nu găsește decât firimituri de pâine, un briceag și o monedă de jumătate de penny.

— Rom, zice el.

Împinge jumătatea de penny peste tejghea. Birtaşul se uită cu dispreț la monedă și scutură din cap.

— Plec dimineață, explică el, pe Volunteer. Îți dau o poliță.

Birtaşul pufnește.

— Mă iei de prost? întrebă el.

Bărbatul ridică din umeri și se gândește o clipă.

— Dăm cu banul, atunci. Briceagul ăsta bun al meu pe-o dușcă din romul tău.

Îl pune pe tejghea, iar birtaşul îl ia și îl cercetează atent. Desface lama și o încearcă pe buricul degetului mare.

— I-un briceag bun, spune omul. Nu m-o lăsat baltă până acu.

Birtaşul scoate un șiling din buzunar și i-l arată. Aruncă moneda în aer și pune palma peste ea. Se uită amândoi. Birtaşul dă din cap, ia briceagul și-l bagă în buzunarul jilecii.

— Acu poți să te cari, zice el.

Expresia bărbatului nu se schimbă. Nu dă nici un semn de iritare sau surprindere. Pierderea cuțitului pare să fie parte dintr-un plan mai mare și mai complicat la care este părtaș. După o clipă, se apleacă, își scoate cizmele marinărești și le pune una lângă alta pe tejghea.

— Aruncă iar, spune.

Birtaşul dă ochii peste cap și se întoarce.

— Nu vreau nenorocitele alea de cizme, zice el.

— Ai briceagul meu, spune omul. Nu poți să dai înapoi acum.

— Nu vreau nenorocitele alea de cizme, zice iar birtaşul.

— Nu poți să dai înapoi.

— Fac ce dracu' vreau eu, spune birtaşul.

La celălalt capăt al tejghelei stă rezemat un om din Shetland², care-i urmărește. Poartă un fes și niște pantaloni marinărești țepeni de murdărie. Are ochi roșii, tulburi, de bețiv.

— Îți iau io de băut, zice el, numa taci naibii din gură.

Bărbatul îl privește. S-a mai bătut, în Lerwick și Peterhead, cu de-ăștia din Shetland. Nu-s cine știe ce bătauși, dar sunt încăpățânați și greu de dat gata. ăsta are un cuțit ruginit de jupuit grăsimea de balenă la cingătoare și un aer agresiv și arțăgos. După o clipă, bărbatul dă din cap.

— Mulțam, zice. Am fost la curve toată noaptea și mi-e uscat gâtulejul.

Omul din Shetland dă din cap spre birtaș, care îi toarnă, fără nici o tragere de inimă, încă un rând. Bărbatul își dă jos de pe tejghea cizmele marinărești, ia băutura și se duce la o bancă de lângă foc. După câteva minute, se întinde, își trage genunchii la piept și adoarme. Când se trezește, insul din Shetland stă la o masă în colț, vorbind cu o curvă. E brunetă și grasă și are fața pătată și dinții verzui. Bărbatul o recunoaște, dar nu-și poate aduce aminte cum o cheamă. Betty? se întreabă el. Hatty? Esther?

Omul din Shetland strigă un băiat negru care stă ghemuit în pragul ușii, îi întinde o monedă și-i spune să-i aducă o porție de midii de la negustorul de pește de pe Bourne Street. Băiatul are nouă sau zece ani și e subțirel, cu ochi negri mari și pielea cafenie ceva mai deschisă. Bărbatul se ridică în capul oaselor și își umple pipa cu ultimele fire de tutun. O aprinde și se uită în jur. S-a trezit refăcut și pregătit. Își simte mușchii destinși sub piele, inima umflându-i-se și strângându-i-se în piept. Insul din Shetland încearcă s-o sărute pe femeie și e respins cu un scâncet lacom. *Hester*, își amintește bărbatul. Numele femeii e *Hester* și are o cameră fără geamuri în James Square, cu un pat cu cadru metalic, un urcior cu un lighean și un irigator de cauciuc, pentru spălat sămânța. Se ridică și se apropie de locul unde stau cei doi.

— Mai cumpără-mi un rând, zice el.

Omul din Shetland îl privește o clipă cu ochii îngustați, apoi scutură din cap și se întoarce din nou spre *Hester*.

— Încă un rând și nu mai auzi de mine.

Celălalt nu-l bagă în seamă, dar bărbatul nu se clinește. Răbdarea lui e dintre cele mohorâte și nerușinate. Își simte inima umflându-se și strângându-se, adulmecă duhoarea obișnuită de birt... bășini, fum de pipă și bere vărsată. *Hester* ridică privirea spre el și chicotește. Dinții îi sunt mai mult cenușii decât verzui, iar limba are culoarea ficatului de porc. Omul din Shetland își scoate cuțitul de la cingătoare și-l pune pe masă. Se ridică.

— Mai bine-ți tai coaiele decât să-ți mai iau un rând, zice el.

E slab și deșirat. Are părul și barba îmbibate cu grăsime de focă și trăsnește a teugă. Bărbatul începe să înțeleagă acum ce are de făcut – să descopere de ce natură sunt nevoile sale și cum să și le satisfacă. *Hester* chicotește iar. Omul din Shetland apucă cuțitul și lipește lama rece de obrazul bărbatului.

— Ş-aş putea să-ţi retez nasu' şi să-l dau la purceii ăia nenorociţi din spate.

Râde la gândul ăsta, iar Hester i se alătură.

Bărbatul pare netulburat. Nu e încă momentul pe care îl aşteaptă. E doar un răstimp plicticos, dar necesar, o pauză. Birtaşul apucă o bâtă de lemn şi deschide cu un scârţâit uşa tejghelei.

— Tu, zice el arătând spre bărbat, eşti un ticălos leneş şi un mincinos blestemat şi vreau să te văd plecat.

Bărbatul se uită la ceasul de pe perete. E puţin trecut de amiază. Are 16 ore să facă tot ce are de făcut. Să-şi ofere iar satisfacţie. Jindul pe care-l simte e trupul lui ce îşi exprimă nevoile, ce îi vorbeşte... uneori o şoptă, alteori un murmur, alteori un ţipăt. Nu tace niciodată; dacă o să tacă vreodată, atunci o să ştie că a murit până la urmă, că până la urmă l-a ucis vreun nemernic şi gata.

Păşeşte brusc spre omul din Shetland, ca să-i arate că nu se teme, apoi se trage iar îndărăt. Se întoarce spre birtaş şi ridică bărbia.

— Poţi să-ţi bagi ghioaga-n curu' ăla nenorocit, zice.

Birtaşul îi arată uşa. Când bărbatul pleacă, soseşte băiatul cu un castron de tablă cu midii aburinde şi aromate. Se uită o clipă unul la altul, iar bărbatul simte un nou fior de certitudine.

O ia înapoi pe Sykes Street. Nu se gândeşte la Volunteer, tras acum la docuri, pe care a trudit în ultima săptămână la încărcat şi călăfătit, nici la blestemata de călătorie de şase luni care urmează. Se gândeşte doar la acest moment – Grotto Square, băile turceşti, casa de licitaţii, frânghieria, pietrele de pavaj de sub tălpi, cerul agnostic din Yorkshire. Din fire, nu-i nerăbdător sau agitat; aşteaptă când trebuie să aştepte. Găseşte un zid şi se aşază pe el; când îi e foame, sugă o piatră. Orele trec. Trecătorii îl observă, dar nu încearcă să-i vorbească. În curând va veni momentul. Priveşte cum se lungesc umbrele, cum plouă puţin şi apoi se opreşte, cum tremură norii peste cerul jilav. Aproape s-a înserat când îi vede în cele din urmă. Hester cântă o baladă, omul din Shetland are o sticlă de grog într-o mână şi o călăuzeşte stângaci pe femeie cu cealaltă. Se uită cum o iau spre Hodgson Square. Aşteaptă o clipă, apoi o tueleşte după colţ, pe Caroline Street. Încă nu-i noapte, dar e destul de întuneric, hotărăşte el. Ferestrele Casei de rugăciune strălucesc, în aer se simte miros de praf de cărbune şi potroace.

Ajunge pe Fiche's Alley înaintea lor și se strecoară înăuntru. Curtea e pustie, în afară de o frânghie cu rufe pătate de funingine și de izul întepător, de amoniac, al pișatului de cal. Se oprește în cadrul întunecat al unei uși, cu o bucată de cărămidă strânsă în pumn. Când Hester și omul din Shetland intră în curte, așteaptă o clipă ca să se asigure, apoi se repede și îl izbește puternic în ceafă cu cărămida.

Osul cedează lesne. Sângele țâșnește în picături fine și se aude un trosnet ca de creangă udă. Omul din Shetland se prăbușește greoi în față, fără simțire, iar dinții și nasul i se sparg de pietrele de pavaj. Înainte să apuce Hester să țipe, bărbatul i-a pus cuțitul de jupuit la gât.

— O să te spintec exact ca pe-un nenorocit de cod, îi promite.

Hester se uită la el înnebunită, apoi ridică mâinile murdare, semn că se predă.

Bărbatul îi golește buzunarele omului din Shetland, ia banii și tutunul și aruncă restul deoparte. Un nimb de sânge înconjoară fața și capul omului, dar el încă mai respiră slab.

— Trebuie să-l mutăm pe nemernicul ăsta imediat, zice Hester, sau o să intru în căcat.

— Atunci, mută-l, răspunde bărbatul.

Se simte mai ușurat decât cu o clipă înainte, de parcă lumea s-ar fi lărgit în jurul lui.

Hester încearcă să-l târască pe omul din Shetland trăgându-l de braț, dar e prea greu. Alunecă pe sânge și cade pe pavaj. Râde încetișor, ca pentru sine, apoi începe să suspine. Bărbatul deschide ușa magazinei de cărbuni și-l bagă înăuntru pe omul din Shetland, trăgându-l de călcâie.

— N-au decât să-l găsească mâine, zice el. O să fiu de mult plecat până atunci.

Hester se ridică, încă nesigură pe picioare din cauza băuturii, și încearcă fără sorti de izbândă să-și șteargă noroiul de pe fuste. Bărbatul se întoarce să plece.

— Dă-mi și mie un șiling, doi acolo, vrei, dragule? îi strigă Hester. Pentru tot deranju'.

Îi ia vreo oră să dea de urma băiatului. Îl cheamă Albert Stubbs și doarme într-un canal de scurgere din cărămidă, sub podul de la

nord, trăind din resturi și din câte un bănuț câștigat când și când din comisioane pentru bețivii care se adună în tavernele sordide de pe țărm în așteptarea vreunui vas.

Bărbatul îi oferă de mâncare. Îi arată banii pe care i-a furat de la omul din Shetland.

— Zi-mi ce vrei, îl îndeamnă, și-ți cumpăr.

Băiatul îl privește fără grai, ca un animal surprins în bârlog. Bărbatul observă că n-are nici un miros – în mijlocul mizeriei a rămas cumva curat, nepătat, de parcă pielea lui brună de la natură ar fi o protecție împotriva păcatului și nu, așa cum cred unii, o urmare a acestuia.

— Ești o încântare pentru ochi, îi spune bărbatul.

Băiatul cere rom, iar bărbatul scoate o sticlă unsuroasă din buzunar și i-o întinde. În timp ce bea romul, ochii îi devin sticloși și înrâncenarea reținerii lui mai scade.

— Mă cheamă Henry Drax, îi explică bărbatul, cât de blând poate. Sunt harponier. Mă imbarc în zori pe Volunteer.

Băiatul dă din cap nepăsător, de parcă ar fi niște lucruri pe care le-a auzit demult. Părul îi e prăfuit și lipsit de viață, dar pielea îi e nefiresc de curată. Lucește în lumina palidă a lunii ca o bucată de lemn de tec lustruită. Băiatul n-are pantofi, iar tălpile îi sunt înnegrite și bătătorite din cauza pietrelor de pavaj. Drax simte nevoia să-l atingă acum... poate pe obraz sau pe umăr. Ar fi un semn, crede el, un fel de-a începe.

— Te-am văzut mai devreme la birt, zice băiatul. Atunci n-aveai bani.

— Lucrurile s-au schimbat, îi explică Drax.

Băiatul dă iar din cap și mai bea niște rom. Probabil că are aproape doisprezece ani, se gândește Drax, dar s-a oprit din crescut, cum se întâmplă de multe ori. Se întinde și ia sticla de la buzele băiatului.

— Trebuie să mănânci ceva, zice el. Vino cu mine.

Merg împreună fără să vorbească, pe Wincolmlee și Sculcoates, pe lângă hanul Whalebone, pe lângă depozitele de cherestea. Se opresc la brutăria Fletcher și Drax așteaptă cât băiatul înfulecă o plăcintă cu carne.

Când termină, băiatul se șterge la gură, își curăță flegma din fundul gâtulejului și scuipă în rigolă. Dintr-odată pare mai mare

decât înainte.

— Știu un loc unde putem să mergem, zice el arătând peste drum. Chiar acolo, vezi? Dincolo de șantier.

Drax își dă seama imediat că trebuie să fie o capcană. Dacă se duce cu negroteiul pe șantier, o să fie zvântat în bătaie și despuiat ca o curvă. E o surpriză că băiatul l-a subestimat cu totul. Întâi simte dispreț pentru nechibzuința lui și apoi, mai plăcut, ca valul și fiorul unei idei noi, începutul furiei.

— Io-s ăla care-o trage, io, îi spune el blând. Niciodată ăla căruia i-o tragi.

— Știu, răspunde băiatul. Înțeleg.

Cealaltă parte a drumului e cufundată în întuneric. Acolo se află o poartă de lemn de vreo 10 picioare³, cu vopseaua verde scorjită, un zid de cărămidă și o alee dosnică cu pietriș. Pe alee nu e nici o lumină și singurele zgomote sunt scârțâitul cizmelor lui Drax și șuieratul întretăiat, tuberculos, al băiatului. Luna galbenă e vârată ca un cocoloș pe gâtlejul strâmt al cerului. După un minut, ajung într-o curte pe jumătate plină cu butoaie sparte și cercuri de butoi ruginite.

— E pe-aici, zice băiatul. Nu-i departe.

Chipul lui trădează o nerăbdare grăitoare. Dacă Drax mai avea vreo îndoială înainte, acum nu mai are nici una.

— Vino-ncoa, îi spune băiatului.

El se încruntă și arată iar drumul pe care vrea s-o apuce amândoi. Drax se întreabă câți dintre amicii băiatului îi așteaptă pe șantier și ce arme au de gând să folosească împotriva lui. Chiar arată, se întreabă el, ca un nenorocit bun de nimic care poate fi jefuit de niște copii? Asta-i impresia pe care o face acum lumii ce îl așteaptă?

— Vino-ncoa, spune din nou.

Băiatul ridică din umeri și pornește înainte.

— O s-o facem acum, zice Drax. Aici și acum. N-o să aștept.

Băiatul se oprește și scutură din cap.

— Nu, zice el, e mai bine pe șantier.

Bezna din curte îl face perfect, se gândește Drax, îi preschimbă drăgălășenia într-un soi de frumusețe sumbră. Arată ca un idol păgân stând acolo, un totem cioplit din abanos, nu ca un băiat, mai degrabă ca un ideal exagerat de băiat.

— Ce fel de ticălos crezi că sunt eu? întreabă Drax.

Băiatul se încruntă o clipă, apoi îi aruncă un rânjet ademenitor și neverosimil. Nimic din toate astea nu e nou, se gândește Drax, toate au mai fost făcute și înainte, și vor mai fi făcute, în alte locuri și în alte momente. Trupul are tiparele lui împovărătoare, obișnuințele lui: hrănitul, spălatul, deșertatul mațelor.

Băiatul îl atinge rapid pe cot și îi arată iar drumul pe care vrea să meargă amândoi. Șantierul. Capcana. Drax aude un pescăruș țipând deasupra capului, bagă de seamă mirosul puternic de bitum și vopsea de ulei, întinderea siderală a Carului-Mare. Îl trage pe negrotei de păr și-l lovește cu pumnul, iar și iar – de două, trei, patru ori, repede, fără ezitare sau scrupule –, până când încheieturile degetelor îi sunt fierbinți și întunecate de sânge, iar băiatul se prăbușește, moale și leșinat. E subțire și ciolănos și nu cântărește mai mult decât un terier. Drax îl întoarce și-și trage în jos nădragii. Nu găsește în asta nici plăcere, nici ușurare, ceea ce nu face decât să-i sporească ferocitatea. A fost lăsat fără ceva viu, ceva nenumit, dar și real.

Nori de plumb și cositor ascund luna aproape plină și se aude hurea roților de căruțe cu obezi de fier, miorlăitul ca un plâns de copil al unei pisici în călduri. Drax se mișcă repede: o acțiune după alta, fără pasiune și cu precizie, ca o mașinărie, dar nu mecanic. Se agață de lume ca un câine care trage de un os... nimic nu-i este nedeslușit, nimic nu e străin de poftele lui pătimase și tiranice. Ce fusese odată un băiat negru dispăruse acum. S-a dus de tot și în schimb a apărut altceva, complet diferit. Curtea asta a devenit un loc al magiei abjecte, al mutațiilor însângerate, iar Henry Drax este creatorul ei sălbatic, nelegiuit.

1. Evanghelia după Ioan, 19:5, Biblia sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament, trad. de Dumitru Cornilescu, Societatea Biblică din România, Oradea, 2011, p. 1051.
2. Arhipelag din largul coastelor de nord ale Scoției.
3. Veche unitate de măsură pentru lungime: 1 picior = 30,5 cm.

2

Brownlee se consideră, după treizeci de ani de măsurat cu pasul puntea de la pupa, un bun judecător de caractere, dar individul ăsta nou, Sumner, medicul ăsta de bord irlandez, proaspăt venit din Punjabul răsculat, e într-adevăr un caz complex. E scund, cu trăsături ascuțite și o expresie neplăcut batjocoritoare, are un schiopătat nefericit și vorbește o engleză barbar deformată, din ținutul mlaștinilor; totuși, în ciuda acestor piedici evidente și felurite, căpitanul simte că o să meargă. E ceva în chiar stângăcia și nepăsarea tânărului, în talentul și dorința lui de a *nu* face pe plac, pe care Brownlee îl găsește ciudat de atrăgător, poate pentru că-i aduce aminte de el însuși într-o perioadă a vieții când era mai tânăr și mai lipsit de griji.

— Care-i povestea cu piciorul? îl iscodește, mișcându-și glezna în semn de încurajare.

Stau în cabina căpitanului de pe Volunteer, bând brandy și trecând în revistă călătoria ce are să vină.

— Un glonț de muschetă tras de un șipai¹, explică Sumner. Tibia a avut cel mai mult de suferit.

— La Delhi? După asediu?

Sumner încuviințează din cap.

— În prima zi a asaltului, lângă Poarta Kashmirului.

Brownlee dă ochii peste cap și fluieră încet, admirativ.

— Ai văzut când a fost ucis Nicholson²?

— Nu, dar i-am văzut trupul după aia, când era mort. Sus, pe culme.

— Un om extraordinar, Nicholson ăsta. Un mare erou. Se zice că tuciuriii îl venerau ca pe-un zeu.

Sumner ridică din umeri.

— Avea drept gardă de corp un paștuni³. O pacoste uriașă pe

nume Khan. Dormea în fața cortului său, ca să-l apere. Umbla vorba că erau iubiți.

Brownlee clatină din cap și zâmbește. Citise totul despre John Nicholson în *The Times* de la Londra: cum își condusesese oamenii în marș pe cea mai cumplită arșiță, fără să asude sau să ceară apă măcar o dată, cam la vremea când despicasă în două un șipai răzvrătit cu o singură lovitură a formidabilei lui spade. Fără oameni ca Nicholson – neînduplecați, aspri, brutali la nevoie –, Brownlee crede că Imperiul ar fi fost de mult pierdut. Și, fără Imperiu, cine ar mai fi cumpărat uleiul, cine ar mai fi cumpărat fanoanele?

— Invidie, zice el. Numai ranchiună. Nicholson e un mare erou, cam brutal uneori, din câte am auzit, dar la ce-ai putea să te aștepți?

— L-am văzut spânzurând un om numai pentru că a zâmbit la el, și amărâtul de ticălos nici măcar nu zâmbise.

— Trebuie stabilite niște limite, Sumner, zice Brownlee. Trebuie păstrate niște standarde de civilizație. Uneori trebuie să plătim cu aceeași monedă. La urma urmelor, tuciurii au ucis femei și copii, i-au violat, le-au tăiat beregatele micuțe. Așa ceva cere o răzbunare pe măsură.

Sumner dă din cap și aruncă o privire la pantalonii lui negri, acum cenușii în genunchi, și la bocancii nelustruiți. Căpitanul se întreabă dacă noul lui medic de bord e un cinic sau un sentimental sau (se poate oare așa ceva?) câte puțin din amândouă.

— A, din astea sunt o grămadă, răspunde Sumner, întorcându-se din nou spre el cu un rânjel. O grămadă de răzbunări pe măsură. Da, chiar așa.

— De ce-ai plecat din India? întreabă Brownlee, foindu-se un pic pe bancheta capitonată. De ce-ai plecat din Regimentul 614? Nu din cauza piciorului?

— Nu din cauza piciorului, Doamne, nu. Le plăcea piciorul.

— Atunci, de ce?

— Mi-a picat o moștenire din senin. Unchiu-meu Donal a murit pe neașteptate acum șase luni și mi-a lăsat ferma lui de lapte din Mayo – 50 de acri, vaci, o untărie. Valorează cel puțin 1.000 de guinee, probabil mai mult, sigur destul cât să-mi cumpăr o casuță la țară și un cabinet drăguț și respectabil într-un loc liniștit, dar

bănos: Bognor, Hastings, poate Scarborough. Vezi tu, aerul de mare îmi priește și chiar îmi place să am o promenadă.

Brownlee are îndoieli serioase că bunele văduve din Scarborough, Bognor sau Hastings chiar și-ar dori să se îngrijească de suferințele lor un nelegiuit schilod și mărunțel, dar lasă neexprimată această părere.

— Și-atunci, de ce stai aici, cu mine, pe o balenieră groenlandeză? Întreabă în schimb. Adică, un mare proprietar de terenuri irlandez ca tine?

Sumner zâmbește la sarcasmul lui, își scarpină nasul, se abține.

— Sunt niște încurcături juridice cu proprietatea. Au apărut din senin niște veri misterioși care reclamă și ei moștenirea.

Brownlee oftează înțelegător.

— Așa-i întotdeauna, zice el.

— Mi s-a spus că poate dura și un an până se rezolvă dosarul și până atunci nu prea am nimic de făcut și nici bani să fac ceva. Treceam prin Liverpool întorcându-mă de la avocații din Dublin și am dat peste domnul Baxter al dumatăle, în barul de la hotelul Adelphi. Am intrat în vorbă și, când a aflat că sunt un fost medic militar care are nevoie de un serviciu bine plătit, a adunat doi cu doi și i-a dat patru.

— E-un șarlatan ager și lacom Baxter ăsta, zice Brownlee cu o sclipire în ochi. Eu n-am încredere în nenorocit. Cred că are un strop de sânge evreiesc în venele lui veștejite.

— Sunt destul de mulțumit de condițiile pe care mi le-a oferit. Căpitane, nu mă aștept să mă îmbogățesc din vânătoria de balene, dar cel puțin o să-mi asigure o ocupație până se pun în mișcare roțile justiției.

Brownlee pufnește.

— A, o să-ți găsim noi de treabă, spune el. E întotdeauna de lucru pentru cei dornici.

Sumner încuviințează, își termină brandy-ul și pune paharul înapoi pe masă cu un clinchet ușor. Felinarul cu ulei atârnat de tavanul din lemn întunecat rămâne neaprinș, dar umbrele din colțurile cabinei se adâncesc și se întind pe măsură ce lumina defără începe să pălească, iar soarele dispăre în spatele harababurii din fier și cărămidă roșie a coșurilor și acoperișurilor.

— Sunt la dispoziția dumatăle, domnule, zice Sumner.

Brownlee se întreabă o clipă ce înseamnă asta mai exact, dar apoi hotărăște că nu înseamnă absolut nimic. Baxter nu-i omul care să trădeze secrete. Dacă a avut un motiv anume să-l aleagă pe Sumner (în afara celor evidente: costul scăzut și disponibilitatea), acesta nu este probabil decât că irlandezul e destins și maleabil și are în mod clar altele în minte.

— Am descoperit că, de regulă, nu-s prea multe îngrijiri medicale de acordat pe-o balenieră. Când se îmbolnăvesc, oamenii fie se fac bine de la sine, fie cedează și mor... cel puțin asta-i experiența mea. Leacurile nu prea au mare efect.

Sumner ridică din sprâncene, însă nu pare îngrijorat de această discreditare nonșalantă a profesiei sale.

— Trebuie să inspectez cufărul cu medicamente, spune fără prea mult entuziasm. S-ar putea să fie nevoie să adaug sau să înlocuiesc unele lucruri înainte să ridicăm ancora.

— Cufărul se află în cabina ta. E o spițerie pe Clifford Street, pe lângă Templul Masonic. Ia ce-ți trebuie și zi-le să-i trimită nota domnului Baxter.

Amândoi bărbații se ridică de la masă. Sumner întinde mâna și Brownlee i-o strânge scurt. O clipă, cei doi se iscodesc din priviri, sperând parcă să găsească un răspuns la o întrebare tainică pe care sunt prea îngrijorați sau prea precauți s-o pună cu voce tare.

— Îmi închipui că lui Baxter n-o să-i placă prea tare, spune Sumner în cele din urmă.

— La naiba cu Baxter! răspunde Brownlee.

O jumătate de oră mai târziu, Sumner stă cocoșat pe patul lui și își umezește cu limba ciotul de creion. Cabina lui e cât un mausoleu pentru un plod și, înainte să fi început măcar călătoria, are deja un miros stătut și un iz vag de fecale. Cercetează sceptic cufărul cu medicamente și începe să-și facă lista de cumpărături: *săruri de amoniu*, scrie el, *sarea lui Glauber*⁵, *tinctură de ceapă-de-mare*⁶. Din când în când, scoate dopul uneia dintre sticle și adulmecă resturile uscate. De jumătate din lucrurile de-acolo nici n-a auzit: *Tragacant*⁷? *Guaiac*⁸? *Tinctură londoneză*? Nu-i de mirare că Brownlee crede că „leacurile“ n-au efect, cele mai multe sunt de-a dreptul shakespeariene. Medicul de dinainte fusese oare vreun fel de druid? *Laudanum*, scrie el la lumina gălbuie ca oul a

unui felinar cu ulei din grăsime de balenă, *absint*, *pastile de opiu*, *mercur*. Oare printre membrii echipajului unei baleniere o să apară des gonoreea? se întreabă el. Poate că nu, din moment ce probabil că n-o să prea fie abundență de curve la Cercul Arctic. Totuși, judecând după cantitatea de sare amară și de ulei de ricin aflată deja în cufăr, constipația va fi o problemă considerabilă. Lanțetele, observă el, sunt toate antice, ruginite și neascuțite. Va trebui să le dea la ascuțit înainte să înceapă orice sângerare. Probabil e bine că și-a adus scalpelele lui și un fierăstrău pentru oase destul de nou.

După o vreme, închide cufărul și-l împinge înapoi sub pat, lângă lada uzată de tablă pe care o cărase tocmai din India.

Din obișnuință, mecanic și fără să se uite în jos, Sumner zornăie lacătul lăzii și își pipăie buzunarul vestei, ca să verifice dacă mai are cheia. Liniștit, se ridică, iese din cabină și urcă încet scara îngustă a tambuchiului spre punte. Se simte miros de lac, rumeguș și fum de pipă. Butoaie cu carne de vită și legături de doage sunt încărcate pe frânghii în magazia de la provă, cineva bate cuie în acoperișul bucătăriei, câțiva oameni sunt cățărați pe greement, legănând găleți cu smoală. Un copoi lipăie prin preajmă, apoi încetează brusc și începe să se lingă. Sumner se oprește lângă artimon și cercetează cu privirea cheiul. Nu recunoaște pe nimeni. Lumea e imensă, își spune, iar el e doar un grăuncior neînsemnat în ea, ușor de pierdut și de uitat. Gândul ăsta, care în mod normal n-ar mulțumi pe nimeni, pe el îl mulțumește acum. Planul lui este să se descompună, să se risipească și abia pe urmă, ceva mai târziu, să se recompună. Coboară pasarela și se îndreaptă spre spițeria de pe Clifford Street, unde întinde lista. Spițerul chel, palid și știrb o cercetează, apoi ridică privirea spre el.

— Nu e bună, zice. Nu pentru o vânătoare de balene. E prea mult.

— Baxter plătește totul. Poți să-i trimiți direct nota de plată.

— El a văzut lista?

Prăvălia e mohorâtă, iar aerul maroniu e sulfuros și gros ca o alifie. Chelbosul are buricele degetelor pătate cu un portocaliu chimic țipător, iar unghiile îi sunt încovoiate și îngroșate; sub mânecile suflecate, Sumner zărește marginile albastre ale unui tatuaj vechi.

— Crezi că l-aș deranja cu căcaturi de-astea? spune Sumner.

— O să fie deranjat când o să vadă nenorocita de notă de plată. Îl știu pe Baxter și e un ticălos strâns la pungă.

— Tu doar onorează comanda, zice Sumner.

Bărbatul clatină din cap și-și freacă mâinile de șorțul tărcat.

— Nu pot să-ți dau atâta din asta, spune arătând spre hârtia de pe tejghea. Și nici din asta. Dacă-ți dau, n-o să văd un ban. O să-ți dau cantitățile obișnuite din amândouă și cu asta, basta.

Sumner se apleacă în față. Pântecul i se lipește de tejgheaua lustruită.

— Abia m-am întors din colonii, explică el, de la Delhi.

Chelbosul ridică din umeri, apoi își vâă arătătorul în urechea dreaptă și-l răsucesce cu zgomot.

— Știi, pot să-ți vând un baston bun din lemn de mesteacăn pentru schiopătatul ăla, zice el. Mâner de fildeș, dinte de balenă, cum preferi.

Fără să-i răspundă, Sumner se îndepărtează de tejghea și începe să se uite prin prăvălie, de parcă dintr-odată are o grămadă de timp la dispoziție și nu mare lucru de făcut. Pereții laterali sunt ticsiți cu tot felul de flacoane și sticle în suporturi, umplute cu lichide, alifii și pulberi. În spatele tejghelei e o oglindă mare, îngălbenită, în care zărește dosul pleșuv al căpătânii chelbosului. De-o parte a oglinzii se află o mulțime de sertare pătrate de lemn, fiecare cu câte o plăcuță cu denumirea și un singur mâner rotund de alamă în mijloc, iar de cealaltă parte se află un șir de rafturi ce susțin niște animale împăiate, așezate în posturi melodramatice și războinice. O bufniță surprinsă în timp ce devorează un șoarece-de-câmp, un bursuc într-un etern război cu un dihor, un gibbon ca un Laocoon, sugrumat de un șarpe de grădină dungat.

— Dumneata ai făcut toate astea? îl întreabă Sumner.

Bărbatul așteaptă o clipă, apoi dă din cap.

— Sunt cel mai bun taxidermist din oraș, zice. Poți să-ntrebi pe oricine.

— Și care-i cel mai mare animal pe care l-ai împăiat? Cel mai mare dintre toate, adică. Spune-mi adevărul.

— Am împăiat o morskă, răspunde nepăsător chelbosul. Și un urs polar. Îi aduc aici pe corăbiile din Groenlanda.

— Ai împăiat un urs polar? se miră Sumner.

— Da.

— Un afurisit de *urs*, spune Sumner, zâmbind acum. Asta chiar e ceva ce-aș vrea să văd.

— L-am pus să stea pe labele din spate, răspunde chelbosul, și să râcăie cu ghearele ascuțite aerul înghețat.

Ridică mâinile portocalii și își strâmbă fața într-un mârâit încremenit.

— L-am împăiat pentru Firbank, ticălosul bogat care stă în casa mare de pe Charlotte Street. Cred că încă-l mai are în salonul imens de la intrare, lângă cuierul de pălării din os de balenă.

— Ai împăiat vreodată o balenă? întreabă Sumner.

Chelbosul scutură din cap și râde la gândul ăsta.

— Balena nu poate fi împăiată, zice el. Dincolo de mărime, care face imposibil împăiatul, se descompune prea repede. Și-n plus, ce nevoie ar avea un om în toate mințile de-o afurită de balenă împăiată?

Sumner încuviințează și zâmbește iar. Chelbosul chicotește la gândul ăsta.

— Am împăiat o mulțime de știuci, urmează el orgolios. Și vidre din belșug. Cineva mi-a adus odată un ornitorinc.

— Ce-ai zice să schimbăm denumirile? întreabă Sumner. Pe nota de plată? Zi-i absint. Zi-i calomel⁹, dacă vrei.

— Ai deja calomel pe listă.

— Absint, atunci, să-i zicem absint.

— Îi putem spune vitriol-albastru¹⁰, sugerează bărbatul. Unii medici de bord iau cantități zdravene.

— Zi-i vitriol-albastru, atunci, și celuilalt, absint.

Bărbatul dă din cap și face un calcul rapid în minte.

— O sticlă de absint, spune el, și trei uncii¹¹ de vitriol aproape că acoperă totul.

Se întoarce și începe să deschidă sertarele și să ia flacoane de pe rafturi. Sumner se reazemă de tejghea și-l privește lucrând... cântărind, strecurând, măcinând, punând dopuri.

— Te-ai imbarcat vreodată? îl întreabă. La vânătoare de balene?

Spîterul clatină din cap fără să ridice ochii.

— Vânătoarea în Groenlanda e periculoasă, răspunde el. Prefer să stau acasă, unde e cald și uscat, și riscul de moarte violentă e mult redus.

— Ești un om cu scaun la cap, atunci.

— Sunt prudent, atâta tot. Am mai văzut și eu câte ceva.

— Aș zice că ești un om norocos, conchide Sumner, uitându-se din nou prin prăvălia soioasă. Norocos că ai așa de mult de pierdut.

Bărbatul ridică privirea să vadă dacă e luat în răs, dar expresia lui Sumner este într-un totu sinceră.

— Nu așa de mult, zice el, în comparație cu unii.

— E ceva.

Spîterul dă din cap, leagă pachetul cu o bucată de sfoară și-l împinge peste tejghea.

— Volunteer i-o corabie bună, spune el. Știe să se strecoare printre câmpurile de gheață.

— Și Brownlee? Aud că-i ghinionist.

— Baxter are încredere în el.

— Într-adevăr, zice Sumner luând pachetul și îndesându-l sub braț, apoi aplecându-se să semneze nota de plată. Și despre domnul Baxter ce credem?

— Credem că-i bogat, răspunde spîterul, și prin locurile astea nu prea te îmbogățești dacă ești tâmpit.

Sumner zâmbește și dă din cap scurt, de bun-rămas.

— Asta cam așa-i, spune el.

A început să plouă și, peste izul stăruitor de balegă de cal și abator, se simte un miros proaspăt și plăcut. În loc să se întoarcă pe Volunteer, Sumner cotește la stînga și găsește o cârciumă. Cere rom și-și duce paharul într-o încăpere laterală jengoasă, cu un cămin în care nu arde focul și o vedere neatrăgătoare spre curtea de-alături. Nu mai e nimeni acolo. Dezleagă pachetul spîterului, scoate una dintre sticle și toarnă jumătate din ea în pahar. Romul întunecat se întunecă și mai tare. Sumner trage aer în piept, închide ochii și dă pe gât amestecul într-o dușcă lungă.

Poate că e liber, se gândește în vreme ce stă și așteaptă să-și facă efectul drogul. Poate că e cea mai bună cale să-și înțeleagă situația actuală. După toate câte l-au coplesit: trădare, umilință, sărăcie, dezonoare; moartea părinților, de tifos; moartea lui William Harper, din cauza băuturii; multele eforturi prost canalizate sau abandonate; multele ocazii ratate și planuri care-au luat-o razna. După toate astea, atâtea, măcar mai e în viață. S-a întâmplat ce era

mai rău – nu-i așa? – și totuși el încă e întreg, încă e cald, încă răsuflă. Ce-i drept, acum nu e nimic (un doctor pe o balenieră din Yorkshire, ce fel de răsplată e asta după lunga lui trudă?), dar să nu fie nimic înseamnă, privind din alt unghi, și să fie orice. Nu asta e situația? Deci nu pierdut, ci în libertate? *Liber?* Și teama asta pe care-o simte acum, senzația asta de veșnică nesiguranță, trebuie să fie – hotărăște el – doar un simptom neașteptat al actualei lui stări de descătușare.

O clipă, Sumner simte o ușurare intensă la această concluzie, la care a ajuns așa de limpede și de conștient, așa de lesne și de iute, dar apoi, aproape imediat, aproape înainte să se poată bucura de noua senzație, își dă seama că libertatea de care se bucură e de-un soi foarte găunos, că-i libertatea unei haimanale sau a unei fiare. Dacă e liber, în starea de-acum, atunci masa asta de lemn din fața sa este și ea liberă, la fel și paharul gol. Și ce înseamnă, de fapt, *liber?* Asemenea cuvinte sunt fragile ca hârtia, se fac praf și pulbere și se sfâșie la cea mai ușoară apăsare. Doar acțiunile contează, se gândește pentru a zece mia oară, doar întâmplările. Tot restul e abur, ceață. Mai bea un pahar și-și umezește buzele. E o greșeală gravă să te gândești prea mult, își amintește, o greșeală gravă. Viața nu poate fi descifrată sau supusă prin flecăreală, trebuie s-o înduri, să-i supraviețuiești prin toate mijloacele.

Sumner își sprijină capul de peretele vărui și privește vag spre ușa din față. Îl zărește pe cârciumar, în spatele tejghelei, aude zornăitul cânilor de cositor și pocnetul unui chepeng închis. Simte, umflându-i pieptul, încă un val cald de limpezime și liniște. E trupul, își zice, nu mintea. Sângele, chimia contează. După alte câteva minute, se simte mult mai împăcat cu el și cu lumea. Căpitanul Brownlee, își zice, e un om bun, iar Baxter e și el bun, în felul lui. Sunt oameni conștiincioși, amândoi. Cred în acțiune și urmare, pradă și răsplată, în geometria simplă a cauzei și efectului. Și cine poate spune că n-au dreptate? Se uită în jos la paharul gol și se întreabă cât de înțelept ar fi să mai ceară unul. Să se țină pe picioare n-ar trebui să fie o problemă, își zice, dar să *vorbească?* Își simte limba moale și străină, nu e sigur ce i-ar ieși din gură dacă ar încerca să vorbească – ce grai, mai precis? Ce zgomote? Cârciumarul, parcă simțindu-i dilema, aruncă o privire spre el, iar Sumner îi face semn cu paharul gol.

— Vine, zice cârciumarul.

Sumner zâmbește gândindu-se la eleganța simplă a comunicării – nevoia sesizată, satisfacția oferită. Cârciumarul intră în încăperea laterală cu o sticlă de rom pe jumătate plină și îi umple paharul până la buză. Sumner îi mulțumește dând din cap și toate sunt în regulă.

Acum afară e întuneric, iar ploaia s-a oprit. Curtea lucește gălbui, scăldată într-o lumină neclară, vapoasă. În încăperea de alături se aud voci de femei râzând tare. Câtă vreme am stat aici? se întreabă Sumner dintr-odată. O oră? Două? Își termină băutura, leagă la loc pachetul spițerului și se ridică. Încăperea pare mult mai mică decât când a intrat. Tot nu e foc în cămin, dar cineva a pus un felinar cu ulei pe un scăunel lângă ușă. Pășește cu grijă în încăperea de alături, se uită împrejur o clipă, înclină pălăria spre doamne și iese iar în stradă.

Cerul nopții e spuzit de stele... marea întindere zodiacală și, în mijlocul ei, strălucirea dens împestrițată a celorlalte stele, fără nume. *Cerul înstelat deasupra mea și legea morală în mine.*¹² Își aduce aminte, mergând, sala de disecții din Belfast, unde-l privea pe blasfematorul ăla bătrân și scârbos de Slaterry cum spinteca vesel un cadavru. „Nici o urmă din sufletul nemuritor al flăcăului ăstuia până acum, tineri domni“, glumea el răscolind și trăgând, scoțând intestine așa cum scoate un scamator stegulețe, „nici din facultățile sale raționale deosebite, dar o să mai caut.“ Își amintește borcanele cu creieri secționați, plutind neputincioși, fără rost, ca niște conopide murate, cu emisferele spongioase golite cu totul de gândire sau dorință. Inutilitatea trupului, se gândește el, neputința cărnii; cum putem invoca spiritul dintr-un os? Însă, cu toate acestea, strada arată încântător: felul cum lucesc roșiatic în lumina lunii cărămizile ude, cum răsună bocănitul tocurilor de la cizmele de piele pe piatră, cum se îndoaie și se întinde postavul pe spinarea unui bărbat sau flanela pe șoldurile unei femei. Rotirea și țipetele pescărușilor, scârțâitul căruțelor, râsul, înjurăturile, toate, armoniile brute ale nopții îngemănându-se ca o simfonie primitivă. După opiu, asta-i place cel mai mult: mirosurile, sunetele și imaginile astea, înghesuiala și larma frumuseții lor vremelnice. Peste tot, o sprinteneală subită care îi lipsește lumii obișnuite, un impuls și o vigoare neașteptate.

Rătăcește prin piețe și ganguri, pe lângă șandramale împrejmuite de curți și case de bogătași. Habar n-are încotro e nordul sau în ce direcție se află acum docul, dar până la urmă, cumva, știe că o să-și adulmece drumul înapoi. A învățat să nu mai gândească în asemenea momente și să se încreadă în instinct. De ce Hull, de pildă? De ce afurisita de vânătoare de balene? N-are nici o noimă, și asta e partea cu adevărat genială. Lipsa de logică, aproape-nerozia. Istețimea, își zice, nu-ți folosește la nimic, doar tâmpiții, tâmpiții geniali vor moșteni pământul. Intrând în piața publică, dă peste un cerșetor zdrențaros, fără picioare, care fluieră „Nancy Dawson“ și se târăște pe cioturi pe pavajul întunecat. Cei doi bărbați se opresc să vorbească.

— Unde-i Docul Reginei? întreabă Sumner, iar cerșetorul îi arată cu pumnul lui acoperit cu un strat de murdărie.

— Pe-acolo, zice el. Ce corabie cauți?

— Volunteer.

Cerșetorul, al cărui chip e ciupit de vărsat și al cărui trup mutilat se sfârșește brusc chiar sub vintre, clatină din cap și chicotește hârâit.

— Dacă te îmbarci cu Brownlee, ești futut cu totul, spune el. În stil mare.

Sumner se gândește o clipă, apoi clatină din cap.

— E bun și Brownlee, zice el.

— Da, dacă vrei să se ducă naibii totul, răspunde cerșetorul. Da, dacă vrei să te întorci naibii acasă lefter sau să nu te mai întorci deloc. Pentru asta, e bun, sunt de acord cu tine. Ai auzit de Percival? Trebuie să fi auzit de nenorocitul de Percival.

Cerșetorul poartă o bască scoțiană cu moț, soioasă și fără formă, făcută din peticele rămase de la alte căciuli mai vechi și mai bune.

— Am fost în India, spune Sumner.

— Întreabă pe oricine pe-aici de Percival, îl îndeamnă cerșetorul. Rostește doar numele Percival și vezi ce se întâmplă.

— Zi-mi tu, spune Sumner.

Cerșetorul tace o clipă înainte să înceapă, cântărind parcă mai bine amploarea amuzantă a naivității lui Sumner.

— Făcut așchii de un ghețar, îl lămurește el. Acum trei ani. Avea cala plină cu grăsime la vremea aia și n-au recuperat nici un singur butoi. Nici un strop. Opt oameni s-au înecat și alți zece au murit de

frig, și nici unul dintre cei care-au supraviețuit n-a făcut măcar un bănișor.

— Sună a ghinion. Se poate întâmpla oricui.

— I s-a-ntâmpat lui Brownlee totuși, nu altcuiva. Și un căpitan așa de-al naibii de ghinionist nu capătă prea des altă corabie.

— Pesemne că Baxter are încredere în el.

— Baxter e-al naibii de misterios. Asta-i tot ce spun despre nenorocit. Misterios, așa e Baxter.

Sumner ridică din umeri și se uită la lună.

— Ce-ai pățit la picioare? Întreabă el.

Cerșetorul privește în jos și se încruntă, surprins parcă să vadă că nu le mai are.

— Întreabă-l pe căpitanul Brownlee despre asta, răspunde. Zi-i că te-a trimis Ort Caper. Zi-i că stăteam într-o seară frumoasă și-mi număram picioarele și că se pare că-mi lipseau v'o două. Vezi ce spune despre asta.

— De ce să-l întreb pe el?

— Fiin'că n-ai crede adevărul dacă vine de la unu' ca mine, l-ai socoti o aiureală de smintit, dar Brownlee știe tot blestematul de adevăr pe cât de bine îl știi și eu. Întreabă-l ce s-a-ntâmpat pe Percival. Zi-i că Ort Caper îi trimite salutări, vezi cum îi pică asta la stomac.

Sumner scoate o monedă din buzunar și o lasă să cadă în mâna întinsă a cerșetorului.

— Ort Caper mă cheamă, strigă acesta după el. Întreabă-l pe Brownlee ce s-a-ntâmpat cu nenorocitele mele de picioare.

Mai departe, începe să simtă mirosul de la Docul Reginei – duhoarea dulceagă, ca de carne ce stă să se strice. Prin golurile dintre depozite, dintre stivele de cherestea, zărește șirul siluetelor parcă tăiate în tablă ale balenierelor și slupurilor¹³. E trecut de miezul nopții și străzile sunt mai tăcute – zgomote înfundate de beție din tavernele de lângă docuri, Penny Bank, Seaman's Molly, când și când huruitul unei birje goale sau hodorogitul unei căruțe de gunoi. Stelele s-au rotit, luna rotundă e pe jumătate ascunsă în spatele unui troian de nori nichelați; Sumner vede Volunteer, cu puntea lată, întunecată și încărcată de greement, puțin mai încolo la doc. Pe punte nu e nimeni, cel puțin nimeni pe care să-l poată

vedea, așadar încărcarea trebuie să se fi terminat. Nu mai așteaptă acum decât fluxul și remorcherul cu aburi care să-i scoată în Humber¹⁴.

Mintea îi zboară la câmpurile de gheață din nord și la marile minuni pe care le va vedea fără îndoială acolo – narvalul și leopardul-de-mare, morsa și albatrosul, petrelul arctic și ursul polar. Se gândește la marile balene netede care stau adunate în turme ca niște nori de furtună plumburii sub straturile tăcute de gheață. O să le facă tuturor schițe în cărbune, hotărăște el, o să picteze peisaje în acuarelă, o să țină un jurnal, poate. Și de ce nu? O să aibă o grămadă de timp, Brownlee i-a dat de înțeles destul de limpede. O să citească o mulțime (și-a adus Homerul cu colțurile îndoite), o să-și exerseze greaca nefolosită. La naiba, de ce nu? O să aibă puține de făcut – să împartă purgative din când în când, poate să constate un deces, însă în afară de asta o să fie un fel de vacanță. Baxter așa a lăsat să se înțeleagă. A sugerat că treaba medicului de bord pe o balenieră este o necesitate legală, o cerință care trebuie îndeplinită, dar practic nu-i aproape nimic de făcut – de unde și salariile derizorii, desigur. Așa că da, își spune, o să citească și o să scrie, o să doarmă, o să discute cu căpitanul când o să-l poftască. În general, o să fie o perioadă tihnită, poate ușor plicticoasă, însă Dumnezeu știe că de asta are nevoie după nebunia din India: căldura scârboasă, duhoarea, sălbăticia. Oricum ar fi pescuitul de balene în Groenlanda, cu siguranță n-o să fie deloc așa.

1. Soldat indian în armata britanică. Răscoala șipailor (1857-1859) a fost una dintre cele mai ample și mai violente mișcări împotriva stăpânirii coloniale britanice, fiind înăbușită în sânge.
2. John Nicholson (1821-1857) – general și administrator britanic, născut în Irlanda; a fost comisar regal adjunct în Punjab (1851-56) și a jucat un rol important în asaltul de la Delhi.
3. Locuitor de religie islamică din Afganistan și din nord-vestul Pakistanului care vorbește limba paštu.
4. Regimentul de infanterie 61 (South Gloucestershire) – în timpul răscoalei din India, a luptat în asediul și capturarea orașului Delhi.
5. *Sal Glauberis* – sulfat de sodiu, utilizat în medicină ca purgativ.
6. Bulbii de ceapă-de-mare sunt folosiți în medicină ca diuretic.
7. Gumă naturală obținută din latexul unor plante din genul *Astragalus*, utilizată ca liant în industria farmaceutică și alimentară.
8. Arbore exotic a cărui rășină are importante proprietăți medicinale.
9. Clorură de mercur sub formă de pulbere cu acțiune purgativă și vermifugă.
10. Sulfat de cupru (piatră-vânătă).
11. Veche unitate de măsură pentru greutate: 1 uncie = 28,3 g.

12. Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice*, trad., schiță biografică și introducere de Traian Brăileanu, Editura Paideia, 2003, p. 159.
13. Mic velier cu un singur arbore, fără bompres.
14. Estuar pe coasta de est a Marii Britanii, la Marea Nordului, format de râurile Ouse și Trent.

3

— Se întetește vântul, spune Baxter. Pun rămășag că o să ajungeți repede la Lerwick.

Brownlee se sprijină de timonerie și lansează o flegmă verde peste parapetul de la pupa, în apele întinse, de un maroniu întunecat ale estuarului Humber. Spre nord și sud, un țarm meschin leagă oțelul ruginiu al estuarului cu cerul. În față, remorcherul cu aburi înaintează bodogănind monoton, iar pescărușii saltă și apa clocotește în siajul lui.

— Abia aștept să văd ce cârd de idioți ai adunat să mă aștepte în Lerwick, zice Brownlee.

Baxter zâmbeste.

— Toți oameni buni, spune el. Toți adevărați oameni din Shetland: muncitori, energici, ascultători.

— Știi că am de gând să umplu cala principală când ajungem în Apele Nordului¹, zice Brownlee.

— S-o umpli cu ce, mai exact?

— Cu grăsime de balenă.

Baxter clatină din cap.

— Nu trebuie să-mi dovedești nimic, Arthur, spune el. Știu ce ești.

— Sunt vânător de balene.

— Așa e, într-adevăr, și încă unul al naibii de bun. Problema pe care-o avem noi nu ești tu, Arthur, și nu sunt nici eu. Problema pe care-o avem noi este istoria. Acum treizeci de ani, orice nerod cu o barcă și un harpon putea să se îmbogățească. Ții minte. Ții minte Aurora în '28? Până în iunie se întorsese deja – *iunie*, la naiba –, încărcată cu mormane de fanoane cât mine de înalte legate de copastii. Nu zic că atunci era ușor, n-a fost niciodată ușor, știi și tu. Dar se putea face. Acum ai nevoie... de ce anume?... un motor cu

aburi de 200 de cai-putere, tunuri de harpoane și o grămadă de noroc. Însă, chiar și așa, ai toate șansele să te întorci cu mâna goală.

— O să umplu cala, insistă calm Brownlee. O să-i țin în șuturi pe nemernicii ăștia și o să umplu cala, o să vezi.

Baxter se apropie de el. E îmbrăcat ca un avocat, nu ca un marinar: cizme negre din piele de vițel, jiletcă de nanchin, eșarfă purpurie la gât, redingotă albastru-închis de lână. Are părul cenușiu și rar, obrajii îi sunt roșii, străbătuți de vinișoare, ochii, lacrimoși. Pare bolnav pe moarte de ani de zile, dar nu lipsește nici o zi de la muncă. Omul e un ipocrit, se gândește Brownlee, dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce mai vorbește. Vorbe, vorbe, vorbe – un șuvoi blestemat de vorbărie fără sfârșit, de neoprit. O să dea din gură și când o să-l bage naibii în pământ.

— Le-am *omorât* pe toate, Arthur, urmează Baxter. A fost extraordinar cât a mers, și nemaipomenit de rentabil. Am avut douășcinci de ani grozav de buni. Dar viața merge înainte, iar asta e un nou capitol. Ia-o așa. Nu e sfârșitul unui lucru, ci începutul unuia mai bun. Oricum, nimeni nu mai vrea ulei de balenă – acum toți vor numai petrol, gaz de huilă, știi și tu.

— Petrolul n-o să dureze, spune Brownlee. E doar un moft. Și balenele sunt încă acolo... ai nevoie doar de un căpitan care să le miroasă și un echipaj care poate să facă ce e nevoie.

Baxter clatină din cap și se apleacă în față conspirativ. Brownlee simte miros de pomadă, muștar, ceară de sigiliu și cuișoare.

— N-o da în bară, Arthur, zice el. Nu uita ce punem la cale aici. Nu-i chestie de mândrie... nici mândria ta și nici a mea. Și categoric nu-i vorba de nenorocitul de pește.

Brownlee se întoarce fără să răspundă. Privește țință monotonia mohorâtă a țărmului din Lincolnshire. Nu i-a plăcut niciodată uscatul, se gândește. E prea ferm, prea solid, prea sigur de sine.

— Ai găsit pe cineva să verifice pompele? îl întreabă Baxter.

— Pe Drax, răspunde el.

— Drax e băiat bun. Nu mă zgârcesc când e vorba de harponieri, așa-i? Sper că ți-ai dat seama. Ți-am găsit trei dintre cei mai buni. Drax, Jones-Balena și, *cumîuzice*, Otto. Orice căpitan ar fi fericit cu ăștia trei.

— Merg, recunoaște el, merg toți trei, dar nu compensează pentru Cavendish.

— De Cavendish e nevoie, Arthur. E alegerea logică. Am discutat deja de multe ori despre asta.

— Am auzit cârteli din partea echipajului.

— Legate de Cavendish?

Brownlee încuviințează.

— A fost o mișcare proastă să-l faci secund. Toți știu că-i un ticălos de doi bani.

— Cavendish e o mare lepădătură și un desfrânat, e drept, dar face orice i se spune. Și, când ajungi în Apele Nordului, ultimul lucru de care ai nevoie e vreo jigodie care să dea dovadă de inițiativă. Oricum, îl ai pe ofițerul de punte, tânărul Black, să te ajute dacă întâmpini greutăți pe drum. Are un cap destul de bun pe umeri.

— Ce zici de medicul nostru de bord irlandez?

— Sumner?

Baxter ridică din umeri, apoi chicotește.

— Ai văzut cu cât l-am luat? Două lire pe lună și un șiling la tonă. E un record, sau pe-aproape. Ceva e putred acolo, bineînțeles, dar nu cred că-i cazul să ne facem griji. Nu vrea probleme din partea noastră, sunt convins.

— Crezi povestea cu unchiul mort?

— Hristoase, nu. Tu?

— Atunci, crezi că l-au dat afară din armată?

— Se prea poate, dar, chiar de-ar fi așa, care-i baiul? Pentru ce te dau afară acum? Că ai trișat la bridge? Că i-o tragi gornistului? Aș zice că pentru noi merge.

— Știi că a fost la Delhi, pe culme. L-a văzut pe Nicholson înainte să moară.

Baxter ridică din sprâncene, dă din cap și pare impresionat.

— Nicholson ăla i-un erou dat naibii, zice el. Dacă am avea mai mulți ca Nicholson, să spânzure lepădăturile, și mai puțini ca rahatul ăla fricos de Canning², să dea grațieri în stânga și-n dreapta, Imperiul ar fi în mâini mai sigure.

Brownlee încuviințează din cap.

— Am auzit că poate să despice un șipai în două cu o singură lovitură de sabie, spune el. Nicholson, vreau să zic. Ca pe-un

castravete.

— Ca pe-un castravete, râde Baxter. Așa ceva chiar ar merita văzut, nu?

Grimsby rămâne în urmă la tribord, iar în fața lor începe să se ivească linia subțire și gălbuie a peninsulei Spurn. Baxter se uită la ceasul de buzunar.

— Am ajuns repede, zice el. Toate semnele sunt bune.

Brownlee îi strigă lui Cavendish să semnalizeze remorcherului cu aburi. După vreun minut, acesta încetinește și parâma dintre vase slăbește. Molează parâma și căpitanul comandă să fie întinse velele mari. Vântul bate tare dinspre sud-vest, iar barometrul e stabil. Nori cenușii se adună la orizont spre răsărit. Brownlee îi aruncă o privire lui Baxter, care-i zâmbeste.

— O ultimă vorbă înainte să te las, Arthur, zice el dând din cap.

— Strângeți parâma aia nenorocită, îi strigă Brownlee lui Cavendish, și țineți vasul stabil, fără alte vele.

Cei doi bărbați coboară împreună scara tambuchiului și intră în cabina căpitanului.

— Brandy? întreabă Brownlee.

— Dacă tot l-am plătit, răspunde Baxter, de ce nu?

Se așază față-n față la masă și beau.

— Am adus hârtiile, zice Baxter. M-am gândit că poate vrei să le vezi și tu.

Scoate din buzunar două foi de pergament, le despătorește și le împinge peste masă. Brownlee se uită la ele o clipă.

— 12.000 de lire împărțite la trei înseamnă o grămadă serioasă de bani, Arthur, urmează Baxter. Trebuie să ai asta în minte cât se poate de limpede. E mult mai mult decât ai putea spera vreodată să scoți din vânătoria de balene.

Brownlee dă din cap.

— Campbell ar face bine să fie acolo, răspunde el. Doar atâta spun. Dacă nu-i acolo în clipa în care am nevoie de el, întorc curva asta de corabie în loc și vin cu ea acasă.

— O să fie acolo, îl asigură Baxter. Campbell nu-i așa de tâmpit cum pare. Știe că, dacă merge bine, vine și rândul lui.

Brownlee clatină din cap.

— Despre asta e vorba până la urmă, zice el.

— E vorba de bani, Arthur, atâta tot. Banii fac ce vor ei. Nu le

pasă ce am prefera noi. Astupi un canal și sapă altul nou. Nu pot să controlez banii, nu pot să le spun ce să facă sau unde să se ducă mai departe... aș vrea ca naiba să pot, dar nu pot.

— Mai bine te-ai ruga să fie destulă gheață acolo.

Baxter își termină brandy-ul și se ridică să plece.

— A, întotdeauna e gheață, zice el zâmbind ușor. Știm amândoi. Și, dacă mai există vreun om în viață care să se priceapă cu adevărat s-o găsească, cred că tu ești ăla.

1. North Water – zonă de ape libere înconjurată de ghețuri, aflată între Canada și Groenlanda, în nordul golfului Baffin, folosită de baleniere, în secolul al XIX-lea, drept cale de acces în timpul primăverii.
2. Charles John Canning (1812-1862) – om de stat și guvernator general al Indiei în timpul Răscoalei șipailor. A devenit primul vicerege al Indiei, în 1858, și a jucat un rol important în reconstrucția coloniei.

Intră în portul Lerwick în prima zi din luna aprilie a anului 1859. Cerul cenușiu amenință cu ploaia, iar dealurile joase și golașe ce înconjoară orașul au culoarea rumegușului umed. Două vase din Peterhead, Zembla și Mary-Anne, sunt deja ancorate în siguranță, iar Truelove din Dundee este așteptat a doua zi. Imediat ce-a mâncat de dimineață, căpitanul Brownlee se duce în oraș să-l viziteze pe Samuel Tait, agentul lui maritim local, și să aleagă partea de echipaj din Shetland. Sumner își petrece dimineața împărțind rații de tutun și îngrijindu-l pe Thomas Anderson, un marinar de punte cu o strictură dureroasă. După-amiază stă întins în pat și ațipește citind din Homer. Îl trezește bătaia în ușă a lui Cavendish, care-l lămurește că adună un grup de marinari devotați ca să testeze realizările distileriei locale.

— Momentan, grupul expediționar e alcătuit din mine, zice el, Drax, care mărturisesc că e un nenorocit de păgân când are o băutură la bord, Black, care e un tip calm și susține că nu bea decât bere de ghimbir sau lapte, dar mai vedem noi, și Jones-Balena, care bineînțeles că e un galez furios și deci un mister al naibii de îngrijorător pentru noi. Una peste alta, seara promite să fie cât se poate de mulțumitoare, aș zice.

Drax și Jones vâslesc până la mal. Cavendish vorbește tot timpul, spunându-le poveste după poveste despre bătaii sălbatice cu cuțite la care a fost martor și despre femeile urâte din Lerwick cărora le-a tras-o.

— Pentru numele lui Dumnezeu, cum îi mai puțea fofoloanca, spune el. N-ai cum să crezi dacă nu erai acolo.

Sumner stă lângă Black, la pupa bărcii cu vâsle. Înainte să plece din cabină, a luat opt dramuri¹ de laudanum (suficient, pe baza experienței anterioare, ca să facă suportabilă ieșirea, însă nu cât

să-l facă să arate ca un imbecil desăvârșit) și se bucură de plescăitul apei despicate de pana vâslelor și de scârțâitul lor în furcheți (îl ignoră cu succes pe Cavendish). Black îl întreabă dacă e prima lui vizită la Lerwick și Sumner mărturisește că într-adevăr așa e.

— O să descoperi că-i un loc înapoiat, zice Black. Pământul e sărac pe-aici și oamenii din Shetland nu par să aibă vreo dorință să îmbunătățească lucrurile. Sunt țărani și au calități de țărani, bănuiesc, dar nimic altceva. Dacă te plimbi puțin pe insulă și vezi în ce stare mizerabilă se află fermele și clădirile, o să înțelegi repede ce vreau să spun.

— Și orașenii? Scot vreun profit din vânătoreea de balene?

— Câțiva, da, însă pe majoritatea mai degrabă îi strică. Oricum, orașul e la fel de spurcat și nelegiuît ca orice port... poate nu mai rău decât altele, dar sigur nu mai bun.

— Mulțumesc nenorocitului de Dumnezeu pentru asta, strigă Cavendish. O băutură cumsecade și-o bucățică bună și umedă de păsărică e tot ce are nevoie un bărbat înainte să pornească la sângeroasa vânătoare de balene și, din fericire, astea sunt singurele două lucruri la care Lerwick excelează.

— Asta-i foarte adevărat, întărește Black. Dacă vrei whisky scoțian și târfe ieftine, domnule Sumner, cu siguranță ești în locul potrivit.

— Mă simt norocos că am niște călăuze așa de experimentate.

— Chiar ești norocos, spune Cavendish. O să-ți arătăm toate manevrele, nu-i așa, Drax? O să-ți arătăm toate dedesubturile. Să fii sigur.

Cavendish râde. Drax, care n-a vorbit de când au plecat de pe corabie, ridică privirea de la vâsla lui și îl țintuiește pe Sumner o clipă, parcă pentru a stabili cine e și la ce-ar putea fi bun.

— În Lerwick, zice el, cel mai ieftin whisky e șase penny paharul și o curvă ca lumea o să te lase fără un șiling, poate doi dacă ai pretenții mai speciale. Cam asta-i tot ce trebuie să știe omul.

— Drax e cam scump la vorbă, după cum vezi, spune Cavendish. Dar mie-mi place să dau din gură, așa că facem echipă bună.

— Și Jones, aici de față? întreabă Sumner.

— Jones e un galez din Pontypool, așa că nu-nțelege nimeni

niciodată ce naiba îndrugă.

Jones se întoarce și-i strigă lui Cavendish să se ducă naibii.

— Vezi ce vreau să zic? întreabă Cavendish. Curat păsărească, naiba s-o ia.

Încep la hotelul Queen's, apoi se mută la Commercial, apoi la Edinburgh Arms. După ce pleacă de acolo, se duc la doamna Brown, pe Charlotte Street, iar Drax, Cavendish și Jones își aleg fiecare câte o fată și urcă la etaj, în timp ce Sumner (care nu mai e în stare de nimic după ce-a luat laudanum, așa că se scuză că se reface după gonoree) și Black (care insistă, foarte serios, că a promis să-i rămână credincios logodnicei lui, Bertha) rămân jos și beau bere neagră.

— Pot să te întreb ceva, Sumner? zice Black.

Acesta, privindu-l prin negura tot mai deasă a beției, încuviințează din cap. Black e tânăr și nerăbdător, dar și cam arogant, crede Sumner. Nu e niciodată nepoliticos sau batjocoritor pe față, însă câteodată simți că are o încredere în sine care nu se potrivește cu poziția lui.

— Da, spune el, sigur că poți.

— Ce cauți aici?

— În Lerwick?

— Pe Volunteer. Ce caută un om ca tine pe o balenieră de Groenlanda?

— Am lămurit, cred, situația mea aseară, la popota ofițerilor... testamentul unchiului meu, ferma de lapte.

— Atunci, de ce nu-ți găsești de lucru la un spital din oraș? Sau de ce nu lucrezi la cabinetul altcuiva o vreme? Sigur cunoști oameni care te-ar putea ajuta. Slujba de medic de bord pe o balenieră e neplăcută, plictisitoare și prost plătită. De obicei, o fac studenții la medicină care au nevoie de bani, nu un bărbat de vârsta și cu experiența ta.

Sumner scoate pe nări două fuioare de fum de trabuc și clipește.

— Poate că sunt un excentric fără leac, spune el, sau doar un nebun dat naibii. La asta te-ai gândit?

Black zâmbește.

— Mă îndoiesc că e adevărată vreuna din variantele astea,

răspunde el. Te-am văzut citind Homer.

Sumner ridică din umeri. E hotărât să rămână tăcut, să nu spună nimic care ar putea dezvălui adevărul despre situația lui.

— Baxter mi-a făcut o ofertă, iar eu am acceptat-o. Poate a fost o nechibzuință din partea mea, dar acum, că am pornit la drum, abia aștept să văd cum e. Vreau să țin un jurnal, să fac schițe, să citesc.

— Călătoria s-ar putea să nu fie așa de liniștită pe cât crezi. Știi că Brownlee are multe de dovedit – sunt sigur că ai auzit de Percival. A avut noroc c-a mai primit altă corabie după asta. Dacă dă greș acum, s-a terminat cu el. Sigur, tu ești medicul de bord, dar am mai văzut medici puși să vâneze. N-ai fi primul.

— Nu mi-e teamă de muncă, dacă asta vrei să spui. O să mă achit de partea mea.

— A, sunt sigur.

— Dar tu? De ce Volunteer?

— Sunt tânăr, nimeni din familia mea nu mai trăiește, n-am prieteni de vază; trebuie să-mi asum riscuri dacă e să merg mai departe. Se știe că Brownlee e necugetat, dar dacă reușește, mi-ar putea aduce o grămadă de bani, iar dacă dă greș, vina n-o să cadă pe mine și timpul tot o să fie de partea mea.

— Ești destul de ager la minte pentru un tânăr.

— N-am de gând să ajung ca toți ceilalți... Drax, Cavendish, Jones. Au încetat să mai gândească. Nu mai știu ce fac, sau de ce fac. Dar eu am un plan. În cinci ani, sau mai devreme dacă am un strop de noroc, o să comand corabia mea.

— Ai un *plan*? Întreabă Sumner. Și crezi că asta o să te ajute?

— A, da, răspunde Black, cu un rânjel care oscilează între respect și dispreț. Așa mă aștept.

Drax coboară primul. Se lasă într-un scaun lângă Black și dă drumul unei bășini lungi și puturoase. Ceilalți doi se uită la el. Drax le face cu ochiul, apoi flutură din mână către ospătăriță să-i aducă încă un rând.

— Am avut parte și de mai rău pentru un șiling, zice.

Într-un colț încep să cânte doi scripcari, iar câteva dintre fete se pun pe dansat. Vine și un grup de marinari de pe Zembla, iar Black se duce să discute cu ei. Apare și Cavendish, încă încheindu-se la pantaloni, însă nu se vede nici urmă de Jones-Balena.

— Domnul Black al nostru i-o sculișoară îngâmfată, nu? spune Cavendish.

— Zice că are un plan.

— Futu-i planu' lui nenorocit, înjură Drax.

— Vrea să aibă corabia lui, spune Cavendish, dar n-o s-o capete. N-are nici cea mai vagă idee despre ce se-ntâmplă aici.

— Și ce *se întâmplă* aici? întreabă Sumner.

— Nu mare lucru, răspunde Cavendish. Ca de obicei.

Oamenii de pe Zembla dansează cu târfele; chiuie cu toții și bat cu picioarele în podea. Aerul se umple de rumeguș și fum de turbă. De un miros neplăcut, fetid, de tutun, cenușă și bere stătută. Drax se uită cu dispreț la dansatori, apoi îl roagă pe Sumner să-i mai ia un whisky.

— Îți dau o poliță, propune el.

Medicul îi face semn s-o lase baltă și comandă încă un rând.

— Știi, am auzit totul despre Delhi, îi spune Cavendish aplecându-se în față.

— Și ce-ai auzit?

— Am auzit că a fost rost de făcut bani. Pradă din belșug. Te-ai ales cu ceva?

Sumner clatină din cap.

— Șipaii au curățat orașul înainte să-l ocupăm noi. Au luat totul. Când am ajuns, nu mai rămăseseră decât câini vagabonzi și mobile sfărâmate, totul era cu susul în jos.

— Nu tu aur? întreabă Drax. Nu tu bijuterii?

— Chiar aș sta aici cu doi nemernici dacă aș fi bogat?

Drax se uită lung la el câteva clipe, de parcă întrebarea ar fi prea complicată ca să răspundă pe loc.

— Sunt bogați și bogați, spune în cele din urmă.

— Eu nu-s de nici un fel.

— Ai văzut totuși niște măceluri strașnice, bag mâna-n foc, zice Cavendish. Niște violențe al naibii de sălbatice.

— Sunt medic, răspunde Sumner. Așa că nu mă impresionează vărsarea de sânge.

— Nu te *impresionează*? repetă Drax cu grijă zeflemitoare, ca și cum cuvântul în sine ar fi copilăresc și ușor absurd.

— Nu mă surprinde, dacă vrei, zice Sumner prompt. Nu mă surprinde vărsarea de sânge. Sau nu mă mai surprinde.

Drax clatină din cap și se uită la Cavendish.

— Nici pe mine nu mă prea surprinde vărsarea de sânge. Pe dumneata te surprinde, domnule Cavendish?

— Nu, nu foarte des, domnule Drax. Cred că, de obicei, pot să fac față fără probleme la o mică vărsare de sânge.

După ce-și termină whisky-ul, Drax se duce sus să-l caute pe Jones, dar nu-l găsește. Întorcându-se la masă, se ciondănește cu unul dintre oamenii de pe Zembla. Când se așază, omul îi strigă ceva, însă Drax nu-l bagă în seamă.

— Nu *din nou*, spune Cavendish.

Drax ridică din umeri.

Scripcarii cântă „Monymusk“. Sumner se uită la dansatorii murdari și nepotrivii care se învârt și bat din picioare. Își amintește cum dansa polca la Ferozepore în zilele de dinainte de Răscoală, își amintește căldura jilavă din sala de bal a colonelului și aroma amestecată de țigări de foi și sudoare cu făină de orez și apă de trandafiri. Melodia se schimbă și câteva dintre târfe se așază să se odihnească sau se apleacă, punând mâinile pe genunchi, ca să-și tragă sufletul.

Drax își umezește buzele, se ridică de pe scaun și se îndreaptă spre cealaltă parte a încăperii. Se strecoară printre mese până ajunge lângă bărbatul cu care s-a certat acum câteva minute. Se oprește puțin, apoi se apleacă înainte și șoptește la urechea omului niște grosolănii alese cu grijă. Bărbatul se răsuțește, iar Drax îi dă doi pumni în față. Ridică pumnul a treia oară, dar nu apucă să lovească fiindcă e tras înapoi și atacat de ceilalți marinari.

Muzica se oprește. Se aud țipete și înjurături, trosnete de mobilă distrusă și clinchete de sticlă spartă. Cavendish se duce să dea o mână de ajutor, însă e doborât imediat la pământ. Acum sunt doi contra șase. Sumner, privind, ar prefera să rămână neutru – e medic, nu bătaș –, dar poate să numere destul de bine și își dă seama care-i sunt obligațiile. Pune jos paharul cu bere neagră și se îndreaptă spre cealaltă parte a încăperii.

O oră mai târziu, Drax, cu încheieturile degetelor zdrelite, cu scula dureroasă și duhnind a whisky, duce spre Volunteer un grup împrușcat. Jones și Black lipsesc, Sumner stă încovrigat la pupa și geme, iar Cavendish zace lângă el, sforăind zgomotos. Cerul de

deasupra e lipsit de lună, iar apa din jur are culoarea cernelii. Fără felinarele de la bordul balenierei și luminile pestrițe de pe țărm, nu s-ar vedea nimic... ar fi înconjurați de pustiu. Drax se lasă în față și pe urmă se trage înapoi. Simte apăsarea apei și apoi retragerea ei.

Când ajung la corabie, Drax îl trezește pe Cavendish din letargie. Împreună îl ridică pe Sumner pe punte, apoi îl trag în jos spre coridor. Ușa cabinei e încuiată și trebuie să scotocească prin buzunarele vestei ca să găsească cheia. Îl așază pe pat și-i scot cizmele.

— Băiatul ăsta nefericit pare să aibă nevoie de un doctor, zice Cavendish.

Drax nu-i dă atenție. A descoperit două chei în buzunarul vestei lui Sumner și se întreabă ce descuie a doua. Se uită prin cabină, apoi zărește sub pat o ladă cu lacăt lângă cufărul cu medicamente. Se lasă pe vine și o împunge cu arătătorul.

— Ce faci? îl întreabă Cavendish.

Drax îi arată a doua cheie. Cavendish pufnește și își șterge un firicel nou de sânge de pe buza spartă.

— Probabil că nu-i nimic acolo, zice el. Doar rahaturile obișnuite.

Drax trage lada, deschide lacătul cu a doua cheie și începe să se uite prin lucruri. Scoate o pereche de pantaloni de dril, o cagulă, un exemplar cu legătură ieftină din *Iliada*. Găsește o casetă subțire de mahon și o deschide.

Cavendish fluieră încet.

— Pipă de opiu, zice el. Măi să fie.

Drax ridică pipa, o cercetează o clipă, adulmecă bolul, apoi o pune la loc.

— Nu-i asta, spune el.

— Nu e ce?

Trage afară o pereche de cizme marinărești, o cutie de acuarele, un set de pânze, o vestă de lână, trei cămăși de flanelă, o trusă de bărbierit. Sumner se întoarce pe-o parte și geme. Cei doi bărbați se opresc din ce făceau și se uită la el.

— Caută la fund de tot, spune Cavendish. S-ar putea să fie ceva ascuns la fund de tot.

Drax bagă mâna și răscolește în ladă. Cavendish cascadează și începe

să râcăie o pată de muștar de pe cotul hainei.

— E ceva acolo? întrebă.

Drax nu răspunde. Bagă și a doua mână adânc în ladă și trage afară un plic murdar, cu colțurile îndoite. Scoate din plic o hârtie și i-o întinde lui Cavendish s-o citească.

— Ordinul de eliberare din armată, zice Cavendish și apoi, după o clipă: Sumner a fost judecat de Curtea marțială și dat afară fără drept de pensie, în dizgrație.

— Pentru ce?

Cavendish clatină din cap.

Drax scutură plicul, apoi îl întoarce cu fundul în sus. Cade un inel. E de aur, cu două pietre prețioase măricele.

— Strasuri, zice Cavendish. Asta trebuie să fie.

Pe peretele despărțitor de deasupra capului lui Sumner e prinsă cu colțare de alamă o oglinjoară dreptunghiulară, cu muchii teșite, mărturie a vanității unui ocupant anterior al cabinei. Drax ia inelul, îl linge o dată și zgârie cu el oglinda. Cavendish îl privește, apoi se apleacă și se uită cu atenție la linia lăsată – lungă, cenușie și ondulată ca un fir de păr smuls din capul unei cotoroaște. Își umezește arătătorul și șterge praful, ca să-i aprecieze mai bine adâncimea reală. Dă din cap. Se uită unul la altul iscoditor, apoi privesc în jos la Sumner, care răsuflă greu pe nas și pare să doarmă adânc.

— Pradă hindusă de la Delhi, spune Cavendish. Lepădătură mincinoasă. De ce nu l-o fi vândut?

— Îl ține pentru zile negre, îl lămurește Drax, de parcă răspunsul ar fi fost evident. Își închipuie că așa o să fie mai în siguranță.

Cavendish râde și clatină din cap, uluit de absurditatea unei astfel de idei.

— Vânătoarea de balene e plină de pericole, zice el. Câțiva dintre noi, ghinioniștii, n-o să se întoarcă vii. E clar.

Drax dă din cap, iar Cavendish continuă:

— Și dacă se prăpădește vreun om la bord, bineînțeles, e sarcina secundului să-i scoată lucrurile la vânzare, în folosul bieteii văduve. Greșesc?

Drax clatină din cap.

— Ai dreptate, zice. Dar nu încă. Nu în Lerwick.

— Nu, la naiba. Nu încă. Nu spun că acum.

Drax pune inelul și ordinul de eliberare din armată înapoi în plic. Pe urmă pune plicul înapoi în fundul lăzii și așază restul lucrurilor deasupra, exact ca înainte. Încuie lacătul cu un clic și împinge lada sub pat.

— Nu uita cheile, îi spune Cavendish.

Drax pune la loc cheile în buzunarul vestei lui Sumner, iar cei doi bărbați ies din cabină și urcă scara tambuchiului.

Se opresc o clipă înainte să se despartă.

— Crezi că Brownlee știe? întreabă Cavendish.

Drax clatină din cap.

— Nu știe nimeni în afară de noi, răspunde el. Numa tu și cu mine.

1. Veche unitate de măsură pentru greutate: 1 dram = 0,0648 g.

De la Lerwick, navighează spre nord zile nesfârșite, cu ceață, lapoviță și vânt aspru, fără tihnă și răgaz, când marea și cerul se contopesc într-o urzeală jilavă de cenușiu involburat și de nepătruns. Sumner zace în cabină, vomitând întruna, incapabil să citească sau să scrie, întrebându-se ce-și făcuse cu mâna lui. De două ori sunt loviți de vânturi puternice dinspre est. Cablurile scârțâie, iar corabia urcă și coboară crestele clocotinde ale mării diamantine. În a unsprezecea zi, vremea se înseninează și dau peste gheața marină: blocuri de suprafață disparate, la câțiva yarzi¹ unele de altele, legănându-se în hula ușoară. Aerul este din nou rece, dar cerul se înseninează și zăresc în depărtare piscul vulcanic alb al insulei Jan Mayen. Sunt aduși pe punte sacii cu efecte și se împart capsele detonante, praful de pușcă și puștile cu țevă ghintuită. Echipajul începe să umple gloanțele și să-și ascută cuțitele, pregătindu-se pentru vânătoarea de foci. Două zile mai târziu, văd pentru prima dată colonia principală de foci, iar a doua zi în zori sunt lăsate la apă bărcile.

Coborât pe gheață, Drax lucrează singur, mișcându-se înainte și înapoi, răbdător și neabătut, de la un grup la altul, împușcând și lovind cu bâta pe măsură ce înaintează. Focile mai tinere țipă la el și încearcă să fugă clătinându-se, dar sunt prea încete și prea proaste ca să scape. În cele mai bătrâne trage câte un glonț. Când a ucis o focă, o răstoarnă, taie în jurul înotoătoarelor dorsale, apoi o spintecă de la gât până la organele genitale. Împinge tăișul cuțitului între carne și grăsime și începe să taie și să desprindă straturile din afară. Când termină, agață pielea despicate de o frânghie, ca s-o târască de-acolo, și lasă pe zăpadă carcasa jupuită însângerată, cu fâșii de carne la vedere, ca o placentă dezgustătoare, să fie ciugulită de pescăruși sau mâncată de pui de

urs. După ore întregi în care a făcut asta, banchiza e împrôscată și murdară ca un șorț de măcelar și toate cele cinci luntri de vânat balene sunt încărcate cu o grămadă puturoasă de piei de focă. Brownlee le face semn oamenilor să se întoarcă. Drax își târăște ultima încărcătură, se întinde, apoi se apleacă și-și cufundă în apa sărată cuțitul de jupuit și băta, ca să spele cheagurile de sânge și rămășițele de creier.

În timp ce grămezile de piei picurătoare sunt trase la bord cu vinciurile, Brownlee le numără și le calculează valoarea. 400 de piei vor da nouă tone de ulei, apreciază el, și, cu puțin noroc, fiecare tonă va aduce, la prețul pieței, vreo 40 de lire. Au pornit bine, dar trebuie să-i dea bătaie. Colonia de foci începe să se despartă și să se împrăstie, iar la marginea gheții s-a adunat o mică flotilă de alte baleniere, olandeze, norvegiene, scoțiene și engleze, depărtate unele de altele, toate luându-se la întrecere pentru hălci din aceeași captură. Înainte să se întunece, urcă pe gabie cu un telescop și hotărăște care e cel mai promițător loc pentru vânătoarea de a doua zi. Colonia e neobișnuit de mare anul ăsta, iar gheața, deși denivelată și subțire pe alocuri, permite totuși navigația. Ar fi putut scoate fără probleme 50 de tone dacă ar fi avut un echipaj ca lumea, dar chiar și cu șleahta slăbuță de neisprăviți pe care i-o strânsese Baxter, era convins că poate scoate ușor 30, poate 35. Mâine o să mai trimită o barcă, hotărăște el, a șasea. Orice ticălos care respiră și poate să țină o pușcă în mână o să iasă la omorât de foci.

La patru e deja lumină și coboară iar bărcile. Sumner stă în a șasea, împreună cu Cavendish, intendentul, musul și câțiva dintre cei mai înrăiți chiulangii. Sunt -18°, bate o briză ușoară, iar marea e cenușie și vâscoasă ca zloata din Londra. Sumner, care se teme de degerături, poartă o cagulă și un fular tricotat. Își ține pușca strânsă între genunchi. După ce au vâslit spre sud-est o jumătate de oră, zăresc un petic întunecat de foci la oarecare distanță. Ancorează barca la marginea gheții și coboară. Cavendish, fluierând „The Lass of Richmond Hill“, deschide drumul, iar restul îl urmează într-un șir dezordonat. Când ajung la vreo 60 de yarzi de foci, se împrăstie și încep să tragă. Împușcă trei foci mari și omoară cu băta șase pui, dar restul scapă nevătămate. Cavendish scuipă și-și încarcă iar pușca, apoi urcă în vârful unei culmi de

presiune și se uită în jur.

— Acolo, le strigă celorlalți, arătând în diferite direcții, acolo și acolo.

Musul rămâne în urmă să jupoaie focile moarte, iar restul se despart. Sumner o ia spre est. Din când în când aude, acoperind scârțâitul și tânguirea fără întrerupere a gheții în mișcare, bubuitul unui foc de armă îndepărtat. Împușcă încă două foci și le jupoaie cât de bine poate. Face găuri în piei cu cuțitul, trece o funie prin ele, le leagă la un loc și pornește înapoi, cu funia pe umăr.

Până la prânz, a mai ucis încă șase foci și se află la vreo milă de barcă, trăgând după el 100 de livre² de piei de focă zdrențuite peste un șir de sloiuri întinse care plutesc liber. E amețit de oboseală. Umerii îi sunt înroșiți și-l dor de la frânghia care se freacă de ei, iar aerul înghețat e nemilos cu plămânii lui. Când ridică privirea, îl vede pe Cavendish la mai puțin de 100 de yarzi în față și, mai în dreapta, un alt bărbat, în haine întunecate, mergând în aceeași direcție și târând și el niște piei. Strigă, dar vântul îi poartă glasul departe și nici unul din ei nu se oprește și nu se uită în jur. Sumner grăbește pasul, gândindu-se, în timp ce își târăște picioarele, la căldura și adăpostul cabinei lui și la cele cinci sticle cu gâtul scurt pline cu laudanum, alinate în cufărul cu medicamente ca niște soldați la paradă. Acum ia 21 de dramuri în fiecare seară, după cină. Ceilalți cred că își exersează greaca și râd de el, dar de fapt, în timp ce ei joacă *cribbage*³ sau discută despre vreme, el zace pe pat, într-o stare de extaz haotic greu de descris. În asemenea momente, poate fi oriunde și oricine. Mintea îi lunecă înainte și înapoi prin felurite locuri în timp și spațiu – Galway, Lucknow, Belfast, Londra, Bombay –, un minut durează un ceas și un deceniu curge într-o singură clipă. Oare opiul e o minciună, se întreabă uneori, sau lumea din jurul nostru, lumea plină de crime și suferințe, de osteneți și necazuri e o minciună? Știe, dacă mai știe ceva, că nu pot fi amândouă adevărate.

Când ajunge la o spărtură de vreun yard între două sloiuri, Sumner se oprește o clipă. Aruncă de cealaltă parte capătul frânghiei, apoi face un pas în spate și se pregătește pentru un salt scurt. Acum ninge, iar zăpada împânzește aerul în jur și-i biciuiește fața și pieptul. E mai bine, a învățat din experiență, să-și ia avânt de pe piciorul bolnav și să aterizeze pe cel bun. Face un pas scurt,

apoi unul mai mare, mai rapid. Îndoaie genunchiul și împinge în sus, dar piciorul pe care se sprijină alunecă pe gheață: în loc să sară fără greutate peste spărtură, cade în față, grotesc, ca un clown – cu capul înainte și brațele rotindu-se –, în apa neagră și înghețată.

Pentru o clipă lungă și năucitoare, se scufundă și nu vede nimic. Se răsucesc în sus, apoi aruncă un braț și reușește să se prindă de marginea gheții. Baia cumplită de frig i-a scos toată suflarea din trup; gâfâie și îi vâjâie sângele în urechi. Se prinde și cu cealaltă mână și încearcă să se ridice din apă, dar nu poate. Gheața e prea alunecoasă, iar brațele îi sunt prea slăbite de trasul pieilor încă de dimineată. Apa îi ajunge până la gât, iar ninsoarea e și mai deasă. Aude gheața din jur scrâșnind și căscându-se în timp ce se leagănă în hula ușoară. Dacă sloiurile se apropie, știe că va fi zdrobit între ele. Dacă rămâne prea mult în apă, își va pierde cunoștința și se va îneca.

Se prinde din nou și se opintește a doua oară să se ridice. Atârnă într-o agonie inertă pentru o clipă, nici înăuntru, nici afară pe deplin, însă mâinile îi alunecă pe gheață și se prăbușește înapoi. Apa îi umple gura și nările; scuipând și tușind, dă din picioare ca să plutească din nou. Forța cu care-l trag în jos hainele îmbibate pare dintr-odată gigantică. Ventrele au început deja să-i tremure de frig, iar pulpele și labelle picioarelor îi amortească. Unde dracu' e Cavendish? se gândește. Trebuie să-l fi văzut căzând. Strigă după ajutor, apoi strigă din nou, însă nu apare nimeni. E singur. Poate să ajungă la frânghie, dar știe că greutatea pieilor de la capătul ei nu e destul de mare ca să-l susțină. Trebuie să se tragă în sus prin forțele proprii.

Apucă marginea gheții pentru a treia oară și, lovind mai tare cu ambele picioare, încearcă să se împingă cu putere în sus. Pune cotul drept pe gheață, apoi și palma stângă. Apasă cotul și, icnind și gemând din cauza efortului cumplit, se împinge mai sus, până când întâi bărbia și gâtul, apoi și o mică parte din piept, se ridică peste marginea sloiului. Se împinge din nou în jos cât de tare poate cu mâna stângă, folosindu-și cotul ca punct de sprijin, și mai câștigă vreo câțiva inch⁴. O clipă, crede că balanța se înclină în favoarea lui și că aproape a reușit, dar, imediat ce se gândește la asta, sloiul în care se sprijină se smucește într-o parte, cotul drept îi alunecă, iar falca de jos i se lovește cu putere de muchia ascuțită a

gheții. O clipă, se uită la cerul alb și brăzdat, apoi, buimăcit și neajutorat, se prăbușește pe spate în apa întunecată și se îndepărtează de gheață.

1. Unitate de măsură pentru lungime: 1 yard = 0,914 m.
2. Unitate de măsură pentru greutate: 1 livră = 0,500 kg.
3. Joc de cărți pentru două sau patru persoane, în care scorul este ținut prin introducerea unor cepuri în scobituri dispuse în șiruri pe o tablă specială.
4. Unitate de măsură pentru lungime: 1 inch = 2,54 cm.

Brownlee visează că bea sânge dintr-un bocanc vechi. E sângele lui O'Neill, dar O'Neill e mort acum, din cauza frigului și-a apei înghițite. Trec bocancul de la unul la altul și fiecare, tremurând, bea din el. Sângele e cald și le pătează buzele și dinții ca vinul. Ce dracu', se gândește Brownlee, ce dracu'! Omul trebuie să trăiască, încă un ceas, chiar și încă un minut. Ce altceva mai e de făcut? Știe că prin cală plutesc buți cu pâine, și butoaie cu bere, însă nimeni n-are puterea sau îndemânarea să ajungă la ele. Dacă ar fi avut mai mult timp... dar în beznă era un infern. Apa de 12 picioare în cală și, într-un sfert de ceas, rămân doar cu prova tribord ițindu-se deasupra valurilor năvalnice. O'Neill e mort, dar sângele lui e cald încă. Ultimul dintre bărbați linge branțul bocancului, râcăie cu degetele interiorul călcâiului. Culoarea e uimitoare. Orice altceva în lume este cenușiu sau negru sau maroniu, nu și sângele. E mană cerească, se gândește Brownlee. Spune cu voce tare: „*E mană cerească*“. Bărbații se uită la el. El se întoarce spre medic și-i dă instrucțiuni. Simte sângele lui O'Neill în gât și în stomac, răspândindu-i-se în trup, dându-i o nouă viață. Medicul le ia sânge tuturor, apoi își ia și lui. Unii dintre oameni își amestecă sângele cu făină, ca să facă o pastă, alții îl dau pe gât ca niște bețivi, direct din bocanc. Nu e păcat, își spune el, n-a mai rămas nici un păcat acum, nu mai există decât sângele, apa și gheața; nu mai există decât viață și moarte și spațiile cenușii-verzui dintre ele. N-o să moară, își spune el, nici acum, nici altă dată. Când o să-i fie sete, o să bea din propriul sânge; când o să-i fie foame, o să mănânce din propria carne. O să crească enorm din acest ospăț, o să se întindă până umple cerul pustiu.

Când îl găsește Black, Sumner pare deja mort. Trupul îi e prins în crăpătura îngustă dintre două sloiuri de gheață; capul și umerii sunt deasupra apei, dar tot restul e dedesubt. Are fața albă ca varul, mai puțin buzele, care sunt de un albastru-închis nefiresc. Mai răsuflă măcar? Black se apleacă să verifice, dar nu-și dă seama – vântul e prea zgomotos și de jur împrejur gheața scrâșnește și trosnește din cauza hulei. Medicul pare cu totul înghețat și țeapăn. Black își ia frânghia pentru foci și o prinde în jurul pieptului lui Sumner. Se îndoiește că-l poate trage singur, însă încearcă oricum. Îl smucește întâi într-o parte, ca să-l desprindă din crăpătură, apoi, înfigându-și călcâiele în zăpadă, trage în sus cu toată puterea. Trupul rigid și inert al lui Sumner se ridică uimitor de ușor, de parcă marea ar fi hotărât că până la urmă nu-l vrea. Black lasă frânghia să cadă și sare înainte, apucând epoleții uzi de pe mantaua lui Sumner și trăgând restul trupului pe gheață. Îl răsucesce și-i dă două palme peste față. Sumner nu se clintește. Black îl lovește mai tare. O pleoapă se deschide tremurând.

— O, Doamne, trăiești, zice Black.

Trage de două ori cu pușca în aer. După zece minute apare Otto, cu alți doi oameni din echipa de căutare. Cei patru bărbați îl înșfacă de mâini și picioare și-l cară înapoi la corabie cât de repede sunt în stare. Hainele ude i-au înghețat bocnă în aerul arctic, și parcă ar căra o mobilă grea pe gheață mai degrabă decât o ființă umană. Când ajung la balenieră, Sumner e ridicat la bord cu un palan și întins pe punte. Brownlee se uită la el.

— Amărâtul ăsta mai respiră măcar? întrebă el.

Black încuviințează. Brownlee clatină din cap uluit.

Îl coboară prin tambuchi și-l duc la popota ofițerilor, unde-i taie cu foarfeca hainele înghețate. Black mai pune cărbuni în sobă și-i

spune bucătarului să fiarbă apă. Îi freacă pielea înghețată cu untură de găscă și-l învelesc în prosoape fierbinți. Nu se mișcă și nici nu vorbește; e încă în viață, dar inconștient. Black rămâne lângă el; ceilalți vin din când în când să se holbeze sau să dea sfaturi. Pe la miezul nopții, ochii i se deschid pentru scurt timp și atunci îi dau brandy, pe care-l scuipă afară împreună cu un cheag de sânge maroniu. Nimeni nu se așteaptă să mai apuce dimineața. În zori, descoperind că încă mai respiră, îl mută din popotă în cabina lui.

Când își revine, Sumner își închipuie o clipă că e din nou în India, întins în cortul lui jilav de pe culmea care domină Delhi, și că zgomotul blocurilor de gheață ce se lovesc de chila lui Volunteer este de fapt schimbul de focuri de artilerie grea între bastioane și pichete. O clipă, își închipuie că nu i s-a întâmplat încă nimic îngrozitor sau irevocabil, de parcă i s-ar fi oferit, incredibil, o a doua șansă. Închide ochii și adoarme din nou. Când îi deschide, o oră mai târziu, îl vede pe Black stând lângă patul lui și uitându-se în jos.

— Poți vorbi? îl întreabă el.

Sumner îl privește o clipă, apoi clatină din cap. Black îl ajută să se ridice în capul oaselor și începe să-i dea să mănânce supă de carne dintr-o ceașcă de ceai. Gustul și căldura supei sunt copleșitoare. După două linguri, Sumner închide gura și lasă lichidul să i se scurgă pe bărbie și în jos, pe piept.

— Ar trebui să fii mort, zău așa, îi spune Black. Ai stat în apă trei afurisite de ceasuri. Nici un om normal nu scapă cu viață după o baie ca asta.

Vârful nasului lui Sumner și unele părți din ambii obraji, chiar sub ochi, sunt înnegrite de degerături. Sumner nu-și aduce aminte de gheață sau de frig sau de apa verde înspăimântătoare, dar își amintește că a privit în sus, înainte să i se întâmple ce i s-o fi întâmplat, și a văzut cerul de deasupra înțesat cu miriade de fulgi de zăpadă.

— Laudanum, îngaimă el.

Se uită cu speranță la Black.

— Încerci să spui ceva? întreabă acesta, apropiindu-și capul de el.

— Laudanum, zice din nou Sumner, pentru durere.

Black dă din cap și se duce la cutărul cu medicamente. Amestecă laudanumul cu rom și-l ajută să bea. Sumner simte că îl arde pe gât și că o să-l vomite, dar reușește să-l înghită. E istovit de efortul făcut să vorbească și nu știe (pentru că sigur nu-i în India) unde sau cine e. Se cutremură violent și începe să lăcrimeze. Black îl întinde iar pe pat și-l învelește cu o pătură aspră de lână.

În seara aia, la popotă, în timpul cinei, Black anunță că medicul dă semne că își revine.

— Foarte bine, zice Brownlee, dar de-acum înainte n-o să mai luăm a șasea luntre. Nu vreau să am pe conștiință moartea altui nenorocit.

— E doar ghinion, atâta tot, spune Cavendish cu răceală. Un om alunecă pe gheață pe viscol, i se putea întâmpla oricăruia dintre noi.

— Dacă mă-ntrebi pe mine, totul s-a brodit cum nu se poate mai bine, zice Drax. Nemernicul trebuia de drept să fie zdrobit sau înecat. După zece minute într-o apă ca aia, sângele omului se încheagă și inima cedează, totuși doctoru' a rămas cumva în viață. E-al naibii de binecuvântat.

— *Binecuvântat?* exclamă Black.

Brownlee ridică mâna.

— Binecuvântat sau nu, hotărăște el, zic că n-o să mai fie a șasea luntre. Și cât timp noi, marinarii, ne vedem de vânătoare, medicul o să rămână în siguranță în cabina lui, să citească din Homer sau să se tragă de mădular sau ce dracu' o fi făcând el acolo.

Cavendish dă ochii peste cap.

— Ce ușor e pentru unele lepădături, zice.

Brownlee se uită urât la el.

— Medicul are treaba lui pe corabia asta, Cavendish, iar tu o ai pe-a ta. Și cu asta să terminăm naibii odată.

Drax și Cavendish se întâlnesc din nou la miezul nopții, când se schimbă cartul. Cavendish îl trage deoparte pe harponier și aruncă o privire în jur înainte să vorbească.

— Tot mai poate să moară, să știi, spune el. Ai văzut cum arată?

— Mie mi se pare un ticălos greu de omorât, răspunde Drax.

— E-un nemernic cu pielea tăbăcită, asta-i sigur.

— Trebuia să descarci un plumb în el când ți-a venit la mână.

Cavendish clatină din cap și așteaptă să treacă de ei unul dintre

marinarii din Shetland.

— N-ar fi ținut, zice el. Brownlee e-al naibii de amoretat de el, la fel și Black.

Drax se uită în altă parte în timp ce-și aprinde pipa. Cerul de deasupra e împânzit de stele tremurătoare; un strat de gheață negru-albăstrui se agață de greement și învăluie puntea.

— Oricum, cât crezi că face inelul ăla? întrebă Cavendish. 20 de guinee, îmi închipui, chiar 25.

Drax clatină din cap și pufnește, de parcă întrebarea în sine ar fi sub demnitatea lui.

— Nu-i inelul tău, zice el.

— Nu-i nici al lui Sumner. Aș zice că-i al oricărui ticălos care-l are pe mână la un moment dat.

Drax se întoarce din nou spre Cavendish și încuviințează.

— Asta cam așa-i, spune el.

În cabina întunecată, sub un morman gros de blănuri de urs și pături, Sumner, febril și slăbit ca un nou-născut, doarme, se trezește, apoi adoarme la loc. În vreme ce corabia navighează spre nord-vest prin ceață și burniță, pe o hulă puternică, cu coca acoperită de-o gheață de două picioare pe care oamenii o sparg pe punte și cu copastiile încărcate cu cavile de matisit și maiuri, mintea îmbibată de opiu a lui Sumner scapă din ancorele ei și se lasă purtată înapoi, pieziș, prin tărâmurile de vis la fel de înspăimântătoare și de tulburi ca apele arctice verzi care presează și izbesc la capul lui, în spatele unui perete de doar 12 inch. Ar putea fi oriunde, oricând, dar gândurile lui, ca fierul atras de un magnet, se întorc într-un singur loc.

O clădire galbenă masivă, dincolo de un teren de tenis, zgomotul surprinzător și duhoarea de abator a cărnii și excrementelor, ca o priveliște de iad. 30 sau mai multe târgi sosesc în fiecare oră ducând, câte trei sau patru odată, morții și răniții. Trupurile tinerilor, sfărtecate de gloanțe și explozii, sunt azvârlite într-o aripă a clădirii care duhnește. Zvârcolirile răniților și urletele muribunzilor. Membre amputate zăngănind când sunt aruncate în cuve metalice. Zgomotul neconținut, ca într-un atelier sau o fabrică de cherestea, al oțelului mușcând din os. Podeaua udă și cleioasă din cauza sângelui scurs, căldura de nestăvilit,

bufniturele și zgâlțâielile focului de artilerie și norii de muște negre care se așază peste tot, pe orice, fără încetare sau deosebire – pe ochi și urechi și guri, pe răni deschise. Mizeria incredibilă dimprejur, urletele de durere și rugămințile, sângele și rahatul, și durerea nesfârșită, nesfârșită.

Sumner lucrează toată dimineața, sondând, tăind, suturând, până când amețește de la cloroform și îi e greață din pricina măcelului generalizat. E mult mai rău decât orice a trăit sau și-a imaginat vreodată. Oameni pe care, cu câteva ore înainte, îi văzuse dându-se mari și râzând pe culme îi sunt aduși acum bucățele. Trebuie să-și facă datoria, își spune, trebuie să lucreze sânguincios. Asta-i tot ce se poate face acum, tot ce-ar putea face oricine. Ca și el, ceilalți chirurghi care asistă – Wilkie și O'Dowd – sunt lac de apă și cufundați în sânge până la coate. Cum se termină o operație, începe alta. Price, infirmierul, verifică tărgile când sosesc, îi dă deoparte pe cei deja morți și îi așază la coadă pe cei mutilați. Corbyn, chirurgul principal, hotărăște care membre trebuie amputate imediat și care pot fi salvate. A fost în Coldstream Guards¹ la Inkerman², cu o pușcă într-o mână și un scalpел în cealaltă, 2.000 de morți în zece ore. Are picături de sânge pe mustață. Mestecă arorut³ ca să suporte duhoarea. Asta nu-i nimic, le spune el celorlalți; e nimica toată. Taie și retează și scormonesc după gloanțe de muschetă. Asudă și înjură și le vine să vomite din pricina căldurii. Răniții strigă întruna după apă, însă niciodată nu e destulă ca să le astâmpere setea. Poate că setea lor e dezgustătoare și nevoile lor sunt insuportabile, dar Sumner trebuie să le suporte oricum, trebuie să facă în continuare ce face, cât e în stare. N-are timp pentru furie sau dezgust sau spaimă, n-are timp sau energie pentru nimic altceva decât munca în sine.

Până după-amiaza târziu, pe la trei sau patru, luptele se domolesc și afluența de victime întâi se reduce, apoi se oprește cu totul. Se aude că soldații britanici au dat peste un depozit mare de alcool lângă Poarta Lahore și au băut până au căzut lați cu toții. Oricare ar fi motivul, înaintarea s-a oprit, cel puțin deocamdată, și, pentru prima oară după multe ceasuri, Corbyn și asistenții lui reușesc să-și întrerupă munca. Sunt aduse coșuri cu mâncare și damigene cu apă și unii dintre răniți sunt mutați înapoi la spitalele regimentelor de pe culme. După ce s-a spălat de sânge și a mâncat

o farfurie cu pâine și friptură rece, Sumner se întinde pe un pat împletit și adoarme. E trezit de zgomotul unei discuții în contradictoriu vehemente. La ușa spitalului de campanie a apărut un bărbat cu turban care poartă în brațe un copil rănit; cere ajutor, însă O'Dowd și Wilkie îl refuză categoric.

— Ia-l de-aici, zice ultimul, înainte să bag eu un glonț în el.

O'Dowd înșfacă o sabie din colțul încăperii și o scoate ostentativ din teacă. Bărbatul nu se clintește. Corbyn vine și-i spune lui O'Dowd să se potolească. Examinează rapid copilul și clatină din cap.

— Rana e prea gravă, spune el. Osul e zdrobit. Nu mai trăiește mult.

— Poți să-l tai, insistă bărbatul.

— Vrei un băiat cu un singur picior? Întreabă Wilkie.

Bărbatul nu răspunde. Corbyn clatină iar din cap.

— Nu te putem ajuta, spune el. Spitalul ăsta e pentru soldați.

— Soldați britanici, adaugă Wilkie.

Bărbatul nu se clintește. Din piciorul zdrobit al copilului curge sânge pe podeaua proaspăt spălată. Nori de muște încă bâzâie în jurul capetelor lor și din când în când unul dintre soldații răniți geme sau strigă după ajutor.

— Nu sunteți ocupați, zice bărbatul privind în jur. Aveți timp acum.

— Nu te putem ajuta, spune din nou Corbyn. Trebuie să pleci.

— Nu sunt șipai, zice bărbatul. Mă cheamă Hamid. Sunt servitor. Lucrez pentru Farook, cămătarul.

— De ce mai ești în oraș? De ce n-ai plecat cu toți ceilalți, înainte să înceapă asediul?

— Trebuie să apăr casa stăpânului și ce-i ea.

O'Dowd scutură din cap și râde.

— E un mincinos nerușinat, spune el. Oricine a rămas în orașul ăsta e un trădător prin definiție și nu merită decât să fie spânzurat.

— Și copilul? Întreabă Sumner.

Ceilalți se întorc și se uită la el.

— Copilul e o victimă de război, răspunde Corbyn. Și cu siguranță n-avem ordine să ajutăm odraslele dușmanului.

— Eu nu sunt dușmanul vostru, zice bărbatul.

— Așa spui tu.

Bărbatul se întoarce plin de speranță spre Sumner. Acesta se așază la loc și-și aprinde pipa. Sângele copilului picură neîncetat pe podea.

— Pot să vă arăt comoară, spune bărbatul. Dacă mă ajutați acum, pot să vă arăt comoară.

— Ce comoară? întreabă Wilkie. Cât?

— Două *lakh*⁴-uri, spune el. Aur și bijuterii. Uite.

Pune cu grijă copilul pe-o masă așezată pe o capră și scoate din tunică o punguță din piele de ied. I-o întinde lui Corbyn, iar el o ia și o desface. Deșartă monedele în palmă, se uită o clipă la ele, le împinge cu degetul arătător, apoi i le trece lui Wilkie.

— Mult mai mult ca asta, zice bărbatul. Mult mai mult.

— Unde-i comoara asta? întreabă Corbyn. Cât de departe?

— Nu departe. Foarte aproape. Pot să arăt acum.

Wilkie îi trece monedele lui O'Dowd, iar el i le trece lui Sumner. Sunt calde și puțin unsuroase la atingere. Canturile nu sunt zimțate, iar suprafețele sunt însemnate cu panglicile elegante ale scrierii arabe.

— Doar nu-l crezi? întreabă Wilkie.

— Câte ca astea? îl iscodește Corbyn. 100? 200?

— V-am spus, 2.000, zice bărbatul. Stăpânul meu e un cămătar cunoscut. Le-am îngropat chiar eu, înainte să fugă.

Corbyn se apropie de băiat și îi scoate bandajul îmbibat cu sânge de pe picior. Cercetează atent și miroase rana căscată.

— Putem să-l tăiem de la șold, spune el. Dar probabil că oricum o să moară.

— O faceți acum?

— Nu acum. Când te întorci cu toată comoara aia.

Bărbatul pare nefericit, dă din cap, apoi se apleacă și-i șoptește ceva băiatului.

— Voi trei mergeți cu el, zice Corbyn, luați-l și pe Price. Înarmați-vă și, dacă ceva vi se pare cătuși de puțin dubios, îl împușcați pe nenorocitul ăsta și vă întoarceți imediat. Eu rămân aici cu băiatul.

O clipă nu se mișcă nimeni. Corbyn se uită neclintit la ei.

— Patru părți egale și o zecime fiecare pentru Price, spune el. Și ce nu află ofițerii de capturi n-are cum să le facă rău.

Pleacă de la spitalul de campanie și intră în oraș drept prin ruinele fumegânde ale Porții Kashmir. Se cațără peste grămezi de moloz, trec printre mormane de cadavre ce ard înăbușit, pe care le adulmecă și le sfâșie câinii vagabonzi. Deasupra lor, vulturi cu aripi zdrențuite se rotesc și țipă, obuzele de mortiere șuieră și bufnesc. În aer stăruie o duhoare de cordită și carne arsă și bubuitul îndepărtat al muschetelor. Se strecoară pe străzi înguste, distruse, blocate de mobile rupte, animale cu măruntaiele împrăștiate și armament abandonat. Sumner își închipuie că în spatele fiecărei baricade și ambrazuri stă ghemuit un șipai gata să tragă. Crede că riscul pe care și-l asumă e prea mare și comoara în sine e probabil o minciună, dar știe că ar fi o nebunie să refuze un om precum Corbyn. Armata britanică e clădită pe influență și, dacă vrei să avansezi, trebuie să fii atent pe cine cunoști. Corbyn are prieteni în Comisia medicală a armatei, iar cumnatul lui face parte din Comisia de inspecție a spitalelor. Fără îndoială, e fanfaron și plicticos, însă lui Sumner nu i-ar strica deloc să fie legat de el prin acest secret comun, prin această pradă ilegală. Ar putea chiar, se gândește, să fie calea lui de scăpare din Regimentul 61 spre unul mai onorabil. Asta, bineînțeles, doar dacă prada e reală.

Cotesc după un colț și dau peste un cuib de artilerie și o ceată de infanteriști beți. Unul cântă la acordeon, altul are pantalonii trași în vine și își deșartă mațele într-o găleată de lemn; primpurej sunt împrăștiate sticle goale de brandy.

— Cine-i acolo? strigă unul dintre ei.

— Medici, răspunde Wilkie. Are nevoie ceva de tratament aici?

Soldații se uită unul la altul și râd.

— Cotteslow de colo are nevoie de-un control la nenorocitul ăla de cap, zice unul dintre ei.

— Unde vă sunt ofițerii?

Același om se ridică și, cu ochii îngustați, se îndreaptă nesigur spre ei. Se oprește la câțiva pași și scuipă. Are uniforma zdrențuită și pătată de sânge și fum de pușcă. Miroase a vomă, pișat și bere.

— Toți morți, zice el. Până la ultimul.

Wilkie dă încet din cap și se uită în josul străzii, după cuibul de artilerie.

— Și inamicul unde-i? întreabă el. E aproape?

— A, destul de aproape, spune omul. Dacă te uiți pe-acolo, s-ar putea chiar să-ți trimită un pupic.

Soldații râd din nou. Wilkie nu-i bagă în seamă și se întoarce să discute cu ceilalți.

— E-al naibii de rușinos, zice el. Oamenii ăștia ar trebui spânzurați pentru neglijarea datoriei.

— Doar până aici putem merge, spune O'Dowd. Asta-i limita.

— Suntem foarte aproape, zice Hamid. Încă două minute.

— Prea periculos, spune O'Dowd.

Wilkie își freacă bărbia și scuipă.

— Îl trimitem pe Price, hotărăște el. Poate s-o ia înainte și să ne dea raportul. Dacă pare sigur, venim și noi.

Se întorc toți spre Price.

— Nu pentru o amărâtă de zecime, zice el.

— Ce-ar fi s-o dublăm? sugerează Wilkie.

Se uită la ceilalți doi și ei încuviințează.

Price, care se lăsase pe vine, se ridică încet, pune pușca pe umăr și se apropie de Hamid.

— Ia-o înainte, zice el.

Ceilalți se așază la loc și așteaptă. Soldații beți nu-i bagă în seamă. Sumner își aprinde pipa.

— Price ăla i-un răhățel hrăpăreț, spune O'Dowd.

— Dacă e ucis, o să fie nevoie să nascocim o poveste, zice Wilkie. Corbyn n-o să se bucure.

— Corbyn, bombăne O'Dowd. Mereu nenorocitul de Corbyn.

— Cine e? Frate-su sau cumnată-su? întreabă Sumner. Nu-mi amintesc niciodată.

O'Dowd ridică din umeri și clatină din cap.

— Cumnată-su, zice Wilkie. Sir Barnabas Gordon. L-am văzut ținând o prelegere de chimie la Edinburgh.

— N-o să obții nimic de la Corbyn, îi spune O'Dowd lui Sumner, nici să nu te gândești. E fost ofițer în regimentul de gardă și nevastă-sa e baroneasă.

— După asta, o să se simtă obligat, zice Sumner.

— Un om ca el nu se obosește să se simtă obligat. O să ne luăm partea de pradă, dacă prada există, dar, crede-mă, asta o să fie tot.

Sumner dă din cap și se gândește un minut.

— Ați încercat deja cu el?

Wilkie zâmbește, însă O'Dowd nu zice nimic.

După zece minute, Price se întoarce și le spune că au găsit casa, iar drumul până acolo pare destul de sigur.

— Ai zărit comoara? îl întreabă O'Dowd.

— Zice că-i îngropată în curtea interioară. Mi-a arătat unde și l-am pus să se apuce de săpat.

Îl urmează pe Price printr-o încâlceală de ulițe înguste, apoi pe o stradă mai lată, unde prăvăliile au fost jefuite, iar casele sunt oblonite și tăcute. Nu mai e nimeni prin preajmă, dar Sumner e sigur că în clădiri trebuie să se mai afle totuși oameni – familii înspăimântate stând ghemuite în întunericul calduț, luptători în jihad și ghazi care-și ling rănilor, făcând pregătiri pe tăcute. Aud zgomot de chef în apropiere și, mai departe, bubuitul salvelor de tun. Soarele stă să apună, dar căldura e la fel de neiertătoare. Trec strada, croindu-și drum printre grămezi de oase fumegânde, zdrențe și mobile distruse, apoi mai merg încă aproape 100 de yarzi, până când Price îi oprește în fața unei uși deschise și dă din cap.

Curtea interioară e mică și pătrată, zidurile văruiate sunt pătate și murdare, iar pe unde a căzut tencuiala se văd bucăți de cărămizi de lut. Zidurile au fiecare câte două arcade, iar pe deasupra aradelor trece un balcon de lemn lăsat în paragină. Hamid stă pe vine în mijloc. A mutat una dintre lespezi și scormonește țărâna de dedesubt.

— Ajutați-mă, vă rog, spune el. Trebuie să ne grăbim acum.

Price îngenunchează alături și începe să sape cu mâinile goale.

— Văd o casetă, spune el după o clipă. Uite, acolo.

Ceilalți se adună în jurul lui. Price și Hamid trag caseta din pământ, iar O'Dowd o deschide lovind-o cu patul puștii. Înăuntru se află patru sau cinci săculețe de pânză cenușie.

Wilkie scoate unul, se uită înăuntru și se pune pe râs.

— Iisuse Hristoase! exclamă el.

— E o comoară? întreabă Price.

Wilkie îi arată săculețul lui O'Dowd, care zâmbește, apoi râde și-l bate pe spate pe Wilkie.

Price trage celelalte trei săculețe din casetă și le deschide. Două sunt pline cu monede, iar al treilea conține o colecție de brățări, inele și pietre prețioase.

— A, fir-aș al naibii, șoptește Price încet, doar pentru sine.

— Ia să văd scumpeturile astea, zice Wilkie.

Price îi întinde cel mai mic dintre săculețe, iar Wilkie îl răstoarnă pe una dintre lespezile prăfuite. Stând în genunchi acum, cei trei medici asistenți se strâng în jurul grămezii sclipitoare ca niște școlari în jurul unui joc cu bile de sticlă.

— Scoatem toate pietrele și topim aurul, spune O'Dowd. Nu ne complicăm.

— Trebuie să ne întoarcem acum, repetă Hamid. Pentru băiatul meu.

Încă absorbiți de comoară, nici nu-l bagă în seamă. Sumner se apleacă înainte și culege unul dintre inele.

— Ce sunt pietrele astea? întreabă el. Sunt diamante?

Se întoarce spre Hamid.

— Astea sunt diamante? întreabă arătându-i inelul. Sunt veritabile?

Hamid nu răspunde.

— Se gândește la băiatul ăla, zice O'Dowd.

— Băiatul e mort, spune Wilkie, fără să ridice privirea. A fost mort de la bun început, ce naiba!

Sumner se uită la Hamid, care tot nu vorbește. Are ochii măriți de spaimă.

— Ce-i? întreabă Sumner.

Hamid scutură din cap, de parcă răspunsul ar fi mult prea complicat, de parcă vremea explicațiilor a trecut deja și se află, că-și dau seama sau nu, într-o fază mai întunecată și mai încărcată de semnificații.

— Mergem acum, spune el. Vă rog.

Îl apucă pe Price de mânecă și încearcă să-l tragă spre stradă. Celălalt își smucește brațul și strânge pumnul.

— Hei, ai grijă, îl previne el.

Hamid se trage înapoi și ridică amândouă mâinile deasupra capului, cu palmele la vedere... e un gest de refuz tăcut, dar și, își dă seama Sumner, de predare. Însă cui se predă?

De la balconul de deasupra se aude un pocnet de muschetă, iar ceafa lui Price se deschide ca o garoafă roșie de sânge și os ce dispare în scurt timp. Wilkie, răsucindu-se pe călcâie, țintește cu pușca și trage la întâmplare în sus, dar nu nimerește nimic și e

împuşcat de două ori – prima oară în gât şi apoi în coşul pieptului. Au căzut într-o ambuscadă; toată zona e împânzită de şipai. O'Dowd îl înşfacă pe Sumner de braţ şi-l trage înapoi, în siguranţa şi bezna casei. Wilkie se zvârcoleşte pe lespezile de-afară; din gâtul străpuns, sângele tâşneşte în zvâcniri purpurii. Sumner împinge cu vârful cizmei uşa dinspre stradă şi îi răspunde un glonţ care loveşte tocul cu un bubuit înfundat. Unul dintre atacatorii ascunşi sare peste balconul şubred şi se repede spre ei urlând. O'Dowd trage în el, dar nu-l nimereşte. Sabia şipaiului îi străpunge pântecul şi iese, înroşită şi picurând, la jumătatea spinării. O'Dowd scuipă sânge, gâfâie, pare uluit de ce i s-a întâmplat. Când împinge sabia mai adânc, expresia şipaiului e stăruitoare şi pătimasă. Ochii negri ca tăciunii îi ies din orbite înnebuniţi; pielea oacheşă îi luceşte de sudoare. Sumner stă la vreo doi paşi de el, nu mai mult; ridică puşca la umăr şi trage. Chipul omului dispare îndată, înlocuit de o scobitură fără adâncime, ca un castron, umplută cu carne, cartilaje şi bucăţi plesnite şi zdrobite de dinţi şi limbă. Sumner lasă puşca şi deschide cu piciorul uşa din faţă. Când iese în stradă, un glonţ îl nimereşte în pulpă, altul se loveşte de zid, la doar câţiva inchi de capul lui. Se clatină, geme, se lasă pe spate o clipă, însă apoi se îndreaptă şi porneşte într-o goană nebună, aplecată într-o parte, să se pună la adăpost. Alt glonţ îi şuieră pe deasupra capului. Simte o plescăitură caldă când cizma stângă i se umple de sânge. Din spate se aud ţipete. Strada e plină de moloz, cioburi de oale, pânză de sac, oase şi praf. De o parte şi de alta, prăvălii şi chioşcuri zac cu rafturile goale şi copertinele atârând găurite şi putrezite. Părăseşte strada şi se avântă pieziş, într-un labirint nebunesc de străduţe şi uliţe.

Zidurile înalte de stuc sunt crăpate şi mânjite de unsoare. Se simte miros de canal, se aude un zumzet de muşte albastre. Sumner şchioapătă mai departe, înnebunit şi fără ţintă, până când durerea îl sileşte să se oprească. Se ghemuieşte în arcada unei uşi şi îşi scoate cizma. Rana în sine e destul de curată, dar tibia e ruptă. Sfâşie o bucată de flanelă din poalele cămăşii şi leagă rana cât de strâns poate, ca să oprească sângerarea. În timp ce face asta, îl străbate un val fierbinte de greaţă şi ameţală. Închide ochii şi, când îi deschide iar, zăreşte un vârtej negru de porumbei rotindu-se şi adunându-se ca nişte spori purtaţi de vânt pe cerul care se

întunecă. Luna a răsărit deja; din toate părțile se aude bubuitul lugubru și neîntrerupt al artileriei. Se gândește la Wilkie și O'Dowd și începe să tremure. Trage adânc aer în piept și-și spune să se dezmeticească naibii, pentru că altfel o să moară ca ei. Orașul o să cadă cu siguranță mâine, se gândește; când se trezesc din beție, trupele britanice o să înainteze. Dacă rămâne pe loc și în viață, o să-l găsească și o să-l ducă acasă.

Se ridică și caută un cotlon în care să se ascundă. Ușa de peste drum e întredeschisă. Șchioapătă până la ea, lăsând în urmă o dâră de stropi de sânge. Dincolo de ușă e o încăpere cu rogojini prăfuite și un divan stricat, împins lângă unul dintre pereți. Într-un colț se văd un urcior de apă nesmălțuit, gol, și un ceainic cu pahare risipite pe podea. Singura fereastră înaltă dă spre uliță și lasă să intre puțină lumină. Pe peretele din fundul camerei, o arcadă ascunsă de o perdea dă spre altă încăpere, mai micuță, cu o lucarnă și o sobă de gătit. Mai e și un bufet de lemn, dar e gol. Camera miroase a ghee⁶ rânced, cenușă și fum de lemn. Într-un colț, pe o pătură murdară stă încovrigat un băiețel.

Sumner îl privește o clipă, întrebându-se dacă e viu sau mort. E prea întuneric să-și dea seama dacă respiră sau nu. Cu greutate, se apleacă și atinge obrazul băiatului. Atingerea lasă o urmă roșie vagă. Băiatul se mișcă, își trece mâna peste față, parcă alungând o muscă, și se trezește. Când îl vede pe Sumner, se sperie și țipă înspăimântat. El îi face semn să tacă. Băiatul nu mai țipă, dar tot pare speriat și bănuitor. Sumner se trage încet un pas înapoi, cu ochii la băiat, și se lasă cu grijă pe podeaua murdară.

— Am nevoie de apă, spune el. Uite. Sunt rănit.

Arată spre piciorul din care picură sânge.

— Uite.

Caută o monedă în buzunarul hainei și-și dă seama că are încă inelul. Nu-și aduce aminte când l-a pus în buzunar, dar e acolo. I-l arată băiatului, apoi îi face semn să-l ia.

— Am nevoie de apă, spune el din nou. *Pani*.⁷

Băiatul se uită la inel fără să se miște. Are cam zece sau unsprezece ani, fața îngustă, pieptul dezgolit și e desculț, purtând o *dhoti*⁸ murdară și o vestă de dril.

— *Pani*, repetă el.

— Da, zice Sumner dând din cap. *Pani*, dar nu spune nimănui că

sunt aici. Măine, când vin soldații britanici, te ajut eu pe tine. Am grijă să fii în siguranță.

După o pauză, băiatul îi răspunde în hindi: un șir lung de silabe găunoase, scrâșnite, ca behăitul unei capre. Ce caută un copil să doarmă în așa un loc? se întreabă Sumner. Într-o încăpere goală dintr-un oraș care a devenit un câmp de bătălie? Oare i-a murit toată familia? N-a mai rămas nimeni să-l apere? Își aduce aminte cum, cu douăzeci de ani în urmă, zăcea în beznă în coliba părăsită, după ce părinții fuseseră duși la spitalul de fizici din Castlebar. Maică-sa îi jurase că o să se întoarcă repede, îi ținuse strâns mâinile într-ale ei și jurase solemn, însă nu se mai întorseseră. Doar William Harper, medicul, își adusese aminte întâmplător de copilul dispărut și venise călare a doua zi, când îl găsisese pe băiat încă zăcând unde-l lăsaseră. Harper purta în ziua aia costumul lui de tweed verde; cizmele din piele de porc îi erau pline de noroi și ude de pe drum. Îl ridicase pe băiat de pe salteaua de paie soioasă și-l dusesese afară. Sumner își aduce aminte, chiar și acum, mirosurile de lână și piele, căldura umedă a răsuflării regulate a medicului și înjurăturile blânde și liniștitoare, ca o nouă formă de rugăciune.

— Când vin soldații britanici, am grijă să fii în siguranță, stăruie din nou Sumner. Te apăr. Înțelege?

Băiatul se mai zgâiește la el o clipă, apoi dă din cap și iese din încăpere. Sumner pune inelul la loc în buzunar, închide ochii, își sprijină capul de perete și așteaptă. Carnea din jurul rănii e fierbinte și umflată rău. Piciorul îi zvâcnește dureros, iar setea devine insuportabilă. Se întreabă dacă băiatul o să-l trădeze, dacă următorul om pe care o să-l vadă e ucigașul lui. Ar fi destul de ușor de ucis în starea aceea: nu are nici o armă cu care să se apere și oricum i-a rămas prea puțină forță să se lupte chiar dacă ar avea.

Băiatul se întoarce cu un urcior cu apă. Sumner bea jumătate și folosește restul ca să-și curețe rana. Chiar deasupra gleznei, tibia e înclinată spre spate. Laba piciorului se bălăngănește inutilă dedesubt. Față de ororile din spitalul de campanie, cazul lui e ușor, totuși vederea piciorului îl umple de spaimă. Se târâie până la sobă și alege două lemne lungi din grămada de alături. Scoate briceagul din buzunarul tunicii, desface lama și începe să cioplească și să șlefuiască lemnul. Băiatul îl privește netulburat. Sumner pune câte

un lemn de fiecare parte a piciorului, apoi face un semn spre pătura pe care dormise băiatul. Acesta i-o aduce, iar el o sfâșie în bucăți. Băiatul nu se mișcă, nici nu vorbește. Sumner se apleacă să lege atelele cu bucăți din pătura murdară. Destul de strâns, își spune el, dar nu prea strâns.

Curând e ud learcă de sudoare și găfâie. Simte gustul acru de vomă urcându-i în gât. Sudoarea îi arde ochii, iar degetele îi tremură. Vără a doua fâșie de pătură sub picior și apoi trage capetele deasupra. Încearcă să facă nod, însă durerea e prea puternică. Renunță, se oprește o clipă, apoi încearcă iar și iar dă greș. Deschide gura într-un țipăt tăcut, apoi geme și se prăbușește pe podea. Închide ochii și așteaptă să-și recapete răsuflarea. Bătăile inimii îi sunt ca o ușă grea ce se trănțește cu putere undeva în depărtare, iar și iar. Așteaptă și, în cele din urmă, durerea ascuțită se reduce la o suferință care-i dă ametele. Se răsucește și privește spre băiat.

— Trebuie să mă ajuți, spune el.

Băiatul nu răspunde. Musculițe negre i se vânzolesc pe buze și sprâncene, dar nu face nici un efort să le alunge. Sumner arată spre picior.

— Leagă tu, îl instruiește el. Strâns, dar nu prea strâns.

Băiatul se ridică, se uită la rană și spune ceva în hindi.

— Strâns, dar nu prea strâns, zice Sumner din nou.

Băiatul ingenunchează, prinde bandajul și se apucă să lege nodul. Capetele osului se freacă unul de altul. Sumner țipă. Băiatul se oprește, dar îi face semn, nerăbdător, să continue. Leagă nodul și face încă unul și încă unul. Când atela e gata, băiatul iese la puțul din spatele casei, umple din nou urciorul cu apă și îl aduce înăuntru. Sumner bea apa, apoi adoarme. Când se trezește, băiatul e întins lângă el. Miroase a rumeguș umed și nu-i mai mare decât un câine; respiră încet și ușor. În încăperea aproape lipsită de lumină, trupul lui rășchirat pare doar o simplă îngroșare a întunericului general. Fără să-și miște piciorul vătămat, Sumner se întinde și atinge copilul cât poate de blând. Nu e sigur ce parte a corpului nimerește. Să fie omoplatul? Coapsa? Băiatul nu se mișcă și nu se trezește.

— Ești un flăcăiaș de ispravă, îi șoptește Sumner. Un flăcăiaș de ispravă, asta ești.

Când se crapă de ziuă, reîncepe barajul de artilerie. Întâi, exploziile sunt îndepărtate, însă apoi, pe măsură ce tunarii își reglează tirul și trupele britanice înaintează treptat prin oraș, stradă cu stradă, devin mai apropiate și mai zgomotoase. Încăperea se zguduie și o nouă crăpătură brăzdează tavanul. Aud huruitul violent al obuzelor care trec pe deasupra, apoi zgomotul surd, ca de bas, al zidurilor ce se prăbușesc.

— Stăm liniștiți, îi spune Sumner băiatului. Stăm liniștiți aici și așteptăm.

Băiatul dă din cap și se scarpină. A găsit o bucată de scoarță să mestece și ceva care arată ca niște frunze de nap. Sumner își aprinde pipa și se roagă în tăcere să ajungă Tommy Atkins⁹ acolo înainte să lovească vreun obuz casa sau să năvălească peste ei șipaii care se retrăgeau. După o vreme aud răpăit de muschete, apoi glasuri. Cineva de afară înjură și răcnește ordine. Se aud pași deasupra și uși trântite. Sumner se simte dintr-odată înspăimântat, împresurat, vulnerabil; îi vine să se ghemuiască și să se ascundă. Băiatul se uită nerăbdător la el. Sumner se prinde de sobă și se ridică. Durerea din picior e cumplită, dar suportabilă. Se sprijină de băiat și se împleticesc împreună spre intrare. Aud bubuitura unei salve de tun, apoi țipete. Băiatul se lipește de Sumner. Acesta crapă un pic ușa și aruncă o privire afară. Vede un Pandy¹⁰ mort sprijinit de un zid și, în golul din capul uliței, zărește o uniformă britanică. Aerul e plin de fum de pușcă înțepător, praf galben, strigăte de panică și zgomote de luptă.

— Repede, îi spune el băiatului, repede, înainte să treacă de noi.

Șontăcăie pe uliță în direcția din care se aud țipetele și focurile de armă, însă acestea devin tot mai slabe. Lupta se mută. Când ajung la răspântie, nu văd decât grămezi de moloz și cadavre împrăștiate, mânjite de sânge. Din cadrul unei uși apare un soldat britanic, cu un pistol într-o mână și un sac cu prăzi în cealaltă. Sumner îl strigă, cerând ajutor. Soldatul se întoarce imediat să se uite la ei. Are o privire sălbatică, iar uniformă cândva roșie îi e mânjită de sudoare și noroi. Văzându-l pe băiat, soldatul se crispează o clipă, apoi ridică pistolul și trage. Glonțul îl lovește în piept, făcându-l să se prăbușească pe spate. Sumner se lasă pe vine și-și apasă mâinile pe rana care zvâcnește. Glonțul a zdrobit sternul și a trecut direct prin inimă. Pe buzele cenușii ale băiatului

se ivesc și se sparg bule de sânge, își dă ochii negri peste cap și într-un minut e mort.

Soldatul scuipă, se smucește și se apucă să-și încarce pistolul. Se uită la Sumner și zâmbește.

— Am un ochi al naibii de bun la tras, zice el. Întotdeauna am avut.

— Ești un imbecil nenorocit, răspunde Sumner.

Soldatul râde și clatină din cap.

— Eu sunt ăla care ți-a salvat viața prețioasă, zice el. Gândește-te la asta.

Apar niște soldați cu o targă, iar Sumner e așezat pe ea. Îl cară înapoi, prin orașul distrus, până la spitalul de campanie din spatele terenului de tenis. La început, nu îl recunoaște nimeni în mulțimea de răniți, dar când îl vede Corbyn, e mutat rapid sus și instalat singur într-o cameră separată.

Primește mâncare, apă și o doză de laudanum și i se trimite un ajutor care să-i refacă atela și pansamentul. Ațipește și se trezește. Aude bubuitul neconținut al tunurilor și urletele întretăiate ale răniților de jos. Până să vină Corbyn să-l vadă, s-a întunecat. Duce un felinar cu gaz și fumează o țigară de foi. Își strâng mâinile, iar Corbyn se uită în jos la el o clipă, cu o expresie de nedumerire tristă, de parcă Sumner ar fi un experiment plănuit cu grijă care a dat greș pe neașteptate.

— Deci ceilalți sunt morți? întreabă el.

Sumner încuviințează.

— Am fost luați prin surprindere, spune el.

— Atunci ai avut noroc că ai supraviețuit.

Ridică pătura și aruncă o privire la piciorul lui.

— Rana e curată și fractura nu-i așa de gravă. S-ar putea să am nevoie de baston o vreme, dar asta-i tot.

Corbyn dă din cap și zâmbește. Sumner îl privește cu speranță. Curând, își spune el, o să-mi facă o ofertă, o să sugereze o recompensă potrivită pentru suferințele mele.

— Probabil ți-ai închipuit că am murit și eu, zice Sumner. Când nu s-a întors nimeni.

— Așa e, răspunde Corbyn, asta și-a închipuit toată lumea. Apoi adaugă, după o pauză: Bineînțeles, mă bucur că n-am avut dreptate.

— Comoara exista într-adevăr, dar erau Pandy ascunși în casă.
— Atunci, ați intrat într-o capcană. Ați făcut o mare greșeală.
— N-a fost o capcană, zice Sumner, ci un accident. N-ar fi putut bănui nimeni că erau acolo.

— Pentru un medic, e grav să-și părăsească postul.

Privirea lui Corbyn e nemiloasă când îl cercetează atent pe Sumner. Acesta deschide gura să vorbească, apoi se oprește.

— Cred că înțelegi ce vreau să spun, continuă Corbyn. Bineînțeles, mă bucur că ești în siguranță, dar situația dumitale nu e deloc una fericită. E foarte posibil să existe niște acuzații.

— Acuzații?

Pentru o clipă năucitoare, Sumner se întreabă dacă toate astea ar putea face parte din vreun plan mai larg pe care l-a copt Corbyn în lipsa lui. Vreo strategie mai amplă din care să aibă amândoi de câștigat.

— Împrejurările de față le impun, urmează Corbyn. Atacul se afla într-o etapă crucială. Să pierzi trei medici într-un asemenea moment...

Ridică din sprâncene și suflă încet un vălătuc de fum cenușiu-maroniu în întunericul ca de cerneală.

Sumner simte o apăsare bruscă în piept și e năucit, de parcă încăperea ar fi început neașteptat, imposibil, să se clatine în jurul lui.

— Dacă e să apară vreo acuzație, spune el, sunt convins că mă pot baza pe ajutorul dumitale, domnule Corbyn.

Celălalt se încruntă și scutură disprețuitor din cap.

— Nu văd ce ajutor aș putea să-ți ofer, spune el indiferent. Faptele în speță sunt clare.

— Ai putea să povestești ce s-a întâmplat ieri, zice Sumner. În amănunt. Cu băiatul și așa mai departe.

Corbyn a pus felinarul pe o măsuță și se plimbă încolo și-ncoace la picioarele patului. Înainte să răspundă, se apropie de fereastra deschisă și rămâne acolo puțin, parcă uitându-se după un oaspete care întârzie la cină.

— E puțin probabil ca generalul să se intereseze de amănuntele minore, spune Corbyn. Când era nevoie de dumneata aici, ai plecat din spital să cauți comoara. Au murit trei oameni, iar dumneata te-ai întors rănit grav. Cât ai lipsit, tovarășii dumitale răniți, printre

care și câțiva ofițeri, au zăcut netratați, de multe ori în chinuri groaznice. Asta, mă tem, e tot ce vrea să știe, sau tot ce e necesar, ca să înțeleagă situația.

— Te aștepți deci să-mi țin gura? Să accept pedeapsa? Probabil că o să fiu dat afară.

— Te-aș sfătui să nu înrăutățești și mai mult situația, atâta tot. N-o să-ți folosească să aduci numele meu în discuție. Te asigur.

Se lasă tăcerea o clipă, în care cei doi bărbați se privesc în ochi. Expresia lui Corbyn e neînduplecată, dar totodată calmă și plină de încredere în sine. Sub rigoarea militară obișnuită, se află o încredere uriașă și nepăsătoare, dată de avere și de viața tihnită, senzația că lumea e maleabilă, că se va plia după dorințele sale.

Pe Sumner începe să-l doară capul. Simte cum se ridică în el un val acid de furie și reproș.

— Adică nu-mi oferi nimic pentru toate neplăcerile mele?

— Îți ofer sfatul meu, care este să accepți urmările nefericite ale propriilor fapte. Ai avut ghinion, de acord, dar, pe de altă parte, ești în viață, pe când ceilalți sunt morți, așa că poate că ai motive să fii recunoscător.

— Încă am comoara, spune Sumner.

Corbyn tresare și clatină din cap.

— Nu, minți. N-aveai nimic la dumneata când te-au adus.

— Deci ai verificat, zice Sumner sec, înainte să pui în aplicare planul ăsta.

Corbyn își încheștează fălcile și, pentru prima dată de la începutul discuției, pare încurcat.

— Nu mă provoca. N-o să-ți fie de ajutor în problema dumitale.

— N-am nici o problemă. Știi la fel de bine ca și mine. Dacă ajung în fața generalului, cariera mea s-a sfârșit.

Corbyn ridică din umeri.

— Diseară o să fii mutat la spitalul de regiment și probabil că mâine o să primești acuzațiile oficiale. O să te văd din nou la audiere.

— De ce-mi faci asta? îl întreabă Sumner. Care-i scopul?

— Scopul?

— Mă distrugi, și pentru ce?

Corbyn clatină din cap și zâmbește subțire.

— Sufletul celtic are o aplecare spre melancolie, din câte înțeleg,

care găsește martiriul atrăgător. Dar în cazul dumitale, domnule Sumner, nu se prea potrivește. Eu nu-mi fac decât datoria; iar dumneata ar fi trebuit să ți-o faci mult mai bine pe-a dumitale.

Cu asta, dă scurt din cap în semn de bun-rămas și se îndreaptă spre ușă. Sumner îl privește cum iese, aude bocănitul cizmelor lui în timp ce coboară scările de lemn și bolboroseala asonantă a englezei lui caracteristice când dă un alt ordin. În vreme ce stă culcat și realitatea situației lui îi devine tot mai limpede, medicul simte că încep să-i dispară trăsăturile definitorii ale caracterului – nerăbdarea, credința, îndărătnicia; un fel de mândrie disperată, inexprimabilă. Când William Harper murise fără să-i lase nimic – pentru că tot ce avea fusese până atunci vândut sau ipotecat sau tocat pe băutură –, chiar și atunci rezistase, iar hotărârea nu-i slăbise. Nu-și mai putea permite cursurile sau cazarea la Belfast, însă își dăduse seama că armata e o altă cale de ascensiune. Una mult mai lentă și mult mai grea, știa, dar nu imposibilă. Credea că încă mai poate reuși, încă mai *avea* să reușească. Însă acum toate rezervele acelea de rezistență și tenacitate îndelung adunate sunt șterse dintr-o lovitură. Anii de eforturi, anii de încăpățănare și răbdare și viclenie. E posibil așa ceva? Și, dacă e posibil, ce înseamnă? Simte un fior fierbinte de furie pentru ce i-a făcut Corbyn și apoi, drept răspuns, la fel de puternică, dar mai amplă și mai violentă, ca un val cenușiu prelung, care a acumulat forță și a ajuns în cele din urmă la țarm, o revărsare cumplită de rușine.

1. Regiment înființat în 1650 în orașelul Coldstream din sud-estul Scoției, alcătuit dintr-o unitate de infanterie de elită și o unitate de gardă a Casei Regale.
2. Sat din Crimeea, la est de Sevastopol, teatrul unei confruntări sângeroase în 1854, în timpul Războiului Crimeii, când forțele britanice și franceze au învins trupele ruse.
3. Plantă tropicală (*Maranta arundinacea*) cu rizomi bogați în amidon.
4. Unitate a sistemului numeric indian echivalentă cu 100.000.
5. Luptători musulmani, în general în războaie religioase.
6. Unt clarificat.
7. Apă (hindi).
8. Bucată lungă de pânză purtată de bărbați în India, înfășurată în jurul picioarelor și înnodată în talie.
9. Termen generic pentru soldații din armata britanică.
10. Termen de argou britanic pentru șipai; în special pentru cei care au luat parte la Răscoala din 1857.

Fac trei săptămâni de la insula Jan Mayen la capul Farewell. Cerul albastru e senin, însă vântul e intermitent și schimbător, bătând cu putere dinspre sud în zilele bune, dar în altele devenind violent și instabil sau oprindu-se cu totul. Echipajul e ocupat să garnisească parâmele bărcilor, să matisească saulele de harpon, să repare cângile și harpoanele. După succesul de la vânătoarea de foci, moralul e ridicat. Brownlee simte un optimism general printre oameni, o convingere că norocul e de partea lor anul ăsta și că sezonul va fi bun. Murmurele de nemulțumire pe care le-a auzit în Hull s-au potolit: Cavendish, deși tot un netrebnic enervant, se dovedește priceput la treaba lui, iar Black, înlocuitorul său, e admirabil de ambițios și mai ager la minte decât te-ai aștepta la vârsta lui. După baia înghețată aproape fatală, medicul și-a revenit remarcabil. Și-a recăpătat culoarea și puterea, chiar și pofta de mâncare.

Deși petele roșii de la degerături sunt răni vii pe obraji și pe vârful nasului, în cele mai multe zile poate fi văzut plimbându-se pe punte ca să facă mișcare sau desenând în jurnalul lui. Campbell, pe Hastings, așteaptă în strâmtoarea din fața lor, undeva dincolo de insula Disko¹, dar cele două vase nu se vor întâlni și nu vor încerca să comunice până la momentul potrivit. Companiile de asigurări sunt atente în ultima vreme la orice semn de conspirație, iar o corabie cu asigurare așa de mare și disproporționată ca Volunteer e oricum suspectă. Așadar, călătoria lui finală. Nu e sfârșitul pe care și l-ar fi dorit, însă fără îndoială e mai bine așa decât încă cinci ani pe șlepul ăla de cărbune care abia se târăște ca un nerod de la Middlesbrough la Cleethorpes și înapoi. Nici unul dintre cei care au supraviețuit nu s-a mai întors pe mare după Percival – creieri făcuți praf, membre lipsă, spasme și convulsii de

spaimă –, el a fost singurul care a reușit. Singurul suficient de încăpățânat sau idiot să vrea să meargă mai departe. Omul trebuie să privească înainte, nu în urmă, asta e sfatul pe care i-l dă întruna Baxter. Contează ce se întâmplă *mai departe*. Și, cu toate că Baxter este, fără îndoială, un nemernic, o canalie și un șarlatan desăvârșit, există o fărâmbă de adevăr în asta, se gândește el.

Ghețarii din jurul capului sunt compacti și periculoși ca de obicei. Ca să evite ciocnirile, Volunteer trebuie să meargă încă 100 de mile spre vest cu velele-gabier ridicate înainte s-o ia spre nord-nord-est, către mijlocul strâmtorii Davis. De pe puntea teugii, unde stă când e destul de cald, Sumner se uită după păsări – culici, potârniche albe, papagali-de-mare, cufundari polari, petrei arctici, eideri. De câte ori zărește vreuna, îi cere cârmaciului o estimare a latitudinii și face o însemnare în jurnal. Dacă pasărea e destul de aproape și are o pușcă la îndemână, uneori trage un foc, însă de cele mai multe ori nu nimerește. Lipsa lui de pricepere devine repede ținta glumelor echipajului. Sumner nu e interesat de istoria naturală; când se va încheia călătoria, va arunca jurnalul fără să-l mai învrednicească măcar cu o privire. Se uită după păsări doar ca să-și treacă timpul, să dea impresia că e ocupat și să pară normal.

Uneori, dacă nu sunt păsări pe care să le împuște sau despre care să scrie, vorbește cu Otto, harponierul german. În ciuda ocupației lui, Otto e un gânditor profund și are o înclinație către speculativ, către misticism. Crede că se poate ca, în cele câteva ore cât Sumner a dispărut de pe gheață, sufletul să i se fi desprins de trupul material și să fi călătorit spre celelalte tărâmuri, mai înalte.

— Maestrul Swedenborg² descrie o lume a duhurilor, explică el, o vale verde largă, înconjurată de stânci și munți, unde se adună sufletele morților înainte să fie împărțite în suflete salvate și osândite.

Sumner nu vrea să-l dezamăgească, dar tot ce-și aduce aminte e durerea și spaima și apoi un fel de neant nesfârșit, întunecat și neplăcut.

— Dacă există așa un loc fantastic pe undeva, eu n-am văzut nici un semn, spune el.

— Poate că ai mers în schimb drept în ceruri. E posibil și asta. Cerurile sunt zidite în întregime din lumină. Clădirile, parcurile,

oamenii, totul e făcut din lumină divină. Sunt curcubeie peste tot. Mulțimi de curcubeie.

— Ăsta-i tot Swedenborg?

Otto încuviințează.

— I-ai fi întâlnit pe morți și-ai fi vorbit cu ei acolo. Părinții tăi, poate? Ți amintești așa ceva?

Sumner clatină din cap, însă Otto nu e descurajat.

— În ceruri, ar arăta exact la fel ca în viața asta, spune el, dar trupurile lor ar fi făcute din lumină în loc de carne.

— Cum poate un trup să fie făcut din lumină?

— Păi, lumina e ceea ce suntem noi cu adevărat, asta-i ființa noastră nemuritoare. Dar numai când carnea ne părăsește iese la iveală strălucirea adevărului.

— Atunci, ce descrii tu nu mai e deloc un trup, spune medicul, ci un suflet.

— Totul trebuie să aibă o formă. În ceruri, trupurile morților sunt formele pe care le-au luat sufletele lor.

Sumner clatină din nou din cap. Otto e un teuton cât un munte, cu pieptul lat, trăsături grosolane și cărnoase și pumni ca niște jamboane. Poate arunca harponul la aproape 50 de yarzi fără să gâfâie măcar. E ciudat să-l auzi deslușind ceva atât de imaterial.

— De ce să crezi în asemenea lucruri? întreabă el. La ce-ți folosește?

— Lumea pe care-o vedem cu ochii noștri nu înseamnă tot adevărul. Visele și viziunile sunt la fel de reale ca și materia. Ce ne putem închipui sau ce putem gândi e la fel de real ca orice putem atinge sau mirosi. De unde vin gândurile noastre, dacă nu de la Dumnezeu?

— Vin din experiența noastră, spune Sumner, din ce am auzit, am văzut, am citit și din ce ni s-a spus.

Otto scutură din cap.

— Dacă ar fi adevărat, atunci n-ar putea exista dezvoltare sau progres. Lumea ar stagna și ar rămâne pe loc. Am fi osândiți să ne trăim viețile privind înapoi.

Sumner se uită în depărtare, la linia crenelată a ghețarilor și a banchizei, la cerul palid, la legănarea întunecată și neliniștită a oceanului. După ce și-a venit în fire, a zăcut în pat o săptămână întreagă, abia mișcându-se sau vorbind. Trupul îi era ca o

ilustrație, o schiță ce putea fi ștearsă cu guma și începută de la capăt, durerea și vidul păreau niște mâini care-l modelau și remodelau, frământându-i și întinzându-i sufletul.

— N-am murit în apă, spune el. Dacă aș fi murit, aș fi nou într-un fel, dar nu-i nimic nou la mine.

Aproape de insula Disko, vasul se înțepenește într-un sloi. Echipajul fixează ancorele de cel mai apropiat pod de gheață și încearcă să tragă corabia înainte folosind parâmele groase întinse de cabestane. Manelele cabestanelor sunt manevrate de câte doi oameni, dar, chiar și așa, e o muncă greoaie și istovitoare. Le ia toată dimineața să înainteze doar vreo 30 de picioare, așa că după cină Brownlee hotărăște, fără tragere de inimă, să renunțe și să aștepte să se schimbe vântul, să se deschidă alt canal.

Drax și Cavendish iau niște târnăcoape și coboară să recupereze ancorele din gheață. Ziua e caldă și fără nori. Soarele arctic, veșnic prezent, e în înaltul cerului și împrăstie un fel de căldură de cuptor mocnită, supărătoare. Cei doi harponieri, imuni deja la ea, aruncă parâmele de legare, sparg gheața din jurul ancorelor cu târnăcoapele și le eliberează. Cavendish pune fiarele pe umăr și începe să fluiera „Londonderry Air“. Fără să-l bage în seamă, Drax ridică mâna dreaptă să-și ferească ochii de soare și, după încă o clipă, arată spre uscat. Cavendish se oprește din fluierat.

— Ce-i?

— Urs, spune Drax. Sloiul de colo.

Cavendish duce și el mâna streășină la ochi și se lasă pe vine să vadă mai clar.

— Aduc o barcă, zice el, și o pușcă.

Coboară pe gheață una dintre bărci, iar Drax și Cavendish, împreună cu alți doi, o trag până la apă. Sloiul e lat de vreun sfert de milă și denivelat. Ursul se plimbă pe marginea nordică, mușcând aerul și adulmecând după foci.

Cavendish zărește prin lunetă un pui care-l urmează.

— Mama și copilul, spune el. Ia uite!

Îi întinde luneta lui Drax.

— Puiu' ăla face vreo 20 de lire viu, zice el. Putem să jupuim mama.

Cei patru bărbați discută un minut amănunte legate de bani,

apoi, ajungând la o înțelegere mulțumitoare, vâslesc încet spre sloi. Când ajung la vreo 50 de yarzi, se opresc și echilibrează barca, iar Cavendish, cu genunchii proptiți de prova, își pregătește linia de tragere.

— O guinee din cufărul meu că-i trag un plumb în ochi, șoptește el. Cine face pariu?

— Dacă ai o guinee-n cufăr, atunci scula mea e fofoloancă, răspunde unul dintre bărbați.

Cavendish râde pe înfundate.

— Ei, hai, zice el. *Ei, hai.*

— Trage-i-l în inimă, îl îndeamnă Drax.

— În inimă să fie, încuviințează Cavendish, îi dau drumul.

Mai privește o dată, încruntat, de-a lungul țevii, apoi trage. Glonțul lovește ursoaica în dos. Se vede țâșnind sânge și se aude un răget.

— Futu-i, zice Cavendish, privind bănuitor pușca. Pesemne că-i suie cătarea.

Ursoaica se învârte înnebunită acum, scuturându-și greabănul, zbierând și mușcând aerul, parcă încercând să țină la distanță un dușman imaginar.

— Mai împușc-o o dată, spune Drax, înainte să fugă.

Până să încarce Cavendish pușca, ursoaica îi vede. În loc să fugă, se oprește o clipă, parcă gândindu-se ce să facă, apoi se lasă să cadă de pe marginea gheții și dispare în mare. Puiul o urmează.

Bărbații vâslesc înainte, cercetând apa și așteptând să se ivească cei doi urși. Cavendish are pușca pregătită, Drax ține o pară încolăcită ca să prindă puiul în laț.

— S-ar putea să se fi dus înapoi sub gheață, zice Cavendish. Sunt crăpături și găuri din belșug.

Drax încuviințează.

— Eu puiul îl vreau, spune. Puiul ăla face pe puțin 20 de lire. Știu un om la zoo.

Dau roată încet. Vântul încetează și aerul din jur încremenește. Drax fornăie zgomotos, apoi scuipă. Cavendish se înfrânează să fluiera. Nu se clintește nimic, e tăcere de jur împrejur, apoi, la nici un yard de pupa bărcii, se ridică din apele întunecate capul ursoaicei, ca un arhetip palid de zeu marin antic. Urmează un moment de agitație sălbatică, buluceală, strigăte, înjurături,

apoi Cavendish țintește și trage iar. Glonțul vâjâie pe lângă urechea unuia dintre vâslași și se înfige în pieptul ursoaicei. Aceasta se ridică din apă zbierând. Labele ei uriașe cu gheare, late și zdrențuite, ca niște buturugi, se prăvălesc peste copastia bărcii, râcâind și sfărâmând scândurile, într-o strădanie disperată de a găsi un punct de sprijin. Barca se înclină îngrijorător și pare că o să se răstoarne. Cavendish e aruncat înainte, își scapă pușca, iar unul dintre vâslași e azvârlit peste bord.

Drax îl împinge deoparte pe Cavendish și ia o cazma de opt inchi din rastelul lateral. Ursoaica, dând drumul bărcii, se năpustește spre vâslașul care se zbate. Își încleștează colții de cotul lui și apoi, scuturând disprețuitor o singură dată din grumazul enorm, îi smulge cea mai mare parte din brațul drept. Drax, stând în picioare în barcă, ce încă se mai clatină, înalță cazmaua și împlântă muchia ascuțită în spinarea ursoaicei. Simte cum întâmpină rezistență o clipă, apoi – inevitabil și ireparabil – carnea cedează, iar muchia de oțel polizat îi frânge șira spinării. Scoate cazmaua și o coboară încă o dată, și încă o dată, înfigând-o tot mai adânc cu fiecare lovitură. La a treia, străpunge inima ursoaicei, iar la suprafață se ridică aburind o mare pată purpurie de sânge, care se întinde ca tușul pe blana albă și zdrențuită a animalului. Aerul se umple de o răbufnire fetidă de abator și excremente. Drax simte plăcere în fața acestei opere, excitare, mândrie de meșteșugar. Moartea, crede el, e un fel de facere, de zidire. Ce-a fost ceva, se gândește el, devine altceva.

După ce-a urlat câteva clipe, vâslașul mutilat leșină de durere și începe să se scufunde. Resturile însângerate ale brațului său încă mai atârnă în colții ursoaicei moarte. Cavendish ia o cange și-l trage înapoi la bord. Taie și o bucată din saula unui harpon și îi face un garou pe ciot.

— Asta zic eu că-i o belea cât casa! exclamă Cavendish.

Puiul de urs înoată lângă cadavrul mamei, scâncind și împungându-l cu botul.

— Un om a rămas fără un afurisit de braț, spune Cavendish.

Drax apucă parâma făcută laț și, folosind cangea, o aruncă peste capul puiului de urs și trage de ea ca s-o strângă. Dau o gaură în falca ursoaicei moarte, trec o frânghie prin ea și leagă celălalt capăt de baba. Drumul înapoi până la balenieră e lent și dificil și,

înainte să ajungă, vâslașul își dă duhul din cauza rănilor.

— Am auzit de-așa ceva, zice Cavendish. Dar n-am văzut să se întâmple pân-acu.

— Dac-ai fi în stare să tragi ca lumea, ar mai trăi, bombăne Drax.

— Am băgat două gloanțe zdravene în ea și tot a mai avut destulă forță să smulgă brațul unui om. Ce fel de urs e ăsta, te-treb?

— Un urs e un urs, spune Drax.

Cavendish clatină din cap și își trage nasul.

— Un urs i-un nenorocit de urs, repetă el, de parcă gândul nu-i mai trecuse prin cap până atunci.

Când ajung înapoi la Volunteer, prind ursoaica moartă de un palan și o trag din valuri până atârna deasupra punții, legănându-se, jigărită și lipsită de viață, de capătul vergii, șiroind de sânge. Încă în apă, despărțit acum de mama lui, puiul devine furios, înotând încolo și-ncoace într-un delir înverșunat și disperat, sărind să muște cangea și trăgând de laț. Drax, în picioare în barca de vânatoare, cere un butoi de grăsime gol și, cu ajutorul lui Cavendish, trage și împinge puiul de urs în el. Ceilalți aruncă jos o plasă și ridică pe punte butoiul umplut acum cu un pui de urs care zbiară și se zbate. Brownlee se uită de pe dunetă cum puiul încearcă, iar și iar, să scape din butoiul ridicat în picioare, în timp ce Drax, înarmat cu o doagă, îl împinge înapoi.

— Coborâți leșul mamei, strigă Brownlee. E singura cale să liniștim fiara.

Lătită pe punte, o movilă de blană însângerată, ursoaica scoate aburi ca piesa de rezistență gigantică de pe masa unui ospăț greu de închipuit. Brownlee dă rămă butoiul cu piciorul, iar puiul o zbughește, râcâind și zgâriind cu ghearele puntea de lemn. O clipă se învâрте panicit și dezorientat (oamenii, râzând, se cațără de-a valma pe greement ca să scape), dar apoi vede trupul maică-sii și se repede într-acolo. O împunge cu botul în coaste și începe să lingă disperat blana pătată și însângerată. Brownlee privește. Puiul scâncește, adulmecă, apoi se întinde la adăpostul trupului mamei, coastă lângă coastă.

— Puiu' ăsta face 20 de lire, zice Drax. Știu un om la zoo.

Brownlee se uită la el.

— Fierarul o să-ți prindă un grătar, ca să-l poți ține în butoi, spune el. Se prea poate să moară până ajungem acasă, dar, dacă nu, orice penny pe care-l aduce merge la familia mortului.

Drax se uită țintă la Brownlee o clipă, parcă pregătindu-se să protesteze, apoi dă din cap și se îndepărtează.

Mai târziu, după ce vâslașul a fost pus într-un sac din pânză de vele cusut și, cu brutalitate și minimă ceremonie, aruncat peste bord, Cavendish jupoaie ursoaica folosind un satâr și un cuțit de jupuit. Puiul, închis acum în butoiul lui, privește tremurând cum Cavendish ciopârțește, taie și smulge.

— Ursul se poate mânca? îl întreabă Sumner.

Cavendish scutură din cap.

— Carnea are gust scârbos, iar ficatul e de-a dreptul otrăvitor. Ursul nu-i bun decât pentru blană.

— Deci de ornament?

— Pentru salonul vreunui bogătaş. Am fi ieșit mai bine la preț dacă Drax nu era așa de zelos cu cazmaua aia, dar bănuiesc că tăietura se poate repara.

— Și puiul o să fie vândut la grădina zoologică dacă trăiește?

Cavendish dă din cap.

— Un urs matur e o priveliște de-o frumusețe înspăimântătoare. Oamenii o să dea o jumate de penny să vadă un urs matur și o să li se pară ieftin.

Sumner se lasă pe vine și cercetează bezna butoiului.

— Åsta o să moară de inimă rea până să-l ducem acasă, zice el.

Cavendish ridică din umeri și se oprește din treabă. Se uită la Sumner și rânjește. Brațele îi sunt vopsite până la coate în roșu-aprins, iar vesta și pantalonii sunt stropite cu sânge închegat.

— O s-o uite pe maică-sa destul de repede, spune el. Dragostea-i o chestie trecătoare. Dinspre partea asta, fiarele nu se deosebesc prea mult de oameni.

1. Insulă în golful Baffin, la vest de coasta Groenlandei.

2. Emanuel Swedenborg (1688-1772) – om de știință, mistic creștin, filosof și teolog suedez, autor al unor lucrări ce interpretează Sfintele Scripturi drept cuvânt nemijlocit al Domnului.

Vin la el cu răni și vânătăi, dureri de cap, ulcere, hemoroizi, dureri de stomac și testicule umflate. Le dă prișnițe și plasturi, pomezi și alifii: sare amară, calamină¹, ipeca². Dacă nu ajută nimic altceva, le ia sânge sau le pune cataplasme, le provoacă vomă dureroasă sau diaree explozivă. Îi sunt recunoscători pentru aceste atenții, aceste dovezi de grijă, chiar și când le provoacă deranjamente sau chiar mai rău. Sunt convinși că e un om educat și că, prin urmare, trebuie să știe despre ce e vorba. Au un fel de încredere în el – poate prostească și primitivă, dar reală.

Pentru Sumner, oamenii care vin să-l vadă sunt doar trupuri: picioare, brațe, torsuri, capete. Formele lor carnale sunt tot ce-l interesează. Față de restul – firile lor, sufletele lor – rămâne pe deplin indiferent. Nu-i treaba lui, crede el, să-i educe sau să-i îndrepte spre virtute, nici să-i judece, să-i aline sau să le fie prieten. El e medic, nu preot sau judecător sau nevestă. O să le vindece rănilile, o să-i lecuiască, dacă se poate, de boli și afecțiuni, însă dincolo de asta n-au de ce să vină la el, cu moralul așa de scăzut ca acum, el n-are consolări de oferit.

Într-o seară, după cină, Sumner primește în cabină vizita unuia dintre muși. Îl cheamă Joseph Hannah. Are treisprezece ani, e slăbuț și brunet, cu o frunte lată palidă și ochi triști, adânciți în orbite. Sumner l-a mai remarcat înainte și își aduce aminte numele. Arată, ca toți mușii, șleampăt și răvășit și, cum stă în cadrul ușii, pare să sufere un atac de timiditate. Își răsucesce șapca în mâini și se înfioară din când în când, de parcă și numai gândul de a vorbi cu medicul e dureros.

— Vrei să-mi spui ceva, Joseph Hannah? îl întreabă Sumner. Te simți rău?

Băiatul dă de două ori din cap și clipește înainte să răspundă.

— Mă doare burta, recunoaște el.

Sumner, care e așezat la polița rabatabilă ce-i servește de birou, se ridică și-i face semn băiatului să se apropie.

— Când a început? îl întreabă.

— Ieri-seară.

— Și poți să-mi descrii durerea?

Joseph se încruntă și pare încurcat.

— Cum o simți? întreabă Sumner.

— Mă doare, răspunde musul. Mă doare foarte tare.

Medicul dă din cap și își scarpină peticul înnegrit de degerături din vârful nasului.

— Întinde-te pe pat, zice el. O să te examinez imediat.

Joseph nu se mișcă. Se uită la picioare și tremură ușor.

— E ceva foarte simplu, îi explică Sumner. Trebuie doar să cauți cauza durerii.

— Mă doare burta, spune Joseph ridicând din nou privirea. Am nevoie de niște piperină.

Sumner pufnește văzând îndrăzneala băiatului și clatină din cap.

— O să hotărâsc eu de ce ai sau nu ai nevoie, spune el. Acum întinde-te pe pat, te rog.

Joseph face fără tragere de inimă ce i s-a cerut.

Sumner descheie haina și cămașa băiatului și-i trage în sus flanela de corp. Pântecul, observă el, nu e umflat și nu se vede nici urmă de decolorare sau umflătură.

— Te doare aici? întreabă. Dar aici?

Joseph scutură din cap.

— Și-atunci, unde te doare? întreabă Sumner.

— Peste tot.

Medicul oftează.

— Dacă nu te doare aici sau aici sau aici, zice el apăsând nerăbdător cu buricele degetelor burta băiatului, atunci cum poate să fie peste tot, Joseph?

Musul nu răspunde. Sumner adulmecă bănuitor.

— Vărsături? întreabă el. Diaree?

Joseph scutură din cap.

Dinspre mijlocul sfrijit al băiatului se ridică un damf jilav de fecale care spune că minte. Sumner se întreabă dacă e puțin dus cu

capul sau doar mai tâmpit decât alții.

— Știi ce-i aia diaree? Întreabă el.

— Pântecăraie, zice Joseph.

— Dă-ți jos pantalonii, te rog.

Joseph se ridică, își dezleagă și-si scoate bocancii, apoi își desface cureaua și leapădă pantalonii cenușii de lână. Mirosul neplăcut devine mai puternic. Afară, Black strigă și Brownlee tușește cumplit. Izmenele până la genunchi ale băiatului, observă imediat Sumner, sunt pătate și întărite la fund cu cheaguri de sânge și rahat.

Trânji, pentru numele lui Dumnezeu, se gândește Sumner. Băiatul clar nu face nici o deosebire între burtă și gaura curului.

— Scoate și alea, zice arătând spre izmene, și ai grijă să nu atingi nimic altceva cu ele în timpul ăsta.

Joseph trage șovăitor în vine izmenele puturoase. Are picioare subțiri, aproape lipsite de mușchi, și un arc de păr negru prăpădit în jurul palorii altfel nepătate a sculei și boaselor. Sumner îi cere să se întoarcă și să pună coatele pe pat. În mod normal, ar fi prea tânăr să facă trânti, dar Sumner bănuiește că dieta rudimentară de pe corabie, cu carne uscată și pesmeți sărați, a avut grijă de asta.

— O să-ți dau niște alifie, zice el, și un hap. O să-ți fie mai bine curând.

Sumner depărtează buclile băiatului și aruncă o privire, ca să verifice. Se uită atent câteva clipe, se ridică, apoi se uită din nou.

— Ce-i asta? Întreabă el.

Joseph nu se mișcă și nu vorbește. Dârdâie cu întreruperi, de parcă în cabină (unde e cald) ar fi îngrozitor de frig. După ce se gândește un minut, Sumner iese pe coridor și-i strigă bucătarului să-i aducă un lighean cu apă caldă și o cârpă. Când i le aduce, spală între buclile băiatului și întinde pe răni un amestec de camfor și untură. Sfincterul e deformat și sfâșiat pe alocuri. Sunt și semne de ulceratie.

Îl șterge pe băiat cu un prosop și-i dă lenjerie de corp curată din propriul lui dulap. Se spală pe mâini cu restul de apă.

— Pune-ți lucrurile înapoi pe tine, Joseph, îi spune.

Băiatul se îmbracă încet, având grijă să nu-l privească pe medic în ochi în timpul ăsta. Sumner se duce la cufărul lui cu medicamente, alege o sticlă cu eticheta Nr. 44 și o scutură să scoată

o pastilută albastră.

— Ia asta acum, spune el. Și vino iar mâine să-ți mai dau una.

Joseph se strâmbă când îi simte gustul, apoi o dă pe gât dintr-o înghițitură. Sumner îl privește atent – obrajii trași, gâtul subțire și noduros, ochii încețoșați și absenți.

— Cine ți-a făcut asta? întreabă el.

— Nimeni.

— Cine ți-a făcut asta, Joseph? întreabă el din nou.

— Nu mi-a făcut-o nimeni.

Sumner dă de două ori din cap, apoi își scarpină tare pometele obrazului.

— Poți să te duci acum, zice el. Și ne vedem mâine, pentru celălalt hap albastru.

După ce pleacă băiatul, Sumner se întoarce la popotă, unde nu e nimeni, deschide soba de fier și împinge adânc izmenele pătate, peste grămada de cărbuni încinși. Le privește cum se aprind, apoi închide soba și se întoarce în cabina lui. Își toarnă o doză de laudanum, dar n-o bea. În schimb, ia exemplarul din *Iliada* de pe raftul de deasupra mesei și încearcă să citească. Baleniera se zdruncină; lemnăria scrâșnește și scârțâie. Simte, fără să vrea, o încordare în gât și o acumulare caldă, lichidă în piept, ca un început de suspin. Mai așteaptă un minut, apoi închide cartea și se întoarce la popotă. Cavendish stă lângă sobă, fumând o pipă.

— Unde-i Brownlee? îl întreabă Sumner.

Cavendish face semn din cap spre cabina căpitanului.

— Moțăie, pesemne, zice el.

Sumner bate totuși la ușă. După câteva clipe, Brownlee îi strigă să intre.

Căpitanul e aplecat peste jurnalul de bord, cu un toc în mână. Are jiletca descheiată și părul cărunt zbârlit. Se uită la medic și-i face semn să intre. Acesta se așază și așteaptă cât Brownlee mângălește ultimele câteva cuvinte, apoi își zvântă cu grijă opera.

— Destul de puține de relatat, bănuiesc, zice Sumner.

Brownlee încuviințează.

— Când ajungem în Apele Nordului, o să zărim mai multe balene, spune el. Fii sigur. Și o să și omorâm câteva, dacă am vreun cuvânt de zis.

— Apele Nordului sunt locul potrivit.

— În vremurile noastre, da. În urmă cu douăzeci de ani, și apele de pe-aici erau pline de balene, dar s-au mutat toate spre nord acum... au fugit de harpon. Cine-ar putea să le învinovățească? Balena e o ființă inteligentă. Știe că locul cel mai sigur pentru ea e acolo unde-i mai mult gheață și unde-i cel mai riscant pentru noi s-o urmărim. Bineînțeles, aburii sunt viitorul. Cu o navă cu aburi destul de puternică, le putem vâna până la capătul pământului.

Sumner dă din cap. A auzit deja teoriile lui Brownlee despre vânatoarea de balene. Cu cât navighezi mai mult spre nord, cu atât găsești mai multe balene, crede căpitanul, iar pe baza acestui fapt a ajuns la o concluzie logică, și anume că la capătul lumii trebuie să existe un ocean uriaș fără gheață, un loc în care încă n-a ajuns omul, unde balenele netede înoată nestingherite, în mulțimi fără număr. Căpitanul, după cum e foarte înclinat să creadă Sumner, e un fel de optimist.

— Joseph Hannah a venit azi la mine să se plângă că e deranjat la burtă.

— Joseph Hannah, musul?

Sumner încuviințează.

— Când l-am examinat, am descoperit că a fost sodomizat.

Brownlee se crispează ușor auzind asta, apoi își scarpină vârful nasului și se încruntă.

— Ți-a zis el?

— Era evident la examinare.

— Ești sigur?

— Rănile sunt adânci și există semne de boală venerică.

— Și cine, mă rog, e răspunzător pentru așa o mârșăvie?

— Băiatul nu vrea să spună. E înspăimântat, îmi închipui. S-ar putea să fie și cam prostuț.

— A, e destul de tâmpit, zice căpitanul posac. Fără îndoială. Îi știu și pe taică-su și pe unchiu-su, și ei sunt niște nenorociți de idiști.

Brownlee se încruntă mai tare și își țuguie buzele.

— Ești sigur că s-a întâmplat la bordul corabiei ăsteia? Că rănile sunt recente?

— Fără nici o îndoială. Leziunile sunt foarte recente.

— Atunci, băiatul e un mare dobitoc, zice Brownlee. De ce n-a tipat sau nu s-a plâns când i s-a întâmplat așa ceva împotriva

voinței lui?

— Poate ar fi bine să-l întrebi chiar dumneata? sugerează Sumner. Mie n-o să-mi spună, dar dacă îi ordoni dumneata să mărturisească numele vinovatului, poate că o să se simtă obligat s-o facă.

Brownlee dă scurt din cap, apoi deschide ușa cabinei și-i strigă lui Cavendish, care stă încă lângă sobă, fumând, să aducă băiatul de la teugă la pupa.

— Ce-a mai făcut căcățelul ăla? întreabă Cavendish.

— Tu doar adu-l la mine, zice Brownlee.

Beau un pahar cu brandy cât așteaptă. Când ajung, băiatul e alb la față de groază, iar Cavendish rândește.

— N-ai de ce să te sperii, Joseph, spune Sumner. Căpitanul vrea să-ți pună câteva întrebări, atâta tot.

Brownlee și medicul stau alături; Joseph Hannah se oprește cu teamă de cealaltă parte a mesei rotunde din mijloc, iar Cavendish, în picioare, în spatele lui.

— Să rămân sau să plec, căpitane? întreabă acesta din urmă.

Brownlee se gândește o clipă, apoi îi face semn să se așeze.

— Cunoști mai bine decât mine obiceiurile și năravurile membrilor echipajului, răspunde el. Prezența ta s-ar putea să fie utilă.

— Sigur cunosc năravul sălbaticului ăstuia mic, spune Cavendish, lăsându-se vesel pe banca tapisată.

— Joseph, zice căpitanul aplecându-se în față și încercând pe cât posibil să-și împlânzească tonul de obicei energetic, domnul Sumner, medicul, îmi spune că ai fost rănit. E adevărat?

Pentru un moment îndelungat, Joseph pare că fie n-a auzit, fie n-a înțeles întrebarea, însă apoi, chiar când Brownlee se pregătește s-o repete, încuviințează din cap.

— Cum? întreabă Cavendish neîncrezător. N-am auzit de nici un fel de răni.

— Domnul Sumner l-a examinat pe Joseph ceva mai devreme, îl lămurește Brownlee, și a găsit dovezi, dovezi clare, că a fost maltratată de un alt membru al echipajului.

— Maltratată? întreabă celălalt.

— Sodomizat, răspunde căpitanul.

Cavendish ridică din sprâncene, dar altfel nu pare neliniștit.

Expresia lui Joseph Hannah nu se schimbă deloc. Ochii lui deja adânciți în orbite par să se adâncească și mai mult, iar răsuflarea îi e un șir de gâfâieli scurte, însă zgomotoase.

— Cum s-a întâmplat, Joseph? îl întreabă Brownlee. Cine-i răspunzător?

Buza de jos a lui Joseph e răsfrântă, lucioasă și purpurie. Senzualitatea ei vădită contrastează tulburător cu cenușiul lugubru al obrajilor și fălcilor și cu ochii adânciți în orbite, întunecați și disperați. Nu răspunde.

— Cine-i răspunzător? îl întreabă din nou căpitanul.

— A fost un accident, șoptește Joseph drept răspuns.

Cavendish zâmbeste când îl aude.

— E groaznic de întuneric în teuga aia, domnule Brownlee, spune el. Nu-i posibil să fi alunecat pur și simplu într-o noapte și să fi căzut în fund urât de tot?

Căpitanul se uită la Sumner.

— E un fel de glumă, bănuiesc, zice medicul.

Cavendish ridică din umeri.

— Înăuntrul e înghesuială și dezordine. Abia dacă ai loc să te miști. Ar fi destul de ușor să te împiedici.

— N-a fost un accident, insistă Sumner. Ideea e ridicolă. Răni ca astea pe care le-am văzut nu pot fi făcute decât într-un singur fel.

— Ai căzut, Joseph, sau ți-a făcut cineva rău cu bună știință? întreabă Brownlee.

— Am căzut, răspunde musul.

— N-a fost un accident, zice Sumner din nou. E cu totul imposibil.

— Ciudat, atunci, că băiatul crede că a fost, observă Cavendish.

— Pentru că-i e frică.

Brownlee se trage înapoi de la masă, se uită o clipă la ceilalți doi bărbați și apoi la băiat.

— De cine ți-e frică, Joseph? întreabă el.

Sumner e surprins de nerozia întrebării.

— Îi e frică de toată lumea, spune el. Cum să nu-i fie?

Căpitanul oftează, clatină din cap și se uită în jos, la dreptunghiul de nuc lustruit încadrat de mâinile lui întinse.

— Sunt un om răbdător, spune el. Dar răbdarea mea are cu siguranță limite. Dacă ai fost maltratată, Joseph, omul care te-a

maltratată o să fie pedepsită pentru asta. Dar trebuie să-mi spui tot adevărul acum. Înțelegeți?

Joseph dă din cap.

— Cine ți-a făcut asta?

— Nimeni.

— Te putem apăra, zice Sumner repezit. Dacă nu ne spui cine e răspunzător, s-ar putea să se întâmple din nou.

Băiatul stă cu bărbia în piept și privește stăruitor podeaua.

— Ai ceva să-mi spui, Joseph? Întreabă Brownlee. N-o să te mai întreb încă o dată.

Musul clatină din cap.

— Și-a înghițit limba pentru că-i în cabina căpitanului, face Cavendish. Asta-i tot. Când l-am găsit în teugă, râdea și se veselea cu prietenii. Orice vătămare o fi suferit, dacă a suferit vreo vătămare, n-a avut cine știe ce urmări asupra firii lui, vă zic eu.

— Băiatul ăsta a suferit o agresiune cumplită, spune Sumner, iar omul răspunzător e la bordul corabiei ăsteia.

— Dacă băiatul nu vrea să-l numească pe agresor și dacă stăruie într-adevăr că n-a fost atacat deloc, ci a suferit doar un soi de accident, atunci nu se mai poate face nimic, zice Brownlee.

— Putem căuta martori.

Cavendish pufnește.

— Suntem pe o balenieră, îi amintește el.

— Poți să te duci, Joseph, îi spune căpitanul. Dacă mai vreau să vorbim, o să trimit după tine.

Băiatul iese din cabină. Cavendish cascadează, se întinde, apoi se ridică și îl urmează.

— O să le dau ordin oamenilor să-și țină cabina mai ordonată pe viitor, zice el uitându-se poznaș la Sumner, ca să evităm alte accidente de-astea.

— O să-l mutăm pe băiat din teugă, îl asigură Brownlee pe Sumner după ce iese Cavendish. Poate să doarmă pe coridorul dintre punți o vreme. E o chestie neplăcută, dar dacă refuză să arate cu degetul, atunci trebuie să lăsăm baltă toată povestea.

— Și dacă vinovatul e chiar Cavendish? Întreabă Sumner. Asta ar explica tăcerea băiatului.

— Cavendish are o grămadă de metehne, zice Brownlee, dar sigur nu-i sodomit.

— Părea amuzat de toată treaba.

— E un netrebnic și o brută, însă așa sunt jumătate dintre marinarii de pe corabia asta. Dacă vrei oameni amabili și rafinați, atunci vânătoria de balene în Groenlanda nu-i locul cel mai potrivit să-i cauți, Sumner.

— O să vorbesc și cu ceilalți muși, propune medicul. O să aflu ce știu ei despre Cavendish și Joseph Hannah și după aia o să vin să-ți spun.

— Nu, n-o să vorbești, răspunde ferm Brownlee. Dacă băiatul nu schimbă placa, povestea e ca și încheiată. Am venit aici să omorâm balene, nu să stârpim păcatul.

— S-a comis o nelegiuire.

Căpitanul clatină din cap. Insistența nejustificată a medicului începe să-l irite.

— Un băiat s-a ales cu curul umflat. Asta-i tot. E regretabil, sunt de acord, dar o să-și revină destul de repede.

— Rănila sunt mai grave de-atât. Rectul era dilatat, se vedeau semne de...

Brownlee se ridică, fără să facă vreun efort să-și ascundă nerăbdarea.

— Orice fel de răni aparte ar avea, e treaba dumitale, ca medic, să le tratezi, domnule Sumner, spune el. Și sunt convins că ai talentul și cele necesare ca s-o faci cum trebuie.

Sumner se uită la căpitan – fruntea teșită și ochii cenușii aprigi, nasul încrețit și fălcile acoperite de o barbă țepoasă și sură – și hotărăște, după doar o clipă de ezitare, să se conformeze. Băiatul o să supraviețuiască, la urma urmelor. Aici are dreptate.

— Dacă-mi lipsește ceva, o să-ți dau de veste, răspunde el.

Întors în cabină, înghite laudanumul și se întinde pe pat. E obosit după discuția în contradictoriu și amărât din pricina eșecului. De ce băiatul nu se descurcase singur? Ce putere putea să aibă vinovatul asupra lui? Întrebările îi stârnesc interesul și-l tulbură, însă apoi, după vreun minut sau două, începe să-și facă efectul opiul, iar Sumner simte cum alunecă într-o stare de nepăsare plăcută, caldă, familiară. Ce contează, se gândește el, dacă e înconjurat de sălbatici, de niște brute din punct de vedere moral? Oricum lumea o să meargă mai departe după bunul ei plac, așa cum a făcut întotdeauna, cu sau fără încuviințarea lui.

Furia și dezgustul pe care le-a simțit cu doar câteva minute în urmă față de Cavendish sunt acum ca niște pete îndepărtate la orizont... idei, aluzii, nimic mai mult sau mai demn de atenție decât. O să mă ocup de toate la vremea lor, se gândește el nedeslușit, nu-i nevoie să dau năvală sau să mă grăbesc.

Ceva mai târziu, aude o bătaie în ușa cabinei. E Drax, harponierul, care se plânge de o tăietură adâncă la mâna dreaptă. Sumner, clipind, îl invită să intre. Drax, îndesat și lat în spate, cu barba deasă și roșcată, pare să umple aproape cu totul spațiul îngust. Medicul, încă puțin amețit și nesigur după laudanum, îi cercetează rana, apoi o curăță cu o bucată de tifon și îl pansează.

— Nu-i grav, îl liniștește el. Ține pansamentul vreo zi. O să se vindece repede după aia.

— A, am avut altele și mai rele decât, spune harponierul. Mult mai rele.

Mirosul de grajd al lui Drax, atât de greu că aproape-i simte gustul, umple încăperea. E ca o fiară care se odihnește în cușca ei, se gândește Sumner. O forță a naturii ținută pe moment în frâu și domolită.

— Aud că unul dintre muși a fost rănit.

Medicul a terminat de înfășurat restul de bandaj și pune înapoi foarfeca și tifonul în cufărul cu medicamente. Vederea periferică îi e ușor încetoșată, iar buzele și obrajii îi sunt reci și amorțite.

— Cine ți-a spus?

— Cavendish. A zis că ai niște bănuieli.

— Sunt mai mult decât.

Drax se uită la mâna bandajată, apoi o ridică la nas ca s-o miroasă.

— Joseph Hannah i-un mincinos bine cunoscut. N-ar trebui să crezi ce-ți spune.

— Nu mi-a spus încă nimic. Nu vorbește cu mine. Asta-i problema. E prea înspăimântat.

— E sărac cu duhu' băiatul ăla.

— Cât de bine îl știi?

— Îl știu pe taică-su, Frederick Hannah, zice Drax, și-l știu și pe frate-su Henry.

— Căpitanul Brownlee a hotărât oricum că povestea e încheiată. Dacă băiatul nu se răzgândește, n-o să se mai întâmple nimic.

— Deci asta-i tot?

— Probabil.

Drax îl privește atent.

— De ce-ai ales să te faci medic, domnule Sumner? întreabă el.
Un irlandez ca tine. Sunt curios.

— Pentru că am vrut să ajung cât mai departe. Să las în urmă originile mele umile.

— Ai vrut să ajungi cât mai departe, dar uite că ai sfârșit pe-o balenieră din Yorkshire, făcându-ți griji pentru niște muși. Măntreb ce s-a întâmplat cu toate ambițiile alea mărețe.

Sumner închide cufărul cu medicamente și îl încuie. Pune cheia în buzunar și se privește scurt în oglinda de pe perete. Pare mult mai bătrân decât cei douăzeci și șapte de ani ai lui. Are fruntea zbârcită, ochii îi sunt înroșiți și umflați.

— Le-am simplificat, domnule Drax, răspunde el.

Harponierul mârâie amuzat. Buzele i se lătesc într-un rânjet de mim.

— Cred că și eu am făcut la fel, zice el. Așa cred.

1. Pulbere obținută din oxid de zinc și oxid feric, utilizată la producerea de linimente, unguente și loțiuni cu efect de calmare a pielii.
2. Pulbere din rădăcină de ipecacuana, folosită ca expectorant și vomitiv.

Pătrund în Apele Nordului în ultima săptămână din iunie și, aproape în zorii zilei următoare, Black prinde prima lor balenă. Sumner, trezit din somn de strigăte și de tropăitul cizmelor pe punte, urmărește mersul vânătorii de la înălțimea gabiei. Vede primul harpon înfigându-se și balena rănită scufundându-se. Douăzeci de minute mai târziu, o zărește ridicându-se din nou, mai aproape de corabie, dar la aproape o milă de locul unde se scufundase prima dată. Harponul lui Black, observă el prin lunetă, încă mai atârnă de flancul lat al balenei, iar sângele țâșnește cu putere din pielea plumburie.

Barca lui Otto e cel mai aproape de ea acum. Vâslașii armează ramele, iar cârmaciul îndreaptă barca înainte fără ezitare. Otto se ghemuiește la prova, strângând bine în mâini coada de lemn a harponului. Cu un fornăit zgomotos, ca de cal, ce se aude chiar și din locul unde stă Sumner în gabie, balena aruncă un șuvoi în V de aburi cenușii. Barca și echipajul nu se mai văd o vreme, dar când apar din nou, Otto e în picioare, cu harponul cumpănit deasupra capului – vârful e îndreptat în jos și coada neagră despică pieziș cerul posomorât. Din cuibul lui Sumner, spinarea balenei arată ca o insulă scufundată, un gheb vulcanic zgrunțuros de stâncă ițindu-se din valuri. Otto aruncă harponul cu toată puterea, îl înfige adânc, până la șnurul mic, iar balena începe imediat să se zbată. Trupul ei se încordează și prinde să se miște spasmodic, aripile de câte opt picioare ale cozii ei enorme se ridică din apă și apoi se prăbușesc la loc. Barca lui Otto e azvârlită sălbatic încolo și-ncoace, iar vâslașii sunt aruncați de pe locurile lor. Balena se scufundă iar, însă numai pentru un minut. Când iese la suprafață, celelalte bărci s-au strâns de jur împrejur: Cavendish e acolo, la fel și Black, și Drax. Încă două harpoane sunt înfipite adânc în flancul negru al

balenei, apoi încep s-o împungă cu lăncile. Balena e încă vie, dar Sumner vede că nu mai are scăpare. Cei patru harponieri îi străpung adânc carnea. Balena, încă rezistând fără speranță, suflă un nor de aburi fierbinți amestecați cu sânge și muci. În jurul ei, apele izbite și pătate de sânge clocotesc și spumegă.

Drax, în miezul haotic al măcelului, se lasă cu putere pe capătul cângii și șoptește un șir de dezmierdări grosolane.

— Încă un geamăt, pentru mine, spune el. Așa, draga mea. Încă o înfiorare, să mă-ajuti să gădesc locul potrivit. Așa, scumpo. Încă un pic și-am terminat.

Se lasă mai tare, apasă, căutând organele vitale.

Lancea alunecă înăuntru încă vreun picior. O clipă mai târziu, cu un muget final, balena scuipe sus în aer un nor de sânge curat din inimă și apoi se prăbușește fără viață într-o rână, cu înotătoarea ei uriașă înălțată ca un steag de capitulare. Bărbații, înroșiți de sânge, duhnind, îmbibați de cheagurile aburinde împrăștiate de animal, se ridică în bărcile lor șubrede și își aclamă victoria. Brownlee, pe duneță, își flutură gambeta în cercuri deasupra capului. Oamenii de pe punte strigă și sar în sus de bucurie. Privind totul de deasupra, Sumner încearcă și el un fior trecător de triumf, senzația unei superiorități neașteptate și împărtășite, a unor obstacole depășite și progrese realizate.

Fac două găuri în coadă și prind balena moartă de prova bărcii lui Cavendish. Leagă aripioarele laolaltă, recuperează și înfășoară saulele harpoanelor, apoi încep să tragă leșul spre corabie. În timp ce vâslesc, cântă. Sumner, coborât pe punte, le aude glasurile peste apă, melodioase, răgușite, purtate de vântul umed și rece. „Randy Dandy O“, „Leave Her, Johnny“. Trei duzini de bărbați la unison. Simte din nou, de data asta aproape fără să vrea, că face parte din ceva mai amplu și mai puternic decât el însuși, dintr-o strădanie comună. Întorcându-se, îl vede pe Joseph Hannah stând lângă gura tambuchiului de la prova și vorbind vesel cu ceilalți muși. Reconstituie vânătoarea abia încheiată, aruncă harpoane imaginare, mânuiesc lănci imaginare. Unul e Drax, altul e Otto, altul e Cavendish.

— Ce mai faci, Joseph? îl întreabă el.

Băiatul îl privește pierdut, de parcă nu s-ar mai fi întâlnit înainte.

— Sunt bine, domnule, răspunde el. 'Țumesc.

— Trebuie să vii diseară la mine în cabină să-ți iei pastila, îi aduce aminte.

Băiatul încuviințează ursuz.

Ce le-a spus oare prietenilor lui despre răni? se întreabă Sumner. O fi născocit vreo poveste sau știi adevărul? Își dă seama că ar trebui să-i iscodească și pe ceilalți băieți. Ar trebui să-i examineze și pe ei. Dacă au avut și ei de suferit în același fel? Dacă secretul nu e doar al lui Joseph, ci e ceva pe care-l împărtășesc cu toții?

— Voi doi, zice el, arătând spre ceilalți băieți. După cină, veniți la mine în cabină cu Joseph. Vreau să vă pun niște întrebări.

— Sunt de cart, domnule, răspunde unul dintre ei.

— Atunci, spune-i comandantului că medicul, domnul Sumner, a cerut să stea de vorbă cu tine. O să înțeleagă.

Băiatul dă din cap. Sumner își dă seama că toți trei și-ar dori să-l lase în pace. Jocul le e încă viu în minte, iar vocea lui e cea a obtuzității și-a autorității.

— Înapoi la distracțiile voastre acum, le spune el. Ne vedem cu toții după cină.

Înotătoarea dreaptă a balenei e prinsă de copastie la babord, cu capul îndreptat spre pupa. Ochiul ei mort, nu mult mai mare decât al unei vaci, privește orb în sus, spre norii care se târăsc pe cer. De bot și de coadă sunt prinse parâme solide, iar burta e ridicată cu vreun picior deasupra apei cu ajutorul unui scripete prins de arborele mare și al unei frânghii petrecute pe după gâtul balenei și tensionate prin cabestan. După ce a măsurat lungimea leșului cu o parâma cu noduri, Brownlee apreciază că o să aducă până la 10 tone de ulei și jumătate de tonă sau chiar mai mult de fanoane – adică aproape 900 de lire pe piață, dacă se mențin prețurile.

— Încă ne-am mai putea îmbogăți, domnule Sumner, zice el făcându-i cu ochiul.

După ce se odihnesc și beau ceva, Otto și Black își pun crampoane de fier pe cizmele marinărești, ca să se prindă mai bine, și coboară pe burta balenei. Taie fâșii de grăsime, cu niște cuțite cu mânere lungi, și desprind fanoanele și fâlcile. Retează coada și înotătoarele, apoi scot cârligele din bot și coadă și lasă carcasa purpurie jupuită care a mai rămas să se scufunde sub

propria greutate sau să fie mâncată de rechini. Tăiatul durează patru ore și e însoțit permanent de duhoarea de grăsime și sânge și de croncănitul fulmarilor și al altor hoitari. Când se termină, când blocurile de grăsime sunt coborâte în magazia specială din cală, puntea e frecată până se face de un alb mat, iar cuțitele și cazmalele sunt clătite și puse deoparte, Brownlee comandă încă o rație de rom pentru fiecare marinar. La auzul veștii, pe teugă izbucnesc urale și, o clipă mai târziu, scârțâitul unei scripci scoțiene și bocăniturile și strigătele bărbaților care joacă giga.

Nici Joseph Hannah, nici prietenii lui nu vin după cină, așa cum li se ceruse, în cabina medicului. Sumner se întreabă dacă să-i caute în teugă, însă apoi se hotărăște să n-o facă. Nu-i ceva care să nu poată aștepta până dimineată și, de fapt, prostia neroadă a lui Joseph începe să-l enerveze. Băiatul e un caz fără speranță, crede el: sărac cu duhul, mincinos înăscut, potrivit lui Drax, fără îndoială predispus la boli ereditare (și mintale, și trupești) de tot felul. Dovezile sugerează că este victima unei fărâdelegi, dar nu spune cine l-a maltratat, nici măcar nu recunoaște că a fost maltratat – poate uitase cine era, poate fusese prea întuneric ca să vadă sau nu se gândea că ar fi o fărâdelege și credea că e altceva? Sumner încearcă să-și închipuie cum e să intri în mintea unui băiat ca ăsta, încearcă să priceapă cum ar fi să vadă lumea prin ochii lui de veveriță neastâmpărați și lunecoși, însă efortul pare și absurd, și oarecum înspăimântător... ca un coșmar în care ești prefăcut într-un nor sau într-un copac. Se înfioară trecător la gândul unor astfel de metamorfoze ovidiene, iar apoi, cu ușurare, deschide din nou *Iliada* și caută în buzunarul hainei cheița de alamă care deschide cufărul cu medicamente.

A doua zi sunt ucise și tranșate încă două balene. Cum nu are altă ocupație, Sumner primește un fel de cange și un șorț lung de piele. Odată ce grăsimea a fost trasă la bordul corabiei și tăiată în cuburi de un picior pătrat, noua sarcină a medicului e să le ducă de pe puntea prova în cală și să le arunce oamenilor care lucrează sub punte și care le depozitează în magazie până vine vremea tranșării și îndesării în butoaie. E o muncă murdară și istovitoare. Fiecare bloc de grăsime cântărește vreo 20 de livre sau chiar mai mult, iar puntea vasului e curând alunecoasă din cauza sângelui și a grăsimii. Alunecă de câteva ori, aproape se rostogolește în cală o

dată, dar e salvat de Otto și își încheie ziua plin de vânătași și dureri, însă cu un sentiment de rară satisfacție: plăcerea simplă, fizică, a unei sarcini îndeplinite, a trupului care iese învingător din orice încercare. De data asta adoarme și fără ajutorul laudanumului, iar dimineată, în ciuda înțepenelii păcatoase din umeri, gât și brațe, mănâncă bine la micul dejun, porridge de orz și pește sărat.

— O să facem un vânător de balene din dumneata până la urmă, domnule Sumner, glumește Cavendish în timp ce stau la popotă, fumându-și pipele și încălzindu-și picioarele lângă sobă. Unii medici sunt prea plăpânzi pentru cangea asta, dar așa zice că te-ai obișnuit reperor cu ea.

— Tranșatul grăsimii seamănă mult cu săpatul turbei, zice Sumner, și asta am făcut o grămadă în copilărie.

— Atunci, asta trebuie să fie, spune Cavendish. O ai în sânge.

— Crezi că am vânătoarea de balene în sânge?

— Munca, răspunde Cavendish cu un zâmbet. În adâncul sufletului, irlandezul i-un om care trage din greu; asta-i adevărata lui chemare.

Sumner aruncă un scuipat în sobă și-i ascultă sfârâitul. A ajuns să-l cunoască destul de bine pe secund ca să nu-i pună la inimă zeflemelele și e prea vesel în dimineata asta ca să se lase zădărnăt serios.

— Și care-i adevărata chemare a englezului, mă întreb, domnule Cavendish? răspunde el. Să se îngrașe din munca grea a altora, poate?

— Unii sunt născuți să trudească și alții sunt născuți să se îmbogățească, spune celălalt.

— Înțeleg. Și dumneata din care ești?

Secundul se lasă pe spate mulțumit de sine și-și împinge în afară buza de jos rozalie.

— A, așa zice că vremea mea abia vine, domnule Sumner, răspunde el. Așa zice că o să vină destul de curând.

E o dimineată liniștită. Nu mai sunt reperate alte balene, iar oamenii își petrec orele de dinaintea prânzului curățând punțile, garnisind parâmele și refăcând rezervele bărcilor. Sumner, care nu-l mai zărise și nu mai vorbise cu Joseph Hannah de când îl

văzuse prostindu-se cu prietenii lui lângă gura tambuchiului de la prova, se hotărăște să-l caute. Se întâlnește pe punte cu unul dintre ceilalți muși și-l întreabă unde e Joseph.

— Ni s-a spus că o să doarmă jos, între punți, de-acum înainte, răspunde băiatul. Nu l-am mai văzut de ieri.

Sumner se încumetă în spațiul dintre punți, unde găsește o pătură de lână jengoasă, înghesuită între un cufăr cu pânze și o grămadă de doage, dar nici o altă urmă a băiatului. Urcă înapoi și se uită în jur. După ce verifică dacă Joseph nu e ascuns vederii de bărcile de rezervă, de vinciul de ancoră sau de ruf, cercetează și teuga. Unii dintre oameni dorm în paturile lor, alții stau pe cufere, fumând, citind sau ciopling în lemn.

— Îl caut pe Joseph Hannah, strigă el. E pe-acolo băiatul?

Bărbații așezați se întorc și se uită la el. Clatină din capete.

— Nu-l văzurăm, răspunde unul dintre ei. Credeam că stă cu tine la pupa, domnule Sumner.

— Cu mine?

— În cabinele ofițerilor. Din pricina bolii.

— Și cine v-a zis așa ceva?

Omul ridică din umeri.

— Asta-i tot ce-am auzit, răspunde el.

Sumner, simțind un început de îngrijorare, se întoarce în cabina lui și ia o lumânare, cu gând să cerceteze calele (deși nu pricepe în ruptul capului de ce s-ar ascunde băiatul undeva în cale). Îl zărește pe Black ieșind din cabina căpitanului cu sextantul de alamă.

— Îl caut pe Joseph Hannah, îi spune el. L-ai văzut pe undeva?

— Ăla cu fundul umflat? întreabă Black. Nu, n-aș putea zice că l-am văzut.

Sumner clatină din cap și oftează.

— Volunteer nu-i o corabie așa de mare. Mă mir că poate să dispară atât de ușor un băiat.

— Sunt mii de unghere și cotloane pe-o corabie ca asta, răspunde Black. Probabil o freacă pe undeva. La ce ai nevoie de el?

Sumner șovăie, știind că îngrijorarea sa pentru starea în care se află posteriorul lui Hannah a devenit deja subiect de glumă printre ofițeri.

— Am o treabă pentru el, spune Sumner.

Black dă din cap.

— Păi, poți să fii sigur c-o să apară la un moment dat. Băiatul e un chiulangiu îngrozitor, dar n-o să-și rateze rația când o să fie servită masa.

— Probabil că ai dreptate, zice Sumner uitându-se o clipă la lumânare, apoi dându-i drumul în buzunarul hainei. De ce să-mi bat capul să caut pe cineva care nu vrea să fie găsit?

— Mai sunt și alți muși, spune Black. Pune-l pe unul dintre ei să facă treaba.

Mai târziu, spre după-amiază, cum tot nu se zărește vreo balenă, iar vremea e destul de bună, Brownlee le ordonă oamenilor să înceapă tranșarea. Strâng pânzele și se apucă să golească magazia principală. Sunt aduse pe punte opt sau zece butoaie, umplute înainte cu apă pentru lest, dând astfel la iveală stratul cel mai de jos de butoaie, șirul de la bază, care va fi umplut primul cu grăsimea mărunțită. Oamenii de pe punte pregătesc echipamentul (jgheabul pentru grăsime, tubul, tocătoarele și cuțitele) necesar pentru separarea grăsimii de mușchi și piele și tăierea în bucățele suficient de mici ca să treacă prin vrana butoiului. Sumner se tot uită după Joseph Hannah, bănuind că acesta o să apară destul de curând din orice ascunzătoare și-o fi găsit, îmboldit de toată tevatura.

— Unde-a dispărut răhățelul ăla de Hannah? strigă Cavendish. Am nevoie de el, să ducă niște cuțite la ascuțit.

— Lipsește, zice Sumner. L-am căutat și eu azi-dimineață.

— E un ticălos mic și leneș, aia e, spune Cavendish. Când dau peste el, o să-i arăt eu ce înseamnă un fund umflat de-adevăratelea.

Butoaiele de pe punte sunt golite de apă unul câte unul, cu o pompă de fier manuală. De operație se ocupă Otto, care bagă capul pompei în vrană, golind fiecare butoi și apoi ștergându-l. Apa de lest, care se revarsă pe punte și se scurge prin portsarturi, răspândește o duhoare nocivă, de pucioasă, din cauza contactului prelungit cu resturile în putrefacție ale grăsimii rămase în butoaie de la călătoriile de dinainte. Alții se cațără pe greement ca să scape de miasma care le face ochii să lăcrimeze sau își leagă fularele la nas în timp ce lucrează, însă Otto, cu fața albă ca varul, cu umerii masivi, greoi și chibzuit în toate, pare imun la putoarea respingătoare. După ce golește patru butoaie, descoperă că al

cincilea s-a stricat. Capacul e pe jumătate desfundat și cea mai mare parte a apei pare să se fi scurs deja. Îl cheamă pe dogar și-l întreabă dacă poate fi reparat. Acesta se apleacă, trage o bucată din capacul stricat și-o cercetează.

— Nu-i putrezit, răspunde el (ține mâna la nas în timp ce vorbește). N-are de ce să plesnească singur.

— Dar clar e crăpat, zice Otto.

Dogarul dă din cap.

— Mai bine-l scot și-l fac din nou, spune el.

Aruncă deoparte lemnul despicat, apoi se uită nepăsător și fără nici un fel de așteptări în butoiul pe jumătate golit. Și vede, încovrigat înăuntru, în parte cufundat în restul de apă de lest, ca un fel de îngrămădire monstruoasă de ciuperci născută și crescută în vasul Petri fetid al calei, trupul sfâșiat, neînsuflețit și despuiat al lui Joseph Hannah, musul.

Duc cadavrul lui Hannah la popotă și-l așază pe masă, ca să-l examineze medicul. Încăperea e ticsită, dar tăcută. Sumner, care simte căldura răsuflării celorlalți și intensitatea posacă a concentrării lor, se întreabă ce se așteaptă ei să facă. Să-l aducă din nou la viață pe băiat? Faptul că e medic nu mai contează. E la fel de neajutorat și de inutil ca ei. Tremurând, apucă bărbia spână a lui Joseph Hannah și o ridică încet, ca să vadă mai bine șiragul întunecat de vânătăi din jurul gâtului.

— Sugrumat, spune Brownlee. E de-a dreptul scandalos.

Dinspre ceilalți bărbați din încăperea se aude un murmur de aprobare. Sumner, cu oarecare reținere și rușine, îl întoarce pe băiat pe-o parte și îi desface buclele albe. Unii dintre spectatori se apleacă să se uite.

— E la fel sau mai rău? întreabă Brownlee.

— Mai rău.

— Futu-i.

Sumner ridică ochii spre Cavendish, care își ferește privirea și-i șoptește ceva lui Drax. Întoarce iar băiatul și îi apasă coastele, ca să numere fracturile. Deschide gura lui Joseph și observă că îi lipsesc doi dinți.

— Când s-a întâmplat? se răstește Brownlee. Și cum Dumnezeu se poate să nu fi observat nimeni?

— Eu l-am văzut ultima dată pe băiat alaltăieri, spune Sumner. Chiar înainte de jupuitul primei balene.

Când cei din încăperea își aduc aminte ultimele lor întâlniri cu băiatul mort, izbucnește un cor de voci amestecate. Brownlee le strigă să tacă.

— Nu toți odată, spune el. Hristoase!

Căpitanul e palid și furios; tulburarea îi e profundă. N-a mai

auzit până acum să se petreacă o crimă la bordul unei baleniere – mai sunt bătaî între membrii echipajului, bineînţeles, chiar o grămadă, câteodată se mai şi înjunghie, dar nu o crimă pe faţă şi nu împotriva unui *copil*. E ceva îngrozitor, se gândeşte el, respingător, dezgustător. Şi trebuia să se întâmple acum, în ultima lui călătorie, de parcă Percival nu era de-ajuns ca să-i păteze reputaţia pentru totdeauna. Se uită în jur, la cei 20 sau 30 de marinari înghesuiţi în cabina popotei – jechoşi şi bărboşi cu toţii, cu chipurile arse şi înnegrite de soarele arctic, cu mâinile butucănoase împreunate în faţă ca pentru rugăciune sau vârate adânc în buzunare. Asta-i opera lui Jacob Baxter, îşi spune Brownlee, nemernicul ăla păcătos, el a ales echipajul ăsta imbecil, el a pus în mişcare tot planul ăsta împotriva firii, el e răspunzător pentru urmările lui catastrofale, nu eu.

— Oricine-ar fi, vinovatul o să fie dus înapoi în Anglia în lanţuri şi trimis la spânzurătoare, spune căpitanul plimbându-şi privirea peste chipurile fără expresie, cu muşchi care zvâcnesc. Vă promit.

— Spânzurătoarea e prea bună pentru un nemernic ca ăsta, zice unul dintre oameni. Ar trebui să i se taie coaiele întâi. Ar trebui să i se vâre-n cur un vâtrai înroşit în foc.

— Ar trebui biciuit, sugerează altcineva, biciuit până la os, al naibii nenorocit.

— Oricine-ar fi, orice-ar fi, o să fie pedepsit cu toată greutatea legii, spune Brownlee. Unde-i velarul?

Acesta, un bărbat în vârstă, sumbru, cu ochi de un albastru spălăcit, iese în faţă strângând căciula de castor slinoasă în mâini.

— Coase-i băiatului giulgiul, îi ordonă Brownlee. O să-i facem slujba numaidecât.

Velarul dă din cap şi îşi trage zgomotos nasul.

— Iar voi, ceilalţi, înapoi la treburile voastre.

— Continuăm cu tranşarea, căpitane? întrebă Cavendish.

— Sigur că da. Grozăvia asta nu-i o scuză pentru lenevie.

Oamenii încuviinţează cu sfială. Unul dintre ei, un cârmaci pe nume Roberts, ridică mâna să vorbească.

— L-am văzut pe băiat jos, în teugă, după ce-a fost jupuită prima balenă, spune el. Îl asculta pe scripcar şi se uita la oameni cum jucau giga.

— Aşa e, spune alt bărbat. L-am văzut şi eu acolo.

— L-a mai văzut cineva pe Joseph Hannah după aia? Întreabă Brownlee. L-a văzut cineva ieri? Spuneți.

— Dormea între punți, răspunde cineva. Așa am crezut cu toții.

— Cineva de-aici știe ce s-a întâmplat cu el, spune Brownlee. Corabia nu-i așa de mare ca să poată cineva să omoare un băiat fără să facă vreun zgomot sau să lase vreo urmă.

Nu răspunde nimeni. Căpitanul clatină din cap.

— O să-l găsec pe cel care a făcut asta și o să am grijă ca nemernicul să fie spânzurat, spune el. Fără nici o îndoială. Contați cu toții pe asta.

Se întoarce spre medic.

— Acum vreau să discut cu dumneata în cabină la mine, Sumner.

Ajungând acolo, căpitanul se așază, își scoate pălăria și începe să-și frece fața cu podul palmelor. Când termină, are fața roșie ca focul, iar ochii îi sunt injectați și apoși.

— Dacă a făcut-o din pură răutate sau de teamă că va fi dat în vileag pentru perversiunile lui, nu știu, zice Brownlee. Dar cine l-a sodomizat pe băiat l-a și omorât. Asta-i destul de limpede.

— Sunt de acord.

— Și tot îl mai bănuiești pe Cavendish?

Sumner șovăie, apoi scutură din cap. Știe că secundul e un mitocan, însă nu-i așa de sigur că e și ucigaș.

— Poate fi oricine, recunoaște el. Dacă Hannah dormea pe coridorul dintre punți alaltăieri-noapte, atunci aproape oricine de pe corabie putea să se ducă acolo, să-l sugrume și să coboare cadavrul în magazie fără să riște prea mult să fie văzut.

Brownlee se încruntă.

— L-am mutat din teugă ca să-l țin departe de belele, dar am reușit să încurajez uciderea lui.

— Era un copil sărman și fără noroc, una peste alta, zice Sumner.

— Da, la naiba.

Căpitanul dă din cap și toarnă brandy pentru amândoi. Sumner se simte umilit, slăbit de această nouă nelegiuire, de parcă moartea cumplită a băiatului e parte a propriei lui degradări profunde și durabile. Mâna dreaptă îi tremură când bea brandy-ul. Afară, velarul fluieră „The Bonnie Boat“ în timp ce coase sicriul de pânză

al băiatului mort.

— Au mai rămas 38 de bărbați și băieți la bordul corabiei, spune Brownlee. Dacă ne dăm deoparte pe noi doi și pe ceilalți doi muși, rămân 34. După ce terminăm cu tranșatul, o să vorbesc cu fiecare în parte, dacă e nevoie, o să aflu ce știu, ce au văzut și auzit, ce bănuieli are fiecare. Nimeni nu capătă asemenea înclinații nesănătoase peste noapte. Trebuie să fi existat semne și zvonuri, iar teuga e un furnicar de bârfe.

— Omul, oricine-ar fi, e probabil nebun, spune Sumner. Nu există nici o altă explicație. Trebuie să fie atins de vreo boală sau degenerare a creierului.

Brownlee scrâșnește, mișcându-și falca într-o parte și în cealaltă, și-și mai toarnă un brandy înainte să răspundă. Când vorbește, vocea îi e scăzută și încordată.

— Cu ce fel de echipaj m-a pricopsit evreul ăla nemernic de Baxter? zice el. Neisprăviți și sălbatici. Lăturile și rahatul docurilor. Eu sunt vânător de balene, dar asta nu-i vânătoare de balene, domnule Sumner. Asta nu-i vânătoare de balene, îți spun eu.

Tranșatul continuă tot restul zilei. Când se încheie și butoaiele cu grăsime sunt puse la păstrare în siguranță, îi fac slujba lui Joseph Hannah. Brownlee mormăie deasupra cadavrului niște versete potrivite din Biblie, Black dirijează un imn stângaci, iar giulgiul din pânză de vele, cu greutate de plumb, este aruncat peste pupa și înghițit de hula de culoarea cremenii.

Seara, Sumner n-are poftă de mâncare. În loc să mănânce cu ceilalți, se duce să se plimbe pe punte, să fumeze o pipă și să ia o gură de aer. Puiul de urs mormăie și scâncește în cușca lui de lemn, sugându-și labele și scărpinându-se întruna. Blana îi e acum lipsită de luciu și încălțită, miroase a fecale și a ulei de pește și arată jigărit și costeliv ca un ogar. Sumner ia o mână de pesmeți de la bucătărie, îi pune pe lama unui cuțit de jupuit și îi strecoară prin grilajul metalic. Sunt înfulecați pe loc. Puiul de urs mormăie, se linge pe bot și se uită urât la el. Sumner așază o cană cu apă pe punte, la vreun picior de butoi, și apoi o împinge înainte cu vârful cizmei, până e destul de aproape ca să ajungă la ea limba rozalie a puiului de urs. Stă și se uită la el cum bea. Otto, care e comandant de cart, vine și i se alătură.

— La ce bun să-ți bați capul să prinzi și să închizi în cușcă un urs, dacă n-ai de gând decât să-l înfometezi? îl întreabă Sumner.

— Dacă ursul se vinde, toți banii merg la văduva mortului, răspunde Otto. Dar ea nu-i aici să-l hrănească, iar Drax și Cavendish nu socotesc că au vreo obligație. Putem să-l eliberăm, bineînțeles, dar mama e moartă și el e prea mic să supraviețuiască singur.

Sumner dă din cap, ridică de jos cana goală, o umple din nou, o așază iar jos și o împinge cu vârful cizmei. Ursul mai bea o vreme, apoi se oprește și se retrage în fundul butoiului.

— Ce părere ai de ultimele întâmplări? întreabă Sumner. Ce-ar spune maestrul Swedenborg al tău despre grozăvia asta?

Otto pare grav o clipă. Își trece mâna prin barba neagră și deasă, apoi dă din cap de câteva ori înainte să răspundă.

— Ne-ar spune că marea năpastă e lipsa binelui și că păcatul e un fel de uitare. Ne rătăcim de Domnul pentru că El ne dă voie s-o facem. Asta e libertatea noastră, dar și pedeapsa noastră.

— Și tu îl crezi?

— În ce altceva să cred?

Sumner ridică din umeri.

— Că păcatul e amintire, propune el. Că binele e lipsa răului.

— Unii oameni asta cred, bineînțeles, însă, dacă ar fi adevărat, atunci lumea ar fi un haos și lumea nu e haos. Uită-te în jur, Sumner. Lipsa de înțelegere și prostia sunt ale noastre. Ne înțelegem greșit, suntem foarte îngâmfați și foarte proști. Ridicăm un mare rug ca să ne încălzim și apoi ne plângem că flăcările sunt prea fierbinți și prea nestăpânite, că suntem orbiți de fum.

— Totuși, de ce să ucizi un copil? întreabă Sumner. Ce rost are?

— Cele mai importante întrebări sunt cele la care nu putem nădăjdi să răspundem cu vorbe. Fiindcă vorbele sunt ca niște jucării: ne distrează și ne educă o vreme, dar când ajungem oameni în toată firea, trebuie să renunțăm la ele.

Sumner clatină din cap.

— Vorbele sunt tot ce avem, spune. Dacă renunțăm la ele, nu suntem cu nimic mai buni decât fiarele.

Otto zâmbește văzând încăpățânarea medicului.

— Atunci, trebuie să găsești singur explicațiile, zice el. Dacă asta gândești cu adevărat.

Sumner se apleacă și se uită la ursul orfan. E ghemuit în fundul butoiului, gâfâind și lingând o baltă din propria urină.

— Mai bine *nu* gândesc, spune el. Ar fi mai plăcut și mai ușor, sunt convins. Dar se pare că nu mă pot abține.

La scurt timp după slujbă, Cavendish cere să discute cu Brownlee în cabina acestuia.

— Am pus întrebări, zice el. I-am presat și pisat pe nemernici, și au ciripit un nume.

— Care?

— McKendrick.

— Samuel McKendrick, dulgherul?

— Chiar el. Spun că a fost văzut pe uscat giugiulindu-se cu pederăști prin cârciumi. Și sezonul de vânătoare trecut, când a navigat pe John o'Gaunt, se știe bine că împărțea patul cu un cârmaci, un bărbat pe nume Nesbet.

— Și asta se întâmpla în văzul tuturor?

— În teugă e întuneric, după cum știi, domnule Brownlee, dar să zicem că se auzeau zgomote noaptea. Zgomote de un anumit fel inconfundabil, vreau să spun.

— Adu-mi-l pe Samuel McKendrick, îi ordonă Brownlee. Și găsește-l și pe Sumner. Vreau să audă și medicul ce are de zis.

McKendrick e un tip subțirel, cu pielea albă și deloc zdravăn. Are barba rară și gălbuie, nasul ascuțit, buze atât de subțiri că aproape nu le vezi și urechi mari, înroșite de frig.

— Cât de bine îl cunoșteai pe Joseph Hannah? îl întreabă Brownlee.

— Io nu-l știam cam deloc.

— Totuși, probabil că l-ai văzut în teugă.

— Văzut, da' nu-l știam. E numa un mus.

— Și ție nu-ți plac mușii?

— Nu cine știe ce.

— Ești căsătorit, McKendrick? Ai o nevastă care te-așteaptă acasă?

— Nu, domnule, nu-s și n-am.

— Dar ai vreo iubită acasă, bănuiesc.

McKendrick scutură din cap.

— Poate că nu-ți prea plac femeile, așa-i?

— Nu, nu-i așa, domnule, spune McKendrick. Mai mult că n-am găsit o femeie destul de potrivită pentru mine încă.

Cavendish pufnește. Brownlee se întoarce, se încruntă la el, apoi își continuă interogatoriul.

— Am auzit că preferi tovărășia bărbaților. Așa mi s-a spus. E adevărat?

Expresia lui McKendrick nu se schimbă. Nu pare nici speriat, nici tulburat, nici foarte mirat de această învinuire că ar avea porniri împotriva firii.

— Nu-i adevărat, domnule, nu, spune el. Îs la fel de bărbat ca oricine.

— Joseph Hannah a fost sodomizat înainte să fie ucis. Cred că știi deja.

— Așa zic toți în teugă, domnule, da.

— Tu l-ai omorât, McKendrick?

Dulgherul se încruntă de parcă întrebarea n-are nici un sens.

— L-ai *omorât*?

— Nu, nu-s io, domnule, răspunde el liniștit. Nu-s io ăl de-l căutați.

— E un mincinos nenorocit care poate să inspire încredere, spune Cavendish. Dar am jumate de duzină de oameni care să depună mărturie pentru reputația lui bine cunoscută de pervers care le-o trage băieților.

Brownlee se uită la dulgherul care, pentru prima dată de la începutul interogatoriului, nu mai pare așa de sigur pe el.

— N-o să-ți fie bine dacă se dovedește că minți, McKendrick, zice el. Te previn de pe-acum. O să fiu neînduplecat.

McKendrick dă din cap o dată, apoi cercetează tavanul cabinei înainte să răspundă. Ochii cenușii îi sunt neliniștiți, iar pe buzele subțiri îi joacă ceva care aduce cu un zâmbet.

— Niciodată n-am fost cu băieți, spune el. Băieții nu-s pe gustul meu.

Cavendish râde batjocoritor.

— Chiar te-astepti să credem că ești așa de mofturos când e vorba de curul cui îi dai cep? Din câte aud, după o pintă¹ sau două de whisky, i-ai trage-o și lui bunică-tu.

— Nu-i vorba de dat cep la nimic, se apără McKendrick.

— Ești un nenorocit de toată rușinea, spune Brownlee, vârându-

și degetul arătător sub nasul lui McKendrick. Și, fie că ești sau nu ucigaș, o să pun să fii biciuit.

— Nu-s ucigaș.

— Totuși, ești un mincinos dovedit, spune Brownlee. Am stabilit deja fără nici o îndoială. Și, dacă minți în legătură cu ceva, de ce n-ai minți și în legătură cu orice altceva?

— Nu-s un nenorocit de ucigaș, repetă McKendrick.

— Dacă-mi dai voie să-l examinez rapid, căpitane, spune Sumner, ar putea exista indicii într-un sens sau altul.

Brownlee pare nedumerit.

— Despre ce indicii vorbești? întrebă el.

— Băiatul avea o grămadă de ulceratii pe fund, îți aduci aminte? Dacă sunt venerice, ceea ce e probabil, ar putea avea și vinovatul unele la fel. Ar mai putea fi și o oarecare iritație sau rosătură pe penisul vinovatului. Șezutul unui copil e destul de îngust, la urma urmelor.

— O, fir-aș al naibii! exclamă Cavendish.

— Foarte bine, încuviințează Brownlee. McKendrick, dă-ți jos hainele.

Dulgherul nu se mișcă.

— Acum, spune căpitanul, sau jur că ți le dau eu jos.

Fără tragere de inimă, McKendrick se dezbracă încet în fața lor. Picioarele și brațele par puternice, dar uscățive; între sfârcurile roșu-închis are un petic de păr zbârlit, castaniu-deschis. Pentru un bărbat așa de subțirel și palid, deține, observă Sumner când începe examinarea, niște organe genitale neobișnuit de mari și de bătătoare la ochi. Testiculele mari, întunecate atârnă greu; mădularul, deși nu anormal de lung, este gros ca botul unui câine, iar vârful e lat și lucios ca un rinichi.

— Nu are șancre vizibile, anunță Sumner. Nici semne de iritație sau rosături.

— Poate o fi folosit un boț de untură ca să-și ușureze intrarea, zice Cavendish. N-ai căutat, întâmplător, și găoaza lui Hannah de semne de lubrifiere?

— Am căutat-o, dar nu erau urme demne de menționat. Cavendish zâmbește.

— Nimic nu-ți scapă, domnule Sumner, zice el. Pe cinstea mea.

— Nici tăieturi sau zgârieturi proaspete, pe brațe sau gât, care

ar fi putut fi provocate de o încăierare, adaugă Sumner. Poți să te-
mbraci la loc, McKendrick.

Dulgherul face ce i s-a spus. Brownlee îl privește în tăcere cum
se îmbracă și, când termină, îi cere să aștepte afară, la popotă,
până îl cheamă înapoi.

— El e criminalul, zău așa, zice Cavendish. Că are scula iritată
sau nu, el e vinovatul, vă spun eu.

— Se poate, dar nu avem nici o dovadă convingătoare,
răspunde Sumner.

— E sodomit recunoscut. Ce altă dovadă îți mai trebuie?

— O mărturisire, spune Brownlee. Dar, dacă nu mărturisește,
am de gând să-l pun oricum în lanțuri și să-i las pe judecători să-și
bată capul cu el când ajungem înapoi în port.

— Și dacă nu-i el? întreabă Sumner. Ești dispus să-l lași pe
adevăratul criminal să se plimbe liber pe corabie?

— Dacă nu-i McKendrick, atunci cine naiba poate să fie?
întreabă Cavendish. Cam câți poponari crezi că avem înghesuiți la
bordul balenierei ăsteia?

— Aș fi mai sigur de vina lui dacă i-ar fi văzut cineva împreună,
spune Sumner.

— Pune-l pe McKendrick în lanțuri deocamdată, Cavendish, zice
Brownlee. Și după aia anunță restul echipajului că vrem să
discutăm cu oricine l-a văzut vorbind cu Hannah sau dându-i
băiatului orice fel de atenție. Probabil că Sumner are dreptate.
Dacă e vinovat, o să apară un martor.

1. Unitate de măsură pentru capacitate: 1 pintă = 0,568 l în Marea Britanie.

La popota ofițerilor, Drax îi ascultă pe ceilalți vorbind. Discută iar despre băiat, deși e mort și dus pe lumea cealaltă. În după-amiaza asta i-au înfășurat trupul în pânză de vele și l-au aruncat peste pupa corabiei; l-a privit cum se scufunda în apă. Băiatul nu mai e nimic acum. Nu mai e nici măcar o idee sau un gând, nu mai e nimic, însă tot mai vorbesc despre el. Neîncetat. Neîncetat vorbesc. Ce rost are? Drax își mestecă îndelung carnea de vită fiartă, bea cu înghițituri mari din cana de ceai. Carnea e sărată și acrișoară, dar ceaiul e dulce. Are o urmă de mușcătură pe antebraț, adâncă de vreo jumate de inch. O simte cum zvâcnește și-l mănâncă. Ar fi fost mai rapid și mai ușor, știe, să-i taie gâtul băiatului, însă nu avea la îndemână nici un cuțit. Nu plănuiește lucrurile astea. Nu face decât să acționeze, și fiecare faptă rămâne separată și completă în sine: fututul, ucisul, căcatul, mâncatul. Pot să vină în absolut orice ordine. Nici una nu are întâietate în fața celorlalte. Drax își ridică farfuria dinainte ca pe-o oglindă și o linge de sos.

Ascultă.

— E McKendrick, zice Cavendish. Cu siguranță. Recunosc un criminal când îl văd, dar Brownlee crede că mai are nevoie de dovezi.

Drax îl știe pe dulgher. E un ins plăpând, feciorelnic, speriat de sânge, care n-ar putea ucide pe cineva nici dacă i-ai pune un pistol în mână, ai ținti în locul lui și te-ai oferi să apeși și pe trăgaci.

— De ce McKendrick? întreabă el.

— Pentru că-i un sodomit scârbos. Poți să-l vezi în fiecare seară, prin cârciumile de la docuri, făcând rost de dosuri și hlizindu-se cu ceilalți fătălăi.

Drax dă din cap. Atunci, dulgherul o să fie înlocuitorul lui, își

zice, ȕapul lui ispăşitor. O să atârne în ştreang, în timp ce el stă şi se uită şi aplaudă.

— Ce fel de dovezi caută Brownlee? întreabă.

— Vrea un martor. Cineva care să-i fi văzut împreună.

Drax îşi scutură firimiturile din barbă, trage o băşină din maţele care chiorăie, apoi duce mâna la buzunar după săculeţul cu mahorcă.

— I-am văzut eu împreună, spune.

Ceilalţi se uită la el.

— Când? întreabă Sumner.

— I-am văzut stând lângă ruf într-o seară târziu. McKendrick se învârtea în jurul băiatului, giugiulindu-l, bătându-l pe gât, încercând să-l pupe. Băiatul nu părea foarte încântat. Acu vreo săptămână a fost.

Cavendish bate din palme şi râde.

— Asta ar trebui să fie destul, zice el.

— De ce n-ai spus până acum? întreabă Sumner. Erai acolo când ne-a întrebat căpitanul pe toţi ce-am văzut.

— Poate că-mi ieşise din minte, răspunde harponierul. Mintea mea nu-i aşa de ageră ca a dumatile, domnule Sumner. Sunt cam uituc, vezi dumneata.

Sumner se uită la el, iar Drax îi întoarce privirea. Se simte încrezător şi nu are muştrări de cuget. Cunoaşte prea bine oamenii de genul medicului – o să despice firul în patru şi o să pună întrebări de dimineaţă până seara, dar n-o să îndrăznească vreodată să ia măsuri. E numai gura de el, nu trece şi la fapte.

Se duc împreună în cabina căpitanului, iar Drax îi spune ce-a văzut. Brownlee pune să fie adus McKendrick, în lanţuri, din cală şi îi cere lui Drax să repete, în faţa prizonierului, cuvânt cu cuvânt, tot ce a zis.

— L-am văzut punându-şi mâinile pe băiatul mort, spune el calm. Încercând să-l sărute şi să-l îmbrăţişeze. Lângă ruf s-a întâmpat.

— Şi de ce nu mi-ai zis până acum?

— Nu m-am gândit la asta înainte, da' când am auzit că McKendrick e un ucigaş, mi-am amintit totul.

— I-o minciună sfruntată, se apără dulgherul. Nu l-am atins niciodată pe băiat.

— Am văzut ce-am văzut, i-o taie Drax. Și nu poate să-mi spună nimeni că nu-i așa.

Descoperă că-i e destul de ușor să mintă, firește. Vorbele sunt doar zgomote scoase într-o anumită ordine și le poate folosi cum își dorește. Porcii grohăie, rațele măcăie și oamenii spun minciuni: asta-i mersul lucrurilor, în general.

— Ești gata să juri? îl întreabă Brownlee. Într-un tribunal?— Pe Biblie, îl asigură Drax. Da, o să jur.

— Atunci, o să trec mărturia ta în jurnalul de bord și o să-ți cer să pui degetul dedesubt, spune căpitanul. E cel mai bine să existe o înregistrare scrisă.

Liniștea de dinainte a lui McKendrick s-a topit acum. Pe chipul palid și îngust i-au apărut pete de roșeață și tremură de furie.

— Nu-i un dram de adevăr în asta, protestează el. Nici un dram de adevăr. Toarnă minciuni.

— N-am nici un motiv să mint, zice Drax. De ce să-mi bat capul cu așa ceva?

Brownlee se uită la Cavendish.

— Există vreo dușmănie între oamenii ăștia doi? întreabă el. Vreun motiv să cred că povestea ar fi neadevărată sau răuvoitoare?

— N-am auzit de-așa ceva, spune secundul.

— Ați mai navigat vreodată împreună înainte? îi întreabă Brownlee.

Drax clatină din cap.

— Abia dacă-l cunosc pe dulgher, răspunde el. Da' am văzut ce-am văzut lângă ruf. Și spun cum a fost.

— Las' că știu io cine ești, Henry Drax, izbucnește McKendrick furios. Știu unde-ai fost și ce-ai făcut acolo.

Drax își trage nasul și scutură din cap.

— Nu știi nimic despre mine, spune el.

Brownlee se uită la McKendrick.

— Dacă ai de făcut vreo învinuire, trebuie s-o faci acum, zice el. Dacă nu, te-aș sfătui să închizi pliscul și să-l ții închis până îți cere judecătorul să-l deschizi iar.

— Nu l-am atins niciodată pe mus. Băieții nu-s pe gustul meu și, orice-aș fi făcut cu tovarășii mei, n-am avut nicicând acuzații sau plângeri în privința asta. Omul ăsta de-aci, care toarnă minciuni

despre mine, care pare hotărât să mă trimită la spânzurătoare, a săvârșit fărădelegi mult mai cumplite și împotriva firii decât orice-am făcut eu vreodată.

— Îți sapi singur groapa și mai adânc cu așa palavre, îl previne Cavendish.

— N-ai cum s-ajungi mai adânc decât să fii al dracului de mort, zice McKendrick.

— Despre ce fărădelegi vorbești? îl iscodește Sumner.

— Întrebați-l ce-a făcut în Marchize, răspunde McKendrick uitându-se țintă la Drax. Întrebați-l ce-a mâncat pe-acolo.

— Înțelegi ce spune? zice Brownlee. Despre ce vorbește?

— Am stat o vreme cu negroteii din Marea Sudului, îl lămurește Drax, asta-i tot. Am niște tatuaje pe care mi le-au făcut pe spate și o comoară de povești bune și folositoare cu care să mă laud, nimic mai mult.

— Pe ce corabie erai? îl întreabă Brownlee.

— Dolly¹, plecată din New Bedford.

— Ai crede cuvântul unui canibal mai degrabă decât pe-al unui alb cinstit și cu frica lui Dumnezeu? strigă McKendrick. O să-l creadă vreun judecător în toate mințile?

Drax râde auzind vorbele celui alt.

— Nu-s un nenorocit de canibal, zice el. Nu luați în seamă aiurelile lui.

Brownlee clatină din cap și pufnește.

— Rar am mai auzit așa tâmpenii disperate, spune el. Luați gunoiul ăsta care și-a pierdut orice rușine, duceți-l jos și legați-l cu lanțuri de arborele mare înainte să-mi ies naibii din fire.

După ce pleacă McKendrick, Brownlee trece în jurnalul de bord povestea lui Drax despre ce a văzut și-l roagă să o întărească punând degetul.

— O să ți se ceară să depui mărturie la tribunal, fără îndoială, când o să fie judecat McKendrick, zice Brownlee. Și o să fie arătat ca dovadă și jurnalul. Avocatul lui, dacă își poate permite unul, cre' că o să-ncerce să te ponegrească. Așa fac de obicei hienele astea. Dar tu o să-l înfrunți, sunt sigur.

— Nu-mi place să fiu învinuit sau să mi se vorbească așa, recunoaște Drax. Nu-mi e pe plac deloc.

— Cuvântul unui sodomit singuratic n-o să aibă mare greutate,

poți să fii sigur. Trebuie să te ții tare, atâta tot.

Drax încuviințează.

— Sunt un om cinstit, zice el. Spun doar ce văd.

— Atunci, n-ai de ce să te temi.

1. Aluzie la romanul *Taipei: patru luni printre băștinașii unei insule din arhipelagul Marchizelor* de Herman Melville.

Vestea despre vinovăția lui McKendrick se răspândește ca fulgerul pe corabie. Celor câțiva care se socotesc prieteni cu dulgherul li se pare greu de crezut că e un criminal, însă îndoielile lor sunt biruite iute de greutatea convingerii mai larg răspândite că trebuie să fie. După al doilea interogatoriu luat de Brownlee, e ținut în lanțuri în magazia de la prova, mănâncă singur și se cacă și se pișă într-un hârdău golit în fiecare zi de un mus. După vreo săptămână, imaginea lui de criminal și pervers s-a înrădăcinat atât de adânc în mințile membrilor echipajului, încât e greu de crezut că a fost vreodată unul dintre ei. Își aduc aminte că era retras și ciudat și bănuiesc că orice ar fi părut normal la el era doar o cale abilă de a-și ascunde perversiunile mai grave. Din când în când, unul sau doi dintre oameni se aventurează în magazie să-și bată joc de el sau să-i pună întrebări despre nelegiuirea lui. Atunci, îl găsesc straniu de lipsit de remușcări, ursuz, nedumerit, înversunat, de parcă n-ar fi înțeles (nici măcar acum) realitatea faptelor săvârșite.

Brownlee nu vrea decât să-și reia treaba pentru care veniseră, să vâneze balene, dar în următoarele zile sunt prinși de vremea rea – ploaie torențială și ceață deasă –, care ascunde prada și împiedică pescuitul. Acoperiți ca de o cupolă și înconjurați de umezeală rece și păclă, se târăsc spre sud printr-un mozaic de discuri de gheață și gheață topită. Când vremea se îndreaptă în cele din urmă, au depășit deja strâmtoarea Jones și capul Horsburgh la vest și zăresc la orizont intrarea în golful Pond. Brownlee arde de nerăbdare să meargă mai departe, însă gheața mării e neobișnuit de densă pentru perioada asta a anului și sunt nevoiți să mai amâne o vreme. Lângă ei amarează Hastings, ca și Polynia, Intrepid și Northerner. Cum n-au ce face cât așteaptă să se schimbe

direcția vântului, căpitani se plimbă fără restricții între cele cinci corăbii, luând cina unii în cabinele celorlalți și trecându-și vremea cu conversații, discuții aprinse și aduceri-aminte. Brownlee spune adesea, nestingherit, vechile povești: șlepul de cărbune, Percival, tot ce-a fost înainte. Nu-i e rușine de ce a fost sau a făcut: greșești, le spune el, suferi așa cum trebuie să suferi, dar totul e să fii pregătit.

— Și ești pregătit? îl întreabă nepăsător Campbell.

Sunt singuri în cabina lui Brownlee. Farfuriile și mâncarea fuseseră strânse, iar ceilalți se întorseseră deja pe vasele lor. Campbell e un tip isteț și abil, prietenos într-o oarecare măsură, dar uneori și secretos și arogant. În întrebarea lui e o urmă de batjocură, i se pare lui Brownlee, o sugestie limpede că partea lui de contribuție la intrigile lui Baxter este cea mai delicată.

— Aud că, dacă totul merge bine, tu urmezi, spune Brownlee. Mi-a zis chiar Baxter.

— Baxter crede că s-a terminat cu vânătoarea de balene, spune Campbell. Vrea să-și încheie socotelile, să-și cumpere o fabricuță.

— Mda, dar n-are dreptate. Apele astea încă gem de pește.

Campbell ridică din umeri. Are nasul cărn, obraji lați și favoriți lungi; buzele subțiri sunt aproape tot timpul țuguiate, dându-i lui Brownlee senzația neplăcută că e tot timpul pe cale să spună ceva, chiar și atunci când pare tăcut și cufundat în propriile gânduri.

— Dacă-aș paria la curse, Baxter e un cal pe care-aș pune niște bănuți. Nu ratează multe garduri; le sare destul de bine, aș zice.

— E un nemernic șiret, trebuie să recunosc.

— Deci ești pregătit?

— Avem destul timp să mai omorâm câteva balene. Nu-i nevoie să ne zorim, nu?

— Balenele sunt mărunțiș în jocul ăsta, îi amintește Campbell. Și s-ar putea să n-ai prea multe ocazii bune să scufunzi frumușel corabia și să faci totul să arate cum trebuie. Nu uita că felul în care arată contează cel mai mult. Nu putem face lucrurile prea băcător la ochi, pentru că o să înceapă asigurările să pună întrebări și nici unul dintre noi nu-și dorește așa ceva. Tu, cu atât mai puțin.

— E o grămadă de gheață pe-aici anul ăsta. N-o să fie așa de greu de aranjat.

— Mai bine mai curând decât prea târziu. Dacă amânăm prea

mult, risc să rămân și eu prins în capcană, și atunci ce naiba facem?

— Lasă-mă o săptămână în golful Pond, spune Brownlee. Doar o săptămână și pe urmă putem să căutăm locul potrivit ca să rămânem prinși între ghețuri.

— O săptămână merge, și după aia aș zice s-o luăm înapoi spre nord, propune Campbell, până la strâmtoarea Lancaster sau pe acolo pe undeva. N-o să vină nimeni după noi acolo. Îți găsești un canal micuț și tihnit lângă vreo faleză de gheață și aștepti să împingă vântul sloiurile până la tine. Și, din ce-am văzut eu din echipajul tău, nemernicii ăia n-o să fie de prea mare ajutor.

— Sunt tentat să-l las pe dulgherul ăla unde e.

— Se mai întâmplă și accidente, e de acord Campbell. Iar unui om ca el probabil n-o să-i simtă nimeni lipsa.

— E de-a dreptul cumplit, spune Brownlee. Ai mai auzit vreodată așa ceva? O fetiță e una. O fetiță aproape că aș înțelege. Dar nu un amărât de mus, Doamne Dumnezeule, nu. Trăim vremuri nenorocite, îți zic eu, Campbell, nenorocite și nefirești.

Celălalt încuviințează din cap.

— Aș îndrăzni să zic că bunul Dumnezeu nu petrece prea mult timp pe-aici, prin Apele Nordului, spune el cu un zâmbet. Pesemne că nu-i place frigul.

Când gheața face loc, pătrund în golf, dar vânătoarea de balene merge prost. Abia dacă sunt reperate câteva și, de câte ori bărcile sunt lăsate la apă, balenele dispar repede sub gheață, iar marinarii n-au nici un succes. Brownlee începe să se întrebe dacă nu cumva Baxter are dreptate până la urmă – poate *chiar* au ucis prea multe balene. I se pare greu de crezut că oceanele întinse și bogate pot să se golească așa de repede, că niște animale uriașe pot să se dovedească așa de-al naibii de plăpânde, dar dacă balenele mai sunt prin preajmă, cu siguranță învață să se ascundă bine. După o săptămână de asemenea eșecuri descurajante, acceptă inevitabilul, îi dă un semn lui Campbell așa cum stabiliseră și își anunță oamenii că pleacă din golful Pond și se îndreaptă spre nord, să-și caute norocul în altă parte.

Nici cu ajutorul laudanumului, Sumner nu poate dormi mai

mult de o oră sau două la rând. Moartea lui Joseph Hannah îl scosese din fire și-l stârnise în feluri pe care nu le înțelegea. Acum ar fi vrut s-o uite. Ar fi vrut să se împace, așa cum păreau să facă ceilalți, cu certitudinea vinovăției lui McKendrick și a pedepsei viitoare și inevitabile, însă descoperă că nu e deloc în stare. Îl tulbură amintirile cu trupul băiatului mort întins pe tăblia mesei unde luau cina în fiecare seară și cu McKendrick stând în picioare dezbrăcat – rușinat, supus și privit – în cabina căpitanului. Cele două trupuri trebuie să se potrivească, se gândește el, trebuie să meargă împreună ca niște piese gemene într-un puzzle, dar oricum le-ar răsuci și le-ar întoarce în minte, nu poate alcătui un întreg.

Într-o noapte târziu, la vreo două săptămâni după arestarea dulgherului, când corabia se îndreaptă spre nord, pe lângă colonii de cufundari și ghețari plutitori, Sumner coboară în magazia de la prova. McKendrick, în hainele lui lălâi, stă întins în spațiul strâmt care-a fost eliberat pentru el printre diverse cutii, legături și butoaie. Picioarele i-au fost prinse în lanțuri unul de celălalt, de o parte și de alta a catargului, dar are ambele mâini libere. Pe o farfurie de tinichea sunt niște resturi de pesmeți, iar lângă el se află o cană cu apă și o lumânare aprinsă. Sumner simte mirosul înțepător al găleții unde-și face nevoile. Doctorul șovăie o clipă, apoi se apleacă și-l scutură de umăr. McKendrick se descolățește încet, se ridică în capul oaselor, cu spatele rezemat de o ladă și se uită nepăsător la ultimul său musafir.

— Cum te mai simți? îl întreabă Sumner. Ai nevoie de ceva?

McKendrick scutură din cap.

— Îs destul de sănătos și voinic, cu toate belelele, zice el. Cre' că n-o s-o mierlesc până hotărâsc să mă spânzure.

— Dacă se ajunge la proces, să știi că ai o ocazie mai bună să-ți susții cauza. Nu-i nimic hotărât încă.

— Unu' ca mine nu-și prea găsește prieteni într-un tribunal englezesc, domnule Sumner. Îs om cinstit, da' viața mea nu rezistă la o cercetare prea amănunțită.

— Nu ești singurul care crede asta, aș zice.

— Toți suntem păcătoși, fără îndoială, da' unele păcate-s pedepsite mai aspru decât altele. Nu-s un criminal, nici n-am fost vreodată, da' am făcut multe altele și pentru astea o să vrea să mă spânzure.

— Dacă nu tu ești criminalul, atunci e altcineva de pe corabie. Dacă Drax minte, așa cum spui, se poate ori să fi ucis chiar el băiatul, ori să știe cine-a făcut-o și să încerce să-l acopere. Te-ai gândit la asta?

McKendrick ridică din umeri. După două săptămâni în cală, pielea îi bate în cenușiu, iar ochii albaștri au devenit mohorâți și afundați în orbite. Se scarpină în ureche și i se desprinde o fâșie de piele, care cade fluturând pe podea.

— M-am gândit, firește, da' cu ce m-ar ajuta să învinuiesc pe altcineva, dacă n-am nici o dovadă și nici un martor?

Sumner scoate din buzunar o ploscă de cositor, i-o întinde lui McKendrick, pe urmă o ia înapoi și trage și el o dușcă.

— Rămân fără tutun, zice dulgherul după o clipă. Dacă ai putea să te lipsești de-o țără, ți-aș fi tare îndatorat.

Sumner îi dă săculețul cu tutun. McKendrick îl apucă cu mâna dreaptă, după ce strânge bine pipa între mijlociul și inelarul de la stânga. Ținând pipa în felul ăsta aparte, umple bolul și îndeasă tutunul cu degetul mare de la mâna dreaptă.

— Ce-ai pățit la mână? îl întreabă Sumner.

— Îi numa deștu' mare, spune el. Mi l-o zdrobit un chior cu-un baros acu vrun an sau doi și de-atunci n-am mai putut să-l mișc nici un sfert de inch în vro parte. I-o mare belea pen' cineva cu meșteșugu' meu, da' am învățat să mă descurc.

— Arată-mi.

McKendrick se apleacă în față și întinde mâna stângă. Degetele sunt normale, însă încheietura degetului mare e foarte deformată, iar degetul pare țeapăn și fără viață.

— Deci nu poți să prinzi deloc cu mâna asta?

— Numa cu celelalte patru dește. Noroc c-o fost stânga, cred.

— Ia strânge-mi încheietura, îi spune Sumner, așa.

Își suflecă mâneca și întinde brațul dezgolit.

McKendrick îl apucă.

— Strânge cât de tare poți.

— Strâng acu.

Sumner simte strânsoarea celor patru degete intrându-i în carne, însă nu simte deloc degetul mare.

— Atâta poți? întreabă el. Nu te abține.

— Nu m-abțin deloc, stăruie McKendrick. Un chior mi-o zdrobit

osul de la deștu' mare c-un afurisit de baros acu doi ani, pe Whitby, îți zic, când eram la docuri și reparam capacu' de la bocaport. Cât pe ce să mi-l facă fărâme. Și-am o mulțime de martori la întâmplarea *aia* – chiar și căpitanu' – care ar depune bucuros mărturie cu mâna pe Biblie despre prostia ăluia.

Sumner îi spune să-i dea drumul, apoi își trage la loc mâneca.

— De ce nu mi-ai zis despre mâna rănită când te-am examinat?

— Nu-ți păsa de mâna mea, dacă-mi aduc aminte bine.

— Dacă nu poți să strângi mai tare de-atât, cum l-ai fi putut sugruma pe băiat? I-ai văzut vânătăile de pe gât.

McKendrick amuțește și apoi pare dintr-odată precaut, de parcă ce sugerează doctorul e prea mult și prea dătător de speranțe ca să poată fi lesne înghițit.

— Le-am văzut, ce-i drept, spune el. Avea un șir de vânătăi în jurul gâtului, chiar așa.

— Și erau două vânătăi mari în față. Le ții minte? Una aproape deasupra celeilalte. Atunci m-am gândit că probabil au fost făcute de degetele mari care au apăsat puternic pe esofag.

— Chiar le ții minte?

— Le țin minte clar, spune Sumner. Două vânătăi mari, una deasupra celeilalte, ca două pete de cerneală.

— Da' io nu mai am două dește mari bune, zice McKendrick rar. Ș-atunci, cum să fac vânătăile alea?

— Așa e, spune Sumner. Trebuie să vorbesc cu căpitanul acum. Din câte văd eu, flăcăul cu barosul s-ar putea să-ți fi salvat gâtul.

Brownlee ascultă argumentele medicului, sperând din toată inima că sunt greșite. N-are deloc poftă să-l elibereze pe McKendrick. Dulgherul e un vinovat convingător și, dacă îl eliberează (deznodământ pe care Sumner, dintr-un motiv al său misterios, pare să și-l dorească), pe corabie nu mai e nimeni care să-i poată lua locul fără o grămadă de neazuri și complicații.

— Un ticălos sfrijit ca Hannah poate fi sugrumat destul de ușor și cu o singură mână, aș zice eu, obiectează Brownlee, cu sau fără degetul mare. McKendrick nu-i înalt, dar e destul de puternic pentru așa ceva.

— Totuși, nu cu vânătăile așezate cum erau pe gâtul lui Hannah. Urmele degetelor mari erau clare ca lumina zilei.

— Nu-mi aduc aminte urmele degetelor mari. Îmi aduc aminte o groază de vânătăi, dar n-am cum naiba să știu care deget anume a făcut o urmă anume.

— Înainte să fie aruncat peste bord, am făcut schițe cu rănilor lui Hannah, spune Sumner. M-am gândit că tribunalul ar vrea să le vadă, dacă se ajunge la proces. Uite aici.

Pune pe masă, în fața căpitanului, un caiet de schițe legat în piele și-l deschide la paginile cu pricina.

— Vezi ce vreau să spun? Două vânătăi mari, ovale, una deasupra celeilalte, acolo și acolo.

I le arată. Brownlee se uită, apoi își scarpină nasul și se încruntă. E iritat de scrupulozitatea medicului. Ce treabă are el să facă schițe în tuș ale cadavrului unui băiat?

— Joseph era deja înfășurat în giulgiul cusut. Cum ai reușit să faci schițele?

— I-am cerut velarului să slăbească puțin cusăturile și apoi să le strângă la loc în timpul tranșatului. A fost destul de ușor.

Brownlee dă paginile caietului de schițe și tresare văzând o reproducere detaliată a rectului vătămat și plin de ulcerații al băiatului și o diagramă cu explicații a coastelor rupte.

— Desenele tale drăguțe nu dovedesc mai nimic, spune el. McKendrick a fost văzut învârtindu-se pe lângă băiat, iar el e un sodomit cunoscut și mărturisit. Astea sunt faptele clare. Restul nu-s decât bănuieli și închipuiri.

— Degetul mare de la mâna stângă a lui McKendrick e vătămat fără putință de vindecare, stăruie Sumner. N-avea cum să comită crima asta.

— Și ești liber să-ți spui părerea în fața judecătorului imediat ce ne întoarcem în Anglia. Poate că el o să fie mai convins decât mine, dar între timp, câtă vreme ne aflăm pe mare și eu sunt căpitanul, McKendrick rămâne unde e.

— Imediat ce ne întoarcem în Anglia, adevăratul ucigaș o să părăsească vasul și o să dispară, îți dai seama? N-o să fie prins în veci.

— Și-atunci să arestez tot nenorocitul de echipaj pentru suspiciune de crimă? Asta îmi recomanzi?

— Dacă nu McKendrick l-a ucis pe băiat, probabil că a făcut-o Henry Drax. Minte în legătură cu dulgherul ca să-și scape el pielea.

— Ai citit prea multe romane ieftine, domnule Sumner, pe cuvântul meu.

— Lasă-mă cel puțin să-l examinez pe Drax cum am făcut și cu McKendrick. Dacă el e criminalul, atunci nu-i prea târziu să mai fie vizibile semnele.

Brownlee se foiește pe scaun, se trage de firele scurte de păr de pe lobii urechilor și oftează. Deși medicul e cu siguranță enervant, stăruința lui are ceva admirabil. E un nemernic încăpățânat, una peste alta.

— Foarte bine, spune el. Dacă trebuie. Deși, în caz că Drax nu e de acord să fie zgândărit și împuns, nu sunt foarte dispus să insist.

Când e chemat, Drax nu obiectează. Își dă jos pantalonii în fața lor și rămâne acolo rânjind. Un iz de urină stătută și carne conservată umple cabina căpitanului.

— La dispoziția dumată, domnule Sumner, zice Drax făcându-i frivol cu ochiul.

Sumner, respirând doar pe gură, se apleacă și îi examinează, cu

ajutorul unei lupe, parabola spânzurată a glandului.

— Trage prepuțul, te rog, spune medicul.

Drax face cum i s-a cerut. Sumner dă din cap.

— Ai lăței, îi zice.

— Mda, de obicei am. Dar asta n-o fi o crimă de spânzurătoare, nu?

Brownlee chicotește. Sumner clatină din cap și apoi se ridică.

— Nu are șancre vizibile, spune el. Acum arată-mi ambele mâini.

Drax le întinde. Medicul se uită la palme, apoi le întoarce. Sunt negre și aspre ca niște bucăți de fontă brută.

— Tăietura de pe mână s-a vindecat, văd.

— N-a fost cine știe ce, spune celălalt. Doar o zgârietură.

— Și poți folosi toate falangele, bănuiesc.

— Ce să folosesc?

— Toate degetele de la mâini.

— Chiar așa, slavă Domnului.

— Scoate-ți haina și suflecă-ți mânecile.

— Te îndoiești de mine, domnule Sumner? întreabă Drax trăgându-și brațele din haină și deschindu-se la cămașă. Te îndoiești de ce-am văzut lângă ruf?

— McKendrick neagă. Știi că neagă.

— McKendrick e un sodomit. Și ce înseamnă cuvântul unui sodomit într-un tribunal? Nu prea mult, aș zice.

— Am motive serioase să-l cred.

Drax dă din cap și continuă să se dezbrace. Își scoate cămașa și lenjeria de flanelă. Are pieptul lat acoperit cu păr negru și cu mușchi viguroși; burta e umflată semeț și ambele brațe îi sunt împeștrițate cu un vârtej de tatuaje albastre.

— Dacă îl crezi pe ticălosul ăla de McKendrick, atunci îți închipui că eu sunt un mincinos.

— Nu știu ce ești.

— Sunt un om onorabil, domnule Sumner, spune Drax, apăsând treptat pe cuvântul *onorabil*, de parcă onoarea însăși ar fi o noțiune complexă și ezoterică, însă una pe care e mândru că și-a însușit-o. Asta sunt. Îmi fac datoria și n-am de ce să mă rușinez din cauza asta.

— Ce vrei să zici, Drax? îl întreabă Brownlee. Toți suntem

oameni onorabili aici, cred, sau măcar destul de onorabili pentru cerințele chemării noastre, care e o treabă destul de murdară, după cum știi.

— Cred că doctorul înțelege unde bat, răspunde Drax. (Stă acum complet despuiat – cu picioarele groase, ca un boxer, fără rușine. Are chipul ars de soare, iar mâinile îi sunt înnegrite de munca grea, însă restul pielii – acolo unde se ițește pe sub smocurile de păr întunecat și panoplia de tatuaje grosolane – e de un alb-rozaliu curat, ca pielea unui bebeluș.) El și cu mine suntem tovarăși vechi, la urma urmelor. L-am ajutat să-și găsească drumul înapoi spre cabina lui după noaptea aia strașnică din Lerwick. Poate că nu-ți aduci aminte, domnule Sumner, pentru că dormeai adânc atunci, dar eu și Cavendish ne-am uitat bine împrejur înainte să plecăm, ca să fim siguri că toate lucrurile sunt în bună ordine, așa cum trebuie. Nimic deranjat sau mișcat de la locul lui.

Sumner, ținându-l cu privirea, înțelege imediat. Au cotrobăit prin cufărul lui, au citit ordinul de eliberare din armată, au văzut inelul furat.

Brownlee se uită curios la el.

— *Dumneata* înțelegeți despre ce naiba vorbește? îl întreabă.

Sumner scutură din cap. Aruncă o privire neatentă la brațele și torsul lui Drax, răsuflând prudent între timp, înăbușindu-și tumultul lăuntric.

— Te îndoiești de cunoștințele sau competența mea de medic? întreabă el (sunând ridicol chiar și în urechile lui). Mi-am făcut ucenicia și am certificate de la Colegiul Regal din Belfast.

Drax zâmbește la auzul cuvintelor lui, apoi râde. Scula gălbejită i se îngroașă și zvâcnește vizibil în sus.

— *Dumneata* ai bucățica dumată de hârtie, domnule Sumner, iar eu o am pe-a mea. Acuma, care din bucățelele astea de hârtie cântărește mai mult, mă întreb, într-un tribunal englezesc? N-am învățat niciodată carte, așa că nu-s în stare să spun, dar un avocat bun o să aibă probabil o părere, mă gândesc.

— Am dovezile mele, răspunde medicul. Nu-i vorba de părerea sau de reputația mea. Cine sunt, sau cine am fost, nu asta-i problema.

— Și ce dovezi ai împotriva *mea*? întreabă Drax, mai înverșunat. Asta să-mi spui.

— Nu te acuzăm de nici o crimă, îl asigură Brownlee. Nu de-asta suntem aici. Adu-ți aminte că McKendrick e încă jos, în cală, în lanțuri. Sumner e doar curios în legătură cu unele detalii ale nelegiurii, asta-i tot.

Drax nu-l ia în seamă și-l țintuiește în continuare cu privirea pe medic.

— Ce dovezi ai împotriva *mea*? întreabă el din nou. Pentru că, dacă n-ai nici una, atunci e cuvântul tău împotriva cuvântului meu, așa zice. Cuvântul meu solemn, jurat pe Biblie, împotriva cuvântului tău.

Sumner se trage un pas înapoi și-și vâără mâinile în buzunare.

— Minți în privința lui McKendrick, spune el. Știu foarte bine că minți.

Drax se întoarce spre Brownlee și se bate ușor cu degetul peste ureche.

— Medicul corabiei e cam surd, nu-i așa, căpitane? zice el. Îi pun întruna aceeași nenorocită de întrebare și nu pare s-o audă deloc.

Brownlee se încruntă, apoi își umezește buzele. Începe să regrete că a fost de acord cu cererea lui Sumner. Drax o fi el cam sălbatic, dar nu are nici un motiv serios să-l învinuiască de uciderea copilului. Nu-i de mirare că s-a înfuriat.

— Ce dovezi avem împotriva lui Drax în chestiunea asta, Sumner? Te rog, spune-ne.

Medicul se uită o clipă în jos, la podeaua dintre tălpile lui, apoi ridică privirea spre luminatorul de sticlă înclinat al cabinei.

— N-am dovezi împotriva lui Henry Drax, mărturisește el sec. Absolut nici una.

— Atunci, hai să terminăm cu aiureala asta, spune Brownlee. Pune-ți naibii hainele pe tine și treci la treabă.

Drax se uită disprețuitor la Sumner pentru o clipă care pare că nu se mai sfârșește, apoi se apleacă și-și ridică nădragii de pe podeaua cabinei. Fiece mișcare îi e chibzuită și viguroasă, iar trupul lui, așa jegos și umflat cum e, îmbâcsit și plin de mizerie în toate cutele și pliurile, exercită totuși o atracție dezgustătoare. Sumner privește fără să vadă. Se gândește la cufărul cu medicamente și la plăcerile delicioase pe care le conține. Se gândește la ahei și troieni și la felul cum își băgau nasul Atena și

Ares unul în treburile celuilalt. McKendrick va fi spânzurat cu siguranță, își dă seama. Crima asta cere un personaj negativ, iar dulgherul a fost desemnat să-l joace. O să atârne în ștreang și o să dea din picioare. Nu mai are nici o scăpare acum, nici o Hera care să-l salveze de la spânzurătoare.

Drax se apleacă și apoi se îndreaptă, își vâără picioarele în găurile nădragilor și îi trage în sus pe coapse. Spinarea lată și fundul împuțit îi sunt păroase; picioarele în șosete sunt butucănoase, ca de maimuță. Brownlee privește nerăbdător. A lăsat în urmă fărădelegea, mintea i s-a mutat la altele. McKendrick o să atârne în ștreang pentru ce-a făcut și gata. Ce contează acum e scufundarea corabiei, o treabă greu de făcut ca lumea. Baleniera trebuie să se ducă la fund destul de încet ca să poată fi salvată toată încărcătura, însă nu atât de încet încât să mai poată fi făcute reparații în ultima clipă. Și n-ai cum să fii sigur dinainte cum o să se miște gheața și cât de aproape sau de departe o să poată Campbell manevra convingător Hastings. Asigurările se confruntă în ultima vreme cu diverse tipuri de înșelăciuni; dacă bănuiesc vreo înțelegere, o să năvălească peste echipaj în port și o să înceapă să ofere recompense pentru informații utile. Dacă n-o face ca lumea, ar putea ajunge într-o celulă din temnița din Hull în loc să se bucure de pensie cutreierând țărmurile din Bridlington.

— Ce-i rana aia de pe braț? îl întreabă pe Drax. Iar te-ai tăiat? Dacă-l rogi frumos, Sumner o să-ți dea un plasture, sunt sigur.

— Nu-i nimic, răspunde celălalt. O zgârietură cu un harpon, atâta tot.

— Mie nu mi se pare chiar nimic, zice Brownlee.

Drax clatină din cap și-și ia haina de postav de pe masă.

— Lasă-mă să văd, spune Sumner.

— Nu-i nimic, stăruie Drax.

— E brațul tău drept și văd de aici că-i umflat și plin de puroi, spune Brownlee. Dacă nu poți să arunci harponul sau să tragi la rame, n-o să-mi fii de nici un folos, ce naiba! Arată-i-l acum doctorului.

Drax șovăie o clipă, apoi întinde brațul.

Rana, sus pe antebraț, aproape de cot, pe jumătate ascunsă sub păr și cerneală, e îngustă, dar adâncă, și locul din jur e umflat rău. Când o atinge, Sumner simte pielea întinsă și fierbinte. Sub coajă,

de jur împrejur s-a adunat o areolă de puroi verde. Iar coaja în sine e lipicioasă și se jupoaie.

— Puroiul trebuie spart cu lanțeta, iar restul trebuie tras cu o catapasmă, spune medicul. De ce n-ai venit la mine până acum?

— Nu mă supără, răspunde Drax. Nu-i decât o creștătură.

Sumner se duce în cabină și se întoarce cu o lanțetă, pe care o încinge un minut la flacăra lumânării. Ia o bucată de tifon cu vată și o apasă pe rană, apoi face o mică incizie cu lanțeta. Țâșnește un amestec verde-rozaliu de sânge și puroi, care se îmbibă în vată. Sumner apasă mai tare, iar din rană se scurge și mai mult puroi. Drax stă nemișcat și tăcut. Pielea roșie și inflamată s-a dezumflat, dar a mai rămas o gâlmă ciudată și neobișnuită.

— E ceva înfipt acolo, zice Sumner. Uite.

Brownlee se apropie și se uită peste umărul medicului.

— S-ar putea să fie o așchie de lemn, își dă el cu părerea, sau poate o bucățică de os.

— Zici că ți-ai făcut asta cu un harpon? Întreabă Sumner.

— Chiar așa, răspunde Drax.

Sumner apasă gâlmă cu buricul degetului. Alunecă o clipă pe sub piele și apoi se ivește, albă și plină de sânge, în deschizătura răni.

— Ce dracu-i aia? Întreabă Brownlee.

Sumner pune obiectul pe vata pătată și-l șterge. Se uită doar o dată la el și își dă seama imediat. Aruncă o privire scurtă spre harponier, apoi îi arată obiectul căpitanului. E un dinte de copil, albicios, ca un grăunte, rupt din rădăcină.

Drax își smucește brațul. Se uită la dinte, aflat tot în mâna lui Sumner, pe urmă la Brownlee.

— Chestia aia nu-i a mea, spune el.

— Era în brațul tău.

— Nu-i a mea.

— E dovadă, spune Sumner. Asta e. Tocmai dovada de care avem nevoie ca să te vedem spânzurat.

— N-o să fiu spânzurat, zice Drax. O s-ajungeți amândoi în iad înainte să se-ntâmpale așa ceva.

Brownlee se duce la ușa cabinei, o deschide și îl strigă pe secund. Cei trei bărbați se privesc cu atenție. Drax, doar pe jumătate îmbrăcat, cu pieptul dezgolit, ține strâns cămașa și haina

de postav în mâna stângă.

— Nici n-o să fiu pus în lanțuri, spune el. Nu de niște ticăloși ca voi doi.

Brownlee îl strigă iar pe Cavendish. Harponierul se uită prin cabină după vreo armă pe care ar putea-o folosi. Pe masa din dreapta lui e un sextant de alamă, iar pe peretele din spate, într-un rastel de pin, vede o lunetă și un baston greu, din os de balenă, cu măciulie de abanos. Încă nu se mișcă și nu se întinde după ele. Așteaptă calm să vină momentul.

Aud tropăitul și înjurăturile lui Cavendish, care coboară de pe punte și trece prin coridor. Când intră în cabină și ceilalți se întorc spre el, Drax înșfacă bastonul din rastel și îl abate drept spre fruntea lui Brownlee, lovindu-l chiar deasupra arcadei stângi și spărgându-i țeasta. Îl trage înapoi ca să lovească din nou, dar Cavendish îl apucă de braț. Cei doi bărbați se luptă în tăcere o clipă. Când Drax dă drumul bastonului, Cavendish se apleacă după el, iar harponierul îl apucă de păr și-l lovește tare cu genunchiul în față. Secundul se prăbușește într-o rână pe preș, gemând și scuipând sânge. Sumner, privind în continuare, nici nu s-a mișcat. Ține încă lanțeta într-o mână și dintele copilului mort în cealaltă.

— Ce rost are? întreabă el. N-ai cum să scapi de-aici.

— O să-mi încerc norocul într-o barcă de vânătoare, spune Drax. Nu mă întorc în Anglia să fiu spânzurat.

Ridică bastonul de pe podea și-l cântărește o clipă. Măciulia de abanos e lunecoasă de la sângele lui Brownlee.

— Și-o să iau dintele de la tine înainte să plec, adaugă el.

Sumner scutură din cap, apoi face un pas înainte și pune dintele și lanțeta pe tăblia mesei dintre ei. Aruncă o privire în sus prin luminator, însă nu-i nimeni acolo. De ce nu-i Black pe duneț, ca de obicei? se întreabă el. Unde-i Otto?

— Nu poți să ne omori pe toți, spune.

— Cre' că pot să omor destui, totuși. Acum întoarce-te.

Flutură din baston ca să dea de înțelese ce vrea.

După o clipă, Sumner face cum i s-a spus. În timp ce Drax se îmbracă repede, medicul stă în picioare, holbându-se la lambrul de lemn întunecat de pe peretele cabinei. În moalele capului, se întreabă el, sau într-o parte? O lovitură sau două? Dacă strigă acum, s-ar putea să-l audă cineva. Dar nu strigă. Închide ochii și-și

ține răsufierea. Așteaptă să cadă lovitura fatală.

Afară se aude pe neașteptate zarvă. Zgomot puternic de voci. Și apoi, când ușa cabinei se deschide brusc, bubuitul ireal al unui foc de armă. În jurul capului său cad praf și bucăți de tavan. Se răsucesce și-l vede pe Black stând în ușă și îndreptând țeava pistolului spre pieptul lui Drax.

— Dă-i bastonul lui Sumner, îi ordonă Black.

Harponierul nu se mișcă. Are gura căscată și i se văd dinții și limba umede.

— Pot să te omor acum, spune Black, sau pot să te împușc în boabe și să te las să sângerezi o vreme. Cum preferi.

După o clipă de șovăială, Drax dă din cap, zâmbeste ușor, apoi îi întinde bastonul lui Sumner. Black intră în cabină și se uită în jos la Brownlee și Cavendish, inconștienți și sângerând pe podea.

— Ce dracu' faceți aici? întreabă el.

Drax ridică din umeri și privește dintele care stă pe masă, unde l-a lăsat medicul.

— Dintele ăla nu-i deloc al meu, zice el. Doctoru' mi l-a scos din braț, da' cum a ajuns acolo e cel mai mare mister.

Patru zile și patru nopți, Brownlee zace fără cunoștință în pat, cu ochii deschiși, însă abia răsuflând. Partea stângă a feței îi e înnegrită și schilodită. Ochiul e umflat și închis. Din ureche i se preling umori necunoscute; în partea de sus a frunții, unde pielea e plesnită, se zărește osul alb. Sumner crede că e puțin probabil să supraviețuiască, iar dacă supraviețuiește, mintea lui n-are cum să-și mai revină în întregime. Știe din experiență că creierul omului nu poate suporta astfel de contuzii. Dacă se sparge țeasta, situația e aproape fără speranță, sensibilitatea e mult prea mare. A văzut astfel de răni pe câmpul de luptă, făcute de sabie și șrapnel, paturi de pușcă și potcoave de cal – pierderea cunoștinței e urmată de catatonie, uneori răniții tipă ca nebunii sau plâng ca niște copii, ceva din ei (sufletul? firea?) a fost răvășit, răsturnat. Și-au pierdut direcția. În general, e mai bine dacă mor, își spune el, decât să trăiască în emisfera crepusculară a nebuniei.

Cavendish are nasul spart urât și a rămas fără câțiva dinți din față, dar altfel e nevătămat. După o scurtă perioadă de zăcut, în care a sorbit supă de carne dintr-un polonic și a luat opiu pentru dureri, se ridică și-și reia îndatoririle. Într-o dimineață mohorâtă, cu nori strângându-se în zare și o boare de ploaie stăruind în aer, îi adună pe oameni pe puntea de la prova și le spune că preia comanda corabiei până își revine Brownlee. Henry Drax, îi asigură el, va fi cu siguranță spânzurat în Anglia pentru faptele lui criminale și pentru răzvrătire, însă deocamdată e bine legat în cală, ca să nu mai facă necazuri, și nu va mai juca nici un rol în călătoria lor.

— Poate vă întrebați cum a ajuns așa un diavol să se învârtă printre noi, dar n-am nici un răspuns la întrebarea asta, spune el. M-a îmbrobodit și pe mine ca pe oricine altcineva. Am cunoscut la

vremea mea ceva ticăloși perversi și perfizi, dar mărturisesc că nici unul nu era nici pe departe ca Henry Drax. Dacă bunul domn Black aici de față ar fi hotărât să-i tragă glonțul ăla în piept când a avut prilejul, eu, unul, n-aș fi jelit prea mult, dar așa stă închis în cușcă jos, ca o fiară ce e, și n-o să mai vadă lumina zilei până nu ancorăm din nou la Hull.

Printre membrii echipajului, stupoarea provocată de ce se petrecuse în cabina lui Brownlee este curând înlocuită de convingerea generală că întreaga călătorie e blestemată. Își aduc aminte de poveștile înfiorătoare despre Percival, despre oamenii care mureau, înnebuneau, își beau propriul sânge ca să supraviețuiască, și se întreabă de ce au fost atât de nebuni sau nechibzuți să se îmbarce pe o corabie comandată de un om căruia i s-a dus vestea pentru ghinionul lui înspăimântător. Chiar dacă vasul e încărcat mai puțin de-un sfert cu grăsime de balenă, nu-și doresc nimic mai mult decât să facă imediat cale întoarsă și să pornească întins spre casă. Se tem că o să fie și mai rău și ar prefera să ajungă acasă cu buzunarele goale, dar încă în viață, decât să sfârșească scufundați pentru totdeauna sub gheața din Baffin.

După Black și Otto, care nu încearcă să-și țină părerile doar pentru ei, e deja prea târziu ca să mai zăbovească în apele alea – majoritatea balenelor s-au îndreptat deja spre sud și, cu cât se abat mai mult spre nord în timp ce trece vara, cu atât mai mare e riscul să dea de gheață. Brownlee stăruise să aleagă cursul ăsta către nord, spun ei, însă acum nu mai e la comandă, așa că cel mai bine ar fi să se întoarcă în golful Pond cu restul flotei. Totuși, Cavendish nu ține cont nici de superstițiile echipajului, nici de sugestiile celorlalți ofițeri. Merg în continuare spre nord, însoțiți de Hastings. De două ori văd în depărtare balene și lasă bărcile la apă să le vâneze, dar fără succes. Când ajung la intrarea în strâmtoarea Lancaster, Cavendish coboară o barcă și pune să fie dus până la Hastings, să se consulte cu Campbell. La întoarcere, anunță în timpul cinei la popotă că o să intre în strâmtoare imediat ce se deschide un canal convenabil în gheață.

Black se oprește din mâncat și îl privește atent.

— N-a prins nimeni niciodată vreo balenă în august așa de departe în nord, spune el. Citește rapoartele, dacă nu mă crezi. În

cel mai bun caz, ne pierdem timpul și, dacă intrăm în strâmtoare, ne punem și în pericol.

— Nu scoți profit decât dacă-ți asumi și câte un mic risc din când în când, răspunde Cavendish degajat. Ar trebui să dai dovadă de mai multă îndrăzneală, domnule Black.

— Să intri în strâmtoarea Lancaster la vremea asta e nesăbuiță, nu cutezanță, protestează Black. De ce ne-a dus iar Brownlee spre nord, nu pot să spun, dar știu că, de-ar fi aici, nici măcar el nu s-ar gândi să intre în strâmtoare.

— Ce-ar face sau n-ar face Brownlee nu contează, aş zice, de vreme ce nu poate să vorbească sau măcar să se şteargă la cur. Și fiindcă eu comand acum, nu tu sau el – arată din cap spre Otto –, cred că facem cum zic eu.

— Am trecut deja prin destule belele în călătoria asta. Chiar vrei să mai adaugi și altele?

— Hai să-ți spun ceva despre mine, răspunde Cavendish aplecându-se puțin și coborând vocea. Spre deosebire de alții, poate, eu nu vin la vânătoare de balene pentru aerul curat sau peisajele marine minunate, nu vin nici măcar pentru compania plăcută a unora ca tine și ca Otto, aici de față. Eu vin la vânătoare de balene ca să scot bani, și o să scot bani pe orice cale pot. Dacă părerile voastre ar veni în monede de aur cu capul Reginei pe ele, le-aș da ceva atenție, dar fiindcă nu vin, n-o să fiți prea jigniți, sper, dacă nu le bag deloc în seamă.

Când Brownlee moare, două zile mai târziu, îl îmbracă în haina lui de catifea, îl învelesc într-un giulgiu cusut din pânză tare de vele și îi cară trupul pe o scândură de pin până la balustrada de la pupa. Cade o ploaie mărunță, marea are culoarea cremei de ghetă, iar cerul e vătuit de nori. Echipajul cântă „Rock Of Ages“ și „Nearer My God To Thee“, iar Cavendish le dă tuturor tonul într-o variantă dezlănată de Tatăl Nostru. Când cântă sau se roagă, vocile lor sunt scăzute și șovăitoare. Deși se îndoiseră de Brownlee la sfârșit, convinși că e ghinionist, felul în care a murit e o lovitură pentru încrederea generală. Faptul că Drax, despre care credeau că e de nădejde, chiar de admirat, e în realitate un ucigaș și un sodomit, iar McKendrick, despre care credeau că e un ucigaș și un sodomit, e în realitate o victimă nevinovată a uneltirilor nelegiuite ale lui

Drax a născut printre oamenii din teugă nedumerire și îndoială de sine. Astfel de răsturnări de situație incredibile îi fac să se simtă nesiguri și neliniștiți. Lumea lor e destul de dură și de aspră, cred ei, și fără povara complicațiilor morale.

Când oamenii se împrăștie, Otto se ivește lângă Sumner. Atinge cotul medicului și-l conduce înainte până ajung la bompres, privind spre marea întunecată, spre norii cenușii și spre Hastings, despărțit de Volunteer prin câteva sloiuri desprinse. Chipul lui Otto e sumbru și încordat. Sumner simte că are vești de împărtășit.

— Cavendish o să ne omoare pe toți, șoptește harponierul. Am văzut cum se întâmplă.

— Lași moartea lui Brownlee să te deprime, spune Sumner. Lasă-i puțin timp lui Cavendish și, dacă nu vedem balene în strâmtoare, o să ajungem înapoi în golful Pond înainte să-ți dai seama.

— Tu o să scapi cu viață, dar o să fii singurul. Restul o să ne înecăm sau o să murim de foame sau o să ne prăpădim de frig.

— Prostii. De ce zici așa ceva? De unde-ai putea să știi?

— Am avut un vis, spune el. Azi-noapte.

Sumner clatină din cap.

— Visele sunt doar o cale de descărcare a minții; sunt o formă de purificare. Ce visezi e ceea ce rămâne și nu poate fi folosit. Un vis nu-i decât o grămadă de rahat, un talcioc de idei. În vise nu e nici un adevăr, nici o profeție.

— Tu o să fii ucis de un urs... când noi, ceilalți, o să fim deja morți, stăruie Otto. Mâncat, înghițit cumva.

— După ce s-a întâmplat aici, temerile tale sunt de înțeles, răspunde Sumner. Dar nu le confunda cu destinul nostru. Toate astea au trecut. Suntem în siguranță.

— Drax e încă în viață.

— E jos, în cală, înlănțuit de arborele mare, cu mâinile și picioarele legate. Nu are cum să scape. Liniștește-te.

— Trupul fizic e doar o cale de-a te mișca prin lume. Spiritul e cel care trăiește cu adevărat.

— Crezi că unul ca Henry Drax are vreun spirit demn de numele ăsta?

Otto dă din cap. Pare, ca de obicei, serios, înflăcărat și ușor surprins de natura lumii din jurul său.

— I-am întâlnit spiritul, spune el. L-am întâlnit în alte tărâmurii. Uneori e un înger negru, alteori e un macac.

— Ești băiat bun, Otto, dar ce spui e o prostie, îl contrazice Sumner. Nu mai suntem în pericol. Liniștește-te și lasă naibii visul.

În timpul nopții, intră în strâmtoarea Lancaster. La sud de ei, oceanul e curat, dar spre nord se întinde un peisaj grunjos și monoton, cu bolovani de gheață și ochiuri de apă, netezit pe alocuri de vânturi, însă în alte locuri denivelat, cu asperități și dâmburi cu muchii ascuțite, modelate de anotimpuri, schimbări de temperatură și marea. Sumner se trezește devreme și, cum i-a intrat în obicei, adună o găleată cu coji de legume, resturi de pâine și lături de la bucătărie. Ia o lingură mare de metal și, ghemuit lângă butoiul puiului de urs, strecoară prin grilaj o parte din grămada rece și plină de grăsime. Ursul adulmecă, înfulecă, apoi mușcă furios din lingura goală. După ce trage lingura și o eliberează, Sumner îi mai dă o porție. Când ursul golește găleata, o umple cu apă proaspătă și-l lasă să bea. Apoi ridică butoiul în picioare, desface grilajul metalic și, cu o iuțeală prudentă născută din practică și câteva accidente evitate la limită, strecoară un laț de frânghie pe gâtul ursului și-l strânge bine. Răstoarnă butoiul și lasă ursul să se năpustească înainte și înapoi pe punte, zgâriind scândurile cu ghearele lui negre. Sumner prinde capătul lesei de un tachtet din apropiere și curăță butoiul cu apă de mare, împingând cu o mătură rahatul strâns peste portsartul de la prova.

Ursul, cu crupa înaltă și blana îngălbenită pe picioarele din spate, mormăie, apoi se așază la marginea unui tambuchi. E urmărit de la distanță de cățeaua corabiei, Katie, o Airedale cu șolduri arcuite. În fiecare zi, de câteva săptămâni deja, câine și urs repetaseră un joc asemănător de prudentă și curiozitate, apropiere și retragere. Oamenii se bucură de spectacolul zilnic. Îi asmut, le strigă încurajări, îi înghiontesc cu cizmele și cângile. Cățeaua e mai mică, dar se mișcă mai iute. Se repede înainte, încremenește o clipă, apoi se întoarce iar brusc și latră înversunată. Bâjbâind, din cale-afară de șovăielnic, ursul se ia țanțoș după ea, cu capul lui ca o pană, cu o pată de negreală ca un chibrit ars, amușinând aerul. Cățeaua e toată numai elan și spaimă, vigilență nervoasă; ursul, nepăsător, cu picioarele pe pământ, cu labelle greoaie, cu tălpile ca

niște tigăi, se mișcă de parcă aerul însuși ar fi o barieră pe care trebuie să o treacă încet. Se apropie la mai puțin de un picior, nas în nas, cu ochii negri adânciți într-o discuție străveche și fără cuvinte.

— Pun trei penny pe urs, strigă cineva.

Bucătarul, sprijinit de pragul de sus al ușii de la bucătărie, amuzat, aruncă între ei o halcă de slănină. Urs și câine se reped deodată după ea, se lovesc unul de celălalt. Cățeaua, încovrigându-se și schelălăind, se învârte peste puncte ca o sfârlează. Ursul înfulecă slăcina și caută alta. Oamenii râd. Sumner, care se sprijinise de arborele mare, se îndreaptă, dezleagă lesa de tacht și, cu capătul țepos al măturii, mână ursul înapoi spre butoiul curățat. Dându-și seama ce se întâmplă, ursul se oprește o clipă, își dezvelește colții, apoi se supune. Sumner ridică butoiul în picioare, prinde la loc grilajul și îl culcă din nou pe puncte.

Vântul bate toată ziua dinspre sud. Cerul e de un albastru spălăcit, dar în zare nori negri se adună în fâșii înguste peste crestele munților. Spre sfârșitul după-amiezii, zăresc o balenă la o milă de babord și lasă la apă două bărci. Acestea se îndepărtează repede, iar Volunteer le urmează. Cavendish urmărește manevrele de pe dunetă. Poartă mantaua de culoarea tutunului a lui Brownlee și ține în mână luneta lui lungă de alamă. Din când în când strigă câte o comandă. Sumner vede că găsește o plăcere copilărească în noua lui autoritate. Când ajung la balenă, oamenii din bărci descoperă că e deja moartă și a început să se umfle. Fac semn corabiei să se apropie și o remorchează. Black se află la comanda primei bărci, iar el și Cavendish strigă unul la altul vorbind despre starea carcsei. În ciuda semnelor de putreziciune și degradare, hotărăsc că a mai rămas destulă grăsime ca să merite s-o jupoaie.

Leagă trupul în descompunere al balenei de copastia corabiei, unde se leagănă ca o legumă uriașă în întregime putrezită. Pielea neagră precum catranul e flască și bășicată pe alocuri; aripioarele și coada sunt pline de excrescențe alburii și ulceroase. Oamenii care spintecă balena poartă fulare la nas și pufăie tutun tare ca să nu simtă duhoarea. Blocurile de grăsime pe care le taie și jupoaie sunt decolorate și gelatinoase – mai mult maronii decât roz. Atârinate pe puncte, din ele nu picură sânge, ca de obicei, ci o zeamă

gălbuie închegată, ca scurgerile rectale infecte ale unui cadavru de om. Cavendish se plimbă cu pași mari, strigând îndrumări și încurajări. Deasupra lui se adună păsările de mare, rotindu-se într-o totală neorânduială în aerul otrăvit, în vreme ce jos, în apa cu pete de grăsime, atrași de izul de sânge și putreziciune, rechinii groenlandezi sar să muște și să tragă de marginile balenei.

— Trage-le rechinilor una-două peste căpățână, îi strigă Cavendish lui Jones-Balena. Doar nu vrem să ne înghită profiturile, nu?

Jones dă din cap, ia altă cazma din barca în care își țin harponierii uneltele, așteaptă să se apropie îndeajuns unul dintre rechini și îl străpunge cu ea, făcându-i o tăietură de vreun picior în coastă. O ghirlandă de măruntaie roz, roșii și purpurii se revarsă cu zgomot din rană. Rechinul rănit se zvârcolește o clipă, apoi se îndoiaie și începe să-și înfulece propriile măruntaie.

— Hristoase, nenorocite fiare mai sunt rechinii ăștia, spune Cavendish.

Jones îl ucide în cele din urmă cu o a doua lovitură de cazma în cap, apoi mai omoară unul la fel de repede. Înainte să se scufunde, cele două leșuri cenușii-verzui, greoaie și străvechi, care împrăstie în apă dâre tulburi de sânge, sunt sfâșiate fără milă de un al treilea animal, mai mic, care le dă târcoale și le lasă roase și zdrențuite ca niște cotoare de măr, apoi dispare înainte să reușească Black să-l omoare și pe el.

Când tranșatul e gata pe jumătate, taie falca de jos uriașă a balenei și o ridică pe punte, dezvelind o parte din țeastă. Otto, ca un pădurar care atacă un stejar căzut, se aruncă asupra osului cu un topor și o manelă. Are aproape două picioare grosime și e frumos tivit pe margini, ca o plintă. Când sunt desprinse ambele părți ale osului, prind cârligele de oase, desprind falca de sus într-o singură bucată și o manevrează cu grijă cu un palan până atârână ca un cort deasupra punții, cu panglicile negre ale fanoanelor spânzurând ca țepii unei mustăți gigantice. Fanoanele sunt desprinse cu cazmalele din falca balenei și împărțite în bucăți mai scurte, ca să fie stivuite. Ce mai rămâne din falca de sus e depozitat în cală.

— Până la Crăciun, oasele puturoasei ășteaia moarte și dezgustătoare o să se cuibărească în corsetele delicat parfumate

ale vreunei frumuseți încă nefutute, care dansează „Gay Gordons“¹ într-o sală de bal de pe Strand. Țasta-i un gând care-ți cam face să se-nvârtă căpățâna, nu-i așa, domnule Black? întreabă Cavendish.

— În spatele fiecărui strop de frumusețe femeiască plăcut mirositoare se ascunde o lume întreagă de duhoare și mârșăvie, se arată de acord Black. Norocos e bărbatul care poate să uite că-i așa sau care se poate preface că nu e.

După încă o oră, treaba e aproape gata, iar carcasa golită, puhavă și urât mirositoare e aruncată. O privesc îndepărtându-se într-un nor țipător de pescăruși și petrei. În cumpănă pe linia orizontului spre vest, soarele arctic firav strălucește și se stinge ca un tăciune peste care suflă.

Sumner doarme bine în noaptea aceea, iar dimineață se trezește din nou să hrănească ursul. Când găleata cu lături e goală, trece o frânghie peste gâtul ursului și-i leagă capătul cât clătește butoiul. Deși vântul se întetește și puntea a fost spălată, tot mai stăruie mirosul de putreziciune de la tranșatul grăsimii de ieri. În loc să se liniștească, așa cum face de obicei, ursul se plimbă încolo și-ncoace, adulmecând aerul. Când se apropie căteaua, ursul se întoarce, iar când ea îl împunge blând, mormăie. Căteaua se mai fâțâie o vreme, zăbovește la ușa bucătăriei, apoi se întoarce. Dă din coadă și se apropie mai mult. Stau o clipă privindu-se, apoi ursul se trage îndărăt, se încordează, ridică laba dreaptă din față și, dintr-o singură mișcare curgătoare, zgârie cu ghearele lui ca piatra umărul cățelei, sfâșiind tendonul și mușchii până la os și scoțându-l din încheietură. Un marinăr care-i privea chiuie și aplaudă. Căteaua urlă îngrozitor și se retrage într-o parte, improșcând puntea cu sânge. Ursul se aruncă înainte, dar Sumner apucă lesa și-l trage înapoi. Căteaua Airedale schelălăie, iar din rana deschisă țâșnește sângele. Fierarul, privind de la forja lui, alege un ciocan greu din rastel, se îndreaptă spre locul unde zace căteaua, tremurând și făcând pe ea într-o baltă de sânge, și o lovește o dată, tare, între urechi. Schelălăitul încetează.

— Vrei să omor și ursul? întreabă fierarul. Aș face-o destul de bucuros.

Sumner scutură din cap.

— Nu-i ursul meu, ca să-l omor, zice el.

Fierarul ridică din umeri.

— Tu ești ăla care-l hrănește în fiecare zi, așa că aş zice că-i tot atât al tău ca al oricui altcuiva.

Sumner se uită la ursul care încă se mai întinde la capătul frânghiei, gâfâind și mormăind și zgâriind puntea, într-o furie primitivă și neîndurătoare.

— O să-l lăsăm să trăiască pe nemernicul ăsta nestrunit, spune el.

1. Dans popular scoțian, foarte ritmat.

Pe la amiază, vântul își schimbă brusc direcția de la sud la nord, iar bancul de ghețuri în derivă care obturează mijlocul strâmătorii, și care înainte nu prezenta nici un pericol, începe să se miște treptat spre ei. Cavendish ancorează vasul de marginea banchizei dinspre sud și le ordonă oamenilor să taie un doc în gheață ca să-i apere, și să se miște repede. Sunt aduse lucrurile trebuincioase din magazie – fierăstraie de gheață, praf de pușcă, frânghii și prăjini –, iar oamenii sar peste copastie și coboară pe gheață. Siluetele lor întunecate se mișcă iute pe suprafața neatinsă a banchizei. Black măsoară lungimea și lărgimea necesare docului, apoi bate în gheață sulițe de abordaj, ca să marcheze colțurile și mijlocul distanței pentru fiecare latură. Oamenii sunt împărțiți în două echipe ca să facă primele tăieturi lungi. Ridică tripode de lemn cu scripeți în vârful. Trec frânghii prin scripeți și prind câte un fierăstrău de oțel de 14 picioare la capete. De fiecare frânghie se agață câte opt oameni care să tragă lama în sus, iar alți patru țin mânerul de lemn ale fierăstrăului ca să-l aducă din nou în jos. Gheața e groasă de șase picioare și laturile docului au 200 de picioare. Când sunt tăiate cele două laturi, trec la fundul docului, apoi fac o tăietură dintr-un colț până la mijlocul laturii din dreapta. De acolo, taie altă diagonală, în direcția opusă, de la mijlocul laturii până la marginea gheții. După două ore de trudă, o ultimă tăietură orizontală prin mijlocul docului împarte sloiul în patru triunghiuri, fiecare cântărind câteva tone. Oamenii asudă și gâfâie din cauza trudei. Capetele lor aburesc ca niște budinci scoase pe farfurie.

De pe dunetă, Cavendish privește bancul înaintând spre el. Pe măsură ce se apropie, împins de vânt, spărturile din el se astupă și ce era înainte o aglomerare destrămată de sloiuri și bucăți răzlețe devine un câmp compact de gheață aparent solidă și se îndreaptă

imperceptibil, dar implacabil, spre ei. Ceva mai departe, se zăresc uriași ghețari albi-albăstrui ca niște monumente distruse și găunoase. Gheața mai subțire din jurul bazei lor se boțește și se sfâșie ca hârtia. Verifică poziția lui Hastings cu luneta de alamă a lui Brownlee, își trage nasul, apoi își aprinde pipa și scuipă peste balustradă.

Jos, pe gheață, Black îndeasă încărcături de praf de pușcă în cea mai apropiată tăietură diagonală și aprinde fitilul. După câteva secunde, urmează o bufnitură surdă, o trombă înaltă de apă și apoi o cascadă mai lată de gheață sfărâmată. Blocurile triumphiulare masive se desprind și se frâng, iar oamenii împărțiți în echipe trag cu gheare de pisică cele câteva bucăți afară din doc. Când docul e în întregime golit de gheață, bagă corabia înăuntru pe parâme – trăgând întâi prova și apoi răsucind pupa ca s-o îndrepte. O prind de banchiză cu ancore de gheață, apoi urcă la bord, uzi și istoviți. Sobele din cabină sunt umplute cu cărbuni și se servește un rând de grog. Sumner, care a ajutat la tăierea gheții și se simte frânt și sleit de atâta efort, își bea ceaiul la popotă, apoi ia o doză de laudanum și se așază în cabină să se odihnească. Deși adoarme destul de ușor, e trezit din când în când de zguduirile câmpului de gheață, de bubuiturile asurzitoare ale sloiurilor care se izbesc între ele. Se gândește la artilerie, la tunurile de 15 livre de pe culme, la vâjâitul cumplit al obuzelor și ghiulelelor pe deasupra capului, apoi își bagă vată în urechi și își spune din nou că vasul e în siguranță și că docul pe care l-au făcut este solid și ferit.

La primele ore ale dimineții, cu vântul încă bătând tare în rafale dinspre nord și cu cerul ca o pată de mov și purpuriu, luminos și lipsit de stele, un colț masiv al docului de gheață se sparge sub presiunea bancului și bucata desprinsă e izbită cu putere în etamboul lui Volunteer, îmbrâncind corabia înainte și într-o parte. Prova e împinsă în celălalt capăt al docului de gheață și, cu un vaier cumplit de lemn încovoiat și despicat, corabia e strivită brutal între banchiză și bancul în derivă. Lemnăria scrâșnește, baleniera se smucește în sus. Sumner, smuls din visele lui senine, îi aude pe Cavendish și pe Otto răcnind prin tambuchi. În timp ce se repede să-și tragă cizmele, simte corabia cutremurându-se și desprinzându-se, scândurile de sub picioarele lui încep să trepideze și să se desprindă, cărțile și medicamentele

se prăbușesc de pe rafturi, pragul de sus al ușii se face țândări. Pe punte e vacarm. Cavendish ordonă cu glas ridicat evacuarea corabiei. Bărcile sunt coborâte pe gheață, oamenii își adună înnebuniți calabălăcul și cară provizii și lucruri din magazii. Aruncă peste parapete cufere, saci și saltele; rostogolesc de pe pasarelă pe banchiză butoaie cu provizii, care sunt prinse și date de-a dura mai departe. Întind pe gheață o velă, unde sunt azvârlite așternuturile și saltelele. Bărcile sunt încărcate cu mâncare, combustibil, puști și muniție, apoi acoperite cu prelate și trase la depărtare de corabia care geme. Cavendish zbiară ordine și înjurături și din când în când pune și el mâna – împinge un butoi peste punte sau aruncă un sac de cărbune pe gheață. Sumner aleargă încolo și înapoi de pe corabie pe banchiză și înapoi, târând și cărând câte ceva, luând orice i se dă și lăsându-l oriunde i se spune. I se învârte capul. Înțelege, din discuții pe apucate cu Black și Otto, că situația lor e primejdioasă: când docul de gheață s-a fisurat, corabia a fost probabil spartă la prova sau pupa și acum doar presiunea exercitată de gheața care împinge în sus o împiedică să se scufunde cu totul.

Cavendish ridică pavilionul răsturnat, semnalând pericolul de scufundare, apoi îi ordonă fierarului să coboare în cală și să-l elibereze pe Drax din lanțuri. Golesc cabina căpitanului, magazia de pesmeți, camera parâmelor și bucătăria și se pregătesc să taie greementul când va fi nevoie. Drax se ivește de sub punte cu capul gol, fără cămașă, într-o haină de postav murdară și niște bocanci scâlciați, mirosind puternic a pișat. Are gleznele libere, dar încheieturile mâinilor îi sunt încă încătușate grosolan. Privește batjocoritor în jur și zâmbește.

— Aș zice că nu-i cazul să vă speriați ca niște fete, îi zice el lui Cavendish. Apa nu-i decât de vreo două picioare jos în cală.

Celălalt îi răspunde tăios să se ducă dracului, apoi se întoarce să supravegheze descărcarea corabiei.

— Eram jos când a fost prinsă în gheață, continuă Drax netulburat. Am văzut cu ochii mei. S-a-ncovoiat o grămadă, e drept, dar nu s-a spart. Gheața asta o să cedeze nu peste multă vreme și poți să-l trimiți jos pe McKendrick cu dalta lui de călăfăruit; o s-o repare frumuseț.

Cavendish, după ce se gândește o clipă, îl trimite pe fierar

înapoi pe gheață, pe semipunte rămânând doar el și Drax.

— Ori îți ții gura aia nenorocită, îi spune harponierului, ori te trimit iar în cală și te las să-ți încerci norocul.

— Nu se duce la fund, Michael, răspunde Drax liniștit. Poate ți-o fi dorind tu cu tot dinadinsul să se întâmple, dar nu se scufundă. Pot să-ți garantez.

Cele trei săptămâni în frigul și bezna din cală nu avuseseră vreun efect vizibil. Revenit pe punte, Drax pare neatins, deloc slăbit, de parcă întemnițarea ar fi fost doar un episod necesar, iar acum s-ar fi reluat povestea propriu-zisă. Sub picioarele lor, puntea se clatină și corabia geme și pâraie sub apăsarea gheții, care o face să scrâșnească.

— Auzi-o cum scâncește, spune Cavendish, scârțâie și se vaită ca o curvă de doi bani. Chiar crezi că mai rezistă mult, dacă nu-i deja spartă?

— I-o corabie bună și zdravănă, dublată și întărită: colțari de gheață, tole de bordaj pentru gheață, pontile și așa mai departe. E veche, dar nu-i lipsită de vlagă. Aș zice că încă poate rezista la o grămadă de presiune.

Soarele, care nu apune niciodată de tot, începe să se ridice din nou. Umbra lungă a corabiei se întinde pe gheața de la babord. La nord și la sud scânteiază vârfurile purpurii ale munților din depărtare. Cavendish își scoate pălăria, se scarpină în cap și se uită la oamenii care încă muncesc pe banchiză. Ridică niște corturi din stâlpi, pari și ghiurile aripilor. Ațâță focuri în mangaluri.

— Dacă nu se scufundă acum, pot oricând s-o scufund mai încolo.

Drax încuviințează.

— Adevărat, zice el. Dar n-ar arăta probabil nici pe jumate la fel de bine. Ai făcut un nenorocit de *doc de gheață*.

Cavendish zâmbeste.

— A fost un noroc cu totul neașteptat cum s-a sfărâmat. Nu se întâmplă prea des, așa-i?

— Nu, nu se întâmplă. Și se pare că stai bine și ești ferit și aici, pe gheața solidă. Campbell poate manevra lesne pe parâme, dacă se deschide o trecere. Cu un pic de noroc, n-o să ai de mers mai mult de-o milă sau două ca să ajungi la el. Iar ceilalți cred că vasul e deja spart, socotesc eu. N-o să facă nici o problemă.

Cavendish dă din cap.

— N-o să reziste, spune el. N-are cum.

— O să reziste dacă-l lași, dar dacă-i spargi o scândură, două din fund, sigur nu rezistă. Dă-mi zece minute jos cu un topor, atâta tot. De ce să te joci cu așa ceva?

Cavendish rânjește batjocoritor.

— Îl omori pe Brownlee cu un baston și chiar crezi că o să-ți fac cadou un nenorocit de topor?

— Dacă nu mă crezi, du-te jos să te uiți, zice Drax. Vezi dacă mint.

Cavendish își umezește buzele și se învâрте pe punte o vreme. Vântul a slăbit, dar aerul zorilor e aspru și rece în jurul lor. Jos, pe gheață, oamenii strigă, iar corabia de dedesubt își continuă gemetele macabre.

— De ce-ai omorât băiatul? îl întreabă Cavendish. De ce l-ai ucis pe Joseph Hannah? La ce bun?

— Omul nu se gândește totdeauna la un folos.

— Dar la ce se gândește?

Drax ridică din umeri.

— Fac ce trebuie să fac. Nu chibzuiesc cine știe ce.

Cavendish clatină din cap, înjură cumplit și se uită la cerul palid de deasupra. După câteva clipe de tăcere, se apropie de copastie și îi strigă unui mus să-i aducă un felinar și un topor. Cei doi bărbați coboară între punți și apoi, harponierul deschizând drumul, în cala de la prova. Aerul e umed și înghețat, felinarul aruncă o lumină galbenă peste un pontil, peste traversele alei și doagele butoaielor stivuite.

— Uscată ca iasca, zice Drax.

— Ridică vreo câteva dintre butoaiele alea, îi zice Cavendish. Aud cum intră apa, jur.

— Nimica toată, doar o scurgere, zice Drax.

Se lasă pe vine și ridică un butoi, apoi încă unul. Cei doi bărbați se apleacă și se uită în jos, la curbura întunecată a cocii. Apa țâșnește printr-o crăpătură ivită unde s-au desprins scândurile și a căzut calafatul, însă nu-i nici un semn de avarie serioasă.

— *Futu-i*, șoptește Cavendish. *Futu-i*. Cum se poate așa ceva?

— Ți-am zis, spune Drax. S-a încovoiat mult, dar n-a apărut nici o spărtură.

Celălalt pune jos felinarul și toporul, pe urmă se apucă amândoi să mute și alte butoaie, până stau pe ultimul rând și se vede cea mai mare parte din lemnăria de la prova tribord.

— N-o să se scufunde dacă n-o faci tu să se ducă la fund, Michael, zice harponierul. Așa stau lucrurile.

Cavendish clatină din cap și se întinde după topor.

— La naiba, nimic nu-i simplu pe lumea asta, se plânge el.

Drax se trage înapoi ca să-i facă loc să-și ia avânt. Cavendish se oprește și se întoarce să-l privească.

— Asta nu-mi creează nici un fel de obligație, spune el. Nu te pot elibera acum. Nu după Brownlee. Un mus e una, un mus e destul de rău, dar nu și nenorocitul de căpitan.

— Nici nu-ți cer așa ceva, zice Drax. Nu m-aș încumeta.

— Atunci, ce?

Harponierul ridică din umeri, își trage nasul și se adună.

— Dacă se ivește vreodată prilejul, spune el rar, tot ce-ți cer e să nu mă împiedici, să nu-mi stai în cale. Să lași lucrurile să-și urmeze cursul firesc.

Cavendish dă din cap.

— Să închid ochii, zice el. Asta-mi ceri.

— S-ar putea să nu se ivească niciodată prilejul. S-ar putea să fiu spânzurat în Anglia pentru ce-am făcut, și pe bună dreptate.

— Dar dacă se ivește vreodată.

— Mda, dacă se ivește vreodată.

— Și cu nenorocitul meu de nas cum rămâne? întrebă Cavendish arătând spre el.

Drax zâmbeste.

— N-ai fost niciodată vreun Adonis, Michael, răspunde el. Cre' că unii ar zice că-i o îmbunătățire.

— Da' știi că ai ceva coaie, să spui așa ceva unui om care ridică un topor.

— Ca o pereche frumușică de barabule măricele, adeverește Drax degajat, și o să te las să le și mângâi dacă vrei.

O clipă se privesc ochi în ochi, apoi Cavendish se întoarce dezgustat, ridică toporul și lasă lama de oțel șlefuită să muște adânc din lemnăria deja umedă a corabiei, de opt, nouă, zece ori, până când bordajul dublu scârțâie, se umflă și începe să se crape spre interior.

În două ore, corabia s-a înclinat așa de mult în față, că bompresul e întins pe gheață, iar trinchetul s-a crăpat de-a dreptul în două. Cavendish îl trimite pe Black la bord, împreună cu o echipă de marinari, ca să recupereze ghiurile, stâlpii și greementul și să taie celelalte catarge înainte să se rupă și ele. Fără catarge și numai cu pupa ițindu-se încă deasupra gheții îngrămadite în jurul ei, corabia pare doar o rămășiță ridicolă, o parodie mutilată a ceea ce fusese, iar Sumner se întreabă cum a putut crede vreodată că o asemenea grămadă fragilă de lemn, cuie și frânghie ar fi în stare să-l apere sau să-i ofere siguranță.

Hastings, mijlocul lor de scăpare, e la patru mile spre est, ancorat la marginea banchizei. Cavendish umple o raniță din pânză de velă cu pesmeți, tutun și rom, o aruncă pe umăr și pornește peste gheață. Se întoarce câteva ore mai târziu, sleit și cu picioarele umflate, dar pe deplin mulțumit, și-i anunță că Hastings le-a oferit adăpost și ospitalitate și că trebuie să înceapă să care fără întârziere oamenii și proviziile. O să lucreze în trei grupe de câte 12, le explică el, și o să folosească bărcile drept sănii. Primele două grupe, una condusă de Black, cealaltă, de Jones-Balena, o să plece imediat, iar a treia o să rămână la epavă până la întoarcerea lor.

Sumner își petrece după-amiaza dormind pe o saltea în unul dintre corturile improvizate, învelit cu niște păături și o cuvertură. Când se trezește, vede că Drax stă foarte aproape, păzit de fierar, cu mâinile încătușate și fiecare picior înlănțuit de câte un scripete cu trei raiuri. Sumner nu-l mai văzuse de la atacul criminal din cabina lui Brownlee și e surprins de repulsia puternică pe care o simte îndată.

— Nu te spăimânta, doctore, îi strigă Drax. N-o să fac nimic prea

disperat cu bibelourile astea atârinate de mine.

Sumner dă deoparte cuvertura și păturile, se ridică și se apropie de el.

— Ce-ți face brațul? îl întreabă.

— Despre care braț vorbești?

— Dreptul, ăla care avea dintele lui Joseph Hannah înfipt adânc în el.

Drax clatină din cap, fără să dea atenție întrebării.

— Doar o zgârietură, spune el. Mă vindec repede. Dar, știi, cum a ajuns dintele acolo tot mă depășește. Nu pot să-mi explic deloc.

— Deci nu simți nici o remușcare pentru faptele tale? Nici o vinovăție pentru ce-ai făcut?

Gura lui Drax se cască pe jumătate, iar el își încrețește nasul și pufnește.

— Credeai că o să te ucid jos, în cabină? întreabă el. Că o să-ți crăp țeasta cum i-am făcut lui Brownlee? Asta credeai?

— Ce altceva aveai de gând?

— A, eu nu prea îmi pun nimic în gând. Eu fac, nu gândesc. Îmi urmez înclinația.

— Deci n-ai conștiință?

— Se întâmplă un lucru, după aia vine altul. De ce-i primul mai important decât al doilea? De ce-i al doilea mai important decât al treilea? Asta spune-mi.

— Pentru că fiecare faptă e separată și diferită, unele sunt bune și altele sunt rele.

Drax își trage iar nasul și se scarpină.

— Astea-s doar vorbe. Dacă mă spânzură, o să mă spânzure fin'că pot și fin'că vor. O să-și urmeze propria înclinație, așa cum și eu mi-o urmez pe-a mea.

— Și-atunci, nu recunoști nici o autoritate, nici bine sau rău, în afară de tine?

Drax ridică din umeri și-și dezvelește dinții de sus într-un fel de rânjel.

— Oamenii ca tine pun întrebări de-astea ca să fie ei mulțumiți, spune. Ca să se simtă mai deștepți sau mai curați decât restul. Da' nu-s.

— Chiar crezi că suntem toți ca tine? Cum se poate așa ceva? Sunt și eu un ucigaș ca tine? De asta mă acuzi?

— Am văzut destule crime ca să bănuiesc că nu-s singurul care ucide. Sunt un om ca oricare altul, mai mult sau mai puțin.

Sumner scutură din cap.

— Nu, spune el. Asta n-o să accept.

— Tu faci ce-ți place, așa cum și eu fac ce-mi place. Tu accepți ce-ți convine și respingi ce nu-ți convine. Legea e doar un nume dat lucrurilor pe care le preferă un anumit fel de oameni.

Sumner simte o durere care se întetește în spatele ochilor, o greață cumplită care i se încheagă în stomac. Să discute cu Drax e ca și cum ar striga în beznă și s-ar aștepta ca bezna să-i răspundă cu aceeași monedă.

— Nu-i chip să te-nțelegi cu un om ca tine, spune el.

Drax ridică iar din umeri și se uită în altă parte. În fața cortului, oamenii joacă un soi de crichet caraghios pe zăpadă, folosind doage în loc de băte și o minge făcută din blană de focă și rumeguș.

— De ce păstrezi inelul ăla de aur? întrebă el. De ce nu-l vinzi?

— Îl păstrez ca amintire.

Harponierul dă din cap și-și plimbă limba prin gură înainte să vorbească.

— Omul care-i speriat de el nu prea-i om după mine.

— Crezi că mi-e frică? De ce mi-ar fi frică?

— De ce s-o fi-ntâmpnat acolo. Orice-o fi ce-ai făcut sau n-ai făcut. Zici că-l ții ca amintire, da' nu-i deloc așa. N-are cum.

Sumner face un pas înainte, iar Drax se ridică să-l înfrunte.

— Ho, gata, gata, ajunge, spune fierarul. Stai dracului jos și taci dracului din gură. Arată-i respect domnului Sumner.

— Nu mă cunoști deloc, îi spune medicul. Habar n-ai cine sunt.

Drax se așază la loc și-i zâmbeste.

— Nu-i prea mult de știut, răspunde el. Nu ești așa complicat cum crezi. Dar puținul care e, aș zice că-l știu destul de bine.

Sumner iese din cort și se îndreaptă spre una dintre bărci, să verifice cufărul cu medicamente și lada cu lucrurile lui, să vadă dacă au fost așezate bine pentru călătoria pe gheață de mâine. Desface prelata și cercetează butoaiele, cutiile și așternuturile făcute sul înghesuite înăuntru. Nici după ce mută lucrurile și se uită printre ele nu găsește ce caută. Pune prelata la loc și e pe cale să se ducă la cealaltă barcă să verifice, când îl strigă Cavendish. Stă lângă o grămadă de greement și lângă cele două catarge tăiate.

Ursul, adormit în butoiul lui, zace alături.

— Trebuie să împuști nenorocitul de urs, spune arătând în jos. Dacă o faci acum, o să ai destul timp să-l jupoi înainte să plecăm mâine.

— De ce să nu-l luăm cu noi? O să fie destul loc pe Hastings, fără îndoială.

Cavendish clatină din cap.

— Deja sunt prea multe guri de hrănit, spune el. Și n-o să le cer oamenilor să-l târască pe nemernicul ăsta patru mile pe gheață. Au destul de cărat și așa. Uite.

Îi dă o pușcă.

— L-aș împușca eu bucuros, dar aud că te-ai atașat de el.

Sumner ia pușca și se lasă pe vine ca să se uite în butoi.

— N-o să-l omor când doarme așa. O să-l duc în partea aia și o să-l las întâi să hoinărească puțin.

— Fă ce vrei, spune Cavendish. Câtă vreme dispore până dimineată.

Sumner leagă o frânghie de grilajul metalic și, cu ajutorul lui Otto, se apucă să tragă butoiul. Când socotește că sunt destul de departe de marginea taberei improvizate, se opresc, iar medicul scoate cârligul, desface grilajul și se dă înapoi. Ursul pășește agale pe gheață. E aproape de două ori mai mare acum decât când l-au prins. S-a făcut durduliu cu mesele servite dimineața de Sumner, iar blana soioasă înainte îi e acum lucioasă și curată. Îl privesc cum se plimbă primprejur, cu labelle greoaie, nepăsător, adulmecând butoiul, apoi împungându-l de două ori cu botul.

— Nu poate supraviețui singur dacă-i dăm drumul, îi spune Sumner lui Otto. L-am răsfățat cu hrana. N-ar ști să vâneze.

— Mai bine-l împuști acum, e de acord celălalt. Știu un blănar în Hull, o să-ți cumpere blana la un preț bun.

Sumner încarcă pușca și țintește. Ursul se oprește și se întoarce într-o parte, arătându-și flancul lat, parcă oferindu-i dinadins cea mai ușoară țintă posibilă.

— Chiar în spatele urechii e cel mai rapid, spune Otto.

Sumner dă din cap, strânge mai tare patul armei și ochește. Ursul se întoarce liniștit să se uite la el. Gâtul alb gros, ochiul ca un granat. Sumner se întreabă pentru o clipă ce gândește ursul și imediat își dorește să n-o fi făcut. Lasă pușca jos și i-o întinde lui

Otto, care încuviințează.

— Animalele n-au suflet, spune el. Dar e posibilă oarecare iubire. Nu cea mai înaltă, totuși iubire.

— Împuşcă-l naibii odată, îl grăbeşte Sumner.

Otto verifică puşca, apoi pune un genunchi jos ca să se pregătească. Însă înainte să poată ţinti, ursul, parcă simţind că s-a schimbat ceva important, se încordează brusc, pe urmă se întoarce greoi şi o ia la fugă, picioarele lui ca nişte coloane bufnind pe gheaţă şi ghearele ridicând bulgări de zăpadă afânată. Otto trage iute în picioarele din spate care se îndepărtează, însă nu nimereşte şi, până să încarce iar puşca, ursul a dispărut după o creastă de gheaţă. Cei doi bărbaţi îl urmăresc, dar nu pot atinge viteza ursului pe gheaţă. Ajung în vârful crestei şi mai trag un foc, plini de speranţă, însă distanţa e deja prea mare, iar ursul se mişcă prea repede. Rămân pe loc, cu epava în spate şi cordiliera acoperită de zăpadă în faţă, şi îi privesc goana, alb în mişcare topindu-se încet-încet în albul mai vast şi mai încremenit al banchizei.

În noaptea aceea, vântul îşi schimbă direcţia de la nord la vest şi izbucneşte o furtună violentă. Unul dintre corturile improvizate e smuls din ancore, cadrul de vergi şi ghiuri care-l ţine se prăbuşeşte, iar oamenii dinăuntru, loviţi de pale îngheţate de vânt şi zăpadă, sunt nevoiţi să urmărească pe gheaţă pânza de velă desprinsă ce se roteşte. Până la urmă, când se poticneşte într-o movilă de gheaţă, se luptă cu ea, o dau jos şi o târăsc înapoi în tabără, zvârcolindu-se şi fluturând. Vântul foarte puternic îi împiedică să facă orice fel de reparaţii, aşa că prind ce pot cu frânghii şi ancore de gheaţă şi caută adăpost în al doilea cort. Sumner, care nu poate dormi pentru că nu are laudanum, îi ajută să care înăuntru ce-a mai rămas din aşternuturile lor ude şi să facă loc pe jos. Zgomotul de afară e îngrozitor. Gheaţa se mişcă iar şi Sumner aude, dincolo de şuierul asurzitor al vântului şi de pocnetele pânzei care se zbate şi se întinde, izbituri puternice, când banchiza se urneşte şi se sparge.

Otto şi Cavendish se încumetă să iasă ca să verifice bărcile şi se întorc dârdâind, învăluţi în zăpadă. Oamenii se înfăşoară în pături şi se îngheasuie la căldura slabă a unei sobiţe de fier aşezate pe cărămizi în mijlocul cortului. Sumner, pe margine, se face covrig, îşi trage căciula pe ochi şi încearcă să doarmă, dar nu reuşeşte.

Cufărul cu medicamente, în care se află rezerva lui de opiu, e sigur acum, a fost deja dus pe Hastings, fiind inclus din greșeală, împreună cu lada cu lucrurile sale, în proviziile cărate de prima echipă. O noapte fără opiu nu-i cine știe ce, se gândește, dar dacă furtuna continuă și sunt nevoiți să rămână pe gheață încă o noapte, o să înceapă să se simtă rău. Se înjură că n-a fost mai atent cu lucrurile lui, și îl înjură pe Jones că n-a fost mai atent la ce era încărcat în bărci. Închide ochii și încearcă să-și închipuie că e în altă parte, nu la Delhi de data asta, ci la Belfast, stând la Kennedy's și bând whisky, vâslind pe Lagan sau, în sălile de disecție, cu Sweeney și Mulcaire, fumând mahorcă și flecărind despre fete. După o vreme, cade într-un fel de picoteală agitată și încetoșată, nu cu totul adormit, dar nici treaz. Restul oamenilor se adună într-o grămadă întunecată și sforăitoare lângă el, căldura trupurilor înghesuie unele într-altele învăluindu-le o clipă, apoi risipindu-se în aerul rece și învărtejit de deasupra.

După alte câteva ore, furtuna pare să se fi domolit, să fi ajuns la un echilibru care i-ar putea prevesti sfârșitul, când, cu un bubuit înspăimântător, banchiza însăși, chiar locul pe care dormeau, saltă brusc. Unul dintre stâlpii cortului se prăbușește, iar soba de fier se răstoarnă, aruncând cărbuni încinși și aprinzând pături și haine. Sumner, buimăcit, cu pieptul încheștat de panică, își trage cizmele și se repede afară, în beznă. Printr-un vâl schimbător de zăpadă, zărește la marginea banchizei un ghețar albăstrui imens, cu un crater și scobit de vânt, alunecând spre est ca un martor de eroziune albinos desprins din solul deșertului. Ghețarul se mișcă repede și, în treacăt, marginea mai apropiată se freacă de banchiză și azvârle, ca șpanul dintre fălcile unui strung, blocuri plutitoare de gheață de mărimea unei case. Banchiza se cutremură sub picioarele lui Sumner; la 20 de yarzi distanță se ivește o crăpătură dințată, iar el se întreabă o clipă dacă se va fărâmița întreg platoul din cauza frecării și totul – corturi, bărci de pescuit, oameni – va fi azvârlit în mare. Nu mai rămâne nimeni în al doilea cort. Oamenii care erau înăuntru fie stau pironiți locului, ca și el, fie sunt ocupați să împingă și să târască bărcile mai departe de margine, într-un efort disperat de-a le salva. Sumner simte, privind, că vede ceva ce n-ar trebui să vadă de drept, că este făcut părtaș, împotriva voinței sale, la o revelație înspăimântătoare, dar esențială.

Totuși, la fel de repede cum a început, haosul încetează. Ghețarul nu mai atinge marginea banchizei, iar hărmălaia cutremurătoare a impactului lasă loc urletelor vântului și înjurăturilor și blestemelor oamenilor. Sumner își dă seama pentru prima dată că zăpada îi bate partea stângă a feței și i se adună în barbă. O clipă, se simte învăluit, învelit, ferit în mod bizar de înverșunarea vremii, de parcă lumea de dincolo, lumea reală, e izolată și poate fi uitată, și nu mai există decât el înăuntrul vârtejului de zăpadă. Cineva îl trage de braț și-i arată ceva în spate. Vede că al doilea cort e în flăcări acum. Saltele, cuverturi și cufere se mistuie îndată; ce mai rămâne din pânza de cort se zbate în vântul puternic și arde cu vâlvătaie, ca un butoi de catran. Oamenii privesc cu groază, deznădejdea citindu-se pe chipurile luminate de flăcările înalte. După ce a lovit tăciunii cu piciorul și și-a plâns ghinionul, Cavendish le strigă să se adăpostească în bărcile rămase. Mișcându-se rapid, însă fără nici o rânduială, golesc cele două bărci, se înghesuie în ele ca o încărcătură, apoi întind prelatele deasupra. Spațiile obținute sunt fetide și seamănă cu niște sicrie. Aerul dinăuntru e puțin și întepător și nu e deloc lumină. Sumner stă întins pe scândurile goale și reci, iar oamenii din jurul lui vorbesc tare și cu înverșunare despre nepriceperea lui Cavendish, ghinionul extraordinar al lui Brownlee și dorința lor, mai presus de orice și în ciuda tuturor, de-a ajunge teferi acasă. Extenuat, dar neputând să doarmă, cu mușchii și măruntaiele chinuite de dorința arzătoare de opiu, încearcă din nou să uite unde se află, să-și imagineze că e într-un loc mai bun și mai vesel, însă nu poate.

Dimineată, furtuna s-a liniștit. Ziua e rece și umedă, cu nori cenușii și fâșii late de ceață ascunzând marginea banchizei și întinzându-se precum cuarțul stratificat pe versanții întunecați ai munților din depărtare. Trag deoparte prelatele încărcate de zăpadă și se dau jos din bărci. Bucățile arse și înnegrite din al doilea cort și mare parte dintre lucrurile din el zac risipite pe gheața din fața lor. Unele vergi, pe jumătate scufundate în bălți de gheață topită, încă mocnesc. În timp ce bucătarul fierbe apa și încropește un mic dejun sărăcăcios, oamenii sapă și scormonesc prin tăciunii calduți, căutând ceva care să mai poată fi încă folosit și care să merite păstrat. Cavendish se plimbă printre ei, fluierând

și făcând glume fără perdea. Ține în mână stângă o cană smălțuită cu supă de carne aburindă. Când și când se apleacă, precum un colecționar de fosile amator, ca să culeagă o lamă de cuțit încă fierbinte sau un toc de cizmă desperecheat. Pentru un om care tocmai și-a văzut corabia zdrobită și abia a scăpat din ciocnirea cu un ghețar și apoi dintr-un incendiu nocturn, Sumner se gândește că pare neobișnuit de vesel și lipsit de griji.

După ce mănâncă, încarcă din nou bărcile, apoi ridică la loc cortul care a rezistat, îl ancorează cu butoaie cu provizii pe margini și se așază înăuntru să joace cărți și să tragă din pipe, așteptând să se întoarcă Black, Jones și ceilalți de pe Hastings. După vreo oră, când se ridică ceața, Cavendish iese cu luneta să se uite după echipele care ar trebui să se întoarcă. După o vreme, îl strigă pe Otto și, după încă o vreme, Otto îl strigă pe Sumner.

Cavendish îi întinde luneta medicului și arată spre est, fără să spună nimic. Sumner o desface și se uită prin ea. Se așteaptă să-i vadă în depărtare pe Black, Jones și restul echipajului trăgând cele patru bărci goale pe gheață, însă nu vede absolut nimic. Lasă jos luneta, mijește ochii spre pustiul îndepărtat, apoi o ridică la ochi și privește din nou.

— Deci unde sunt?

Cavendish clatină din cap, înjură și începe să-și scarpine furios ceafa. Liniștea și veselia de mai devreme au dispărut. Are chipul palid și buzele strânse. Ține ochii larg deschiși și respiră cu greutate pe nas.

— Hastings a plecat, spune Otto.

— Unde?

— Cel mai probabil, s-a încumetat în larg, ca să scape de ghețari, răspunde Cavendish tăios. Atâta tot. O să reușească să se întoarcă la marginea banchizei destul de curând. Campbell știe exact unde suntem. Nu trebuie decât să-l așteptăm aici. Să avem un pic de credință și un pic de nenorocită de răbdare.

Sumner privește din nou prin lunetă, nu vede, din nou, decât cer și gheață, apoi se uită la Otto.

— De ce-ar ridica o corabie ancora în plină furtună? întrebă el. N-ar fi fost mai ferită dacă rămânea pe loc?

— Dacă se apropie un ghețar, căpitanul face orice-i nevoie ca să salveze corabia, spune Otto.

— Exact, zice Cavendish. Faci orice-i nevoie.

— Cât timp am putea fi siliți să așteptăm aici?

— Depinde, răspunde Cavendish. Dacă găsește cale liberă, poate se întoarce azi. Dacă nu...

Ridică din umeri.

— N-am cufărul cu medicamente, zice Sumner. A fost dus deja dincolo.

— E vreunul dintre oameni bolnav?

— Nu încă.

— Atunci aş zice că e cea mai mică din grijile noastre nenorocite.

Sumner își aduce aminte că privise ghețarul prin vălul cenușiu al zăpezii biciuitoare: înalt de mai multe etaje și de un alb fără pată, înaintând lin și implacabil, cu neclintirea lipsită de fricțiune a unei planete.

— Hastings ar putea fi scufundat, își dă el seama. Asta vrei să spui?

— Nu-i scufundat, zice Cavendish.

— Mai sunt și alte corăbii care să ne poată salva?

Otto clatină din cap.

— Nu destul de aproape. E prea târziu și noi suntem prea departe în nord. Majoritatea flotei a plecat până acum din golful Pond.

— Nu-i scufundat, repetă Cavendish. E undeva în strâmtoare, asta-i tot. Dacă așteptăm aici, o să se întoarcă negreșit.

— Ar trebui să ieșim cu bărcile să-l căutăm, spune Otto. A fost un vânt turbat azi-noapte, putea fi dus mile întregi spre est. Poate fi spart, prins între ghețuri, în derivă, absolut orice.

Cavendish se încruntă, apoi încuviințează fără tragere de inimă, dornic parcă să se gândească la o soluție mai bună și mai simplă, dar nefiind în stare.

— O să-l găsim destul de repede după ce ieșim, spune el grăbit, închizând cu un pocnet luneta de alamă și vârând-o în buzunarul mantalei. Nu-i prea departe, aş zice.

— Și dacă nu-l găsim? întreabă Sumner. Ce se întâmplă atunci?

Cavendish se oprește și se uită la Otto, care rămâne tăcut. Se trage de lobul urechii și răspunde cu un accent provincial grotesc, de vodevil:

— 'Tuncea sper că-ți aduseși costumu' de baie cu tine, irlandezule, spune el. Fin'că-i o cale-a draculu' de lungă d-aci până-n altă parte.

Își petrec restul zilei în bărci, vâslind întâi spre est, de-a lungul banchizei, apoi spre nord, către mijlocul strâmtorii. Furtuna a spart bancul și bărcile înaintează fără greutate printre bucățile neregulate și sfărâmăturile de gheață ce plutesc în derivă, ocolindu-le la nevoie sau împingându-le în lături cu pana ramelor lungi. Otto comandă una din bărci, iar Cavendish, pe cealaltă. Sumner, care a fost înaintat la rangul de cărmaci, își închipuie în fiecare clipă că o să vadă Hastings în zare – ca o singură împunsătură întunecată pe pătura aspră, cenușie, a cerului – și că teama ce-l roade pe dinăuntru, pe care se luptă să și-o stăpânească, se va risipi ca negura. Simte la membrii echipajului o neliniște amestecată cu amărăciune și furie. Caută pe cineva pe care să dea vina pentru acest șir riscant de ghinioane, iar Cavendish, a cărui promovare în postul de căpitan e necuvenită și marcată de nefiresc și violență, pare să o merite cel mai mult și să fie cel mai la îndemână.

Se întorc la tabăra șubredă și incendiată osteniți, înghețați până în măduva oaselor și cu moralul la pământ, după ce au vâslit din greu toată ziua și n-au zărit nici urmă de Hastings, nici n-au găsit vreun semn despre ce s-ar fi putut întâmpla cu corabia. Bucătarul face un foc din doage de butoi și bucăți tăiate din artimon și încropește o tocană din carne sărată și niște napi vechi și lemnoși. După ce termină de mâncat, Cavendish desface un butoi cu brandy și ordonă să primească fiecare câte o porție. Își beau ursuzi porțiile stabilite și apoi, fără să mai ceară voie, încep să tot ia, până când butoiul se golește, iar atmosfera înăuntrul cortului e încărcată și explozivă. Curând, după câteva discuții aprinse de bețivi, se iscă o bătaie și cineva scoate un cuțit. McKendrick, simplu privitor, se alege cu o tăietură adâncă în antebraț, iar fierarul se prăbușește fără cunoștință. Când încearcă să se amestece, Cavendish se alege cu capul spart cu o cavilă, iar Sumner și Otto sunt nevoiți să intervină ca să-l scape de o bătaie și mai cruntă. Îl scot din cort ca să-l ferească de ce-i mai rău. Otto intră înapoi și se străduiește să-i liniștească pe oameni, dar este și el înjurat și amenințat cu un cuțit. Cavendish, din nou pe picioare, înjurând murdar, cu fața stropită

înflorător cu propriul sânge, ia două puști încărcate din bărci, îi dă o a treia lui Otto și se aventurează iar în cort. Trage o dată în jos, în gheață, ca să le atragă atenția, apoi spune că o să bage cu drag al doilea glonț în orice ticălos care e dispus să riște.

— Fără Brownlee, încă sunt căpitan, și o să omor bucuros orice jigodie răzvrătită care îndrăznește să creadă altceva.

O clipă se lasă tăcerea, apoi Bannon, un chior din Shetland cu inele de argint în urechi, pune mâna pe o doagă de butoi și se năpustește sălbatic înainte. Fără să ridice pușca de la șold, Cavendish înclină țeava și-l împușcă în gât.

Calota marinarului din Shetland se desprinde și zboară îndărăt, lovindu-se de peretele de pânză foarte înclinat, unde lasă o pată mare, de un roșu-aprins și, în jurul ei, o aureolă mai ștearsă de țesut cerebral vinețiu. Se aude un murmur gutural de consternare din partea celorlalți, apoi se lasă o tăcere apăsătoare. Cavendish pune jos pușca descărcată și o ia pe cea încărcată de la Otto.

— Și-acum, fiți atenți, voi, ceilalți ticăloși, le spune el. Nebunia asta sifilitică a costat deja viața unui om.

Își umezește buzele, apoi se uită curios în jur, parcă alegând pe cine să mai împuște. O șuviță de sânge i se prelinge de pe frunte și din barbă, improșcând gheața de pe jos. Cortul e mânjit cu umbre și miroase înțepător a alcool și pișat.

— N-am nici o urmă de reținere, le spune Cavendish încet. Fac numai ce am eu chef. Nu uitați asta dacă vă gândiți să-mi mai stați în cale vreodată.

Dă de două ori din cap, ca să-și întărească vorbele sincere, pufnește și-și trece mâinile prin barba îmbibată de sânge.

— Măine facem o încercare în golful Pond, anunță el. Dacă nu găsim Hastings până acolo, o să găsim sigur altă corabie care să ne ia când ajungem.

— Sunt pe puțin 100 de mile până în golful Pond, spune cineva.

— Atunci, mai bine vă treziți din beție și vă odihniți înainte, jigodiilor.

Cavendish se uită în jos la marinarul mort și clatină din cap.

— Asta-i un fel al dracului de prostesc să mori, îi spune el lui Otto. Când omul are-o pușcă încărcată, nu-l înfrunți cu o doagă de butoi. E pur și simplu chestie de bun-simț.

Otto încuviințează, apoi se apropie și, cu un aer solemn,

pontifical, face semnul crucii deasupra cadavrului. Doi dintre oameni, fără să aștepte să fie rugați, îl apucă pe marinarul din Shetland de carâmbii cizmelor și-l trag afară. Într-un colț, nebăgat în seamă în toiul acestui război, Drax, în lanțuri, stă pe jos ca un idol – cu picioarele încrucișate, zâmbind, privind din depărtare.

A doua zi, Sumner e prea bolnav ca să țină cârma sau să tragă la rame. În vreme ce vâslesc prin valuri de ceață groasă și răpăieli de ploaie înghețată și lapoviță, se ghemuiește la prora, învelit într-o pătură, tremurând, chinuit de greață. Când și când, Cavendish strigă câte o comandă sau Otto începe să fluiera o melodie germană, dar nu se aud alte sunete, în afară de scârțâitul horcăit al furcheților și plescăitul haotic al ramelor în apă. Fiecare om, se pare, e învăluit în propriile presimțiri tăcute. Ziua e mohorâtă, cerul, cenușiu și rece. De două ori înainte de prânz, Sumner trebuie să-și tragă nădragii în vine și să-și spânzure curul peste copastie ca să împroaște în mare vreo pintă de rahat apos. Când Otto îi oferă niște brandy, îl înghite recunoscător, apoi îl vomită imediat. Oamenii privesc toate astea fără comentarii sau batjocură. Uciderea lui Bannon le-a domolit hotărârea, i-a lăsat încremeniți prudent între două spaime la fel de mari, dar diferite.

Noaptea fac tabără la marginea banchizei, întind cortul pătat de sânge, încearcă să se usuce și să mănânce. Pe la miezul nopții, amurgul albastrui se adâncește un timp, prefăcându-se într-un semiîntuneric viu colorat și înstelat, apoi, un ceas mai târziu, își revine. Sumner transpiră și dărdăie, căzând din când în când într-un somn agitat și chinuit de vise. În jurul lui, trupuri îngrămădite la un loc mormăie și gâfâie ca niște vite care dorm; aerul din cort e rece ca fierul pe obraji și pe nas și duhnește a mâncare gătită și a coaie nespălate. În vreme ce carnea lui tânjește, dureroasă și lacomă, după drogul lipsă, mintea îi hoinărește și se învâрте în cerc. Își aduce aminte călătoria singuratică de la Delhi, umilințele din Bombay, apoi Londra în aprilie. Hotelul Peter Lloyd din Charing Cross: mirosul de spermă și de fum stătut de trabuc; gemetele și țipetele curvelor și ale clienților, noaptea; patul de fier,

lampa cu gaz, fotoliul capitonat jerpelit, din care ieșea părul de cal și care era înnegrit cu untură de urs și ulei de Macassar¹. Mănâncă mazăre și cotlete de porc și trăiește pe o datorie îndoielnică. Timp de două săptămâni, iese în fiecare dimineață și se duce la spitale cu diplomele și scrisorile lui de recomandare învechite; stă pe holuri și așteaptă. Seara, caută cunoștințe de la Belfast și Galway – nu prieteni buni, ci oameni care să-și aducă măcar aminte de el: Callaghan, Fitzgerald, O'Leary, McCall. Deapănă amintiri bând whisky și bere slabă. Când vine vremea, le cere ajutorul și ei îi spun să încerce în America, Mexic sau poate chiar în Brazilia, într-un loc unde trecutul nu contează așa de mult ca aici, unde oamenii sunt mai liberi, mai destinși și mai dispuși să ierte greșelile altora, pentru că au făcut și ei câteva. Anglia nu-i locul potrivit pentru el, îi spun, nu acum, e prea rigidă și aspră, trebuie să renunțe la ea. Deși îi cred povestea, îl asigură ei, alții n-o s-o creadă. Tonul le e destul de binevoitor, prietenos chiar, însă își dă seama că vor să-l vadă plecat. Primesc vestea marelui său eșec ca pe o confirmare liniștitoare a propriului succes modest, dar și, mai profund, ca pe un avertisment privind năpastele care s-ar putea abate asupra lor dacă slăbesc vreodată vigilența, dacă uită vreodată cine sunt sau ce reprezintă. În cele mai negre închipuiri, văd în dizgrația lui o profeție de prost gust a propriei dizgrații.

Noaptea ia opiu și se plimbă prin oraș până e destul de obosit ca să adoarmă. Într-o seară, când își târăște strâmb picioarele pe Fleet Street, apoi pe lângă Temple Bar și Curtea de Justiție, și țacăne cu bastonul în pavaj la fiecare pas, e surprins să-l vadă pe Corbyn venind direct spre el. Poartă medaliile de campanie și uniforma roșie de gală, iar cizmele lui negre ca smoala sunt atât de lustruite, că te poți oglindi în ele. Discută cu un alt ofițer, mai tânăr, mustăcios și îmbrăcat la fel. Fumează amândoi țigări de foi și râd. Sumner rămâne pe loc, în umbra unei intrări crenelate, și așteaptă să ajungă la el. Între timp, își aduce aminte de ținuta lui Corbyn la Curtea marțială – degajat, nepăsător, *firesc*, de parcă, chiar când mințea, adevărul era la discreția lui, de parcă îl putea face sau desface după bunul lui plac. Aducându-și aminte scena, Sumner simte cum începe să i se strângă furia în piept; mușchii gâtului și picioarelor i se încordează; începe să tremure. Cei doi ofițeri se apropie, iar el se simte, pentru o clipă morbidă, desprins de trup,

ba chiar deasupra lumii reale, de parcă trupul îi e mult prea strâmt și fragil ca să-i cuprindă gândurile furibunde. Când trec pe lângă el, fumând și râzând, Sumner iese din umbra intrării. Îl bate pe Corbyn pe epoletul cu nasturi de alamă și, când acesta se întoarce să vadă cine e, îl pocnește în față. Corbyn se prăbușește într-o rână. Ofițerul mai tânăr lasă să-i cadă țigara de foi și se holbează.

— Ce dracu’? zice el. *Ce?*

Sumner nu reacționează. Se uită la bărbatul pe care tocmai l-a lovit și își dă seama șocat că nu e deloc Corbyn. Au cu siguranță cam aceeași vârstă și înălțime, dar, în afară de asta, nu prea seamănă – părul, mustățile, forma și trăsăturile feței, chiar și uniforma sunt diferite. Furia lui Sumner se risipește, iar el își revine, se întoarce în propriul trup, la umiliința profundă a realității.

— Te-am luat drept altcineva, îi spune bărbatului. Corbyn.

— Cine dracu’ e Corbyn?

— Un medic militar de regiment.

— Ce regiment?

— Lăncierii.

Bărbatul clatină din cap.

— Ar trebui să găsesc un polițist și să te azvârl în închisoare, spune el. Zău că așa ar trebui să fac.

Sumner încearcă să-l ajute, însă bărbatul îl împinge. Își atinge din nou obrazul, tresare, apoi se uită atent la Sumner. Obrazul se înroșește, dar nu curge sânge.

— Cine ești? întreabă el. Mi-e cunoscută fața ta.

— Nimeni, îi răspunde Sumner.

— Cine ești? stăruie bărbatul. Nu mă minți.

— Nimeni, răspunde el. Absolut nimeni.

Bărbatul dă din cap.

— Atunci, vino încoace, spune.

Sumner se apropie. Bărbatul pune mâna pe umărul lui. Îi simte mirosul de porto în răsufare și pe cel de pomadă în păr.

— Dacă chiar nu ești nimeni, spune celălalt, nu cred că o să protestezi prea tare.

Se apleacă vreo șase inchi și îi trage lui Sumner un genunchi în boașe. Durerea ricoșează prin stomac și ajunge în piept și în față. Cade în genunchi pe pavajul ud, gemând, fără grai.

Bărbatul pe care l-a luat din greșeală drept Corbyn se apleacă și-i șoptește încet la ureche:

— Hastings nu mai e. S-a scufundat. L-a făcut așchii un ghețar, și toți nemernicii de pe corabie, până la unul, s-au înecat, fără-ndoială.

În după-amiaza următoare găsesc o barcă de pescuit balene răsturnată și apoi, puțin mai târziu, un șir întrerupt de vreo jumătate de milă de butoaie cu grăsimi goale și lemnărie sfărâmată. Vâslesc încet în cercuri, culegând felurite lucruri dintre resturi, cercetându-le, sfătuindu-se, apoi aruncându-le neputincioși la loc în apă. De data asta, Cavendish e palid și tăcut, fanfaronada lui obișnuită fiind zdrobită de povara prăpădului neprevăzut. Scrutează cu luneta sloiurile din apropiere, dar nu vede nimic și pe nimeni. Scui-pă, înjură, se răsuțește. Prin pâcla verde și posomorâtă a suferinței sale, Sumner își dă seama că de-acum le-a pierit cea mai bună șansă de salvare. Unii dintre oameni încep să plângă, alții, să se roage stângaci. Otto cercetează hărțile și face o măsurătoare cu sextantul.

— Am trecut de capul Hay, îi strigă lui Cavendish. Putem să ajungem în golful Pond înainte să se însereze. Iar acolo o să găsim altă corabie, cu voia lui Dumnezeu.

— Dacă nu, o să trebuiască să iernăm p'aici, spune Cavendish. S-a mai făcut și al'dată.

Drax, care e legat de ultima bancă de vâslit și stă cel mai aproape de Cavendish, aflat la rama-cârmă, pufnește auzindu-l.

— Nu s-a mai făcut și al'dată, îl contrazice el, și nu s-a mai făcut și al'dată pentru că nu se *poate* face. Nu fără o corabie în care să te-adăpostești și de zece ori mai multe provizii decât ne-au rămas nouă.

— O să găsim o corabie, spune din nou Cavendish. Și, dacă nu găsim, o să iernăm p'aici. În orice caz, o să trăim destul să te vedem spânzurat în Anglia, să fii sigur.

— M-aș bucura mai tare să fiu spânzurat decât să mor naibii de foame sau înghețat bocnă.

— Ar trebui să te înecăm acum, jigodie cârcotașă ce ești. Ar fi o gură mai puțin de hrănit.

— Nu ți-ar plăcea prea mult ultimele mele cuvinte, dac-ai

încerca șmecheria aia, răspunde Drax. Deși sunt alții pe-aici cărora li s-ar părea destul de interesante.

Cavendish se uită la el o vreme, apoi se apleacă înainte, îl apucă zdravăn de vestă și-i răspunde într-o șoaptă fioroasă:

— N-ai nimic împotriva mea, Henry, spune el. Nici măcar prin cap să nu-ți treacă vreodată c-ai avea.

— Nu te șantajezi, Michael, zice Drax liniștit. Doar ți-aduceam aminte. Poate că n-o să se ivească niciodată prilejul, dar, dacă se ivește, ai face bine să fii pregătit, atâta tot.

Drax își ridică rama, Cavendish strigă comanda și încep să vâslească din nou. Spre vest, un șir lung de munți negri-tuci, cu vârfurile sure, se ridică din cenușiu al vălurit al mării. Cele două bărci înaintează încet-încet. După câteva ore, ajung la marginea stâncoasă a insulei Bylot și intră în golful Pond. Norii de ploaie se adună și se împrăstie, lumina scade încet. Cavendish scrutează nerăbdător împrejurimile prin lunetă, la început nu vede nimic, apoi zărește, legănându-se la orizont, conturul negru al unei alte corăbii. Flutură din mână și arată într-acolo. Îi strigă lui Otto:

— O balenieră! O afurisită de balenieră. Acolo. Uite!

O văd cu toții, dar e departe și pare să se îndrepte deja spre sud, cu motoarele cu aburi pornite. Fumul care iese pe coș lasă pe cer o mazăgăleală ștearsă, aplecată, ca o linie trasă cu creionul și întinsă apoi cu degetul. Pornesc îndată în urmărire, însă efortul e zadarnic. După încă o jumătate de oră, baleniera a dispărut în ceață, așa că rămân iar singuri pe oceanul întunecat, plin ochi, doar cu dealurile brune îmbrăcate în zăpadă în jur și cerul nopții, brăzdat și funebru, deasupra.

— Ce fel de nenorocit de cart au, de nu văd o barcă de pescuit în primejdie? întreabă Cavendish cu amărăciune.

— Pesemne că au cala plină, îi răspunde cineva. Pesemne că se îndreaptă spre casă împreună cu ceilalți.

— Nici un nemernic nu-i plin anul ăsta, zice Cavendish. Dacă ar fi ceva de capul lor, măcar cât de cât, ar mai fi încă aici și ar pescui.

Nu-i răspunde nimeni. Toți se uită la peisajul monoton, lipsit de culoare și încetoșat, căutând un semn, dar nu văd nimic.

Când se lasă întunericul, trag lângă un promontoriu din apropiere și pun cortul pe o fâșie îngustă de plajă cu pietriș, apărată de stânci brune joase. După ce termină de mâncat,

Cavendish le ordonă oamenilor să spargă cu topoarele una din bărci și să aprindă un foc de semnalizare cu scândurile din ea. Dacă mai e vreo altă corabie în golf, susține el, o să vadă flăcările și o să vină să-i salveze. Deși par să se îndoiască, oamenii fac cum li se spune. Răstoarnă barca și se apucă să-i spargă coca, chila și pupa. Sumner, înfășurat într-o pătură, tremurând și chinuit încă de greață, stă lângă cort și-i privește cum muncesc. Otto se apropie și se oprește alături.

— Drept cum am visat, zice el. Focul. Barca distrusă. Totu-i la fel.

— Nu-mi spune, îl oprește Sumner. Nu acum.

— Nu mi-e teamă de moarte, continuă Otto. Nu mi-a fost niciodată. Nici unul dintre noi nu știe nimic despre bogățiile care îl așteaptă.

Sumner tușește tare de două ori, apoi vomită pe pământul înghețat. Oamenii ridică un rug din scândurile tăiate și îl aprind. Vântul întetește flăcările, aruncând scântei în noapte.

— Tu ești cel care supraviețuiește, îi spune Otto. Dintre noi toți. Ține minte.

— Ți-am mai zis, nu cred în profeții.

— Credința n-are importanță. Lui Dumnezeu nu-i pasă dacă credem sau nu în el. De ce i-ar păsa?

— Chiar îți închipui că toate astea sunt opera lui? Crimele? Naufragiile? Înecurile?

— Știu că trebuie să fie a cuiva, răspunde Otto. Și, dacă nu a Domnului, atunci a cui?

Cât arde, focul ridică moralul echipajului; strălucirea lui neașteptată le dă speranță. În timp ce-l privesc dezlănțuindu-se, întinzându-se și aruncând scântei, sunt siguri că de undeva privesc și alți oameni, că în curând vor lăsa bărci la apă, că vor trimite ajutor. Aruncă ultimele bucăți de lemn în vâlvătaia nestăpânită și așteaptă plini de speranță să vină salvatorii. Își fumează pipele și mijesc nerăbdători ochii spre depărtarea încețoșată. Vorbesc despre femei și copii, despre case și câmpuri pe care poate vor trăi să le revadă. Cu fiecare minut, pe când flăcările slăbesc treptat și lumina zilei devine mai puternică, se așteaptă să vadă o barcă, însă nu apare nici una. După încă vreo oră de așteptare zadarnică, încep să simtă cum le pierde optimismul și îi ia locul ceva rânced și

amar. Fără o corabie pe care să se adăpostească, fără lemn de foc și mâncare îndeajuns, cum ar putea cineva să treacă iarna într-un loc ca ăsta? Când Cavendish coboară de pe stâncă, ținând într-o mână luneta închisă și în cealaltă o pușcă, rezervat și rușinat, ferindu-și privirea, își dau seama fără umbră de îndoială că planul a eșuat.

— Unde-s bărcile? îi strigă cineva. De ce nu vin?

Cavendish nu ia în seamă întrebările. Intră în cort și se apucă să verifice proviziile rămase. Chiar și reducând la jumătate rațiile tuturor, la sub două livre de pâine pe săptămână și tot atâta carne sărată, abia le ajung până după Crăciun. Îi explică lui Otto, apoi îi adună și pe ceilalți membri ai echipajului și le spune că va trebui să vâneze dacă vor să reziste până în primăvară. Focile merg, zice el, vulpi, cufundari, papagali-de-mare, orice fel de pasăre. În timp ce vorbește, afară începe să ningă și vântul se întetește și scutură pereții de pânză ca o prevestire a iernii ce stă să vină. Nu-i răspunde nimeni și nu se oferă nimeni voluntar pentru vânătoare. Toți îl privesc tăcuți și, când termină de vorbit, se ghemuiesc în păturile lor și se lasă în voia somnului sau stau și joacă *euchre* cu un pachet de cărți așa de vechi, boțite și soioase de parcă ar fi făcute din zdrențele unui lepros.

Zăpada cade fără încetare tot restul zilei: fulgi grei și apoși fac cortul să se lase și se strâng în cocoloașe ca niște ciripede² pe coca răsturnată a bărcii rămase. Sumner e epuizat și dârdăie; îl dor oasele, iar ochii îl mănâncă și-i zvâcnesc. Nu poate să doarmă, nici să se ușureze, deși tânjește cumplit după amândouă. Cum zace acolo, nemișcat, prin mintea lui hărțuită trec frânturi deformate din *Iliada* – corăbiile negre, asediul spart, Apollo ca o pasăre de pradă, Zeus așezat pe-un nor. Când iese din cort să se cace, afară e întuneric și aerul e foarte rece. Se lasă pe vine, își desface buclele strânse și lasă zeama fierbinte și verde să curgă din el. Lumina lunii e umbrită de fâșii de nori, zăpada se abate asupra golfului întins, adunându-se pe sloiurile imense și pierzându-se în apele întunecate dintre ele. Aerul rece îi strânge și îi zbârcește testiculele. Sumner își trage la loc nădragii, se întoarce și vede, la nici 50 de yarzi, pe țărmul cu pietriș, un urs.

Își ține capul ascuțit, ca de șarpe, ridicat, iar trupul lui masiv, cu umeri largi și greabăn lat, e nemișcat și ferm. Sumner, ferindu-și ochii de zăpada care cade, face încet un pas înainte, apoi se

oprește. Ursul nu-l bagă în seamă. Adulmecă pământul, apoi se învâрте încet în cerc, oprindu-se în locul de unde pornise. Sumner stă și se uită. Ursul se apropie, dar el nu se mișcă. Îi vede acum blana deasă, arcele de cerc întunecate ale ghearelor pe zăpadă. Ursul cascadează o dată, își dezvelește colții și apoi, fără veste sau vreun scop clar, se ridică pe labele dinapoi ca un animal de circ și se clatină o clipă, înălțat ca un obelisc de calcar pe fundalul cerului jalnic, pătat de lună.

Din spatele lui, de pe stâncile de culoarea noroiului, Sumner aude ridicându-se un muget neașteptat, un urlat simfonic colosal, îndurerat, primitiv, și totuși omenesc; un strigăt dincolo de cuvinte și de limbă, i se pare lui, coral, venit din altă lume, ca glasurile reunite ale celor osândiți. Cuprins de groază un moment, se întoarce să se uite, dar în spate nu-i nimic în afară de zăpada care se cerne, de noapte și de tărâmul uriaș și gol de la vest, crestat și de neînchipuit, învăluind ca o scoarță trunchiul întunecat al planetei. Ursul mai rămâne o clipă în picioare, apoi se lasă greoi pe labele din față, se întoarce și începe, implacabil și fără grabă, să se îndepărteze.

1. Produse folosite pentru întreținerea părului.
2. Subclasă de crustacee marine ale căror picioare, adaptate la prinderea hranei, s-au transformat în ciri.

Marea prinde să înghețe la loc. Între sloiurile care există deja se formează gheață proaspătă, subțire ca sticla, lipindu-le între ele. Destul de curând, golful se va preschimba într-o întindere albă solidă, vălurită, de neclintit, iar ei vor fi blocați acolo până vine dezghețul de primăvară. Oamenii dorm, fumează, își omoară timpul jucând cărți. Își mănâncă rațiile sărăcăcioase, însă nu fac nici un efort să-și îmbunătățească soarta sau să se pregătească pentru iarna aspră pe cale să vină. Pe măsură ce temperaturile scad și nopțile se lungesc, ard lemnele aduse la mal din epava lui Hastings și termină ultimii saci cu cărbuni pe care i-au recuperat de pe Volunteer. Seara, după cină, Otto citește mohorât din Biblie, iar Cavendish dă tonul la cântece fără perdea.

Din seara când a văzut ursul, Sumner și-a revenit încetul cu încetul. Tot mai are dureri de cap și mai transpiră noaptea, însă greața nu îl mai supără așa de des, iar scaunul îi e mai solid. Eliberat cât de cât de tirania chinuitoare a propriului trup, observă mai bine starea celor din jur. Fără obișnuita rigoare sănătoasă de la bordul corabiei, au devenit apatici și palizi. Ca să aibă suficientă forță și voință să reziste ravagiilor iernii ce stă să vină, să facă față frigului și foamei, își dă seama că trebuie obligați cumva să se miște, să se fortifice prin exerciții și trudă. Dacă nu, melancolia de-acum se va adânci și se va preface, probabil, în disperare și îi va cuprinde pe toți o letargie mult mai periculoasă.

Vorbește cu Cavendish și cu Otto, iar ei sunt de acord că oamenii trebuie împărțiți în două schimburi oarecum egale și că în fiecare dimineață, cât le va îngădui vremea, unul dintre schimburi va lua puștile și va urca pe stânci să vâneze ca să aibă ce mânca, iar celălalt va rămâne cel puțin o oră afară din cort și se va plimba în sus și-n jos pe țărm, ca să-și păstreze forțele. Când sunt

înștiințați, oamenii nu arată pic de entuziasm pentru plan. Nu par îngrijorați când Sumner îi lămurește că, dacă rămân nemișcați și apatici, o să li se îngroașe și o să li se închege sângele în vene, iar măruntaiele o să li se fleșcăiască și, în cele din urmă, o să cedeze. Morocânoși, se dau pe brazdă abia când zbiară Cavendish la ei și-i amenință că le reduce și mai mult rațiile dacă nu se supun.

Odată pornită, vânătoarea zilnică aduce puține lucruri comestibile – câteva păsărele, din când în când o vulpe –, iar oamenilor le displace profund plimbatul în sus și-n jos. După mai puțin de o lună, aceste obișnuințe spartane sunt întrerupte de două zile de ninsoare piezișă neconținută și vânturi puternice strivitoare. Pe urmă, peste tot în jurul taberei se ridică nămeți de cinci picioare, iar temperatura a scăzut așa de mult, că e dureros să tragi aer în piept. Oamenii refuză să mai vâneze sau să se plimbe în asemenea condiții, iar Cavendish, când se aventurează singur afară, în ciuda lor, se întoarce după o oră, cu mâna goală, extenuat și degerat. În noaptea aceea se apucă să dezmembreze a doua barcă, pentru lemne de foc, și, cum frigul aspru persistă și se întetește, ard tot mai multe în fiecare zi, până când Cavendish e obligat să preia controlul asupra rezervei rămase și s-o raționalizeze. Focul deja insuficient devine, în cea mai mare parte a zilei, doar un pic mai mult decât o grămăjoară de tăciuni care licăresc slab. Pe partea dinăuntru a cortului se depune o pojghiță de gheață și chiar și aerul pare cleios și înghețat. Toată noaptea, înfășurați în straturi de lână, flanelă și haine impermeabile, înghesuiți unii într-alții ca victimele unui masacru neașteptat, oamenii tremură îngrozitor și se trezesc tresărind din somn.

Înainte să vadă sania, aud lătratul înfrigurat al câinilor. Sumner crede întâi că visează despre Castlebar și vestita haită de copoi a lui Michael Duigan, gonind iepurii, dar când ceilalți încep să se scoale și să mormăie, își dă seama că trebuie să-l fi auzit și ei. Își înfășoară strâns un fular în jurul capului și feței și se strecoară afară. Privind spre vest, zărește doi inuiți venind la pas peste gheața mării, cu câinii lor vârgați risipiți în evantai înainte, cu biciul din piele neargăsită, ca o antenă, pocnind ușor și fluturând în aerul înghețat. Cavendish se repede afară din cort, apoi și Otto și

restul oamenilor. Privesc sania cum se apropie încet, devenind tot mai solidă și mai reală. Când ajunge la ei, Cavendish iese în față și le cere inuiților de mâncare.

— Carne, spune el tare, pește.

Face, cu degetele și gura, niște semne stângace care imită mâncatul.

— Foame, spune el, arătând întâi spre pântecul lui și apoi spre ale celorlalți.

Inuiții se uită la el și rânjesc. Amândoi sunt scunzi și oacheși. Au fețe teșite, de țigani, iar părul negru, slinos, lăsat pe spate le ajunge până la umeri. Hainele cu glugă și cizmele sunt cusute din piele de karibu netăbăcită, iar nădragii, din blană de urs. Fac semn în spate, spre sania încărcată. Căinii latră ca nebunii de jur împrejur.

— Schimb, spun ei.

Cavendish dă din cap.

— Arătați-mi, zice el.

Inuiții desfac legăturile de pe sanie și-i arată o focă întreagă înghețată și ceva care seamănă cu partea din spate a unei morse. Cavendish îl cheamă pe Otto și cei doi se sfătuiesc puțin. Otto se duce înapoi în cort și vine cu două cuțite de grăsime și un topor. Eschimoșii le cercetează cu atenție. Dau înapoi toporul, dar păstrează ambele cuțite. Îi arată lui Cavendish un cap de harpon ivoriu și niște figurine din saponit, dar el face semn că nu le vrea.

— Nu vrem decât mâncare, spune el.

Cad de acord să schimbe carnea de focă înghețată pe cele două cuțite și o bucată de saulă de harpon. Cavendish îi dă carnea lui Otto, care o duce în cort, o ciopârțește cu toporul și pune bucățile pe jar. Acestea sfârâie o clipă și apoi, după câteva minute, încep să se frigă și să scoată fum. În vreme ce oamenii așteaptă nerăbdători să mănânce, inuiții își priponesc căinii și îi hrănesc. Sumner îi aude afară, râzând și sporovăind în limba lor pestriță și sacadată.

— Dacă ne dau foci, îi spune lui Cavendish, putem să rezistăm până în primăvară. Putem să mâncăm carnea și să ardem grăsimea.

Cavendish încuviințează.

— Mda, spune el. Trebuie să am o vorbă cu nemernicii ăștia de băștinași. Trebuie să fac o învoială bună. Problema e că știu că suntem deja în belea. Ascultă-i cum vorbesc afară și glumesc între

ei.

— Crezi că ne-ar lăsa să murim de foame?

Cavendish pufnește.

— Ar face-o bucură, răspunde el. Niște nemernici păgâni ca ei nu-s împovărați de valorile creștine, cum suntem noi. Dacă nu le place ce avem de oferit, o să plece la fel de repede cum au venit.

— Oferă-le puștile, sugerează Sumner. 10 foci moarte pentru fiecare pușcă. Trei puști înseamnă 30 de foci. Putem supraviețui așa.

Cavendish se gândește o clipă, apoi dă din cap.

— O să le zic 12, spune el, 12 pentru o pușcă. Deși mă îndoiesc sincer că jigodiile astea sălbătice pot să numere așa de mult.

După ce-au mâncat, Cavendish iese din nou afară, iar Sumner merge cu el. Le întinde inuiților una dintre puști, apoi arată spre cort și se preface că mănâncă.

Eschimoșii cercetează pușca, o cântăresc, se uită atent de-a lungul țevei. Cavendish încarcă un cartuș și-l lasă pe cel mai bătrân să tragă cu ea.

— I-o armă al dracului de bună, zice.

Inuiții vorbesc o vreme între ei, apoi cercetează din nou pușca pe îndelete. Când termină, Cavendish se apleacă și face 12 semne scurte în zăpadă. Arată spre pușcă, apoi spre semne și apoi spre cort. Se preface iar că mănâncă.

O clipă, inuiții nu spun nimic. Unul din ei bagă mâna în buzunar, scoate o pipă, o umple și o aprinde. Celălalt zâmbește scurt, spune ceva, apoi se apleacă și șterge șase dintre semne.

Cavendish strânge din buze, scutură din cap și reface cele șase semne.

— N-o să mă las jecmănit de nici un nenorocit de eschimos, îi zice el lui Sumner.

Inuiții par nemulțumiți. Unul din ei se încruntă, îi spune ceva lui Cavendish și șterge iar cu vârful cizmei aceleași șase semne, apoi încă unul.

— Rahat, șoptește Sumner.

Cavendish râde disprețuitor.

— Doar cinci, zice el. Cinci amărâte de foci pentru o pușcă. Chiar arăt a tâmpit?

— Dacă pleacă, o să murim de foame, îi amintește Sumner.

— O să rezistăm și fără ei, răspunde celălalt.

— Nu, la naiba, n-o să rezistăm.

Eschimoșii se uită la ei cu nepăsare, arată spre cele cinci semne de pe jos, apoi întind pușca, parcă pregătiți s-o dea înapoi. Cavendish se uită hotărât la pușcă, dar nu întinde mâna după ea. Clatină din cap și scuipă.

— Ai naibii pungași de cioroi de gheață, spune el.

Eschimoșii își ridică un adăpost de zăpadă la nici 50 de yarzi de cort, pe urmă se urcă în sanie și pleacă pe gheață să vâneze. Când se întorc, e întuneric. Cerul negru e spuzit de stele și, peste hăul lui pestriț, se așterne aurora boreală, se trage înapoi, se deschide iar ca un stol de grauri imens și multicolor. Drax, încă încătușat, dar nepăzit acum, când sunt practic toți înțemnițați de calamitatea comună, îi privește cum își descarcă prada. Ascultă mârâitul gutural al vorbirii lor de oameni ai cavernelor, adulmecă și apoi simte, chiar și prin aerul înghețat, duhoarea acră a carcasei vârstate cu grăsime. Îi cântărește din priviri o vreme – înălțimea, greutatea, viteza și rostul feluritelor lor mișcări – și se îndreaptă spre ei, zornăind în mers.

— Aveți două grăsupne aici, spune arătând spre cele două foci moarte. Pot să v-ajut să le căsăpiți, dacă vreți.

Deși au fost la vânătoare toată ziua, cei doi par la fel de odihniți și vioi ca înainte. Se uită la el o clipă, apoi fac semn spre lanțurile lui și râd. Drax râde cu ei, pe urmă își zornăie lanțurile și râde iar.

— Ticăloșii de colo n-au încredere în mine, vedeți voi, zice. Cred că sunt periculos.

Se strâmbă, umflând obrajii și făcând o față de pocitanie, apoi sfâșie aerul cu unghiile ca să ilustreze ce vrea să spună. Inuiții râd și mai tare. Drax se apleacă și apucă de coadă una dintre focile moarte.

— Hai s-o căsălesc pe asta, zice el din nou, prefăcându-se că taie foca de-a lungul burții. Pot fără probleme.

Inuiții scutură din cap și-l alungă. Cel mai bătrân ia un cuțit, se apleacă și spintecă rapid cele două foci, scoțându-le mațele. Lasă măruntaiele pestrițe, purpurii, roz și cenușii, să aburească într-o grămadă pe zăpadă, apoi separă grăsimea de carne. Drax îi urmărește. Adulmecă mirosul înțepător și metalic de sânge al

măruntaielor și simte cum i se strânge saliva în gură.

— Le duc eu de-aici, dacă vreți, spune el.

Cei doi bărbați tot nu-l bagă în seamă. Cel mai tânăr duce carnea și grăsimea la cort și i le dă lui Cavendish. Cel mai bătrân începe să răscolească grămezile de măruntaie cu lama. Găsește unul dintre ficiți, taie o bucată zdravănă și o mănâncă crudă.

— Iisuse Hristoase! strigă Drax. N-am mai văzut așa ceva până acu. Am văzut multe, da' așa ceva n-am mai văzut.

Bărbatul ridică privirea spre harponier și rânjește. Are dinții și buzele roșii de sânge de focă. Taie încă o bucată din ficatul crud și i-o oferă. Drax se gândește o clipă, apoi o ia.

— Am mâncat și mai prost la vremea mea, spune el. Mult mai prost.

Mestecă o dată, apoi o înghite și zâmbește. Eschimosul mai bătrân îi întoarce zâmbetul și râde. Când cel mai tânăr se înapoiază de la cort, discută o vreme, apoi îi fac semn lui Drax să se apropie. Bătrânul se întinde spre grămada de măruntaie și scoate un ochi. Îi străpunge pielița cu vârful cuțitului și sugă zeama gelatinoasă dinăuntru. Se uită la Drax și rânjesc amândoi.

— Asta nu mă deranjează deloc, spune el. Am mai mâncat ochi înainte, un ochi i-ușor de înghițit.

Bătrânul mai găsește un ochi, îl străpunge ca și pe celălalt și i-l dă lui Drax. El sugă zeama, apoi pune restul în gură și-l înghite. Eschimoșii încep să chicotească frenetic. Drax deschide larg gura și scoate limba, ca să arate că a înghițit ochiul.

— O să-nfulec orice-mi dați, zice el, absolut orice – creieri, fudulii, copite. Nu fac nazuri, vedeți.

Inuitul bătrân arată iar spre lanțurile lui, mârâie și sfâșie aerul cu mâinile.

— Mda, spune Drax. Mda, cam așa stau lucrurile, chiar așa.

În noaptea aceea, eschimoșii își hrănesc câinii cu resturile de carne râncedă de morsă, îi leagă de țaruși din os de balenă bătuți în prundiș, apoi se târăsc în adăpostul de zăpadă și se duc la culcare. A doua zi pleacă din nou dimineată devreme, dar se întorc la lăsarea întunericului fără nici o focă după toată truda. A doua zi ninge prea tare ca să vâneze și rămân în adăpostul de zăpadă. Drax șontăcăie prin viscol și se duce să-i viziteze, trecând pe lângă

dâmburile risipite de câini încovrigați. Le dă fiecăruia câte un pic de tutun și le pune întrebări. Când nu-l înțeleg, repetă mai tare ce-a spus și face semne. Drept răspuns, ei arată cu mâna, râd și desenează modele în aer sau pe fața din piele de ren netăbăcită a sacilor de dormit. Din când în când, taie câte o bucată de ficat de focă înghețat și-l rod ca pe lemn-dulce.

Sunt momente de tăcere și momente în care inuiții vorbesc între ei de parcă Drax nici n-ar fi acolo. Îi privește și ascultă ce spun și, după o vreme, înțelege ce are de făcut mai departe. Nu-i o hotărâre, ci mai degrabă o revelație lină. Simte cum i se dezvăluie treptat viitorul. Îi ghicește parfumul ispititor în aerul arctic, așa cum un câine adulmecă o cățea în călduri.

Când viscolul se potolește, eschimoșii pleacă iar să vâneze foci. Ucid o focă în prima zi și încă două în următoarea. Când aduc ultimul animal tranșat, cum fusese vorba, Cavendish le arată a doua pușcă. Face încă cinci semne în zăpadă, dar inuiții scutură din cap și arată în direcția de unde au venit.

— Vor să se întoarcă acasă, spune Sumner.

Stau cu toții în fața cortului; cerul e strălucitor și senin, însă aerul din jur e tăios. Sumner îi simte asprimea uscându-i fața și ochii.

— Nu pot să se întoarcă, zice Cavendish.

Arată din nou spre pământ și le flutură pușca pe sub nas.

Cel mai bătrân face semn spre pușca pe care o are deja, apoi iar spre vest.

— *Utterpok*¹, spune el. Nu schimb.

Cavendish clatină din cap și înjură încet.

— Avem acum destulă carne și grăsime pentru o lună, zice Sumner. Dacă se întorc înainte să se termine proviziile, putem supraviețui.

— Dacă lepădătura asta bătrână pleacă, trebuie să rămână celălalt cu noi, spune Cavendish. Dacă pleacă împreună, nu putem fi siguri că se mai întorc vreodată.

— Nu-i amenința, îl previne Sumner. Dacă stăruie prea mult, sigur o să plece.

— Or avea ei o pușcă, dar încă n-au gloanțe sau praf de pușcă pentru ea, răspunde Cavendish. Așa că pot să le ameninț cum vreau pe lepădăturile astea, dacă așa am chef.

Arată spre bărbatul mai tânăr și apoi spre adăpostul de zăpadă.

— *El* stă aici, spune. *Tu* – face semn spre bărbatul mai bătrân, apoi spre vest – poți să te cari dacă vrei.

Eschimoșii scutură din cap și zâmbesc cu milă, de parcă înțeleg sugestia, dar li se pare și prostescă, și cam jenantă.

— Nu schimb, repetă încet cel mai bătrân. *Utterpok*.

Fără teamă, chiar amuzați, se mai uită un pic la Cavendish, pe urmă se întorc și pornesc spre sanie. Căinii legați se ridică din gropile săpate în zăpadă și încep să latre și să urle când se apropie bărbații. Cavendish bagă mâna în buzunar după un cartuș.

— Crezi că dacă-i omori îi faci să se răzgândească? întreabă Sumner. Atât te duce capul?

— Încă nu omor pe nimeni, doar țintesc ca să atrag mai bine atenția, nimic mai mult.

— Stai puțin, spune el. Lasă arma jos.

Eschimoșii încarcă deja sania, rulându-și sacii de dormit și legându-i de cadrul de lemn cu niște curele din piele de morsă. Când Sumner vine spre ei, nu se obosesc să ridice privirea.

— Am ceva pentru voi, spune el. Uite.

Întinde mâna înmănușată și le arată inelul de aur furat pe care-l poartă la el, în buzunarul închis al vestei, din ziua când a fost prins Drax.

Bătrânul ridică privirea, se oprește din ce făcea și îl atinge pe tânăr pe umăr.

— Ce să faci unii ca ei cu aur și pietre prețioase? întreabă Cavendish. Dacă nu-l poți mânca sau arde sau fute, nu-i de prea mare folos aici, mi se pare mie.

— Pot face schimb cu alți vânători de balene, spune Sumner. Nu-s așa de proști.

Cei doi bărbați se apropie. Bătrânul ia inelul de pe mână de lână neagră a lui Sumner și-l cercetează cu atenție. Medicul îl urmărește.

— Dacă rămâi aici, îi spune el tânărului, arătând cu mâna, inelul e al tău.

Cei doi bărbați vorbesc între ei. Cel mai tânăr ia inelul, îl adulmecă, apoi îl linge de două ori. Cavendish râde.

— Al naibii neghiob, crede că-i făcut din marțipan, zice el.

Bătrânul își duce palma la pieptul hainei cu glugă, apoi arată

spre vest. Sumner dă din cap.

— Tu poți să pleci, spune, dar ăsta rămâne cu noi.

Eschimoșii se mai uită la inel o vreme, răsucindu-l de câteva ori și râcâind cu unghiile lor înnegrite pietrele strălucitoare. În lumina arctică tulbure, decolorată și uniformă, în mijlocul întinderii înconjurătoare de zăpadă și gheață, pare ceva nepământean, un lucru închipuit sau visat mai degrabă decât șlefuit și modelat de mâna omului.

— Dacă au fost la bordul vreunei baleniere să facă negoț, poa' să mai fi văzut monede și ceasuri, zice Cavendish, da' niciodată ceva așa de frumos.

— Face cinci puști sau mai mult, le spune Sumner, ridicând degetele și arătând.

— 10 sau mai mult, zice Cavendish.

Cel mai bătrân se uită la ei și dă din cap. Îi întinde inelul celui mai tânăr, care zâmbește și-l vâără în încâlceala îmblănită a nădragilor. Se îndepărtează și încep să descarce sania. Când se întoarce spre cort, Sumner simte o ușurare derutantă, un spațiu lăuntric neașteptat și nelămurit, ca o adâncitură sau o umflătură, unde era, dar nu mai e, inelul.

Mai târziu, când în jurul taberei s-a lăsat întunericul, după ce și-au mâncat cina obișnuită din carne de focă pe jumătate pârlită și pesmeți unși cu grăsime, Drax ridică mâna ca să-i atragă atenția lui Cavendish și-i face semn să vină până acolo. Stă jos, la o parte de ceilalți, într-un colț întunecat și înghețat al cortului, departe de foc. E înfășurat într-o pătură aspră și își omoară timpul cioplinind într-o bucată de colț de morsă o imagine simplă a Britanniei triumfătoare. Cum n-are voie să folosească un briceag, cioplește cu un cui de fier ascuțit.

Cavendish oftează și se lasă pe podeaua acoperită de cuverturi.

— Ce mai e acum? întreabă.

Drax continuă să râcăie o vreme, apoi se întoarce să se uite la el.

— Ții minte prilejul de care-am vorbit înainte, spune el. Prilejul ăla despre care credeam amândoi că s-ar putea să nu se ivească niciodată. Îl ții minte?

Cavendish dă din cap fără tragere de inimă.

— Îl țin minte destul de bine, spune el.

— Atunci, cre' că ai cam ghici ce-o să-ți zic.

— Prilejul ăla nu s-a ivit, răspunde Cavendish. N-are cum. Nu aici, în nenorocita asta de pustietate înghețată.

— Totuși, s-a ivit, Michael.

— Pe dracu'.

— Când pleacă în zori, eschimosu' o să mă ia cu el pe sanie. Totu-i stabilit între noi. Nu-mi trebuie de la tine decât o pilă să tai lanțurile astea și o privire aruncată în partea ailaltă.

Cavendish pufnește.

— Mai bine trăiești ca un eschimos decât să atârni în ștreang ca un englez cinstit, așa-i?

— O să iernez cu ei dacă mă lasă și, când vine primăvara, o să caut o corabie.

— O corabie care să meargă unde?

— La New Bedford, Sevastopol. N-o să mai vezi nici urmă de mine vreodată. Măcar atâta promit.

— Acum suntem cu toții prinși aici. De ce să te ajut doar pe tine să scapi?

— Nu mă ții în viață decât ca să fiu spânzurat mai încolo. Ce rost sau logică are? Lasă-mă să-mi încerc norocul cu inuiții. Ticăloșii ăștia sălbatici s-ar putea să vâre o lance în mine, dar oricum nu-i nimeni aici care să-mi plângă prea tare moartea.

— Sunt vânător de balene, nu un nenorocit de temnicer, zice Cavendish. Asta cam așa-i.

Drax dă din cap.

— Gândește-te, spune el. Ar fi o gură mai puțin de hrănit și știi al naibii de bine că nu-i mâncare de prisos pe-aici la vremea asta. Când te întorci în Anglia, n-o să fii învinovățit, iar tu și Baxter puteți să vă vedeți de treabă fără să vă fac eu probleme.

Cavendish se uită la el.

— Ești un nemernic înrăit, spurcat și intrigant, Henry, spune el, și cre' c-așa ai fost tot timpul'.

Drax ridică din umeri.

— Oi fi, răspunde el. Da' dacă-s cum zici, de ce-ai vrea un asemenea monstru așa de aproape printre voi, când ai ocazia lăsată de la Dumnezeu să-l faci scăpat?

Cavendish se ridică brusc și se îndepărtează. Drax se întoarce la cioplitul lui. Afară e întuneric și flacăra opaițului e plăpândă și

pâlpâitoare. Abia dacă vede ce face, dar, pe măsură ce lucrează, pipăie cu degetele liniile nu prea adânci ale gravurii, așa cum ar pipăi un orb, și își închipuie imaginile mărețe și patriotice pe care le vor alcătui când o să termine. Cavendish se întoarce în scurt timp și se ghemuiește lângă el, parcă vrând să-i privească opera de aproape.

— N-o poți folosi în cort, spune el, arătându-i pila, apoi împingând-o sub cutele păturii lui Drax. Ceilalți ar auzi fără îndoială.

Drax încuviințează și zâmbeste.

— Carnea aia de focă nu-mi priște neam, zice el. Cre' c-o să tot ies peste noapte să mă cac.

Cavendish dă din cap. Stă ghemuit, punând o mână jos ca să-și țină echilibrul.

— Mă gândii, zice el.

— Mda?

— Dacă vin și eu cu tine când pleci?

Drax pufnește și scutură din cap.

— E mai sigur aici.

— Nu putem ieși toți teferi din iarnă. 10 oameni? N-avem cum.

— S-ar putea să moară unul sau doi, dar aș zice că n-o să fii printre ei.

— Mai degrabă mi-aș încerca norocul cu eschimoșii, ca tine.

Drax scutură iar din cap.

— Nu-i ăsta târgul pe care l-am făcut. E doar pentru mine.

— Atunci, o să fac și eu un târg, de ce nu?

Drax răsuțește în mână colțul de morsă și îi pipăie creștăturile cu degetul mare.

— E mai bine să rămâi, spune iar.

— Nu, o să vin și eu, zice Cavendish. Și pila aia o să-mi deschidă calea.

Drax se gândește o clipă, apoi vâra mâna sub pătură și atinge muchiile aspre ale pilei, îi pipăie șanțulețele înguste, ca suprafața rece a unei limbi metalice.

— Mereu ai fost un nemernic nerușinat și fanfaron, Michael, spune el.

Cavendish zâmbeste afectat și își trece nerăbdător mâna prin barbă.

— Ți-ai zis că mă ai la mână, răspunde el. Dar n-o să țină. Nu rămân aici să mor cu ăștia. Am planuri mai mari.

Afară e așa de frig, că Drax nu poate pili la cătușe decât 20 de minute odată înainte să înceapă să nu-și mai simtă mâinile și picioarele. Are nevoie de patru ieșiri separate, de-a lungul nopții, ca să se elibereze. De fiecare dată când iese din cort, pășește cu grijă prin peisajul cu dâmburi de trupuri adormite și, de fiecare dată când se întoarce, înghețat și dărdâind, cu hainele bocnă, face la fel. Oamenii gem și înjură când îi lovește, dar nimeni nu deschide ochii să se uite, în afară de Cavendish, care-l urmărește atent.

Eliberat de lanțuri, se simte dintr-odată mai mare și mai tânăr ca înainte. De parcă, din clipa în care l-a ucis pe Brownlee, a fost adormit, iar acum e în sfârșit din nou treaz. Nu se teme de viitor, nu-i simte deloc forța sau înțelesul. Fiecare clipă nouă e doar o poartă prin care trece, o deschizătură pe care o face prin el însuși. Îi șoptește lui Cavendish să se pregătească și să aștepte până fluieră. Își leagă hainele cu o funie, îndeasă legătura sub braț, apoi dă drumul pilei în buzunarul hainei și se îndreaptă spre adăpostul de zăpadă. Luna e în înaltul cerului și pălește. Lumina ei slabă schimbă albul vastului peisaj înzăpezit într-un terci de ovăz. Aerul aspru din jur e înviorător și lipsit de orice miros. Câinii dorm; sania e încărcată. Se lasă în mâini și genunchi și se târăște în adăpostul de zăpadă. E întuneric beznă, dar le simte oricum mirosul – cel mai tânăr, în stânga, cel mai bătrân, în dreapta – și îi aude răsuflând ușor. E surprins că nu se trezesc, că nu-i alertează fie și simpla lui prezență. Așteaptă o clipă, încercând să-și dea seama unde le sunt capetele și cum stau culcați. Observă că aici e mai cald decât în cort. Atmosfera e închisă și unsuroasă. Se întinde încet, cu grijă, și atinge cu buricele degetelor unul din sacii de dormit; apasă foarte ușor și îi răspunde un geamăt. Duce mâna la buzunar și scoate pila. Are vreun picior lungime și vreun inch lățime, iar unul dintre capete e ascuțit. Nu-i foarte tăios, însă e destul de lung pentru ce are el de gând, și crede că o să se descurce. Strânge capătul pilei în pumn și se apleacă înainte. Vede acum contururile vagi ale bărbaților – un negru mai închis decât pereții întunecați ai adăpostul de zăpadă. Adulmecă o dată, pregătindu-se, apoi se întinde și-l scutură pe bătrân ca să-l trezească. Bărbatul

mormăie și mijește ochii. Se sprijină într-un cot și deschide gura să vorbească.

Ținând pila cu ambele mâini, Drax înfinge capătul ascuțit în gâtul bărbatului, chiar sub ureche; simte cum țâșnește sângele fierbinte și se aude un zgomot, ceva între gâlgâit și gâfâit. Scoate pila, apoi o înfinge din nou repede, puțin mai jos de data asta. Când se mișcă și bărbatul mai tânăr, trezit de zgomot, Drax se întoarce, îl pocnește de două ori ca să-l facă să tacă, apoi începe să-l strângă de gât. Fiind uscățiv de fel și înfășurat într-un sac de dormit îngust și strâmt, nu prea reușește să se lupte și e sugrumat înainte să moară bătrânul. Drax îi trage pe amândoi din saci, apoi îi scoate bătrânului haina cu glugă, o despică într-o parte și o trage pe el. Pipăie în jur după cuțitele de grăsime și după pușcă, apoi se târăște afară.

Nici un zgomot, nici o mișcare, nici un semn că vreunul dintre cei din cort ar fi auzit ceva. Se duce la sanie și ia hamurile din piele de ren. Trezește câinii unul câte unul și îi înhamă. Se târăște iar în adăpostul de zăpadă, scoate cizmele, nădragii și mănușile bărbatilor morți și le îndeasă într-unul din sacii de dormit. Când iese, îl vede pe Cavendish stând lângă sanie. Ridică mâna dreaptă și se apropie de el.

— Nu te-am fluierat încă, îi spune Drax.

— Nici n-așteptam vreun nenorocit de fluierat.

Drax se uită la el și dă din cap.

— Lucrurile s-au schimbat. Trebuie să-ți arăt ceva.

— Ce să-mi arăți?

Drax lasă sacul de dormit în zăpadă, îl desface și arată înăuntrul lui.

— Ia uite aici, zice el. Spune-mi ce vezi.

Cavendish se oprește, clatină din cap, apoi face un pas înainte și se apleacă să se uite în sac. Drax se dă la o parte, îl apucă de moț, îi trage bărbia în sus și îi taie beregata dintr-o singură lovitură cu cuțitul de grăsime. Cavendish, amuțit dintr-odată, se prinde cu mâinile de gâtul spintecat, sperând parcă să astupe gaura, și cade în genunchi în zăpadă. Se târăște înainte câteva clipe, ca un penitent olog, smucindu-se, scrâșnind și împrôscând sânge din rana lui imposibilă, apoi se răstoarnă, se zbate ca un pește prins în cârlig care se sufocă în aer și nu se mai mișcă deloc. Drax îl

întoarce și începe să cotrobăie prin buzunarele mantalei lui Brownlee.

— Asta n-o fo' ideea mea, Michael, îi spune el. Asta o fo' numa a ta.

1. Înapoi (eschimosă).

Încă e pe jumătate întuneric când găsesc cadavrul secundului, cu brațele și picioarele rășchirate în zăpadă, înghețat bocnă, cu gâtul spintecat, îmbibat și împrôșcat cu sânge. Bănuiesc că l-au ucis eschimoșii, până își dau seama că și cei doi sunt morți și abia atunci observă că Drax lipsește. Când se lămuresc ce s-a întâmplat, rămân năucii, incapabili să contemple lumea sugerată de astfel de fapte. Privesc în jos la Cavendish, mort și acoperit de chiciură, de parcă se așteaptă să le vorbească din nou, să le ofere o ultimă părere incredibilă despre propria moarte.

În mai puțin de-o oră, sub îndrumarea lui Otto, îl îngroapă pe Cavendish într-un șanț nu prea adânc, săpat la capătul promontoriului, acoperindu-i trupul cu lespezi și pietre desprinse din stâncă. Fiindcă inuiții sunt păgâni, iar ritualurile lor funerare le sunt, prin urmare, puțin cunoscute, lasă cadavrele așa cum le-au găsit, astupând doar intrarea în adăpostul de zăpadă și prăvălind acoperișul și pereții peste ei, ca să încropească un mausoleu primitiv și vremelnic. După ce termină treaba, Otto îi cheamă pe toți în cort și propune să se roage împreună pentru mila Domnului în primejdia în care se află și pentru sufletele celor morți de curând. Câțiva îngenunchează și își pleacă evlavioși capetele, alții se întind cât sunt de lungi sau se așază cu picioarele încrucișate, câscând și pigulindu-se ca niște maimuțe. Otto închide ochii și ridică bărbia.

— O, Doamne Dumnezeu, începe el, ajută-ne să-ți înțelegem rosturile și vrerea. Păzește-ne acum de păcatul greu al deznădejdiei.

În timp ce vorbește, în mijlocul cortului încă arde un opaiț cu grăsime de balenă. Din el se ridică un fuior de fum negru, iar zăpada topită picură de pe pânza de cort acolo unde căldura a ajuns la stratul de gheață mai gros de jumătate de inch.

— Nu ne lăsa să cădem în păcat, continuă Otto, ci dă-ne credință în lucrarea providenței tale, chiar și în aceste vremuri de tulburare și suferință. Să ne aducem aminte că iubirea ta a zidit această lume și ea o susține încă în orice clipă.

Webster, fierarul, tușește tare, apoi scoate capul din cort și scuipă în zăpadă. McKendrick, care stă în genunchi și tremură, începe să plângă încet, la fel și bucătarul și unul dintre marinarii din Shetland. Sumner, amețit și îngrețoșat din cauza unui amestec de spaimă și foame, încearcă să se concentreze asupra problemei cătușelor. Cum Drax nu putea să comită trei crime cu încheieturile mâinilor și gleznelor înlănțuite, trebuie să se fi eliberat înainte, se gândește el, însă cum o fi reușit? L-au ajutat inușiții? Sau Cavendish? De ce să-și fi dorit cineva să ajute un om ca Drax să scape? Și, dacă l-au ajutat, de ce au sfârșit toți trei morți?

— Păzește și îndrumă sufletele celor care tocmai au murit, spune Otto. Apără-i în pribegia prin celelalte tărâmurile de timp și spațiu. Și ajută-ne să ne amintim mereu că suntem parte din taina ta mai mare, că nu lipsești nicicând, că și de nu izbutim să te vedem, sau luăm din greșeală prezența ta drept ceva neînsemnat, tu ești mereu cu noi. Mulțumesc, Doamne. Amin.

„Amin“-urile celorlalți ajung la el într-un cor aspru, mormăit. Otto deschide ochii și se uită în jur, parcă surprins de locul în care se află. Le propune să cante un imn, dar, înainte să înceapă, e întrerupt de Webster. Fierarul pare furios. Ochii lui întunecați sunt plini de o înflăcărare înverșunată.

— L-am avut pe Necuratul printre noi, strigă el. Necuratul însuși. I-am văzut chiar acum urma în zăpadă. Copita despicată, semnul Satanei. Am văzut-o limpede ca lumina zilei.

— Am văzut-o și eu, întărește McKendrick. Ca urmele de porc sau capră, atâta doar că-n văgăuna asta părăsită nu trăiesc porci sau capre.

— Nu există asemenea urme, spune Otto, nici un fel de semne, în afară de cele lăsate de câini. Singurul diavol e cel din noi. Răul înseamnă să întorci spatele binelui.

Webster scutură din cap.

— Drax ăla e Satana întrupată, îl contrazice el. Nu-i om ca tine sau ca mine, doar arată așa când vrea el.

— Henry Drax nu e Diavolul, spune Otto răbdător, de parcă ar

corecta o confuzie elementară. E un suflet chinuit. L-am văzut în visele mele. I-am vorbit acolo de multe ori.

— Afară-s trei oameni morți pe care i-aș pune în balanță cu nenorocitele tale de vise, răspunde Webster.

— Orice-ar fi, s-a dus acum, spune Otto.

— Mda, dar unde s-a dus? Și cine zice că n-o să se întoarcă numaidecât?

Otto clatină din cap.

— N-o să se întoarcă aici. De ce s-ar întoarce?

— Diavolul face cum vrea el, spune Webster. După bunul lui plac, aș zice.

Gândul că Drax s-ar putea întoarce stârnește vacarm printre oameni. Otto încearcă să-i liniștească, dar ei nu-l bagă în seamă.

— Trebuie să plecăm din locul ăsta, îi îndeamnă Webster. Putem să găsim tabăra eschimoșilor și ei ne pot duce la stația de vânatoare de balene a yankeilor de pe insula Blacklead. O să fim în siguranță acolo.

— Nu știm unde-i tabăra eschimoșilor sau cât de departe, spune Otto.

— Undeva spre vest. Dacă urmăim țărmul, o s-o găsim destul de repede.

— O să mori până ajungi acolo. O să mori înghețat, fără îndoială.

— M-am cam săturat să mă iau după judecata altora, spune Webster. Am urmat ordinele de când am plecat de la Hull și asta ne-a adus în nenorocita de stare de plâns de-acu.

Otto se uită la Sumner, care se gândește o clipă.

— N-o să ai cort, îi spune el, nici blănuri sau piei de îmbrăcat. Nu sunt nici un fel de drumuri sau cărări pe-aici, nici puncte de reper pe care să le știe vreunul dintre noi, așa că, chiar dacă tabăra ar fi aproape, n-o s-o găsești în veci. Poate că ai rezista o noapte afară, dar în nici un caz două.

— Ai de vor să rămână în locul ăsta blestemat n-au decât, răspunde Webster. Da' io nu mai stau aici nici un ceas.

Se ridică și începe să-și strângă lucrurile. E încordat și palid la față, mișcările îi sunt smucite și furioase. Ceilalți se uită la el, apoi se ridică și McKendrick, bucătarul și marinarul din Shetland. Obrajii scobiți ai lui McKendrick sunt încă uzi de lacrimi. Tot mai

are vânătași pe față și pe gât, de când a stat în cală. Bucătarul tremură ca un animal în primejdie. Otto îi roagă să mai aștepte, să ia cina în cort în seara asta și să plece în zori, dacă chiar trebuie, dar ei nu-l bagă în seamă. Când stăruie, ridică pumnii la el, iar Webster jură că va doborî pe oricine încearcă să le stea în cale.

Cei patru pleacă la scurt timp după aceea, fără ceremonie sau vreun bun-rămas prelungit. Sumner le împarte fiecăruia dintre ei partea cuvenită de carne de focă înghețată, iar Otto îi dă lui Webster o pușcă și un pumn de cartușe. Își strâng scurt mâinile, însă nici una dintre părți nu încearcă să vorbească sau să îndulcească implicațiile îngrozitoare ale plecării lor. Privindu-i cum se îndepărtează, iar siluetele lor întunecate se micșorează și se pierd în întinderea albă, Sumner se întoarce spre Otto.

— Chiar dacă Henry Drax nu-i Diavolul, nici nu pot pretinde că știu ce e. Dacă a fost născocit vreun cuvânt pentru un om ca el, nu cred că l-am aflat.

— Nici n-o să-l afli, spune Otto, cel puțin nu din vreo carte scrisă de oameni. Un ins ca el nu va fi cuprins sau definit de cuvinte.

— Dar de ce altceva, atunci?

— Doar de credință.

Sumner clatină din cap și râde fără veselie.

— Ai visat că o să murim și acum visul se adevărește, spune el. Se face tot mai frig pe zi ce trece, și avem mâncare pentru cel mult trei săptămâni și nici o speranță de ajutor sau salvare. Nemernicii ăia patru care tocmai au plecat sunt practic deja morți.

— Se mai petrec și miracole. Dacă există un mare rău, de ce nu și un mare bine?

— Semne și minuni afurisite, spune Sumner. Asta-i tot ce poți să-mi oferi?

— Nu-ți ofer absolut nimic, îi răspunde calm Otto. Nu-mi stă în putere.

Sumner clatină din nou din cap. Cei trei oameni rămași s-au retras în cort să se încălzească. E prea frig să zăbovească mult pe-afară, însă nu poate suporta gândul de-a se întoarce la tovărășia lor mohorâtă și deznădăjduită, așa că o apucă în schimb spre est, trece de mormântul proaspăt săpat al lui Cavendish și se îndreaptă spre golful înghețat. Gheața de pe mare a fost crăpată de vânturi,

deformată și apoi înghețată la loc, într-un peisaj sfârâmat de blocuri plesnite și înclinate, fisurate și nemișcate. În depărtare se ridică munți negri, gigantici și impunători. Cerul are culoarea cuarțului lăptos. Merge până rămâne fără suflare și îi amorțesc fața și picioarele, apoi se întoarce. Vântul îi bate din față când pornește înapoi. Îl simte cum se strecoară prin straturile de îmbrăcăminte, împungându-i și înghețându-i pieptul, vintrele și coapsele. Se gândește la Webster și la ceilalți care merg spre vest și îl cuprinde dintr-odată greața, se simte mizerabil. Se oprește, geme, apoi se apleacă și vomită pe zăpada înghețată bucăți de carne de focă pe jumătate digerate. Simte o durere ascuțită ca o sulită împungându-l în stomac și scapă fără să vrea un șiroi de rahat în pantaloni. O clipă nu mai poate răsufla deloc. Închide ochii și așteaptă, iar senzația trece. Sudoarea îi îngheață pe frunte, iar barba i s-a întărit de salivă, fiere și resturi de carne mestecată. Privește cerul încărcat de zăpadă și deschide gura larg, însă nu iese nici un sunet și nici un cuvânt și, după încă puțin, o închide la loc și pleacă în tăcere.

Împart egal rațiile neîndestulătoare ce rămân și lasă fiecare om să le gătească și să le mănânce cum și când vrea. Veghează cu rândul să nu se stingă opaițul cu ulei capricios. Pușca rămasă stă lângă intrarea în cort, pentru oricine ar vrea să vâneze, dar, deși trec pe lângă ea când ies să-și facă nevoile și când se întorc sau când aduc zăpadă s-o topească, n-o ia nimeni. Nu mai e nimeni la conducere: autoritatea lui Otto s-a dus, iar rolul de doctor al lui Sumner nu înseamnă nimic fără medicamente. Stau și așteaptă. Dorm și își omoară timpul jucând cărți. Își spun că Webster și ceilalți o să trimită ajutoare, sau că o să vină sigur chiar inuții să-i caute pe cei doi care au murit. Dar nu vine nimeni și nimic nu se schimbă. Singura carte pe care o au e Biblia lui Otto, iar Sumner refuză să citească din ea. Nu-i poate suporta certitudinile, retorica, speranța extrem de facilă. În schimb, recită încetișor *Iliada*. Bucăți întregi îi revin în minte noaptea, nechemate, aproape complete, iar dimineța le spune vers cu vers. Când îl văd mormăind de unul singur, ceilalți bănuiesc că rostește o rugăciune, iar el nu încearcă să-i lumineze, pentru că asta este lucrul cel mai apropiat de o rugăciune sinceră la care o să ajungă probabil vreodată.

La o săptămână după plecarea lui Webster și a celorlalți, în golf izbucnește o furtună violentă, iar cortul este smuls din ancore și sfâșiat de-a lungul unei cusături. Petrec o noapte mizerabilă, în care îngheață până în măduva oaselor, înghesuiți unii într-alții, ținând de zdrențele care atârnă și fâlfâie, iar dimineată, când vremea se îndreaptă, se apucă ursuzi să facă ce reparații pot. Cu briceagul lui, Otto taie și sfredelește niște ace grosolane din os de focă, le împarte oamenilor, apoi se apucă să tragă fire de țesătură din marginile destrămate ale uneia dintre pături. Sumner, înghețat și buimac din cauza lipsei de somn, pleacă să caute pietre potrivite ca să ancoreze din nou marginile cortului. Vântul e aspru și vijelios, iar pe alocuri trebuie să înoate prin nămeți care-i ajung până la coapse. Când trece pe lângă capul promontoriului, cu gheața neregulată întinzându-se dinainte și cu vântul spulberând cristale de gheață de pe vârfurile ascuțite, observă că mormântul lui Cavendish e groaznic de răvășit. Pietrele de deasupra au fost împrăștiate, iar cadavrul a fost pe jumătate mâncat de animale. N-a mai rămas decât un talmeș-balmeș grotesc și însângerat de oase, tendoane și măruntaie. În jur sunt risipite la întâmplare bucăți din izmenele sfâșiate. Piciorul drept, mâncat deasupra gleznei, dar cu degetele întregi, zace într-o parte. Capul lipsește. Sumner se apropie și se lasă încet pe vine. Scoate cuțitul din buzunar și ridică o coastă din grămada înghețată. O împunge și o cercetează atent o vreme, îi atinge cu vârful degetului capătul rupt, apoi privește în depărtările albe.

Când se întoarce în cort, îl ia deoparte pe Otto și-i spune ce a văzut. Discută o vreme, Sumner arată cu mâna, Otto își face cruce, apoi se duc unde fusese adăpostul de zăpadă și încep să sape cu mâinile goale în dărâmăturile întărite. Când ajung la cadavrele țepene și înghețate ale celor doi inuiți, le scot de-acolo și le smulg resturile de lenjerie din piele de focă. Ridicând trupurile de călcâie, ca pe niște roabe, le trag mai departe de cort. Când socotesc că distanța și unghiul sunt potrivite, le lasă iar jos. Gâfâie din cauza efortului, iar din capete și fețe li se ridică aburi. Mai stau puțin de vorbă și apoi se întorc la cortul gata să cadă. Sumner încarcă pușca, apoi le explică și celorlalți că prin preajmă e un urs flămând, iar eschimoșii morți sunt momeală pentru el.

— E destulă carne bună pe-o fiară ca asta cât să ajungă pentru

toți cinci o lună sau chiar mai bine, spune Sumner. Și putem folosi și blana să mai facem haine.

Bărbații se uită la el cu ochii goi, nepăsători, împinși dincolo de limitele lor. Când propune să împartă munca – fiecare om să ia arma câte două ore și să pândească ursul în timp ce restul se odihnesc sau repară cortul –, scutură din cap.

— Eschimoșii morți nu-s buni de momeală pentru-un urs, îi răspund ei, cu o siguranță care sugerează că au încercat așa ceva înainte și li s-a părut dezamăgitor. Planu' ăsta n-o să meargă.

— Ajutați-mă totuși, îi roagă el. Ce poate să strice?

Îi întorc spatele și se apucă să împartă cărțile: *una, una, una; două, două, două; trei, trei, trei*.

— N-o să meargă așa un plan caraghios, spun ei din nou, de parcă fie și numai convingerea lor sumbră le-ar oferi încurajare. Nici acum, nici altă dată.

Stă într-o parte a cortului, cu pușca încărcată la picioare și pândește printr-o gaură tăiată în pânza cenușie. O dată, în timp ce se uită, o cioară coboară și se așază pe fruntea inuitului mai bătrân, lovește scurt cu ciocul încâlceala ca pâsla a părului său înghețat, apoi își întinde aripile, zvâcnește în sus și se îndepărtează. Sumner se gândește să tragă în ea, dar își păstrează praful de pușcă. E răbdător, plin de speranță. Sigur ursul e pe aproape. Poate că-i adormit după recentul ospăț, însă când se trezește o să-i fie iar foame. O să adulmece aerul și o să-și aducă aminte de comorile din apropiere. Când se întunecă, Sumner îi întinde pușca lui Otto. Taie un cub de vreo doi inchi din rezerva lui de carne de focă, îl înfige în vârful cuțitului și-l ține deasupra opaițului să se rumenească. Ceilalți trei, fără să se oprească din nesfârșitul lor joc de *euchre*, îl veghează atent. Când termină de mâncat, se întinde pe jos și se învelește.

După o vreme ce pare doar o clipă, Otto îl înghiontește ca să-l trezească iar. Pe partea din afară a păturii s-a strâns gheață, acolo unde s-a strecurat prin țesătură umezeala răsuflării. Otto îi spune că tot nu se vede nici urmă de urs. Sumner se târăște până la gaura din cort și se uită iar afară. Luna e în creștere, cerul boltit e spuzit de stele. Cele două cadavre zac în același loc, la vedere și culcate, ca niște giganți siniștri ai unei dinastii de mult uitată. Sumner se sprijină în pușcă și încearcă să cheme ursul la el. Încearcă să-și

imagineze sosirea lui, apariția greoaie din întuneric. Își închipuie curiozitatea, prudența ursului. Mirosul trupurilor fără viață îl trage înainte; o senzație de nefiresc, de straniețe, îl ține pe loc.

Adoarme stând în fund. Visează că pescuiește păstrăvi pe Bilberry Lough: e vară și nu poartă haină, are o pălărie de paie pe cap, deasupra și dedesubtul lui se întind cerul și apa albastre, iar lacul e mărginit de jur împrejur de ulmi și stejari. E neștiutor, fericit. Când se trezește, vede ceva mișcându-se în depărtare. Se întreabă dacă e vântul pe zăpadă sau dacă se deplasează gheața în golf, însă apoi vede ursul, de un alb imaculat în bezna cenușie. Îl privește cum se apropie de cadavre, cu pași măsurați și cu capul plecat, fără grabă sau nerăbdare. Sumner împinge încet clapa cortului cu o mână, controlează capsă, trage cocoșul și ridică arma în dreptul umărului. Ursul e înalt și masiv, dar are picioare lungi și subțiri și pântecul scofâlcit. Îl urmărește cum adulmecă cele două cadavre, apoi cum ridică laba și o pune pe pieptul bătrânului. Nu mai e nimeni treaz. Otto sforăie încet. Sumner se lasă în genunchi. Își sprijină cotul stâng pe genunchi și lasă patul armei în scobitura moale a umărului drept. Fixează cătarea și privește de-a lungul țevii. Ursul e o zdreanță albă în întunericul mai vast. Inspiră o dată, expiră, apoi trage. Glonțul ratează capul, dar nimerește umărul. Sumner înșfacă punga cu cartușe și se repede afară din cort. Zăpada e adâncă și neuniformă, și se împiedică de două ori, apoi se îndreaptă. Când ajunge la cadavre, vede o pată mare de sânge și apoi o urmă împrăscată ce duce mai departe. Ursul e la vreun sfert de milă înainte, alergând pe o parte, folosind piciorul drept din față, de parcă stângul ar fi schilodit sau amortit. Sumner fuge după el. E sigur că nu are cum să-i scape. Că în curând fie se va prăbuși și va muri, fie se va întoarce să lupte.

Mai departe spre est, cerul se albește ușor. În marea întunecată de nori compacți se deschid fisuri sidefii înguste; orizontul întins și plat devine cenușiu, apoi maroniu, apoi albastru. Când ajunge la capătul promontoriului, îl dor plămânii și gâtulejul de frig; gâfâie, iar sângele îi bubuie surd în urechi. Ursul trece fără să se oprească pe lângă mormântul pângărit, apoi o ia spre nord prin câmpul de gheață. Sumner îl pierde o clipă din ochi, apoi îl vede apărând din nou de după sfărâmurile îngrămădite ale unei creste de gheață. Se cațără după el, urcă și trece dincolo, alunecând și târându-se,

scăpând pușca, apoi ridicând-o iar. Se ține după șirul de urme adânci, după petele de sânge. Piciorul îl doare, inima îi bubuie, însă își spune că e doar o chestie de timp, că fiecare minut ce trece îl slăbește încă un pic pe urs. Înaintează cu greu prin zăpadă. De fiecare parte, cioburi înghețate bocnă se ivesc precum acoperișurile ascuțite ale unui sat pe jumătate scufundat. Umbre zgrunțuroase se strâng la adăpostul lor și se împrăstie în lături.

În ciuda rănii, ursul se mișcă fără oprire sau șovăială, de parcă ar urma un drum trasat cu mult timp înainte. Cerul e plin de vălătuci înguști de nori, cenușii și maronii deasupra, auriți dedesubt de soarele care-i străpunge. Înaintează, om și animal, într-o procesiune primitivă, printr-un peisaj atât de distrus și accidentat, că ar fi putut fi făurit de un idiot din piesele sfărâmate ale unui întreg ce existase înainte. După vreo oră, gheața devine netedă – o câmpie lată de mai bine de-o milă, ușor striată, cum e cerul gurii unui copoi. La jumătatea ei, parcă brusc conștient de noile împrejurimi, ursul încetinește, apoi se oprește și se întoarce. Sumner vede pata roșie care-i împodobește coasta ca un blazon și aburii care i se ridică din bot. După o clipă, scoate un cartuș de hârtie cerată din buzunar, îi rupe vârful cu dinții și varsă praful negru în orificiul puștii; îndeasă înăuntru și capătul cartușului, rupe hârtia în plus și împinge cu vergeaua. În tot timpul ăsta, mâinile îi tremură. Curge sudoarea pe el și-și simte plămânii șuierând și vâjâind în piept ca niște foale într-o fierărie. Scotoceste în buzunar după o capsă detonantă, găsește una și o potrivește peste percutorul de oțel. Înaintează încet, până când distanța dintre ei nu e mai mare de 30 de picioare, apoi se lasă jos pe gheața vălurită. Îi simte răceala în pântec și pe coapse. Capul îi e încununat de aburi. Ursul îl urmărește cu atenție, dar nu face nimic. Îi vede coastele mișcându-se. Din bot i se preling bale. Sumner ridică și potrivește cătarea, trage cocoșul și, amintindu-și focul de dinainte, țintește cu vreun picior mai la stânga. Clipește ca să-și scuture sudoarea din gene, mijește ochii și apasă pe trăgaci. Aude pocnetul ascuțit al capsei care explodează, dar nu se simte nici un recul. Ursul fornăie la auzul zgomotului neașteptat, apoi se întoarce și o ia din nou la goană, ridicând norișori de zăpadă ca o spumă. Sumner, blestemând rateul, se ridică, azvârle capsă veche și potrivește una nouă. Se proptește pe picioare, țintește din nou și

trage, dar ursul e prea departe și glonțul nu-l ajunge. Îl privește o clipă, apoi pune din nou pușca pe umăr și începe să-l urmărească.

După câmpul de gheață se înalță altă culme, cu margini brune, vârfuri ascuțite și versanți abrupti, cu terase și bastioane, ca niște străvechi fortificații de asediu. Ursul se îndreaptă spre vest până găsește o spărtură, se aruncă în ea și se cațără de cealaltă parte. Soarele înălțat pe cer, umbrit din când în când de nori, nu dă căldură mai deloc. Sumner simte sudoarea picurându-i în barbă și înghețând în lamele rigide. Ursul a încetinit și acum merge la pas, dar și Sumner face la fel. Urmărindu-l peste culme și printr-un alt câmp de zăpadă vălurit, distanța dintre ei abia dacă se schimbă. Câștigă aproape 20 de yarzi, apoi îi pierde iar. Durerea din picioare și piept e ascuțită și violentă, însă uniformă. Se gândește să se întoarcă, dar n-o face. Vânătoarea și-a găsit deja un ritm, un tipar pe care nu-l poate sparge lesne. Când îi e sete, se apleacă și mănâncă zăpadă; când îi e foame, lasă senzația să se întetească, să atingă punctul culminant și apoi să treacă. Respiră, merge, iar ursul e tot timpul în fața lui, mânjit din plin cu sânge, învăluit în aburi, cu urmele late și rotunde ca niște castroane de supă.

Se așteaptă în orice clipă ca ursul să cadă, să-și piardă puterile, să moară, însă n-o face. Se ține tare. Uneori îl cuprinde o ură aprigă și violentă împotriva lui, alteori – un soi nesănătos de iubire. Mușchii crupei se agită sub blana jerpelită a ursului. Picioarele lui gigantice se ridică și cad ca niște ciocane pe nicovală. Trec de un ghețar încastrat în banchiză – înalt de 200 de picioare, lung de vreo jumătate de milă, perfect vertical și cu vârful plat, ca un dop romboidal înfipt într-un vulcan stins. Versanții abrupti cu urme de forfecare sunt străbătuți de vinișoare albastre și au poalele acoperite cu zăpadă troienită. Sumner n-are ceas de buzunar, dar bănuiește că e trecut de amiază. Își dă seama că s-a îndepărtat prea mult și că, chiar dacă ucide ursul, n-o să-i poată căra carnea până

la tabără. Acest adevăr îl tulbură o clipă, dar apoi, mergând mai departe, forța îi slăbește și se mistuie, și nu mai e conștient decât de ridicarea și apăsarea picioarelor pe zăpadă și de bubuitul răsuflării lui rapide și cavernoase.

După vreo oră ajung la un șir lung de râpe negre înalte, cu versanți întunecați, fără pământ pe ei, dar cu fâșii șerpuitoare de gheață cenușie. Ursul pășește greoi și hotărât, până ajunge la o spărtură în stâncă îngustă, învăluită în umbre. Aruncă o privire în urmă, apoi se întoarce brusc și dispare din vedere. Sumner se ține după el. Când ajunge la deschizătură, se întoarce așa cum se întorsese și ursul și vede înaintea lui un fiord lung și îngust, gătit de gheață, cu versanți abrupti și aparent fără vreo ieșire. La stânga și la dreapta, stânci cenușii înalte, spintecate de defileuri orbecăie spre cerul palid. Gheața de sub picioare e netedă și curată ca marmura. Sumner, oprindu-se în prag și privind în jur, simte că a mai trecut o dată pe-aici, că locul ăsta îi e într-un fel cunoscut. Întrezărit într-un vis, poate, se gândește el, sau în vreun zbor al fanteziei indus de opiu. Pășește peste prag și merge mai departe.

Prin valea ivorie, cu pereții ei de gnais și granit abia deslușiți, fiară și om înaintează într-un tandem dezlânat – despărțiți, și totuși în mod straniu legați –, ca printr-un culoar sau coridor pavat cu zăpadă și boltit de cer. Sumner simte greutatea puștii apăsându-i umărul și durerea încăpățânată din piciorul prost sudat. E amețit acum și cumplit de slăbit de foame. Curând începe să ningă: ușor mai întâi, dar apoi ninsoarea e tot mai puternică și mai deasă.

Când vântul și frigul se întetesc, iar zăpada cade în rafale dese și oblice, Sumner pierde din ochi ursul. Apare și dispare în străfulgerări bizare, tremurate, de zoetrop¹. Conturul i se încetoșează, apoi se încâlcește și în cele din urmă se topește. Curând, cerul și stâncile dispar și ele și nu mai poate vedea decât versiuni cenușii ale viscolului – totul învărtejindu-se și răsucindu-se – nimic clar sau diferit sau distinct. Prins în această plasă năucitoare, își pierde cu totul simțul timpului și direcției. O vreme, ce i se pare că a durat ore în șir, însă ar fi putut să țină doar câteva minute sau chiar secunde, se clatină înainte și înapoi, tâmp și aproape epuizat. În cele din urmă, întâmplător, se poticnește pe coasta cu grohotiș surpat și se adăpostește în scobitura unui bolovan vărgat. Cât stă ghemuit acolo, în el se adună și se sparg

valuri de spaimă și panică. Dârdâie de frig și își simte hainele îmbibate de sudoare înțepenind în jurul lui ca o platoșă. Măinile și picioarele i-au amorțit. Zăpada i se adună în pliurile feței și buzelor, dar nu se topește. A mers mult prea departe, știe: s-a abătut de la țelurile lui reale, se simte rătăcit și dezorientat, iar eșecul lui e total.

Privind prin ninsoarea încețoșată, vede dinaintea lui un băiat mort, murdar și desculț, în *dhoti* și o vestă îmbibată de sânge. Ține într-o mână o frunză de varză fleșcăită și în cealaltă, o cană de tablă cu apă. Rana de glonț care îi gâlgâie în piept ajunge acum până în partea cealaltă. Acolo unde ar trebui să-i fie inima se vede o pată de lumină de mărimea unei monede. E ca o ambrazură îngustă în zidul gros al unui castel. Sumner ridică mâna dreaptă într-un salut stângaci, însă băiatul nu-i răspunde. Poate că e supărat pe mine, se gândește Sumner. Dar nu, băiatul plânge și, văzând asta, începe și el să plângă, de milă și rușine. Lacrimile calde îi curg pe obraji, iar apoi se usucă și îngheață printre vârfurile încurcate ale bărbii. Și, stând și plângând, simte cum se lichefiază, cum își pierde forma, cum alunecă într-un amestec de tristețe și regret. Trupul începe să i se zgâlțâie și să dârdâie. Răsuflarea îi încetinește, iar bătăile inimii slăbesc și devin șovăitoare. Simte moartea, îi deslușește prezența apăsătoare, îi adulmecă miresma de fecale în aerul biciuitor. Băiatul se întinde spre el, iar Sumner vede, prin gaura din pieptul lui, o altă lume în miniatură: perfectă, completă, imposibilă. Se holbează o clipă, captivat de splendoarea alcătuirii ei, apoi se întoarce iar. Se strânge în brațe, trage aer în piept și privește în jur. Copilul a dispărut: nu mai e nimic viu în afară de furtuna furioasă și, ascuns undeva în ea, ursul pe care trebuie să-l omoare dacă e să trăiască. Își trage picioarele la piept și le cuprinde o clipă cu brațele. Se ridică anevoie și încarcă arma, cu degetele amorțite și tremurătoare. Când termină, se îndepărtează de bolovan și strigă în aerul înghețat:

— Vino încoace acum. Vino încoace acum, ticălos mizerabil, și lasă-mă să te omor.

Nici un răspuns, nimic în afară de zăpada dusă de vânt și lespezile tăcute de piatră și gheață. Se uită orbește înainte și strigă din nou. Furtuna continuă neabătut; vântul puternic se tânguiește.

Ar putea fi singur pe suprafața unei luni întinse și reci – sufocate de gheață, fără soare și nepopulate. Strigă a treia oară și, la fel de neașteptat ca o stafie chemată împotriva voinței sale, ursul îi apare în față, la nici 30 de yarzi, învăluit în parte de zăpada deasă purtată de vânt, dar vizibil. Zărește marginile zdrențuite ale răniilor de la umăr, șaua subțire de zăpadă așezată pe spinare. Ursul se uită absent la el; aburul îi iese din nări ca fumul dintr-un foc de tabără ce se stinge. Sumner ridică pușca și țintește nesigur pieptul enorm al ursului. Minteaa îi e limpede. N-a mai rămas nimic de hotărât sau de sperat. Nu mai există decât acest unic moment, această întâmplare. Inspiră, apoi expiră iar, inima i se umple de sânge, apoi se golește. Apasă pe trăgaci, aude praful de pușcă aprinzându-se și bubuind și simte reculul.

Ursul cade în genunchi, apoi se prăbușește într-o rână. Eco-ul detunăturii răsună din stâncile înalte – tare, apoi mai încet, apoi și mai încet. Sumner lasă pușca în jos și aleargă spre leș. Se ghemuiește, pune ambele palme pe coasta caldă încă a ursului și-și îngroapă fața și degetele adânc în blană. Ține buzele întredeschise și gâfâie. Scoate de la centură un cuțit de grăsime, îi ascute tăișul cu o gresie și-l încearcă pe degetul mare. Face prima tăietură lângă vintre, apoi o ia în sus prin carnea moale a burții până dă de stern. Se apucă să taie prin os până ajunge la grumaz. Taie beregata, apoi apasă cu călcâiul cizmei pe o parte a cutiei toracice dezvelite, o prinde pe cealaltă cu ambele mâini și o desface. Simte căldura umedă neașteptată a măruntaielor ursului și gustul duhoriilor amestecate de carne ce se ridică din ele. Lasă cuțitul să cadă în zăpadă și își bagă mâinile goale în măruntaiele aburinde ale ursului. Simte că degetele înghețate i-ar putea plesni din cauza căldurii. Scrâșnește din dinți și împinge mâinile și mai adânc. Când durerea se mai domolește, le trage afară picurând, își freacă fața și barba cu sângele fierbinte, apoi ridică iar cuțitul și începe să desprindă și să scoată măruntaiele ursului. Trage afară inima și plămânii, ficatul, mațele și stomacul. Cavitata eliberată e pe jumătate umplută cu o baltă aburindă de lichid negru fierbinte – sânge, urină, fiere. Sumner se apleacă și se apucă să-l bea, ducându-l repede cu mâinile la gura deschisă. Pe măsură ce bea, iar căldura ursului se răspândește înăuntrul lui ca un elixir – pe gât, în stomacul gol și spre exterior –, începe să tremure, apoi să

aibă convulsii. După un minut, prinde să se zvârcolească necontrolat, dă ochii peste cap și bezna pune stăpânire pe el.

Când trece criza, Sumner zace cu fața în jos, pe jumătate acoperit de zăpada viscolită. Are barba întărită de sânge de urs închegat, ambele mâini îi sunt vopsite în roșu-închis, iar mânecile hainei de postav îi sunt ude până la coate. Gura, dinții și gâtul îi sunt acoperite cu o pojghiță de sânge, și de animal, și de om. Îi lipsește vârful limbii. Se ridică anevoie și se uită în jur. Vântul urlă, iar aerul înghețat e încărcat de valuri-valuri de rafale de gheață. Nu mai vede stâncile, nici povârnișul cu grohotiș sau bolovanul unde s-a adăpostit mai devreme. Se uită la cadavrul eviscerat al ursului, la cutia lui toracică despicată și deschisă, căscată ca un mormânt gol.

Stă o clipă și se gândește, apoi se apleacă, pășind ca într-o cadă, și se lasă să alunece în cavitatea striată și purpurie. Oasele tăiate se închid deasupra lui ca niște dinți. Mușchii întepeniți se strâng și se întind sub el. Simte un miros curat, umed, de măcelărie, un rest slab, dar minunat, de căldură animală. Își bagă cizmele marinărești în burta golită și strânge carnea moartă în jurul lui ca pe-o manta. Încă mai aude vântul care urlă, dar nu-l simte. E închis, ca într-un sicriu, într-o beznă densă și vascularizată. Zăcând acolo, limba retezată începe să i se umfle în gură, sângele și saliva fac bășici pe buze și se scurg în barbă. Vrea să se roage, să vorbească, să se facă în vreun fel cunoscut. Își aduce aminte de Homer – cadavrul unui erou, jocurile funerare, armura îndoită și distrusă –, dar când încearcă să murmure primii dactili, în loc de cuvinte, gura lui mutilată bolborosește gemete primitive și icnete de sălbatic.

1. Cilindru cu fante dispuse la distanță egală, având pe fața interioară o secvență de imagini. Când cilindrul este rotit, imaginile văzute prin fante produc iluzia unei animații.

Străinul e plin de sânge, îmbibat și scăldat în el din cap până în picioare. Seamănă cu o focă jupuită sau un copil născut mort, abia scos din pântecul mamei. Respiră, e drept, dar ochii acoperiți cu o pojghiță de sânge îi sunt închiși și e pe jumătate înghețat. Îi târăsc trupul într-o parte și-l lasă acolo cât jupoale și căsăpesc ursul, apoi așază blana și carnea pe sanie. Unul dintre vânători ia pușca străinului, iar celălalt îi ia cuțitul. Se sfătuiesc dacă să-l omoare pe loc sau să-l ducă în tabără. Se ceartă o vreme, apoi hotărăsc să-l ia cu ei. Orice-ar fi, judecă ei, e un nemernic norocos, iar un om atât de norocos merită încă o șansă. Îl ridică și-l pun pe sanie. El geme ușor. Îl împung și-l scutură, însă nu se trezește. Îi îndeasă zăpadă în gură, dar îndată ce se topește pe limba lui vătămată, aceasta i se scurge pe bărbie în pârlăie rozalii.

În tabăra de iarnă, nevestele îi dau să bea apă și sânge de focă încălzit. Îi spală fața și mâinile și-i scot hainele îmbibate de sânge închegat. Când vestea se răspândește, vin și copiii să se holbeze. Pândesc și împung și chicotesc. Dacă deschide ochii, țipă și fug. Curând încep zvonurile. Unii zic că e un *angakoq*¹, un spirit călăuzitor, trimis direct de *Sedna*² să-i ajute la vânătoare, în vreme ce alții spun că e o stafie răuvoitoare, un *tupilaq*³ josnic, a cărui atingere ucide și a cărui simplă prezență provoacă suferință. Vânătorii se sfătuiesc cu șamanul, care-i înștiințează că străinul nu se va face bine până când nu e dus înapoi la ai lui. Trebuie să-l ducă în sud, spune șamanul, la misiunea nouă din golful Coutts. Ei îl întreabă dacă străinul e într-adevăr norocos, așa cum au bănuț că trebuie să fie, și dacă ceva din norocul lui o să treacă asupra lor. Șamanul le spune că e într-adevăr norocos, așa cum au bănuț, dar norocul lui e de un fel aparte, unul straniu.

Învelit în blănuri și tremurând ușor, îl pun înapoi pe sanie și-l

duc în sud, dincolo de lacul înghețat și de terenurile de vânătoare de vară, până la misiune. Cabana vopsită în roșu e așezată pe o colină nu prea înaltă, cu marea înghețată la poale și munții înalți în spate. Alături se află un iglu mare, cu un fuior de fum negru ce se ridică prin deschizătura din tavan și un echipaj de câini de sanie în față, dormind încovrigați. Vânătorii sunt întâmpinați la sosire de preot, un englez vânos cu ochi vioi, însă cu părul și barba încărunțite, și cu o mină serioasă, dar foarte sceptică. Vânătorii arată spre Sumner și îl lămuresc unde și cum l-au găsit. Când preotul se arată neîncredător, îi trasează cu degetele în zăpadă o hartă a țărmului și îi însemnează locul. Preotul clatină din cap.

— Nimeni nu apare așa, de nicăieri, spune el.

Ei îi zic că, atunci, probabil e un *angakoq* și că până acum a stat într-o casă pe fundul mării cu *Sedna*, zeița cu un singur ochi, și cu tatăl ei, *Anguta*. Auzind asta, preotul își pierde răbdarea. Se apucă să le povestească iar (cum face întotdeauna) despre Iisus, apoi intră în cabană și aduce cartea verde. Vânătorii stau lângă sâni și-l ascultă citind într-o inuită stângace. Cuvintele au oarecare noimă, însă poveștile li se par trase de păr și naive. Când preotul încheie, zâmbesc și dau din cap.

— Atunci poate că-i un înger, spun ei.

Preotul se uită la Sumner și scutură din cap.

— Nu-i înger, răspunde el. Vă garantez.

Îl cară pe Sumner înăuntru și-l așază pe un pat lângă sobă. Preotul îl acoperă cu pături, apoi se lasă pe vine și încearcă să-l trezească.

— Cine ești? îl întreabă. De pe ce corabie vii?

Sumner deschide pe jumătate un ochi, dar nu încearcă să răspundă. Preotul se încruntă, apoi se apleacă și cercetează mai îndeaproape chipul învinețit de degerături al lui Sumner.

— *Deutsch?* întreabă el. *Dansk? Ruski? Scots?* Care dintre ele?

Sumner se uită o clipă la el fără curiozitate și fără să dea vreun semn de recunoaștere, apoi închide ochii la loc. Preotul rămâne ghemuit lângă el o clipă, apoi dă din cap și se ridică.

— Stai acolo o vreme și odihnește-te, spune el, oricine-ai fi. Mai vorbim după aia.

Preotul face cafea pentru vânători și le mai pune câteva întrebări. După ce-au plecat, îi dă lui Sumner brandy cu o linguriță

și-i freacă degerăturile cu grăsime. După ce Sumner e bine instalat, preotul se așază la o masă aproape de fereastră și scrie în cartea verde. Lângă cotul lui sunt încă trei volume legate în piele și, din când în când, deschide câte unul, se uită în el și dă din cap. Mai târziu, o eschimosă vine cu o cratiță cu tocană. Poartă o haină cu glugă din piele de căprioară, mai lungă la spate, și o căciulă de lână neagră; pe frunte și pe dosul mâinilor are tatuate linii în V albastre. Preotul ia de pe raftul de deasupra ușii două castroane albe grele și împinge deoparte hârtiile și cărțile. Pune cu lingura jumătate din tocană într-un castron și jumătate în celălalt, după care îi dă cratița înapoi femeii. Ea arată spre Sumner și spune ceva în limba ei. Preotul încuviințează, apoi îi dă un răspuns care o face să zâmbească.

Sumner, zăcând nemișcat, simte mirosul mâncării fierbinți. Aroma blândă ajunge la el prin țesătura subțire a extenuării și nepăsării. Nu-i e foame, dar începe să-și aducă aminte cum ar putea arăta foamea, natura aparte, promițătoare, a suferinței pe care-o dă foamea. E pregătit oare să revină la toate astea? Vrea s-o facă? Poate? Deschide ochii și privește în jur: lemn, metal, lână, grăsime; verde, negru, gri, maro. Întoarce capul. La o masă de lemn stă un bărbat cu părul cărunț; pe masă sunt două castroane cu mâncare. Bărbatul închide cartea pe care o citește, murmură o rugăciune, apoi se ridică și aduce unul din castroane la patul unde stă întins Sumner.

— Mănânci ceva acum? îl întreabă. Uite, lasă-mă să te ajut.

Preotul îngenunchează, își strecoară mâna sub capul lui Sumner și-l ridică. Ia cu lingura o bucată de carne și i-o duce la buze. Sumner clipește. Trupul îi e străbătut de un val de emoție, dens și fără nume.

— Pot să te hrănesc mai bine dacă deschizi un pic gura, spune preotul.

Sumner nu se mișcă. Înțelege ce i se cere, însă nu face nici un efort să se conformeze.

— Ei, hai, zice preotul.

Pune vârful lingurii de metal pe buza de jos a lui Sumner și îl apasă ușor. Gura se deschide puțin. Preotul ridică repede lingura, iar carnea alunecă pe limba sfâșiată a lui Sumner. O lasă să stea acolo o clipă.

— Mestecă, îl îndeamnă preotul, prefăcându-se că mestecă și arătând spre fălci, astfel încât celălalt să poată vedea. N-o să simți deloc ce bună e dacă n-o mesteci cum trebuie.

Sumner închide gura. Simte gustul cărnii pătrunzându-i în trup. Mestecă de două ori, apoi înghite. Simte o durere ascuțită, pe urmă, o suferință mai surdă.

— Bun, zice preotul.

Ia cu lingura încă o bucată de carne și face același lucru. Sumner mai mănâncă trei bucăți, dar o lasă pe a patra să cadă pe podea nemestecată. Preotul dă din cap, apoi așază capul lui Sumner la loc pe pătură.

— O să încercăm cu o cană de ceai mai încolo, spune el. Să vedem cum te descurci cu aia.

După încă două zile, Sumner poate să se ridice în capul oaselor și să mănânce singur. Preotul îl ajută să se așeze pe un scaun, îi pune o pătură pe umeri și stau împreună la măsuta de lemn, de o parte și de alta.

— Oamenii care te-au găsit sunt convinși că ești ceva ce ei numesc *angakoq*, îi explică preotul, asta înseamnă „vrăjitor“ în eschimosă. Ei cred că urșii au puteri mari și că anumiți oameni, oameni aleși, le împărtășesc. Bineînțeles, la fel e și cu alte animale – reni și morse, foci, chiar și unele păsări marine, îmi închipui –, dar în mitologia lor ursul e de departe cea mai puternică fiară. Oamenii care au drept spirit ursul sunt în stare de cea mai puternică magie – vindecare, prezicere și așa mai departe.

Se uită la străin ca să vadă dacă dă vreun semn că a înțeles, însă el privește netulburat mâncarea din fața lui.

— I-am văzut pe unii dintre acești *angakoq* la treabă și nu-s altceva decât niște scamatori și șarlatani, firește. Își pun niște măști înspăimântătoare și alte zorzoane necuviincioase; cântă și dansează prin iglu, făcând mare tămbălău, dar nu-i nimic de capul lor. Sunt chestii păgâne păcătoase, cele mai primitive superstiții, însă ei nu știu altceva, și cum ar putea ști? N-au mai văzut niciodată Biblia până să ajung eu aici, cei mai mulți dintre ei n-au auzit niciodată Evanghelia predicată serios.

Sumner ridică scurt privirea spre el, dar nu se oprește din mestecat. Preotul zâmbeste și dă din cap încurajator, totuși străinul nu-i întoarce zâmbetul.

— E o muncă migăloasă și grea, continuă preotul. Sunt singur aici de la începutul primăverii. Mi-au trebuit luni întregi ca să le câștig încrederea – întâi cu daruri, cuțite, mărgelile, ace și așa mai departe, apoi cu fapte bune, dându-le ajutor când aveau nevoie, haine și medicamente. Sunt oameni buni, dar foarte primitivi și naivi, aproape incapabili de gândire abstractă sau de vreun sentiment mai nobil. Bărbații vânează, femeile cos și alăptează copiii, iar asta e limita curiozității și cunoștințelor lor. Au un fel de metafizică, e drept, însă una primitivă și egoistă și, din câte îmi dau seama, mulți dintre ei nici în asta nu cred. Misiunea mea e să-i ajut să se maturizeze, s-ar putea spune, să-și dezvolte sufletul și conștiința de sine. De asta traduc Biblia.

Arată cu capul spre teancurile de cărți și hârtii.

— Dacă reușesc s-o fac cum trebuie, să găsesc cuvintele potrivite în limba lor, atunci o să începă să înțeleagă, sunt sigur. La urma urmelor, sunt făpturile Domnului, la fel ca tine sau ca mine.

Preotul ia cu lingura o bucată de carne și o mestecă încet. Sumner se întinde după cana cu ceai, o ia și bea, apoi o pune la loc pe masă. Pentru prima oară după multe zile, simte cuvintele adunându-se în el, despărțindu-se, strângându-se, căpătând forță și formă. Curând, știe, o să începă să i se ridice până în gât, să se reverse pe limba strivită și vătămată, și atunci, fie că-i place sau nu, fie că vrea sau nu, o să vorbească.

Preotul se uită la el.

— Ești bolnav? îl întreabă.

Sumner clatină din cap. Ridică o clipă mâna dreaptă, apoi deschide gura. Stă așa un pic.

— Ce medicamente? rostește.

Îi iese un mormăit neclar. Preotul pare nedumerit, dar apoi zâmbește și se apleacă în față nerăbdător.

— Mai spune o dată, îl îndeamnă. N-am înțeles chiar...

— Medicamente, repetă Sumner. Ce *medicamente* ai?

— A, *medicamente*, spune preotul. Sigur, sigur.

Se ridică, se duce în camera din fundul cabanei și se întoarce cu un cufăr micuț cu medicamente. Îl pune pe masă, în fața lui Sumner.

— Asta-i tot ce am, zice el. Am folosit o grămadă de săruri, și

calomel pentru copiii băștinași când au diaree.

Sumner deschide cufărul și începe să scoată sticlele și borcanele, uitându-se atent la conținut și citind etichetele. Preotul îl urmărește.

— Ești doctor? întreabă el. Asta ești?

Sumner nu ia în seamă întrebarea. Scoate totul din cufăr și apoi îl întoarce cu fundul în sus, ca să se asigure că e într-adevăr gol. Se uită la colecția înșirată pe tăblia mesei și scutură din cap.

— Unde-i laudanumul? spune el.

Preotul se încruntă, dar nu răspunde.

— Laudanumul, spune Sumner din nou, mai tare. Nenorocitul de laudanum, unde-a dispărut?

— N-a mai rămas, răspunde preotul. Am avut o sticlă, dar s-a terminat deja.

Sumner închide ochii o clipă. Când îi deschide iar, preotul pune cu grijă medicamentele la loc în cufăr.

— Văd că poți vorbi engleză curată până la urmă, spune el. O vreme m-am temut că ești leah sau sârb sau de altă religie străină.

Sumner ridică lingura și castronul și începe iar să mănânce, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— De unde ești? îl întreabă preotul.

— Nu contează.

— Poate că nu contează pentru tine, dar când cineva e hrănit și ținut la căldură într-un moment în care probabil c-ar muri dacă ar fi lăsat să se descurce singur, e de așteptat puțină politețe față de oamenii care fac asta pentru el.

— O să-ți plătesc mâncarea și căldura.

— Și când o să faci asta, mă întreb?

— În primăvară, când se întorc baleniarele.

Preotul dă din cap și se așază la loc. Își trece degetele prin barba căruntă, apoi își scarpină vârful bărbiei cu unghia de la degetul mare. Obrajii i-au luat foc, dar se străduiește să rămână înțelegător în fața jignirilor lui Sumner.

— Unii ar putea zice că-i un fel de miracol ce ți s-a întâmplat, continuă el după o clipă de tăcere, să fii găsit încă viu pe gheață, în trupul unui urs mort.

— Eu nu i-aș zice așa.

— Atunci, cum i-ai zice?

— Poate ar trebui să întrebi ursul.

Preotul se holbează la el o clipă, apoi râde tare.

— A, ești un ins isteț, îmi dau seama, spune el. Trei zile zaci acolo mut ca un mormânt, fără să îngaimi un cuvânt, iar acum te trezești și te distrezi pe socoteala mea.

— O să-ți plătesc pentru mâncare și căldură, repetă Sumner sec. Imediat ce găsesc altă slujbă.

— Ai fost trimis aici cu un scop, spune preotul. Nu răsare nimeni pur și simplu așa, de nicăieri. Încă nu știu care-i scopul, dar știu că bunul Dumnezeu trebuie să aibă unul.

Sumner scutură din cap.

— Nu, răspunde el. Nu eu. Nu vreau nici un rol în aiureala asta.

După vreo trei zile, vine o sanie cu doi vânători pe care preotul nu i-a mai văzut până acum. Își pune haina cu glugă și mănușile și se duce afară. Femeia, al cărei nume creștin e Anna, iese în același moment din iglu, îi salută pe bărbați și le oferă de mâncare. Vorbesc cu ea câteva minute și apoi, rostind cuvintele mai rar, ca să-i înțeleagă, vorbesc și cu preotul. Îi povestesc că au găsit un cort distrus la depărtare de o zi de mers, cu patru oameni albi înghețați înăuntru. Îi arată, ca dovadă, lucrurile pe care le-au găsit – cuțite, frânghii, un ciocan, o Biblie pătată cu grăsime. Când îi întreabă dacă se întorc să ia cadavrele, ca să poată fi îngropate cum se cuvine, scutură din capete și spun că trebuie să-și vadă de vânătoare. Le dau câinilor carne de mersă, apoi mănâncă în iglu și se odihnesc puțin, dar nu rămân peste noapte. Încearcă să-i vândă Biblia înainte să plece, însă – când el refuză să se târguiască pentru ea – i-o dau în dar femeii. După ce pleacă, Anna vine în cabană și povestește că vânătorii i-au zis că au găsit și doi eschimoși morți în tabăra oamenilor albi. Erau amândoi dezbrăcați, iar unul fusese ucis cu un cuțit. Face semn spre gât și arată locul rănilor.

— Una aici, spune ea, și cealaltă aici.

Mai târziu, când rămân singuri și după ce a chibzuit puțin la asta, preotul îi spune lui Sumner povestea vânătorilor, urmărindu-i reacțiile.

— Din câte înțeleg, locul în care au găsit cadavrele nu e foarte departe de cel unde ai fost găsit, zice el. Așadar, bănuiesc că-i știi pe oamenii morți; bănuiesc că erau tovarășii tăi de pe corabie.

Sumner, care stă lângă sobă, ciopliind o bucată de lemn adusă de ape, își scarpină nasul și dă din cap o dată, a încuviințare.

— Erau morți când i-ai lăsat? îl întreabă preotul.

— Doar inuiții.

— Și nu te-ai gândit să te întorci?

— Știam că viscolul o să-i omoare.

— Pe tine nu te-a omorât.

— Aș zice c-a încercat al naibii de tare.

— Cine i-a ucis pe eschimoși?

— Un om pe nume Henry Drax, un harponier.

— De ce să facă așa ceva?

— Pentru că voia sania lor. Voia s-o folosească să scape.

Încruntându-se și clătinând din cap la aceste vești extraordinare, preotul își ia pipa și o umple cu tutun.

Îi tremură mâna. Sumner îl privește. Cărbunii trosnesc și pâraie în soba de lângă ei.

— Trebuie s-o fi luat spre nord, spune preotul după o clipă de tăcere. Triburile nordice din Ținutul Baffin își fac singure legea. Dacă ajunge acolo, n-o să putem afla vreodată unde e sau ce s-a întâmplat cu el. Poate să fie mort, dar cel mai probabil a dat la schimb sania pentru adăpost și așteaptă primăvara.

Sumner încuviințează. Privește năluca pâlpâitoare a lumânării stăruind în ochiul de geam întunecat. Dincolo de el, zărește forma palidă a igluului și, mai departe, întunecimea deasă și înaltă a munților. Se gândește la Henry Drax, încă viu pe undeva, și se cutremură.

Preotul se ridică. Scoate o sticlă de brandy din dulapul de lângă ușă și toarnă câte un pahar pentru fiecare.

— Și pe tine cum te cheamă?

Sumner ridică brusc privirea spre preot, apoi se întoarce la lemnul lui și continuă să-l cioplească.

— Nu Henry Drax, răspunde el.

— Dar cum?

— Sumner. Patrick Sumner din Castlebar.

— Un om din Mayo⁴, spune preotul blând.

— Mda, răspunde el. A fost odată ca niciodată.

— Și care-i povestea ta, Patrick?

— Nici una.

— Ei, hai, spune preotul, orice om are povestea lui, fără îndoială.

Sumner scutură din cap.

— Nu și eu, răspunde el.

Duminica, preotul ține slujba în camera mare a cabanei. Împinge masa într-un capăt al încăperii, dă deoparte cărțile și hârtiile și pune pe ea o față de masă din in, un crucifix și două lumânări în sfeșnice de alamă. Mai are și un urcior de cositor cu un pocal pentru vin și o farfurie de porțelan ciobită pentru ostii. Anna și fratele ei nu lipsesc niciodată și uneori mai vin încă vreo patru – cinci din tabăra din apropiere. Sumner servește de ministrant. Aprinde lumânările, apoi le stinge. Freacă buza pocalului cu o cârpă ca să-l curețe. Când e nevoie, citește chiar din Scriptură. Toată treaba e o aiureală, i se pare lui, un simplu circ omenesc, cu preotul drept maestru de manevră și înblânzitor de lei la un loc, dar e mai simplu să-i facă pe plac o dată pe săptămână, crede el, decât să se contrazică de fiecare dată. Ce înțeleg eschimoșii din toate astea însă, nu-și poate închipui. Stau în picioare și îngenunchează cum se cuvine, chiar cântă imnurile cât de bine pot. Bănuiește că în secret li se pare amuzant, că le servește drept distracție exotică de-a lungul iernii, altfel plictisitoare. Când se întorc în igluul lor, și-i închipuie râzând de solemnitatea preotului și maimuțărind veseli gesturile lui fără noimă, plicticoase.

Într-o duminică, după ce slujba s-a încheiat, iar micuța congregație stă în picioare trăgând din pipe sau sorbind din cămile cu ceai îndulcit, Anna îi spune preotului că una dintre femeile eschimoșe din tabără are un copil care dă semne de boală și-i cere ei leacuri. Preotul ascultă, dă din cap, apoi se duce în cămară și alege o sticlă cu pilule de calomel din cufărul cu medicamente. Îi întinde femeii două pilule albe și-i spune să le rupă în două și să-i dea copilului câte o jumătate în fiecare dimineață și să-l țină bine înfășat. Sumner, care stă lângă sobă, la locul lui obișnuit, se uită, dar nu scoate o vorbă. Când pleacă preotul, se ridică și se duce la eschimosă. Îi face semn că vrea să-i vadă copilul. Femeia îi spune ceva Annei și, abia după ce ea îi răspunde, scoate copilul din glugă și i-l întinde lui Sumner. Ochii micuțului sunt întunecați și afundați

în orbite, iar mâinile și picioarele îi sunt reci. Când îl ciupește de obraz, nu plânge și nu protestează. Îi dă copilul înapoi mamei, pe urmă întinde mâna după sobă și ia o bucată de cărbune din găleata de tablă zincată. O strivește sub călcâiul cizmei, apoi își linge degetul arătător și-l trece prin praful negru. Deschide gura micuțului și-i întinde praful de cărbune pe limbă, apoi ia o linguriță de apă și-l face să-l înghită. Copilul se înroșește, tușește, pe urmă înghite. Sumner ia o bucată mai mare de cărbune din găleată și i-o dă Annei.

— Zi-i să facă exact cum am făcut eu, o învață el. Trebuie să facă asta de patru ori pe zi și între timp să-i dea copilului cât de multă apă poate.

— Și pilulele albe? întreabă ea.

Sumner scutură din cap.

— Zi-i să arunce pilulele, o îndeamnă el. O să-i facă mai rău.

Anna se încruntă și apoi se uită în pământ.

— Zi-i femeii că sunt un *angakoq*, o sfătuiește Sumner. Zi-i că știu mult mai multe decât o să știe preotul vreodată.

Anna face ochii mari. Scutură din cap.

— Nu pot să-i zic așa ceva, protestează ea.

— Atunci zi-i că trebuie să aleagă singură. Pilulele sau cărbunele. De ea depinde.

Se întoarce, își desface briceagul și se apucă iar de cioplit. Când Anna încearcă să mai vorbească cu el, îi face semn să plece.

Cei doi vânători eschimoși care l-au salvat pe Sumner se întorc la misiune după o săptămână. Îi cheamă Urgang și Merok. Amândoi sunt jerpeliți și veseli, cu părul lung și drept și copilăroși. Hainele lor cu glugă vechi sunt deșirate și ponosite, iar nădragii lăsați din blană de urs au pete înnegrite de grăsime de focă și zeamă de tutun. Când sosesc, după ce-și leagă câinii și schimbă câteva politețuri cu Anna și fratele ei, îl trag deoparte pe preot și-i spun că vor să-l ia pe Sumner cu ei când pleacă data viitoare la vânătoare.

— Nu vor să vâneze, îl lămurește preotul pe Sumner curând după aceea. Vor doar să fii acolo. Cred că ai puteri magice și că animalele o să fie atrase spre tine.

— Cât o să fiu plecat?

Preotul se duce afară să întrebe.

— Zic că o săptămână, se întoarce el cu răspunsul. Îți dau un rând de blănuri noi de purtat și parte egală din pradă.

— Da, bine, se învoiește Sumner.

Preotul încuviințează.

— Sunt oameni cu suflet mare, dar primitivi și înapoiați, și nu vorbesc boabă de engleză, spune el. Cât stai printre ei, o să fii un bun exemplu în ce privește valorile civilizației.

Sumner se uită la el și râde.

— Să mă ia naiba dac-o să fiu așa ceva, protestează el.

Preotul ridică din umeri și clatină din cap.

— Ești un om mai bun decât crezi, îi spune el. Îți ții secretele bine ascunse, știu, dar te urmăresc de ceva vreme.

Sumner își umezește buzele și scuipă în sobă. Bășica de flegmă verzuie bolborosește o clipă, apoi dispare.

— Atunci, ți-aș fi recunoscător dacă nu m-ai mai urmări. Ce aș putea sau nu să fiu e treaba mea, cred.

— E între tine și Dumnezeu, asta-i drept, răspunde preotul, dar nu-mi place să văd cum se subestimează un om la locul lui.

Sumner se uită pe geamul cabanei, la cei doi eschimoși șleampeți și la haita lor de câini pestriți.

— Ar trebui să-ți păstrezi sfaturile bune pentru ăia care au mai multă nevoie, spune el.

— Sfaturile lui Hristos le împărtășesc, nu pe-ale mele. Și, dacă există vreun om în viață care n-are nevoie de ele, eu încă nu l-am întâlnit.

Dimineață, Sumner îmbracă hainele noi și se cocoată în vârful saniei vânătorilor. Îl duc înapoi la tabăra lor de iarnă, un grup scund de igluuri legate între ele, cu sănii, stâlpi de cort, suporturi de uscat și alte bucăți de lemn și os împrăștiate pe zăpada călcată în picioare și stropită cu urină. Sunt întâmpinați de o ceată nerăbdătoare de femei și copii și de vacarmul câinilor care latră. Sumner e dus în unul dintre igluurile mai mari și i se arată un loc unde să se așeze. Igluul e căptușit, de sus până jos, cu piei de ren și încălzit și luminat în mijloc de un opaiț din saponit în care arde grăsime de balenă. Înăuntru e întunecos, umed și mohorât și duhnește a fum stătut și ulei de pește. După el mai intră și alții. Râd și vorbesc. Sumner își umple bolul pipei, iar Urgang i-o aprinde cu

un fitil din piele de balenă. Copiii cu ochi negri își sug buricele degetelor și se holbează în tăcere. Sumner nu vorbește cu nimeni, nici nu încearcă să se înțeleagă din priviri sau prin gesturi. Dacă ei cred că are puteri magice, se gândește el, n-au decât. N-are nici o obligație să-i lămurească sau să-i învețe ceva.

Se uită cum una dintre femei încălzește deasupra opaițului o cratiță de metal cu sânge de focă. De îndată ce sângele începe să scoată aburi, ia cratița de pe flacăra slabă și o dă din mână în mână. Bea fiecare, apoi o trece mai departe. Nu e vreun rit sau ritual, își dă seama Sumner, ci doar felul lor de-a mânca. Atunci când cratița ajunge la el, scutură din cap; ei stăruie, așa că o ia, o miroase și i-o dă celui din dreapta lui. Îi oferă în schimb o bucată de ficat crud de focă, dar o refuză și pe asta. Înțelege că acum îi jignește, zărește în ochii lor licăriri de tristețe și nedumerire și se întreabă dacă n-ar fi mai ușor și mai bine să cedeze. Când cratița ajunge iar la el, o ia și bea. Gustul nu e neplăcut, a mâncat și lucruri mai rele. Îi aduce aminte de o supă uleioasă și nesărată din coadă de vită. Bea din nou, ca să-și arate hotărârea, apoi dă cratița mai departe. Le simte ușurarea, bucuria că a primit darul ce i s-a oferit, că li s-a alăturat cumva. Nu-l deranjează credințele astea, deși știe că nu-s adevărate. Nu li s-a alăturat – nu e eschimos, cum nu e nici creștin sau irlandez sau doctor. Nu e nimic, iar asta-i un privilegiu și o fericire la care nu e dispus să renunțe. După ce se încheie masa, cântă și se distrează cu tot felul de jocuri. Sumner îi privește și chiar li se alătură când i se cere. Aruncă o minge din os de morsă și încearcă s-o prindă într-o cupă de lemn; le imită stângaci cântecul. Îi zâmbesc și-l bat pe umăr; arată spre el și râd. Își spune că o face pentru rândul de haine de blană noi și pentru partea promisă de carne de focă, pe care o să i le dea preotului. E ocupat să-și plătească datoria.

Dorm, toți laolaltă, pe o platformă ridicată din zăpadă și acoperită cu crengi și piei. Nu există deosebiri sau granițe între ei, nici vreo încercare de-a crea intimitate sau ierarhie sau delimitare de vreun fel. Sunt ca vitele, se gândește el, dormind împreună într-un grajd. Cândva, în cursul nopții, se trezește și aude doi oameni trăgându-și-o. Gemetele pe care le scot nu sugerează plăcere sau descătușare, ci un fel de nevoie nedorită și guturală. Dimineață, e sculat devreme și primește apă de la Punnie, una din cele două

neveste ale lui Urgang – o femeie lată în umeri și îndesată, cu față lătareată și figură aprigă. Urgang și Merok sunt deja afară, pregătind sania pentru vânătoare. Când se apropie de ei, vede că sunt mai tăcuți și mai puțin gălăgioși decât înainte și bănuiește că sunt neliniștiți. Probabil că s-au lăudat prea mult cu puterile magice ale omului alb și se întreabă dacă nu s-au înșelat.

Când e totul gata, Sumner se urcă iar pe sanie și ei o mână pe oceanul înghețat. Merg de-a lungul coastei câteva mile, înainte să se oprească într-un loc care lui Sumner nu i se pare cu nimic diferit de sute altele pe care le-au văzut și pe lângă care au trecut fără să se oprească. Își iau sulile de pe sanie și o răstoarnă, îngropând-o adânc în zăpadă ca să împiedice câinii s-o tragă, apoi deshamă unul dintre ei și-l lasă liber să adulmece în jur după vreo copcă de respirat făcută de foci. Sumner îi privește și îi urmează, însă ei nu-l bagă în seamă, așa că după o vreme se întreabă dacă și-au pierdut încrederea în el, dacă vreo faptă sau vorbă de-a lui i-a făcut să se îndoiască de puterile sale supranaturale. Când câinele începe să dea târcoale și să latre, Merok îl apucă de ceafă și-l trage deoparte. Urgang îi face semn lui Sumner să rămână pe loc, apoi se apropie încet de copcă, ținând sulița ridicată într-o mână, ca pe-un toiag de pelerin. Când ajunge lângă ea, se lasă în genunchi și răzuiește zăpada cu cuțitul. Se uită înăuntru, înclină capul într-o parte să asculte, apoi împinge zăpada la loc, astupând deschizătura pe care tocmai o făcuse. Scoate o bucată de piele de focă din haina cu glugă, o întinde pe gheață și pășește pe ea. Îndoaie genunchii și se lasă spre copcă, ținând sulița lungă, cu vârf de fier, la orizontală, sprijinită pe coapse, și corpul aplecat în față.

Sumner își aprinde pipa. Multă vreme Urgang stă nemișcat, apoi, deodată, parcă împins de chemarea tăcută a unei voci lăuntrice mistice, de quaker, se îndreaptă și, cu o mișcare fulgerătoare și neîntreruptă, ridică sulița și o înfige, prin zăpada afânată, drept în trupul focii care tocmai se ridicase să răsuflă. Capul de fier zimțat, cu o frânghie trecută prin el, se desprinde din mânerul sulitei. Urgang apucă frânghia cu ambele mâini, se proptește cu călcâiele în zăpadă și trage cu putere, opunând rezistență smuciturilor focii rănite din adâncuri. Cât se luptă unul cu altul, prin spărtura în gheață țâșnește apă înspumată. La început, apa e limpede, apoi trandafirie, apoi roșu-aprins. Când

foca moare în cele din urmă, prin copcă se ridică un val de sânge gros și întunecat, care împrășcă gheața de la picioarele lui Urgang. Acesta îngenunchează și, ținând frânghia cu o mână, își scoate cuțitul cu cealaltă și sparge marginile copcii. Merok dă fuga să-l ajute să tragă foca moartă afară. Când termină, împing vârful de fier al suliței prin burta focii, îl prind din nou de mâner și apoi astupă rănila deschise cu dopuri de fildeș, ca să nu se mai piardă sânge prețios. Foca e mare, uriașă, aproape de două ori cât una obișnuită. Mișcările vânătorilor care trebăluiesc în jurul ei sunt grăbite și voioase. Sumner le simte bucuria, dar și dorința de-a o ține în frâu, ca să se asigure că nu tulbură puritatea momentului. Când se îndreaptă toți trei spre sanie, târând foca moartă peste gheața vâlurită ca pe un sac cu lingouri, simte în adâncul pieptului, de parcă ar primi răspuns la o întrebare nepusă, căldura tremurătoare a unei victorii nemeritate.

Mai târziu, când cei doi vânători căsăpesc foca și împart celorlalte familii din tabără porții de carne și grăsime, copiii se adună în jurul lui Sumner, trăgându-l de pantalonii largi din blană de urs, atingându-se și frecându-se de coapsele și genunchii lui, sperând parcă să se reverse și asupra lor o fărâamă din norocul pe care l-a adus. Încearcă să-i alunge, însă ei nu-l iau în seamă și se împrăstie doar când ies femeile din igluuri. Mărimea focii, se pare, i-a întărit statutul. Cred cu toții că are puteri magice, că poate să cheme animalele din adâncuri și să le atragă în sulițele vânătorilor. Nu e un zeu în toată puterea cuvântului, bănuiește el, dar măcar un fel de sfânt minor: ajută și mijlocește. Se gândește la cromolitografia Sfintei Gertrude atârnată pe perete în salonul casei lui William Harper din Castlebar – nimbul auriu, pana, inima sfântă stând ca o sfeclă sacră în palma întinsă. Oare e mai absurd sau mai improbabil, se întreabă, sau chiar mai păcătos? Preotul ar avea de zis câte ceva pe tema asta, desigur, însă lui Sumner nu-i prea pasă. Preotul e în cu totul altă lume.

Mai târziu, sub pieile de ren, Punnie se lipește de el, cu fundul în pântecul lui. Întâi se gândește că doar se întoarce, că trebuie să fie adormită ca și ceilalți, însă apoi, când se întâmplă iar, înțelege că o face dinadins. E scundă, cu mâinile și picioarele groase, lată în șolduri și cam trecută. Capul ei teșit nu-i ajunge lui Sumner decât până la piept, iar părul îi miroase a grăsime de focă și murdărie.

Când se întinde să-i atingă sânii mici, femeia nu vorbește și nu se întoarce. Acum, sigură că e și el treaz, stă și-l așteaptă, așa cum așteptase bărbatul ei foca pe gheață mai devreme, pregătit, dar fără mari așteptări, dornic și lipsit de orice dorință, de parcă totul și nimicul rămâneau unite într-un echilibru tăcut. Îi aude răsuflarea și simte căldura slabă pe care o răspândește trupul femeii. Punnie se smucește o dată, apoi se liniștește iar. Sumner se gândește să spună ceva, dar pe urmă își dă seama că n-are ce spune. Sunt două ființe care se împreunează. Momentul n-are altă semnificație, alte implicații. Când se împinge în ea, mintea i se golește și simte un val purificator de gol lăuntric. E mușchi și os, sânge și sudoare și spermă și, mișcându-se spasmodic și zvâcnind într-un deznodământ rapid și lipsit de eleganță, nu are nevoie și nu-și dorește să fie nimic altceva.

În fiecare zi vânătorii ies și prind altă focă și în fiecare seară, sub pieile de ren, pe când ceilalți dorm, se împreunează cu Punnie. Ea rămâne tot timpul cu spatele la el; nici nu se împotrivește, nici nu-l încurajează; nu vorbește niciodată. Când termină, ea se rostogolește mai încolo. Când îi dă de mâncare dimineța – apă caldă, ficat crud de focă –, ea îl tratează cu răceală și nu pare că și-ar aduce aminte ceva din ce s-a întâmplat între ei. Sumner își închipuie că femeia se poartă după un model păgân de *politesse* și că Urgang însuși a încurajat-o sau i-a poruncit. Ia ofranda așa cum e: nici mai mult, nici mai puțin. După o săptămână, când vine vremea să se întoarcă la misiune, hotărăște că o să-i lipsească pustiul gheții și sporovăiala de neînțeles a igluului. N-a mai vorbit în engleză de când a plecat de la misiune, iar gândul la preotul care-l așteaptă în cabană, cu cărțile și hârtiile, părerile și planurile și doctrinele lui, îl deranjează și-l mâhnește.

În ultima noapte, în loc să se îndepărteze după ce au terminat, Punnie se întoarce spre el. Prin întunericul dospit de lumina lămpii, îi vede fața turtită și ciupită de vărsat, ochii negri, nasul mic și cârn, linia buzelor. Femeia îi zâmbește, galeșă și curioasă. Când deschide gura să vorbească, el nu-și dă seama de la început ce se întâmplă. Cuvintele îi par doar niște zgomote, precum cloncănitul ușor și gutural pe care-l scot vânătorii când își liniștesc câinii noaptea, însă apoi, cu o tresărire de surpriză, își dă seama că ea îi vorbește într-o engleză grosolană, dar inteligibilă, că încearcă

să-i spună „la revedere“.

— *La revede*, repetă ea, încă zâmbind. *La revede*.

Sumner se încruntă, apoi scutură din cap. Se simte demascată și întinată de eforturile ei. Rușinat. De parcă asupra lor a fost aruncată o lumină puternică, arzătoare, iar goliciunea lor jalnică a fost dezvăluită lumii. Ar vrea să fie iar tăcută, să nu-l bage în seamă, ca de fiecare dată până acum.

— Nu, îi șoptește el aspru. Gata cu asta. Gata.

A doua zi, când ajunge la misiune, e întuneric și frig, iar aurora se întinde pe cerul nopții în fâșii spasmodice de verde și purpuriu, ca măruntaiele ușor încolăcite ale unei fiare mitice ireale. În cabană, îl găsește pe preot întins pe patul lui, plângându-se de dureri de burtă. Anna, sub îndrumarea lui, i-a pus o prișniță caldă pe pântec și i-a adus ulei de ricin și jalapă din cufărul cu medicamente. E foarte constipată, îi explică el lui Sumner, și s-ar putea să aibă nevoie de o clismă dacă nu se mișcă nimic curând. Medicul își face un ceai și încălzește o cratiță cu supă de carne. Preotul îl privește mâncând. Îl întreabă de vânătoare, iar Sumner îi povestește despre foci și ospăț.

— Deci le încurajezi superstițiile, din câte văd, spune preotul.

— Îi las să creadă ce vor. Cine sunt eu să mă amestec?

— Nu le faci nici un serviciu dacă-i lași în beznă. Duc o viață sălbatică.

— N-am ce adevăruri mai bune să le împărtășesc.

Preotul clatină din cap, apoi tresare.

— Și-atunci, ce anume ești tu? întreabă. Dacă e într-adevăr așa? Sumner ridică din umeri.

— Sunt obosit și mi-e foame, îi răspunde el. Sunt un om pe cale să-și ia cina și să se ducă la culcare.

Peste noapte, preotul are un acces urât de diaree. Pe Sumner îl trezesc gemetele și împrôșcăturile puternice. Aerul din cabană e greu de duhoarea catifelată a fecalelor lichide. Anna, care doarme încovrigată pe podea, se ridică să-l ajute. Îi dă preotului o cârpă curată să se șteargă și scoate oala afară s-o deșerte. Când se întoarce, îl învelește cu păături și-l ajută să bea niște apă. Sumner se uită, dar nu se mișcă și nici nu vorbește. Preotul i se pare robust și sănătos pentru un om de vârsta lui și își închipuie că constipația

nu e decât urmarea obișnuitelor lipsuri ale dietei arctice, fără plante, legume sau fructe de orice fel. Acum, că purgativele și-au făcut efectul, Sumner e sigur că o să-și revină destul de repede.

Dimineată, preotul anunță că se simte mult mai bine. Mănâncă stând în capul oaselor în pat și o roagă pe Anna să-i aducă hârtiile și cărțile, ca să-și poată continua munca de cărturar. Sumner iese să-și ia un ultim rămas-bun de la Urgang și Merok, care și-au petrecut noaptea în iglu. Se îmbrățișează toți trei ca niște vechi prieteni. Îi dau una dintre foci, cum a fost înțelegerea, dar îi oferă ca amintire și una dintre sulițele lor vechi de vânătoare. Arată spre suliță, apoi spre Sumner, apoi spre întinderea de gheață. Înțelege că vor să-i spună să se ducă să vâneze singur după ce pleacă ei. Râd, iar Sumner dă din cap și zâmbeste. Ia sulița și se preface că străpunge o focă prin gheață. Ei chiuie, râd și apoi, când el se preface din nou, chiuie și mai tare. Își dă seama că râd un pic de el acum, ca să ușureze despărțirea, punându-l cu blândețe la locul lui înainte să plece; îi aduc aminte că, deși are puteri magice, e tot un om alb, iar ideea că un om alb ar ști să folosească o suliță e de-a dreptul caraghioasă. Se uită cum sania lor dispare dincolo de promontoriul de granit, apoi intră iar în cabană. Preotul face însemnări în jurnal. Anna dă cu mătura. Sumner le arată sulița. Preotul o cercetează, apoi i-o întinde Annei, care spune că e o suliță bine făcută, însă prea veche ca să mai fie folosită.

La prânz au pesmeți sfărâmați și supă de carne. Preotul mănâncă tot ce i se pune în față, dar apoi, aproape imediat ce termină, vomită totul pe podea. Stă pe scaun o vreme, îndoit de spate, tușind și scuipând, apoi se bagă iar în pat și cere brandy. Sumner se duce în cămară și ia sticla cu pulbere Dover⁵ din cufărul cu medicamente, dizolvă o lingură în apă și i-o dă preotului s-o înghită. El o dă pe gât, apoi ațipește. Când se trezește, e palid și se plânge de dureri de burtă și mai mari. Sumner îi ia pulsul și se uită la limbă, care e albicioasă. Apasă cu buricele degetelor pe burta preotului. Pielea e întinsă, dar nu se simte nici un semn de hernie. Când apasă chiar deasupra oaselor iliace, preotul țipă și se îndoiaie de durere. Sumner ia mâna și se uită pe fereastra cabanei – afară ninge, iar pe geamuri s-a așezat un strat de gheață.

— Dacă reușești să nu-l vomți, brandy-ul ar trebui să te ajute un pic, spune el.

— Aș da orice să mă pot ușura, zice preotul, dar abia pot să storc o picătură.

Anna stă lângă pat și citește, în engleza ei domoală și poticnită, Epistolele către Corinteni ale Sfântului Pavel. Pe măsură ce după-amiaza se preschimbă în seară, durerile preotului se întetesc și începe să se vaite și să icnească. Sumner îi face o prișniță caldă și găsește un analgezic în cufărul cu medicamente. Îi spune Annei să-i dea în continuare brandy și pulbere Dover și să folosească analgezicul de câte ori durerea devine mai puternică. Noaptea, preotul se trezește din oră în oră, cu ochii ieșiți din orbite, și urlă de durere. Sumner, care doarme la masă, cu capul sprijinit pe brațele strânse, sare din somn de fiecare dată, cu inima bubuind și măruntaiele răsucindu-se, în semn de solidaritate. Se apropie de patul preotului, îngenunchează și-i mai dă să bea niște brandy. Când soarbe din pahar, preotul îl apucă pe Sumner de braț, de parcă s-ar teme că ar putea să plece pe neașteptate. Ochii verzi ai preotului sunt febrili și apoși; are buzele uscate, iar răsuflarea fierbinte îi e fetidă.

Dimineață, când sunt destul de departe ca să nu poată fi auziți, Anna îl întreabă pe Sumner dacă preotul o să moară.

— Are un abces pe dinăuntru, aici, îi explică Sumner arătând spre partea dreaptă a burții, chiar deasupra bazinului. I s-a perforat vreun organ intern și i se umple burta de puroi.

— Dar o să-l salvezi, spune ea.

— N-am ce să fac. E imposibil.

— Mi-ai spus că ești *angakoq*.

— Suntem la 1.000 de mile sau mai mult de orice spital, iar eu n-am nici un medicament serios.

Anna îi aruncă o privire neîncrezătoare. Sumner se întreabă câți ani are – optsprezece? Treizeci? E greu de apreciat. Toate eschimosele au aceeași piele brună tăbăcită, aceiași ochi negri mici și aceeași mină nedumerită. Alt bărbat s-ar fi culcat cu ea, se gândește Sumner, dar preotul a învățat-o să citească Biblia și să dea replica.

— Dacă nu-l poți salva, atunci de ce ești aici? întreabă ea. La ce ești bun?

— Sunt aici din întâmplare. Nu înseamnă nimic.

— Toți au murit în afară de tine. De ce ai rămas în viață?

— Fără vreun motiv, răspunde el.

Anna îi aruncă o privire, apoi clatină din cap și se întoarce lângă patul preotului. Se lasă în genunchi și începe să se roage.

După încă vreo câteva ore, preotul începe să aibă frisoane violente, iar pielea îi e rece și umedă. Pulsul îi e slab și neregulat, iar pe mijlocul limbii are o dungă maronie lată. Când Anna încearcă să-i dea brandy, îl vomită. Sumner o urmărește o vreme, apoi își trage pe el hainele noi de blană și iese din cabană; e un ger mușcător și destul de întuneric, dar se bucură să scape de duhoarea acră a bolii fatale și de țipetele de durere neconținute și supărătoare ale preotului. Trece de iglu și privește spre est, peste pustiul imens al mării înghețate, spre linia albă, ușor arcuită, a orizontului din depărtare. E amiază, însă pe cer încă se zăresc stelele. Nu se vede nicăieri nici un semn de viață, nici o mișcare, totul e neclintit, întunecat și rece. De parcă sfârșitul lumii ar fi avut deja loc, se gândește Sumner, de parcă el ar fi singurul om rămas în viață pe pământul înghețat. Câteva minute stă pe loc, ascultând șuieratul ușor al propriei răsufări, simțind cum mușchiul roșu al inimii îi zvâcnește stins în piept, apoi se adună, se întoarce încet și intră din nou în cabană.

Anna pune altă prișniță pe burta preotului. Îi aruncă o privire aspră, dar el n-o bagă în seamă. Se duce la cufărul cu medicamente și scoate o sticlă mare cu eter, un sul de tifon și o lanțetă. Ascute câteva minute lanțeta cu o gresie, apoi dă la o parte restul de cărți de pe masă și o șterge cu o cârpă umedă. Se apropie de pat și se uită la preot. Pielea bărbatului mai în vârstă e galbenă ca ceara și umedă, iar privirea îi e îndurerată. Sumner pune mâna pe fruntea lui, apoi îi cercetează gura o clipă.

— Ai un abces sau poate un ulcer în cecum, îi spune el, diferența nu contează. Dacă am fi avut vreun pic de opiu în cufărul cu medicamente, ar fi fost de ajutor, dar cum n-avem deloc, cel mai bine e să-ți fac o tăietură în burtă, ca să las puroiul să se scurgă afară.

— Cum de știi așa ceva?

— Sunt medic.

Fiindcă are dureri prea mari ca să comenteze sau să-și arate surprinderea, preotul doar dă din cap. Închide ochii o clipă ca să se gândească, apoi îi deschide la loc.

— Deci ai mai făcut așa ceva? întreabă el.

Sumner clatină din cap.

— Niciodată, nici n-am văzut pe altcineva făcând. Am citit despre operație, făcută acum câțiva ani de un doctor pe nume Hancock la spitalul Charing Cross din Londra. Atunci, pacientul a supraviețuit.

— Suntem destul de departe de Londra, spune preotul.

Sumner încuviințează.

— O să fac tot ce pot în condițiile astea, dar o să avem nevoie de foarte mult noroc.

— Tu faci tot ce poți, spune preotul, și mă aștept ca Domnul să se ocupe de restul.

Sumner o trimite pe Anna să-l aducă pe frate-său din iglu și, când acesta sosește, toarnă niște eter pe o bucată de tifon și-o pune peste nasul și gura preotului. Îi scot hainele, apoi îi ridică de pe pat trupul gol care atârână și-l așază pe masă. Sumner aprinde încă o lumânare și o pune pe pervaz ca să aibă mai multă lumină. Anna începe să se roage și să-și facă repede cruce, însă el o întrerupe și o pune să stea în capul mesei și să mai toarne eter pe bucata de tifon de câte ori preotul dă semne că-și revine. Fratelui, care e înalt și are un aer vesel și nătâng, îi dă o găleată de metal și un prosop și îi spune să rămână lângă el și să fie atent.

Sumner palpează din nou abdomenul, identificând părțile rigide și elastice. Se întreabă o clipă dacă a făcut o greșală, dacă e mai degrabă o hernie sau o tumoare și nu un abces, dar apoi își amintește de ce nu poate fi așa. Încearcă tăișul lanțetei pe degetul mare, pe urmă apasă lama în carnea preotului și face o tăietură laterală de la capul femural la jumătatea distanței până la buric. Are nevoie de câteva încercări ca să pătrundă prin straturile de membrană, mușchi și grăsime și să ajungă la abdomen. Cu cât pătrunde mai mult, cu atât izvorăște mai mult sânge, pe care-l șterge cu o cârpă și continuă să taie. Imediat ce străpunge peretele cavității, din deschizătura proaspăt făcută țâșnește nestânjenit mai mult de o pintă de puroi urât mirositor și coagulat, tulbure și cenușiu-rozaliu, care împrășcă masa și acoperă mâinile și antebrațele lui Sumner. Duhoarea cumplită de excremente și putreziciune umple pe loc cabana. Anna scoate un țipăt ascuțit de groază, iar frate-său scapă găleata de metal. Sumner răsuflă greu și

se trage înapoi. Puroiul e plin de fibrină, însângerat și vâscos ca smântâna groasă de Cornwall; tâșnește cu putere prin deschizătura îngustă ca un ultim apogeu spasmodic al unei ejaculări monstruoase. Sumner, mijind ochii din cauza duhorii, înjură, scuipă pe podea, apoi, respirând pe gură, își șterge murdăria de pe mâini și brațe și-i spune fratelui să curețe masa și să arunce în sobă cârpele mânjite. Îl întorc pe preot pe-o parte, ca să grăbească și mai mult drenarea. El geme încet când îl mișcă. Anna, cu mâinile tremurând, îi pune din nou tifonul cu eter pe față până se liniștește. Sumner apasă cu buricele degetelor pielea și mușchii din jurul marginilor răni, împingând afară cât mai mult din infecția rămasă. E greu de crezut că trupul preotului poate conține o asemenea abundență de puroi. Nu-i înalt și, așa dezbrăcat cum e acum, pare subțire, ciolănos și aproape copilăros, și totuși gâlgâie din el ca apa din piatră. Sumner apasă, iar fratele șterge puroiul. Apasă și șterg, apasă și șterg până când, în cele din urmă, șuvoiul puturos începe să curgă mai încet, apoi se oprește cu totul.

Îl duc pe preot înapoi în pat și-l învelesc cu pături și cu un cearșaf. Sumner curăță rana și pune un pansament deasupra, apoi se spală pe mâini cu săpun cu ulei și deschide fereastra. Aerul care năvălește înăuntru e presărat cu fulgi de zăpadă, fără miros și înghețat bocnă. Afară e întuneric, iar vântul suieră prin jgheaburi. Se îndoiește că preotul o să trăiască mai mult de o zi. Cu un abces așa de grav, aproape sigur există vreun fel de perforație în intestin, se gândește el, și odată ce rahatul începe să se scurgă, în general se cam termină. Adună cele câteva medicamente pe care le au și care-ar putea ușura sau micșora durerea și o învață pe Anna cum și când să le folosească. Își aprinde pipa și iese să fumeze.

În noaptea aceea, adormit în patul lui, visează că plutește iar pe întinderile fără gheață din Apele Nordului. E singur și purtat de curent în vechea barcă găurită a prietenului său Tommy Gallagher, cu coca peticită și băncile lustruite și tocite de atâta folosire. N-are vâsle la vedere și nu se zărește nici un alt vas, dar nu-i e teamă. Vede un ghețar la babord și în picioare, cocoțat pe una dintre terase, într-un costum de tweed verde și cu pălărie de fetru maro de la Dames din Temple Bar, stă William Harper, medicul, omul care l-a găsit și l-a luat la el. Zâmbește și-i face cu mâna. Când îi strigă să coboare, Harper râde de parcă fie și numai gândul de-a

schimba ghețarul măreț cu barca jalnică e absurd. Chipul lui pare aproape normal, observă Sumner, și își mișcă destul de ușor brațul drept. Nu există nici un semn de paralizie sau de rană, nici o urmă a accidentului de vânătoare care l-a împins să se apuce de băut. S-a refăcut complet, se pare, și acum e din nou perfect, întreg. Sumner își dorește, mai mult decât orice, să-l întrebe cum a fost realizată această ispravă remarcabilă, prin ce metode, dar barca a deviat prea mult, își dă seama, iar glasul lui e prea slab să se facă auzit peste apă.

Dimineață, spre surprinderea lui, preotul încă mai răsuflă și nu arată mai rău decât înainte.

— Zău dacă nu ești un nemernic bătrân și rezistent, murmură Sumner scoțând bandajul și cercetând rana. Pentru cineva care-și pune toată nădejdea în viața de apoi, pari al naibii de dornic să zăbovești în truda și chinul ăsteia.

Șterge cu o cârpă în jurul ei, miroase lichidul scurs, apoi aruncă bandajul vechi în găleată, ca să fie spălat, și face unul nou. Între timp, preotul mijeste ochii și se uită în sus la el.

— Ce-ai găsit înăuntru? întreabă.

Glasul îi e aspru și slab, iar Sumner trebuie să se aplece ca să-l audă.

— Nimic bun, îi răspunde.

— Atunci, mai bine c-am scăpat de el, aș zice.

Sumner dă din cap.

— Încearcă să te odihnești acum, îi spune. Și, dacă ai nevoie de ajutor, strigă sau ridică mâna. O să stau la masă.

— O să ai grijă de mine, da?

Sumner ridică din umeri.

— Nu prea e mare lucru de făcut pe-aici până vine primăvara, spune el.

— Mă gândeam că o să ieși la vânătoare de foci cu sulița și haina cu glugă nouă.

— Nu sunt vânător de foci. N-am destulă răbdare pentru așa ceva.

Preotul zâmbește, încuviințează, apoi închide ochii. Pare să alunece iar în somn, însă după un minut deschide ochii și se uită în sus, parcă aducându-și aminte altceva.

— De ce m-ai mințit înainte? întreabă el.

— Nu te-am mințit niciodată. Nici măcar o dată.

— Totuși ești un ins ciudat, nu? Și o sursă de mare mister pentru toți cei care te cunosc.

— Sunt medic, zice el încet. Sunt medic acum, și asta-i tot. Preotul se gândește puțin înainte să vorbească din nou.

— Știu c-ai suferit, Patrick, dar nu ești singur, spune el. Sumner clatină din cap.

— M-am băgat singur în belea, aș zice. Am făcut o grămadă de greșeli.

— Arată-mi un om care n-a făcut, iar eu o să-ți arăt un sfânt sau un mare mincinos. Și n-am întâlnit prea mulți sfinți în toată lunga mea viață.

Preotul se uită o clipă la Sumner și zâmbeste. La colțurile gurii are cheaguri de flegmă cenușii-verzui, iar ochii lăptoși par umflați în orbite. Întinde mâna, iar Sumner i-o prinde. E rece la atingere și aproape lipsită de greutate. Pielea e zbârcită deasupra încheieturilor, iar buricele degetelor au luciul mat al pielii tocite.

— Trebuie să te odihnești, îi spune Sumner din nou.

— O să mă odihnesc, se învoiește preotul. Asta o să fac.

1. Șaman sau vraci eschimos, dar și depozitar al tradițiilor, judecător în chestiuni legate de cutume și mediu pentru comunicarea cu lumea spiritelor.
2. Zeița mării în mitologia eschimosă.
3. Animal magic, ce ia în general forma unei foci, creat de un *angakoq* care abate nenorocirea asupra dușmanilor săi.
4. Comitat în nord-vestul Irlandei, al cărui centru administrativ este orașul Castlebar.
5. Pulbere de ipecacuana și opiu, folosită ca antitusiv și expectorant.

Omul lui Baxter așteaptă pe chei. Îl cheamă Stevens și spune că e funcționar, deși nu prea arată a funcționar. Are aproape șase picioare, pieptul lat și burta mare, ochi negri mici, perciuni și nu destui dinți. Sumner își strânge puținele lucruri într-un sac și își ia rămas-bun de la căpitanul Crawford și de la echipajul de pe Truelove, apoi pornește împreună cu Stevens spre sud, către birourile lui Baxter din Bowlalley Lane. Cotesc pe Lowgate, trec de Mansion House și de hanul Golden Galleon, de George Yard și Chapel Lane. După săptămânile lungi pe mare, simplitatea și fermitatea uscatului i se par lui Sumner o anomalie, o scamatorie. Încearcă să-și spună că toate astea – pietrele de pavaj, căruțele, depozitele, magazinele și băncile – sunt reale, dar par o pantomimă, o înșelătorie. Unde e toată apa? se gândește el zăpăcit. Unde e toată gheața?

Când ajung în Bowlalley Lane, Stevens bate tare în ușile duble, iar Baxter deschide una dintre ele. Poartă o redingotă bleumarin garnisită cu dantelă, o jiletcă de fetru verde și pantaloni în dungi; dinții îi sunt chihlimbarii și strâmbi, iar părul cărunț îi atârână netăiat peste urechi, moale și parfumat, într-o tunsoare de paj. Își strâng mâinile și Baxter, zâmbind, îl privește atent.

— Aproape că nu mi-a venit să cred când am citit scrisoarea pe care-ai trimis-o din Lerwick, spune el clătinând din cap. Și totuși, iată-te, domnule Patrick Sumner, viu și al naibii de nevătămat. Am crezut că te-am pierdut, înecat sau înghețat împreună cu toți ceilalți amărâți, și totuși iată-te aici.

Baxter râde și-l bate pe umăr.

— Vrei să mănânci ceva? întreabă el. Pot să-ți aduc o farfurie cu stridii sau un cârnat de porc sau măcar o bucățică frumoasă de limbă de vițel?

Sumner scutură din cap. Dincolo de amabilitatea plină de zel a lui Baxter, simte o urmă de precauție, de teamă chiar. Prezența lui aici e, îşi închipuie, tulburătoare şi nefirească. E omul care ar fi trebuit să fie mort, dar nu este.

— Am venit doar pentru leafă, spune el. După aceea plec.

— Leafa dumitale? Să pleci? A, nu, la naiba, nu, protestează Baxter cu o jignire prefăcută întipărită pe chip. Nu pleci de-aici până nu ne aşezăm şi nu bei ceva cu mine. N-o să permit aşa ceva.

Îi conduce pe scări în birourile de la primul etaj. În cămin se stinge un foc scăzut şi de fiecare parte sunt aşezate două fotolii identice.

— Pune-ţi curul jos acolo, îi spune Baxter.

Sumner ezită o clipă, apoi face cum i s-a ordonat. Când celălalt toarnă brandy în două pahare şi-i întinde unul, îl ia. Nu spun nimic un minut, apoi Baxter vorbeşte din nou.

— Ambele corăbii scufundate de gheţuri şi dumneata salvat miraculos de nişte inuiţi aflaţi în trecere, zice el. Asta chiar că-i o poveste pe care trebuie s-o spui lumii ce abia aşteaptă.

— Poate că da, totuşi n-o s-o spun prea curând.

Baxter ridică din sprâncene şi ia repede o gură de brandy.

— Şi de ce, mă rog? întreabă el.

— Nu-mi doresc să devin cunoscut ca singurul om de pe Volunteer care a supravieţuit. N-ar fi trebuit să ajung niciodată pe corabia aia. N-ar fi trebuit să văd niciodată ce-am văzut acolo.

— În oraşul ăsta sunt o mulţime de văduve şi orfani care nu şi-ar dori nimic mai mult decât să-l cunoască pe omul care le poate spune, la prima mână, adevărul despre ce s-a întâmplat. Ai face o faptă foarte bună pentru ei, aş zice.

Sumner scutură din cap.

— Adevărul n-o să-i ajute deloc. Nu acum.

Baxter îşi umezeşte buzele şi îşi dă o şuviţă de păr cărunt după urechea cu peri întunecaţi. Zâmbeşte scurt, parcă amuzat de idee.

— Poate că ai dreptate, spune el. Păstrând tăcerea s-ar putea să faci o faptă şi mai bună. Cum oamenii sunt morţi de mult, detaliile morţii lor nu mai prea contează. La ce bun să mai tulburi apele? Lasă-i pe bieţii amărâţi să se odihnească în pace, aş zice. A fost un accident îngrozitor, dar trebuie să ne împăcăm cu lucrurile astea.

Sumner se foieşte în fotoliu. Îşi freacă de buze şi dinţi vârful

amorțit al limbii vindecate.

— O parte a fost accident și o parte, nu, răspunde el. Ai citit scrisoarea. Știi despre omoruri.

Baxter oftează și aruncă o privire piezișă prin încăpere. Soarbe din brandy și apoi se uită o vreme în jos, la vârfurile lustruite ale pantofilor de lac.

— Însălmântător, șoptește el. Pur și simplu însălmântător. N-am putut să cred ce citeam. Cavendish? Brownlee? Un nenorocit de *mus*?

— Când s-a angajat, nu știai nimic?

— Despre Drax? La naiba, nu. Drept cine mă iei? Omul era un mare bătăran, bineînțeles, dar pentru un harponier groenlandez nu părea mai rău decât majoritatea și era mult mai bun decât unii pe care i-am cunoscut.

Sumner se uită la Baxter și încuviințează. Își aduce aminte de Joseph Hannah și simte brusc o apăsare în piept.

— Cineva ar trebui să-l caute, spune el. Poate-ar trebui să încerc chiar eu. S-ar putea să mai fie în viață.

Baxter se încruntă și scutură din cap.

— Henry Drax e fie mort, fie în Canada, ceea ce, dacă mă întrebi pe mine, e aproape același lucru. Și dumneata ești medic, nu detectiv. Ce treabă ai să urmărești criminali?

Baxter așteaptă un răspuns, dar Sumner rămâne tăcut.

— Uită de Henry Drax, Patrick, îl sfătuiește Baxter, uită cu totul de el, cum ai făcut și cu restul. E de departe cel mai înțelept lucru pentru dumneata. Într-un fel sau altul, o să fie judecat destul de curând.

— Dacă-l mai văd vreodată, cred că știu ce am de făcut, răspunde Sumner.

— Mda, dar *n-o* să-l mai vezi, zice Baxter. A dispărut de-a binelea, și ar trebui să fim amândoi al naibii de recunoscători pentru așa o binefacere.

Sumner dă din cap și bagă mâna în buzunar, după pipa de lut și punga cu tutun. Văzând ce face, Baxter se duce la masa de lucru și vine cu o cutie cu trabucuri. Iau fiecare câte unul și le aprind.

— Am nevoie de-o slujbă, îi spune Sumner. Am o scrisoare aici.

— Arată-mi-o.

Scoate din buzunar scrisoarea preotului și i-o dă lui Baxter.

Acesta o citește.

— Și ăsta-i misionarul cu care ai iernat?

Sumner încuviințează.

— Zice aici că i-ai salvat viața.

— Am făcut ce-am putut. Cea mai mare parte a fost noroc chior.

Baxter împăturește scrisoarea la loc și i-o înapoiază.

— Știu pe cineva la Londra, spune el. Un medic pe nume Gregory, James Gregory, ai auzit vreodată de el?

Sumner clatină din cap.

— E un om bun. O să-ți găsească o slujbă bănoasă, îl asigură Baxter. O să-i scriu chiar azi. Îți luăm un pat la Pilgrim's Arms pentru diseară, apoi, când primim vești de la Gregory, te urcăm în tren. Nu-i absolut nimic de făcut pe-aici pentru un om ca dumneata. Vânătoarea de balene e pe ducă. Ești prea tânăr și prea isteț pentru Hull. Londra e locul potrivit pentru cei ca dumneata.

— Am nevoie de leafă, spune Sumner.

— Da, da, sigur. O s-o iau acum și, după ce te instalezi la Pilgrim's, îl pun pe Stevens să-ți trimită o pintă zdravănă de brandy bun și o curvă nostimă și drăguță, să te-ajute să te adaptezi iar la obiceiurile vieții civilizate.

După ce pleacă Sumner, Baxter se așază la birou și chibzuiește. Limba, rozalie pe margini și galbenă la mijloc, i se plimbă prin gură de parcă fiecare idee are o aromă aparte, iar el le gustă pe rând. În cele din urmă, după aproape jumătate de oră de gândire, se ridică, se uită repede prin cameră, ca pentru a verifica dacă toate sunt la locul lor, apoi se duce la ușă și o deschide. Ieșind pe palierul umbrit, în loc să coboare la parter, cum ar fi făcut în mod normal, urcă scara îngustă și fără covoare ce duce în pod. Când ajunge sus, bate o dată și intră. Podul e micuț, cu tavanul foarte înclinat; pe peretele triunghiular se află o fereastră rotundă, iar în una dintre laturile acoperișului e tăiată o lucarnă prăfuită. Scândurile podelei sunt pline de așchii și negeluite, iar pereții sunt netencuiți. Mobila e alcătuită dintr-un scaun de lemn și un pat de campanie din metal, iar pe podea zac câteva sticle de brandy goale și o oală de noapte plină până sus cu un pișat marونی-închis și bucăți încovrigate de rahat plutitor. Aplecându-se și acoperindu-și nasul, Baxter se apropie de pat și-l scutură pe bărbatul care doarme. Acesta mormăie și icnește, trage o bășină lungă, apoi se

întoarce și mijeste încet un ochi.

— Mda, zi, spune el.

— N-o să meargă, Henry, răspunde Baxter. Știe prea multe și ce nu știe poate să pună cap la cap destul de ușor. N-am putut decât să-l împiedic să dea fuga la nenorocitul de judecător.

Drax își lasă picioarele pe podeaua goală și se ridică în capul oaselor. Cască și se scarpină.

— Doar n-o ști despre scufundare, zice el. N-are cum.

— Poate că nu știe, totuși bănuiește. Știe că n-a fost în regulă. De ce să duci corabia spre nord, când toți nemernicii ălalți navighează spre sud?

— A zis el asta?

— A zis.

Drax caută sub pat, găsește o sticlă de brandy aproape goală și o dă gata.

— Și despre mine ce zice?

— Jură că o să te caute până te găsește. Zice că o să angajeze pe cineva dacă e nevoie.

— Pe cine?

— Cineva din Canada. Să afle ce s-a întâmplat cu tine, să-ți urmărească mișcările de atunci încolo.

Drax își umezește buzele și scutură din cap.

— N-o să mă găsească, zice el.

— N-o să renunțe să te caute. Jură pe mormântul maică-sii. I-am spus că sigur ești mort până acum, dar nu mă crede. Un om ca Henry Drax nu moare pur și simplu, zice el, trebuie ucis.

— *Ucis?* Nu-i decât un nenorocit de doctor.

— A fost totuși în armată, nu uita. La asediul de la Delhi. Are ceva sânge în el, aș zice.

Drax se uită în sticla goală și adulecă. Are pielea pârlită de soare și ochii înfundați în orbite. Baxter șterge șezutul scaunului cu batista și se așază cu grijă.

— Și unde-i acu? întrebă Drax.

— I-am luat o cameră la Pilgrim's Arms. O să-i trimit o curvă să-l țină ocupat, dar trebuie s-o facem în seara asta, Henry. Nu putem amâna. Dacă ajunge dimineață la judecător, n-avem de unde ști ce probleme o să ne facă.

— Am băut toată ziua, spune el. Pune-l pe nemernicu' ăla leneș

de Stevens s-o facă.

— Nu pot să am încredere în Stevens pentru așa o treabă, Henry. Toată averea noastră depinde de asta, nu înțelegi? Dacă Sumner nu-și ține gura, n-o să mai primim nici unul bani, pe tine o să te atârne în ștreang și pe mine o să mă arunce în temniță.

— Pentru ce dracu-l plătești?

— Stevens e un om bun, dar n-are nici experiența ta, nici calmul tău în situații de criză. Ai băut o picătură, două de brandy acolo, nici nu contează. Dacă o faci ca lumea, n-o să fie nici un fel de luptă.

— Nu se poate la Pilgrim's totuși, spune Drax. Prea mulți oameni în jur.

— Atunci, o să-l momim afară. E simplu. Îl trimit pe Stevens cu un mesaj. Tu îi aștepți în altă parte. Unde vrei tu.

— Lângă râu. La depozitul vechi de cherestea de pe Trippet Street, dincolo de topitorie.

Baxter dă din cap și zâmbeste.

— Nu-s mulți ca tine, Henry, zice el. Sunt mulți care vorbesc, dar al naibii de puțini care să apese pe trăgaci când e nevoie.

Drax clipește de două ori. Cască gura, iar limba lui groasă se arcuiește și se întinde ca o creatură oarbă abia născută.

— O să am nevoie de o parte mai mare, răspunde el.

Baxter își trage nasul și culege o bucățică de pânză de păianjen de pe cracul pantalonilor în dungi.

— Pe 500 de guinee ne-am înțeles, spune el. E mai mult decât i-am oferit lui Cavendish. Știi doar.

— Păi, asta-i în plus, nu? zice Drax. Pe deasupra.

Baxter se gândește o clipă, apoi încuviințează și se ridică.

— Cinci și jumătate, atunci, spune el.

— Îmi place mai mult cum sună șase, Jacob.

Baxter dă să vorbească, însă n-o face. Se uită la Drax, apoi la ceasul de buzunar.

— Șase, atunci, se învoiește el. Dar, la naiba, șase e limita.

Drax dă din cap mulțumit, apoi își ridică picioarele și se întinde iar pe patul lui de campanie unsuros și urât mirositor.

— Șase e limita, repetă el, și dac-ai putea să-l trimiți pe ticălosu' ăla de Stevens cu altă sticlă de brandy și să-l pui să golească oala aia cu pișat, dacă tot vine, ți-aș fi grozav de-al naibii de

recunoscător, sunt sigur.

Baxter coboară pe palierul de la primul etaj. Așteaptă acolo o clipă, apoi îl strigă pe Stevens, care stă în hol, cu melonul pe genunchi, citind ziarul *Intelligencer* din Hull și East Riding. Intră împreună în birou, iar Baxter îi face semn să închidă ușa.

— Ai revolverul pe care ți l-am dat și ai și gloanțe? întreabă el.

Stevens dă din cap. Baxter îi cere să-i arate arma, așa că o scoate din buzunar și o pune pe masă, între ei. Baxter se uită la ea, pe urmă i-o dă înapoi.

— Am o treabă pentru tine diseară, spune el. Ascultă-mă cu atenție.

Stevens dă iar din cap. Baxter observă cu plăcere docilitatea lui, dorința lui câinească de a-i face pe plac. Măcar de-ar fi toți așa, se gândește el.

— La miezul nopții, te duci la Patrick Sumner, în camera de la Pilgrim's Arms, și-i spui că trebuie să-l văd urgent la mine acasă. Zi-i că am vești importante despre Volunteer și că nu pot aștepta până dimineată. El nu știe orașul, nici unde-i casa mea, așa că o să vină cu tine oriunde. Du-l spre râu. Ia-o pe Trippet, treci de turnătorie și mergi până ajungi la depozitul vechi de cherestea. Dacă te întreabă ce faci, spune-i că-i o scurtătură – nu contează dacă te crede sau nu, doar fă-l cumva să intre. În curte o să aștepte Henry Drax. O să-l împuște pe Sumner și, după asta, tu îl împuști pe el. Pricepi?

— N-am nevoie de Drax acolo, spune Stevens. Pot să-l împușc eu pe doctor.

— Asta nu rezolvă nimic. Am nevoie să-l împuște Drax pe Sumner, iar tu să-l împuști pe el. După ce l-ai împușcat, pui revolverul în mâna doctorului, îi golești buzunarele, le golești și pe-ale lui Drax, și o ștergi naibii de-acolo.

— Polițistul de la docuri o să audă ceva, fără îndoială, spune Stevens.

— Mda, și sigur o să vină în fugă, suflând tare în fluier. Când ajunge la depozit, o să găsească doi morți, fiecare ținând pistolul care l-a omorât pe celălalt. Nu există martori, nici alte semne sau indicii. Polițaii o să se scarpine în cap o vreme, iar după aia o să care cadavrele la morgă și o să aștepte să fie revendicate, dar n-o să le revendice nimeni. Și după aia ce-o să se întâmple?

Se uită atent la Stevens, care ridică din umeri.

— După aia n-o să se întâmple *nimic*, îl lămurește Baxter. Absolut nimic. Asta-i frumusețea planului. Doi bărbați necunoscuți s-au omorât unul pe celălalt. Sunt doi criminali și două victime. Crima se rezolvă singură, iar eu am scăpat în sfârșit de Henry Drax, de amenințările și șantajele lui, de duhoarea lui cumplită.

— Deci, după ce-l împușcă pe Sumner, eu îl împușc *pe el*, repetă Stevens.

— În piept, nu în spate. Asta n-ar face decât să stârnească întrebări. Și pune-i pistolul în mâna dreaptă, nu în stânga. Acum pricepi?

Stevens dă din cap.

— Bine. Acum du-i sticla asta de brandy în pod. Golește-i și oala de pișat cât ești acolo și, dacă vorbește cu tine, nu-i răspunde.

— I-a venit sfârșitul nemernicului jegos, domnule Baxter, spune Stevens.

— Să știi că da.

Drax se ghemuiește în colțul depozitului întunecat. Pe o latură se află o magazie deschisă, iar în capătul îndepărtat, o baracă dărăpănată, cu acoperișul lăsat. Între ele, pământul e presărat cu sticle sparte, lăzi și scânduri rupte. Drax are o sticlă de brandy în buzunar; din când în când, o scoate, își umezește buzele și bea. În vremuri ca astea, când îl chinuie setea și are bani destui în buzunar, bea câte o săptămână fără să se oprească nici să răsuflă. Două-trei sticle în fiecare zi. Mai mult. Nu-i vorba de nevoie sau plăcere, nu-i vorba că vrea sau nu vrea. Setea îl călăuzește, orbește, cu ușurință. Diseară o să ucidă, însă omorul nu e cel mai important lucru din mintea lui. Setea e mult mai mare decât furia. Furia e iute și aprigă, dar setea e durabilă. Furia are întotdeauna un sfârșit, un deznodământ scăldat în sânge, dar setea e fără fund și fără margini.

Așază cu grijă sticla jos, la picioare, și își verifică revolverul. Când deschide butoiușul, gloanțele cad pe pământ și, înjurând, se întinde să le caute. Își pierde echilibrul, se înclină într-o parte, apoi se îndreaptă. Când se ridică, depozitul de cherestea i se leagănă în față, iar luna se clatină și tremură pe cer. Drax clipește și scuipă. Gura i se umple de vomă, însă o înghite, ia sticla de jos și bea. A pierdut un glonț, dar nu contează. Mai sunt încă patru și n-o să aibă nevoie decât de unul ca să-l omoare pe doctorul ăla irlandez. O să aștepte aici, lângă poartă, și, când ei o să intre, o să-i tragă un glonț în cap. Asta o să fie tot. Fără avertismente sau discuții. Dacă ar fi ceva de capul ticălosului ăluia nenorocit de Baxter sau al slugoiului ăluia netot al lui, ar putea rezolva singuri treaba, dar așa, trebuie s-o facă Henry Drax în locul lor. A, ceilalți vorbesc și fac planuri, jurăminte și promisiuni, totuși sunt al naibii de puțini ticăloși care s-o și *facă*.

Luna e învăluită de nori, iar umbrele din depozit s-au îndesit și s-au contopit. Se așază pe un butoi și cercetează întunericul nelămurit și neregulat. Încă mai poate desluși marginile porții și partea de sus a peretelui de alături. Când aude glasurile celor doi, se ridică și face încet un pas înainte, apoi încă unul. Glasurile se aud mai tare și mai clar. Trage cocoșul revolverului și se echilibrează ca să tragă. Poarta scârțâie și începe să se deschidă spre interior. Îi privește cum intră împreună în curte: două siluete întunecate, fără expresie și fără trăsături, ca niște stafii. Un cap, două capete. Aude un șobolan chițâind și fugind și simte o sete cumplită crescând în el. Inspiră o dată, țintește, apoi trage. Bezna spintecată o clipă îl înghite, apoi îl scuipă afară. Omul din stânga se îndoaie și se prăbușește pe zgură cu o bufnitură înăbușită. Drax lasă revolverul în jos, trage o dușcă de brandy și se apropie să vadă dacă e mort de-a binelea sau mai e nevoie să folosească și cuțitul ca să termine treaba. Se ghemuiește lângă trup și aprinde un chibrit. Se uită în jos în timp ce flacăra gălbuie crește în mâna lui, apoi se lasă pe călcâie și înjură.

Slugoiul de Stevens e cel care zace mort. A împușcat omul greșit, fir-ar să fie, asta-i tot. Se ridică și se uită în jur. Sumner n-a fugit înapoi pe poartă – știe asta –, iar zidurile din jur sunt înalte și au coama presărată cu sticlă spartă. Trebuie să fie încă pe undeva prin curte.

— Ești aici, domnule doctor? strigă el. De ce nu te-arăți? Dacă vrei să mă prinzi, acu ai cea mai bună ocazie. N-o să mai apuci vreodată alta mai bună. Uite, las jos pistolul.

Pune arma jos în fața lui și ridică mâinile.

— Acu ai șansa la o luptă corectă. Fără arme, și eu am un pahar, două la bord, ca să avem forțe egale.

Se oprește și se uită din nou în jur, însă din beznă nu vine nici un răspuns și nu se zărește nici o mișcare.

— Ei, hai, strigă el, știu că ești aici. Nu te sfii. Baxter zice că vrei să mă urmărești, să tocmești un om să mă caute în Canada, da' uite-mă chiar în fața ta. Viu și al naibii de nevătămat. Atunci, de ce nu profiți de ocazie?

Mai așteaptă câteva clipe, apoi ridică revolverul și pornește spre baraca din fundul curții. Când se apropie destul ca să se uite înăuntru, se oprește. Ușa e pe jumătate deschisă. Baraca are o

fereastră în față și una, mai mică, pe-o latură. Amândouă sunt sparte și fără obloane. Știe sigur că trebuie să fi auzit cineva primul foc; dacă nu-l împușcă repede pe doctor, o să fie prea târziu și tot norocul lui o să se sfârșească. Dar unde s-a vârât nemernicul ăla prefăcut? Unde stă la pândă?

În baracă, Sumner strânge în mâini o lamă de fierăstrău ruginită. O ține în echilibru pe umărul ridicat și așteaptă. Când Drax pășește peste prag, o aruncă înainte, într-un arc de cerc orizontal ferm. Muchia zimțată lovește chiar deasupra claviculei. O țâșnătură de sânge arterial fierbinte, un gâlgâit prelung și dezgustător. Drax rămâne în picioare o clipă, așteptând parcă să i se mai întâmple și altceva – ceva mai bun –, apoi se răstoarnă pe spate, lovind pragul de sus. Are capul strâmb. Rana crestată se cascadează de parcă ar fi o a doua gură. Sumner, fără să se gândească sau să șovăie, mișcându-se ca într-un vis, trage înapoi lama, pe urmă o împinge mai adânc. Drax, aproape decapitat, se prăbușește cu fața în noroiul negru de afară; revolverul zăngănește pe podeaua barăcii. Sumner se holbează o clipă, îngrozit de ce-a făcut, apoi înșfacă arma și se năpustește în curtea plină de zgură.

În bezna tăcută a străduței înguste, se simte dintr-odată monstruos, umflat, de parcă trupul tremurător i s-ar fi mărit de două ori. Se întoarce în oraș, cu pași măsurați, fără să se grăbească și fără să se uite măcar o dată în urmă. Nu ia în seamă primele două cârciumi pe care le vede, dar intră într-a treia. Înăuntru, un bărbat cântă la pian și o femeie cu fața rotundă îl acompaniază cu vocea. Toate mesele și băncile sunt ocupate, așa că-și găsește un scaun la tejghea. Cere o bere slabă de patru penny, așteaptă să nu-i mai tremure mâinile, apoi o bea și mai cere una. Se căznește să-și aprindă pipa, dar strică chibritul și, când încearcă din nou, pășește la fel. Se lasă păgubaș și pune pipa la loc în buzunar, lângă revolverul lui Drax. Cârciumarul îl privește, însă nu zice nimic.

— Îmi trebuie un mers al trenurilor, îi spune Sumner. Ai vreunul pe-aici?

Cârciumarul clatină din cap.

— Ce tren cauți?

— Primul care pleacă din oraș.

Cârciumarul se uită la ceasul de buzunar.

— Trenul poștal a plecat de-acum, spune el. O să treacă altul dimineată.

Sumner încuviințează. Femeia începe să cânte „The Flying Dutchman“, iar bărbații care joacă domino în colț i se alătură la refren. Cârциumarul zâmbește și clatină din cap auzind cântecul răgușit.

— Știi un om pe nume Jacob Baxter? îl întreabă Sumner.

— Toată lumea îl știe pe Baxter. Dat naibii de bogat, stă pe Charlotte Street, la numărul 27. Era băgat în afacerile cu balene, dar acum a trecut la petrol lampant și parafină, se zice.

— De când?

— De când cele două corăbii ale lui s-au scufundat în golful Baffin în sezonul trecut și a primit banii de la asigurări. Oricum, afacerile cu baleniere sunt pe ducă, iar el a ieșit chiar la timp. Jacob Baxter e un om cinstit, îți zic eu. Poți să cauți cât vrei, n-o să găsești nici o pată pe cinstea lui.

— Cât a primit pentru corăbii?

Cârциumarul ridică din umeri.

— O grămadă, se zvonește. Le-a dat ceva nevestelor și plozilor ăloră de s-au înecat, dar tot a păstrat destul pentru el, fii sigur.

— Și-acum e cu parafina și petrolul lampant?

— Parafina e ieftină și arde mult mai curat decât uleiul de balenă. Aș folosi și eu.

Sumner își privește mâinile cenușii și stropite cu sânge așezate pe lemnul închis al tejghelei. Ar vrea să plece acum, să scape de toate astea, dar simte o apăsare tot mai puternică în cap și în piept, ca o creatură crescută înăuntrul lui, care răcăie cu ghearele ca să se elibereze.

— Cât de departe de-aici e Charlotte Street?

— Charlotte Street? Nu prea departe. Mergi până la colț și faci stânga la Casa de rugăciune metodistă, iar după aia tot înainte. Ești o cunoștință de-a domnului Baxter, nu?

Sumner clatină din cap. Scoate un șiling din buzunar, îl împinge peste tejghea și face semn că nu vrea rest. Când pleacă, femeia cântă „Scarboro' Sands“, iar bărbații s-au întors la jocurile lor.

Casa lui Baxter are un gard cu țepi în vârf și cinci trepte de piatră care duc la ușă. Ferestrele sunt oblonite, dar vede o lumină prin oberliht. Trage de clopoțel și, când răspunde servitoarea, îi

spune numele și că a venit să-l vadă pe domnul Baxter c-o daraveră grabnică. Femeia îl măsoară din cap până-n picioare, stă pe gânduri o clipă, apoi deschide ușa mai larg și îl roagă să aștepte în antreu, unde miroase a săpun cu gudron și ceară de lemn. Antreul e mobilat cu un cuier de pălării din os de balenă, o oglindă rococo și o pereche de vase chinezești asortate. Sumner își scoate pălăria și verifică dacă mai are în buzunar revolverul lui Drax. În altă încăpere, un ceas bate sfertul. Aude țăcănitul unor botine pe pardoseală.

— Domnul Baxter vă primește în birou, spune servitoarea.

— Mă aștepta?

— N-aș putea spune dacă vă aștepta sau nu.

— Dar numele nu l-a tulburat?

Servitoarea se încruntă și ridică din umeri.

— I-am zis ce mi-ați cerut, și el mi-a spus să vă conduc direct în birou. Asta-i tot ce știu.

Sumner dă din cap și-i mulțumește. Servitoarea îl conduce, pe lângă o scară largă de mahon, spre o încăpere din spatele casei. Se oferă să bată ea la ușă, dar Sumner scutură din cap și-i face semn să plece. Așteaptă până urcă din nou scările, apoi scoate revolverul din buzunar și verifică dacă are vreun glonț în butoiș. Răsuște mânerul de alamă și deschide ușa. Baxter stă pe un scaun lângă foc, într-o haină de casă din catifea și o pereche de papuci brodați. Are o figură prudentă, însă nu tulburată. Când dă să se ridice, Sumner îi arată revolverul și-i spune să rămână unde e.

— Ei, n-ai nevoie de armă, Patrick, îl dojenește Baxter. Nu-i nevoie de așa ceva.

Sumner închide ușa și înaintează până în mijlocul încăperii. Pe două laturi sunt biblioteci, pe podea e o blană de urs, iar deasupra șemineului se văd un peisaj marin și o pereche de harpoane încrucișate.

— Aș zice că asta hotărâsc eu, nu dumneata, răspunde el.

— Poate că da. O sugestie prietenească, atâta tot. Orice s-a întâmplat în seara asta, putem rezolva fără să fie nevoie de arme de foc, sunt convins.

— Care era planul tău? Ce-ai fi vrut să se întâmple la depozitul ăla de cherestea?

— Despre ce depozit de cherestea e vorba?

— Omul tău, Stevens, e mort. Nu mai face pe prostul.

Baxter rămâne cu gura căscată o clipă. Aruncă o privire la foc, tușește de două ori, apoi ia o gură din porto. Are buzele subțiri și umede, iar chipul îi e lipsit de culoare, în afară de ușoara umflătură albăstrie a nasului și de mângălelile vinișoarelor sparte de pe obraji.

— Hai să-ți explic ceva, Patrick, spune el, înainte să tragi vreo concluzie pripită. Stevens era un om bun, harnic, loial, ascultător, dar sunt și oameni care nu pot fi controlați. Ăsta-i adevărul adevărat. Sunt prea răi și prea proști. Nu primesc ordine și nu se lasă conduși. Un om ca Henry Drax, de pildă, e un pericol grav pentru oricine din preajma lui; nu înțelege binele general; nu ascultă de nici un stăpân în afara lui și a propriilor nevoi abjecte. Când un om ca mine, un om cinstit, un om de afaceri și de bun-simț, descoperă că are în slujba lui un nemernic periculos și nesupus din ăsta, singura lui întrebare e: cum aș putea să scap de el înainte să mă distrugă împreună cu toată munca mea?

— Și de ce să mă bagi pe mine în asta?

— A fost o greșeală din partea mea, Patrick, recunosc, dar eram la strâmtoare. Când s-a întors Drax, acum o lună, m-am gândit să-l fac părtaș la planurile mele. Știam că e o jigodie periculoasă, totuși am crezut că pot să-l folosesc. A fost greșeala mea, firește. Am avut de la început niște îndoieli, dar când am primit scrisoarea dumitale din Lerwick, am înțeles clar că m-am legat de un monstru. Știam că trebuie să mă descotorosesc de el înainte să-și înfigă dinții și mai adânc în carnea mea. Dar cum s-o fac? E un nemernic needucat, totuși nu-i un prost. E viclean și perfid, și e în stare să ucidă pe cineva doar de plăcere. O brută ca asta n-o poți convinge sau duce cu vorba. Știi la fel de bine ca mine. Trebuie să folosești forța, chiar violența la nevoie. Mi-am dat seama că e musai să-i întind o cursă, să-l ademenesc și să-l prind nepregătit, și m-am gândit că pot să te folosesc pe dumneata ca momeală. Ăsta a fost planul meu. A fost nechibzuit și nesocotit, înțeleg acum. N-ar fi trebuit să te folosesc și, dacă Stevens e mort, așa cum spui...

Ridică din sprâncene și așteaptă.

— Stevens a fost împușcat în ceafă.

— De Drax?

Sumner încuviințează.

— Și ce s-a întâmplat cu ticălosul ăla înrăit?

— L-am omorât.

Baxter dă din cap încet și strânge din buze. Închide ochii, apoi îi deschide iar.

— Asta dovedește ceva îndrăzneală, spune el. Pentru un doctor, adică.

— Era care pe care.

— Vrei să bei un pahar de vin cu mine acum? Întreabă Baxter. Sau măcar să te așezi?

— O să rămân unde sunt.

— Ai făcut bine că ai venit încoace, Patrick. Pot să te ajut.

— N-am venit aici pentru nenorocitul dumitale de ajutor.

— Atunci, de ce? Nu ca să mă omori și pe mine, sper? La ce-ar folosi?

— Nu cred că eram acolo ca momeală. Mă voiai mort.

Baxter scutură din cap.

— De ce să vreau așa ceva?

— L-ai pus pe Cavendish să scufunde Volunteer, iar Drax și cu mine suntem singurii care ar fi putut să știe sau să ghicească. Drax mă împușcă pe mine, apoi Stevens îl împușcă pe Drax, și totul e elegant și curat. Atâta doar că planul n-a mers. A dat un rateu.

Baxter înclină capul într-o parte și își scarpină o clipă nasul.

— E un raționament foarte pătrunzător din partea dumitale, spune el, dar nu-i corect, nu-i deloc corect. Fii atent acum, Patrick, ascultă cu mare atenție ce spun. În depozitul ăla de cherestea sunt doi oameni morți, unul din ei ucis de mâna dumitale. Aș zice că de asta ai mare nevoie de ajutorul meu.

— Dacă spun adevărul, n-am de ce să mă tem de lege.

Baxter pufnește auzindu-i vorbele.

— Haide, Patrick, spune el. Nu ești așa de prost și de naiv să crezi o chestie așa de trasă de păr. Știu că nu. Ești un om de lume, ca mine. Poți să-i înșiri judecătorului teoriile dumitale, firește că poți, dar eu îl cunosc deja de niște ani și nu sunt așa de sigur că o să le creadă.

— Sunt singurul din echipaj care a scăpat cu viață, singurul care știe.

— Mda, dar cine ești dumneata, mai exact? Un irlandez cu obârșie neclară. Ar urma niște anchete, Patrick, investigații despre

trecutul dumitale, despre perioada din India. A, poți să mă pui într-o situație foarte neplăcută, sunt sigur, însă și eu pot să-ți fac același lucru, ba chiar mult mai rău, dacă îmi pun mintea. Vrei să-ți pierzi timpul și să-ți consumi energia în felul ăsta? Pentru ce? Drax e mort și corăbiile sunt amândouă scufundate. Nu se mai întoarce nimeni din morți, te asigur.

— Pot să te împușc chiar aici și acum.

— Sigur că poți, dar după aia o să ai două crime în cârcă și la ce o să te-ajute? Trebuie să-ți folosești capul acum, Patrick. Asta-i șansa dumitale să lași totul în urmă, s-o iei de la capăt. De câte ori în viață se întâlnește omul cu o asemenea ocazie rară? Mi-ai făcut un mare serviciu omorându-l pe Henry Drax, oricum s-a întâmplat, și aș fi bucuros să te plătesc pentru asta. Îți număr 50 de guinee în mână în noaptea asta și poți să lași jos arma, să pleci din casa mea și să nu te mai uiți vreodată în urmă.

Sumner nu se mișcă.

— Nu-i nici un tren până dimineată, spune el.

— Atunci, ia un cal din grajdul meu. Pot să-i pun chiar eu șaua.

Baxter zâmbește, apoi se ridică încet și se duce până la un seif mare de fier aflat într-un colț al biroului. Îl descuie, scoate o pungă cu bani din pânză maronie și i-o dă lui Sumner.

— Sunt 50 de guinee de aur pentru tine, spune el. Du-te la Londra. Uită de nenorocitul de Volunteer, uită de Henry Drax. Nici unul nu mai există. Viitorul e cel care contează acum, nu trecutul. Și nu-ți face probleme nici pentru depozitul de chereștea. O să născocesc eu o poveste care să-i pună pe o pistă greșită.

Sumner se uită la punga cu bani, o cântărește o vreme în mână, dar nu răspunde. Credea că-și cunoaște limitele, însă totul s-a schimbat acum – lumea e dezlănțuită, plutește în derivă. Știe că trebuie să acționeze repede, că trebuie să facă *ceva* înainte să se schimbe iar, înainte să se închege din nou și să-l prindă în capcană. Dar ce?

— Ne-am înțeles, atunci? întreabă Baxter.

Sumner pune punga pe masa de lucru și se uită spre seiful deschis.

— Dă-mi și restul, răspunde el, și te las în pace.

Baxter se încruntă.

— Tot ce-i în seiful ăla. Fiecare nenorocit de penny.

Baxter zâmbește ușor, de parcă ar fi o glumă.

— 50 de guinee sunt o sumă frumoasă, Patrick. Dar ți-aș da bucuros încă 20 dacă chiar simți nevoia.

— Vreau totul. Oricât o fi acolo. Totul.

Baxter nu mai zâmbește și se holbează la el.

— Deci ai venit să mă *jefuiești*? Asta e?

— Doar îmi folosesc capul, așa cum m-ai sfătuit. Ai dreptate, adevărul n-o să mă ajute acum, însă grămada aia de bani sigur o să mă ajute.

Baxter se uită urât. Nările îi freacă, totuși nu face nici un pas spre seif.

— Nu cred că o să mă omori în propria mea casă, spune el calm. Nu cred că ai coaie să faci așa ceva.

Sumner îndreaptă revolverul spre capul lui Baxter și trage cocoșul. Unii dau dovadă de slăbiciune în fața morții, își spune el, unii pornesc în forță și apoi se înmoaie, dar nu mi se poate întâmpla mie. Nu acum.

— Tocmai l-am omorât pe Henry Drax cu o lamă de fierăstrău ruptă, răspunde el. Chiar crezi că o să-mi plesnească nervii dacă-ți trag un glonț în țeastă?

Fălciile lui Baxter se încordează, iar ochii lacomi îi fug în lături.

— O lamă de fierăstrău, asta era? Întreabă el.

— Ia geanta aia de piele, îi ordonă Sumner făcând semn cu revolverul. Uplete-o.

După vreun minut, Baxter se supune. Sumner verifică dacă seiful e gol, apoi îi spune să se întoarcă cu fața la perete. Taie cu briceagul cordonul de satin al draperiei, leagă mâinile lui Baxter la spate, apoi îi îndeasă în gură un șervet, pe care-l prinde cu eșarfa de la gât.

— Acum du-mă la grajduri, spune el. Ia-o înainte.

Trec prin holul din spate, apoi prin bucătărie. Sumner trage zăvorul ușii din dos și ies în grădina ornamentală. Are alei cu pietriș și straturi de flori înălțate, un iaz cu pești și o fântână de fontă. Îl împinge pe Baxter înainte. Trec pe lângă un șopron cu unelte și un foișor traforat, înconjurat de cimișir. Când ajung la grajduri, Sumner deschide ușa dintr-o parte și se uită atent înăuntru. Sunt trei boxe de lemn și o încăpere pentru harnașamente, cu sule, ciocane și un banc de lucru. Pe un raft de

lângă ușa e un felinar. Îl împinge pe Baxter într-un colț, aprinde felinarul, pe urmă ia o bucată de frânghie din încăperea pentru harnașamente și face un laț la unul din capete. Pune lațul în jurul gâtului lui Baxter, îl strânge până îi ies ochii din cap și prinde celălalt capăt al frânghiei de o grindă. Trage tare de ea, până când tălpile din piele de căprioară ale papucilor brodați abia mai ating scândurile murdare ale podelei, apoi o fixează de un cârlig din perete. Baxter geme.

— Stai liniștit și taci și o să te găsească viu dimineată, spune Sumner. Dacă te agiți și te zbați, s-ar putea să nu se termine la fel de bine.

În grajd găsește trei cai – doi sunt negri, tineri, vioi, iar celălalt e sur și mai bătrân. Scoate calul sur din boxă și pune șaua pe el. Când fornăie și se foiește, Sumner îl mângâie pe gât și-i murmură un cântecel, până când calul se liniștește îndeajuns ca să-i pună zăbala. Stinge felinarul, apoi deschide ușile mari și așteaptă un minut, ascultând și privind cu atenție. Aude tânguirea și murmurul vântului printre copaci, stupitul unei pisici, însă nimic mai grav. Străduța cu grajduri e pustie: lumina se prelinge din lămpile cu gaz care o străjuiesc spre cerul umbrit. Aruncă geanta pe greabănul calului și își vără cizmele în scări.

Zorii îl prind la 20 de mile spre nord. Trece prin Driffild fără să se oprească. La Gorton, face popas și lasă calul să se adape din iaz, apoi merge mai departe spre nord-vest, prin păduri de fag și paltin și de-a lungul unor funduri de văi secate. Când cerul se luminează, vede câmpuri arate ce se întind de o parte și de alta, cu brazdele adânci presărate cu bulgări mai deschiși, de calcar. Urzici moarte, scaieți și rugi se încolăcesc și vârstează gardurile vii. Pe la amiază ajunge în vârful coastelor nordice ale dealurilor The Wolds și coboară pe câmpia peticită de dedesubt. Când intră în orașul Pickering, e din nou noapte, cerul albastru-închis e spuzit de stele, iar el e amețit și îi e greață de foame și de nesomn. Găsește un grajd cu plată pentru cal și își ia o cameră la hanul de alături. Când e întrebat, spune că îl cheamă Peter Batchelor și merge din York spre Whitby, să-și vadă unchiul care s-a îmbolnăvit și s-ar putea să moară.

Doarme în noaptea aceea cu revolverul lui Drax strâns în mână

dreaptă și cu geanta de piele vârată sub cadrul de fier al patului. Dimineată devreme, mănâncă porridge și rinichi la micul dejun și ia pentru ceai o coajă de pâine cu untură învelită în hârtie de împachetat. După vreo șase-șapte mile, drumul spre nord începe să urce neîntrerupt, pe lângă desișuri de pini și pășuni pline de hârtoape. Gardurile vii se răresc și apoi dispar, iarba lasă loc grozamei și ferigilor; peisajul devine mai aspru și mai sărăcăcios. Curând ajunge în turbărie. De jur împrejur, continente de nori cu margini întunecate atârnă deasupra unei întinderi vălurite și golașe de purpuriu, maroniu și verde. Simte o nouă răcire bruscă a aerului tare. Dacă Baxter pune oameni pe urmele lui, e aproape sigur că n-o să-l caute aici, cel puțin nu din prima – poate spre vest sau spre sud, în Lincolnshire, dar nu aici, nu încă. Se așteaptă să mai aibă la dispoziție vreo zi până să sosească în Pickering veștile de la Hull, timp destul ca să ajungă pe coastă și să găsească o corabie care să-l ducă spre est, în Olanda sau Germania. Când ajunge în Europa, o să folosească banii lui Baxter ca să dispară, să devină altcineva. O să-și ia un nume nou și o să găsească o meserie nouă. O să uite tot ce s-a întâmplat odinioară, își spune el, o să șteargă tot ce-a rămas în urmă.

Norii se adună, tot mai întunecați, și se pornește o ploaie zdravănă. Întâlnește un căruțaș care merge spre sud, cu oi pentru târg, și se opresc să stea de vorbă. Sumner îl întreabă cât de departe e Whitby, iar căruțașul își scarpină bărbia sură și se încruntă, de parcă întrebarea ar fi grozav de încurcată, apoi îi spune că are noroc dacă ajunge acolo până se înserează. Câteva mile mai încolo, Sumner părăsește drumul spre Whitby și o taie spre nord-vest, către Goathland și Beck Hole. Ploaia se oprește, iar cerul devine de un albastru palid, vărat. Iarba-neagră purpurie e răzleață și arsă pe taluzurile de lângă drum, iar în depărtare se zăresc pâlcuri de copaci și tufișuri adunate în vâlcelele umede. Sumner își mănâncă pâinea cu untură de vită și ia dintr-un pârau niște apă maronie, cu gust de turbă. Trece prin Goathland și se îndreaptă spre Glaisdale. Turbăria se preschimbă din nou pentru scurt timp în pajiște mărginită de ferigi, scânțioare și boz, apoi se înalță din nou și redevine aridă, cu vegetație mărunță. În noaptea aceea, Sumner doarme tremurând într-un șopron pe jumătate prăbușit, iar dimineată încalecă din nou și merge mai departe spre

nord.

Când ajunge la marginea târgușorului Guisborough, se oprește la grajduri, vinde calul și șaua la jumătate de preț, apoi își ia geanta și se îndreaptă spre centru. Cumpără de la un vânzător de ziare un exemplar din *Courant* de Newcastle și-l citește pe peron. Relatarea crimei și jafului din Hull ocupă jumătate de coloană pe pagina a doua. Drept făptaș e identificat Patrick Sumner, irlandez și fost militar, și apare și o descriere a calului furat, precum și o mențiune despre recompensa substanțială oferită de Baxter oricui vine cu informații utile. Lasă ziarul împăturit pe bancă și se urcă în următorul tren spre Middlesbrough. Compartimentul miroase a funingine și ulei de păr; înăuntru mai sunt două femei care stau de vorbă și un bărbat, adormit în colțul îndepărtat. Își înclină pălăria spre femei și zâmbește, însă nu se arată dornic să intre în vorbă. Ridică geanta de piele pe genunchi și-i simte greutatea liniștitoare.

În noaptea aceea caută glasuri care vorbesc în limbi străine. Merge de-a lungul docurilor, dintr-o tavernă în alta, ascultându-le: rusă, germană, daneză, portugheză. Are nevoie de cineva isteț, se gândește el, dar nu prea isteț; lacom, dar nu prea lacom. La taverna baltică de pe Commercial Street găsește un suedez, un căpitan al cărui bric pleacă dimineață spre Hamburg, cu o încărcătură de fier și cărbuni. Are fața lătăreață și ochii roșii, iar părul îi e atât de blond, că pare aproape alb. Când îi spune că are nevoie de o cușetă și că va plăti oricât e nevoie pentru acest privilegiu, suedezul îl măsoară sceptic, zâmbește și-l întreabă câți oameni a ucis.

— Doar unul, răspunde Sumner.

— Numai unul? Și a meritat-o?

— Aș zice că a meritat-o cu vârf și îndesat.

Suedezul râde, apoi clatină din cap.

— Corabia mea e comercială. Îmi pare rău. N-avem loc pentru pasageri.

— Atunci, pune-mă la muncă. Pot să trag o parâmbă dacă-i nevoie.

Căpitanul clatină iar din cap și ia o gură de whisky.

— Nu se poate, spune el.

Sumner își aprinde pipa și zâmbește. Bănuiește că fermitatea asta e numai de fațadă, o cale de-a mări prețul călătoriei. Se

întreabă o clipă dacă suedezul ar putea citi *Courant* din Newcastle, dar hotărăște că e puțin probabil.

— Oricum, cine ești? îl întreabă suedezul. De unde vii?

— Nu contează.

— Totuși, ai un pașaport, niște acte? O să ți le ceară la Hamburg.

Sumner scoate din buzunar un singur *sovereign*¹ și îl împinge peste masă.

— Asta am, răspunde el.

Suedezul ridică din sprâncenele blonde și dă din cap. Tumultul vocilor de bețivi crește în jurul lor, apoi scade. Se deschide o ușă, iar aerul plin de fum le tremură deasupra capetelor.

— Omul pe care l-ai ucis era bogat?

— N-am ucis pe nimeni, spune Sumner. Glumeam doar.

Suedezul se uită la moneda de aur, dar nu se întinde după ea. Sumner se lasă pe spate în scaun și așteaptă. Știe că viitorul e aproape: îi simte zvâcnirea și zbaterea, golul sclipitor. Iar el stă chiar pe buza lui, în echilibru, gata să pășească.

— Cred c-o să găsești pe cineva să te ia, răspunde suedezul în cele din urmă. Dacă-l plătești destul de bine.

Sumner mai scoate un *sovereign* din buzunar și îl așază lângă primul. Monedele gemene licăresc galben în lumina de gaz pâlpâitoare; pe tăblia mesei, udă și neagră, sticlesc ca niște ochi. Ridică privirea spre suedez și zâmbeste.

— Chiar cred că l-am găsit, spune el.

¹ Monedă britanică de aur echivalentă cu 20 de șilingi sau cu o liră sterlină.

Într-o dimineață senină, o lună mai târziu, face o vizită la Zoologischer Garten din Berlin. E proaspăt bărbierit și are un costum nou și un nume nou. Hoinărește pe aleile de pietriș, fumându-și pipa și oprindu-se din când în când să se uite la animalele care cască, se cacă și se scarpină. Pe cer nu-i nici un nor, iar soarele blând de toamnă își revarsă căldura peste toate. Vede lei, cămile și maimuțe; privește un băiețel în costum de marinăr care hrănește cu chifle o zebură singuratică. E aproape amiază, iar el începe să-și piardă interesul, când observă ursul. Cușca în care stă nu-i mai largă decât puntea unei corabii. Într-un capăt e o groapă plumbuită plină cu apă, iar în peretele din spate, o arcadă joasă de cărămidă care duce spre un bârlog cu un culcuș de paie. Ursul stă în spate, privind nepăsător înainte. Are blana jerpelită, rară și gălbuie, iar botul îi e pătat și năpârlit. În timp ce se uită la urs, o familie vine și se sprijină de balustradă lângă el. Unul din copii întreabă în germană dacă ăsta e leul sau tigrlul, iar celălalt râde de el. Se ceartă puțin, dar mama îi dojenește și-i liniștește. Când familia pleacă, ursul așteaptă o vreme, apoi pornește greoi înainte, cu capul smucindu-se ca o vergea magică și picioarele târșându-se greoaie pe podeaua de ciment. Ajunge în partea din față a cuștii și își împinge botul cât de departe poate printre barele negre, până când fața lui îngustă și cruntă e doar la trei picioare de a lui Sumner. Adulmecă aerul și se uită țintă la el cu ochii sfredelitori, ca niște porți înguste spre o întunecime mai mare. Sumner ar vrea să întoarcă privirea, dar nu poate. Căutătura animalului îl pironeste în loc. Ursul fornăie, iar Sumner îi simte răsuflarea aspră pe față și pe buze. O clipă e cuprins de spaimă, însă apoi, când spaima se stinge și își pierde forța, simte o împunsătură de singurătate și de lipsă.